

LETNO POROČILO
NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA
2025 – vsebinski del

KAZALO

PREDGOVOR

- 1 Nacionalno preverjanje znanja v 3. razredu
 - 1.1 Nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine v 3. razredu
 - 1.2 Nacionalno preverjanje znanja iz italijanščine v 3. razredu
 - 1.3 Nacionalno preverjanje znanja iz madžarščine v 3. razredu
 - 1.4 Nacionalno preverjanje znanja iz matematike v 3. razredu
- 2 Nacionalno preverjanje znanja v 6. razredu
 - 2.1 Nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine v 6. razredu
 - 2.2 Nacionalno preverjanje znanja iz italijanščine v 6. razredu
 - 2.3 Nacionalno preverjanje znanja iz madžarščine v 6. razredu
 - 2.4 Nacionalno preverjanje znanja iz matematike v 6. razredu
 - 2.5 Nacionalno preverjanje znanja iz angleščine v 6. razredu
 - 2.6 Nacionalno preverjanje znanja iz nemščine v 6. razredu
- 3 Nacionalno preverjanje znanja v 9. razredu
 - 3.1 Nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine v 9. razredu
 - 3.2 Nacionalno preverjanje znanja iz italijanščine v 9. razredu
 - 3.3 Nacionalno preverjanje znanja iz madžarščine v 9. razredu
 - 3.4 Nacionalno preverjanje znanja iz matematike v 9. razredu
 - 3.5 Nacionalno preverjanje znanja iz angleščine v 9. razredu
 - 3.6 Nacionalno preverjanje znanja iz nemščine v 9. razredu
 - 3.7 Nacionalno preverjanje znanja iz biologije v 9. razredu
 - 3.8 Nacionalno preverjanje znanja iz geografije v 9. razredu
 - 3.9 Nacionalno preverjanje znanja iz športa v 9. razredu
- 4 Dosežki učencev s posebnimi potrebami v osnovnih šolah in osnovnih šolah s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom (po predmetih)
- 5 Dosežki učencev v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS)
 - 5.1 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom iz slovenščine v 6. razredu
 - 5.2 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom iz matematike v 6. razredu
 - 5.3 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom iz slovenščine v 9. razredu
 - 5.4 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom iz matematike v 9. razredu
 - 5.5 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom iz naravoslovja v 9. razredu
- 6 Ugotovitve Državne komisije za vodenje NPZ

PREDGOVOR

V šolskem letu 2024/25 je pri nacionalnem preverjanju znanja (NPZ) začelo veljati nekaj pomembnih sprememb, ki vplivajo na njegovo izvedbo in uporabo dosežkov. Ena od novosti je zgodnejši čas preverjanja znanja, in sicer konec marca, kar omogoča, da učitelji, ravnatelji, učenci in starši prejmejo povratne informacije o dosežkih na NPZ bistveno prej kot v preteklih letih.

Dokument, ki je pred vami, predstavlja vsebinski del letnega poročila o izvedbi NPZ. Pripravile so ga članice in člani predmetnih komisij ter Državne komisije za vodenje nacionalnega preverjanja znanja. V njem so predstavljene analize dosežkov učencev po posameznih področjih, ki učiteljem omogočajo, da ugotovitve analiz vključijo v svoja letna poročila in jih ob koncu pouka predstavijo staršem na roditeljskih sestankih.

Poseben poudarek je namenjen priporočilom učiteljem za izvedbo učnega procesa v prihodnjem šolskem letu, v katerih so članice in člani predmetnih komisij na podlagi analize letošnjih dosežkov NPZ osvetlili ključna spoznanja in ugotovitve. Namen priporočil je spodbuditi šole k refleksiji lastnega dela v procesih samoevalvacije in evalvacije, omogočiti učinkovito načrtovanje nadaljnjega pedagoškega procesa ter zagotoviti transparentno in strokovno utemeljeno komunikacijo učiteljev s starši o dosežkih učencev ob koncu pouka na državni ravni, pa tudi v širši javnosti.

Iskrena zahvala vsem članom, predsednikom in svetovalkam Državnega izpitnega centra, članom uredniškega odbora in skupine za prenovu letnega poročila NPZ ter tehnični urednici za sodelovanje pri pripravi vsebinskega dela letnega poročila o NPZ.

Peter Jenič, urednik

1 Nacionalno preverjanje znanja v 3. razredu

Nacionalno preverjanje znanja v 3. razredu je bilo v šolskem letu 2024/2025 vključeno v sistem nacionalnega preverjanja znanja.

Analiza dosežkov učencev pri slovenščini, madžarščini in italijanščini v 3. razredu kaže skupne vzorce pri jezikovnem opismenjevanju. Učenci pri vseh treh preizkusih iz materinščine izkazujejo večjo uspešnost pri nalogah, ki preverjajo bralno razumevanje prek zaprtih tipov vprašanj in pri nalogah, pri katerih najdejo oporo v obliki dodatnih informacij, kot so slike ali besedilni izseki, kar potrjuje, da jim strukturirani in jasno vodeni konteksti olajšajo razumevanje in reševanje.

Po drugi strani se kot šibko področje pri vseh treh jezikih kaže tvorjenje besedil. Učenci imajo težave pri pisanju samostojnih, smiselno povezanih in jezikovno pravilnih krajših besedil. Opazne so tudi težave z upoštevanjem jezikovnih pravil, predvsem pri kompleksnejših nalogah, ki združujejo več ravni jezikovne rabe – pravopis, skladnjo in oblikoslovje.

To nakazuje potrebo po nadaljnjem razvijanju strategij bralnega razumevanja, večji osredotočenosti na tvorbo različnih vrst besedil in načrtnem utrjevanju jezikovnih pravil skozi naloge, ki povezujejo razumevanje in ustvarjanje.

Pomen razumevanja izhodiščnega besedila je pomemben tudi pri matematiki, saj matematične naloge niso samo skupek števil in računskih operacij, ampak pogosto izhajajo iz vsakdanjih situacij, predstavljenih z besedilom, ki zahteva natančno razumevanje. Učenci so bili pri takšnih nalogah manj uspešni, prav tako jim je zahtevno utemeljevanje rešitev.

Pri matematiki so učenci izkazali največ znanja na področju temeljnih aritmetičnih spretnosti ter pri uporabi ustreznih merskih enot pa tudi merjenju dolžin in mase, kar kaže na funkcionalno razumevanje merskih pojmov. Poznavanje osnovnih geometrijskih oblik in njihovih lastnosti je na splošno dobro razvito. Učenci so bili uspešni tudi pri branju in uporabi podatkov iz različnih prikazov.

Rezultati preizkusov ponujajo pomemben vpogled v znanje in spretnosti učencev ter hkrati opozarjajo na izzive, ki jih je vredno upoštevati pri nadaljnjem načrtovanju pouka. Ugotovitve bodo v pomoč učiteljem pri prilagajanju metod dela in poudarkov pri posameznih predmetih, s ciljem spodbujati razvoj raznolikih zmožnosti učencev. Predstavljajo izhodišče za strokovno refleksijo in usmerjeno pedagoško načrtovanje.

1.1 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz slovenščine v 3. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) slovenščine ima v 3. razredu vlogo zgodnjega orientacijskega preizkusa. Dosežki nam dajo povratno informacijo o znanju učencev na državni ravni. Osnovni cilj je načrtno zagotavljanje kakovostnega nadaljnjega razvoja temeljnih zmožnosti branja in pisanja pri učencih. S tem preizkusom sistematično spremljamo doseganje ciljev učnega načrta in standardov znanja za slovenščino ob koncu prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja na državni ravni.

V šolskem letu 2024/25 je bil NPZ v 3. razredu osnovne šole obvezen za učence vseh osnovnih šol na območju Republike Slovenije. Za priseljence, ki šolo v Sloveniji obiskujejo šele prvo ali drugo leto, je NPZ v 3. razredu prostovoljen. Dne 24. 3. 2025 so preizkus pisali 19.904 učenci. Ta je zajemal: **branje neumetnostnega besedila** (Alja Willenpart, *Ptičja krmilnica*, prirejeno po Moj planet, januar 2023, št. 5); **preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila**; **preverjanje poimenovalne, skladišne in pravopisne zmožnosti ter preverjanje slogovne in metajezikovne zmožnosti**; **preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila** (učenec piše besedilo s pisanimi črkami – tvori razumljivo, jezikovno pravilno in zaokroženo besedilo, njegova pisava je čitljiva). Preizkus zajema preverjanje učnih ciljev in standardov znanja za celotno 1. vzgojno-izobraževalno obdobje. Pojavljajo se različni tipi nalog: zaprti, polodprti in odprti. Z raznolikostjo nalog se doseže primerna občutljivost preizkusa znanja. Naloge so izbrane tako, da učenci lahko izkažejo raznovrstno znanje (gl. prilogo: *Specifikacijska tabela*). Pričakovani povprečni dosežek na državni ravni je okoli 50 odstotnih točk. NPZ namreč ni preizkus, na katerem naj bi vsi učenci dosegli visoke dosežke, ampak je namenjen razlikovanju med ravnimi znanja ter sledenju učnih ciljev in standardov znanja. Povprečje okoli 50 % pomeni, da je preizkus oblikovan tako, da vključuje naloge različnih zahtevnostnih stopenj. Če bi bilo določeno povprečje višje, to ne bi omogočilo učinkovitega razlikovanja med učenci z različnimi ravnmi znanja.

Povprečno število doseženih odstotnih točk v šolskem letu 2024/25 je bilo 49,65, kar je skladno s pričakovanji. Število nalog je bilo 12, vseh točk pa 22. Dosežki kažejo, da večina učencev dosega osnovno raven znanja, veliko učencev pa ima težave pri zahtevnejših nalogah.

Primerjava dosežkov po spolu v šolskem letu 2024/25 ni pokazala statistično pomembnih razlik med dečki in deklicami (gl. prilogo: *Graf dosežkov po spolu*), saj je razporeditev zelo podobna. Največ učencev je doseglo okoli 50–70 odstotnih točk, kar je skladno z državnim povprečjem. Ravno tako ni bilo večjih razlik med regijami (gl. prilogo *Graf dosežkov po regijah*). V nadaljevanju so predstavljeni opisi dosežkov učencev glede na tri opise znanj: 1) *Učenec razume prebrano besedilo.*; 2) *Učenec napiše krajše besedilo.*; 3) *Učenec pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika.*

Opis dosežkov glede na opise znanj

Učenec razume prebrano besedilo

V tej kategoriji je bilo sedem nalog, ovrednotenih s skupaj sedmimi točkami od dvaindvajsetih. Najboljše rešena izmed vseh v tej kategoriji je bila 3. naloga, pri kateri je bilo treba izmed štirih ponujenih odgovorov izbrati enega pravilnega. Uspešnost reševanja naloge pripisujemo tipu naloge (izbirnost). Najslabše rešena izmed vseh v tej kategoriji je bila 4. naloga, pri kateri je bilo treba najprej izbrati odgovor da/ne, nato pa odločitev pojasniti. Neuspešnost reševanja naloge pripisujemo dejstvu, da se je nanašala na izhodiščno besedilo, učenci pa so po večini odgovarjali glede na lastno mnenje. Nepričakovano slabo je bila rešena 1. naloga, kar je posledica tega, da pisanje skupaj/narazen pomeni spremembo pomena (pozimi – po zimi). Učenci so torej uspešno reševali naloge, pri katerih je bil odgovor izbran (zaprti tip), težave pa so imeli pri nalogah, ki zahtevajo samostojno razlago ter razlikovanje med podatki iz besedila in lastnim mnenjem. To nakazuje na potrebo po razvoju enostavnih strategij bralnega razumevanja, pri čemer pomembno vlogo igra tudi učenčev odziv po branju.

Učenec napiše krajše besedilo

V tem opisu znanja sta bili dve nalogi, ovrednoteni s skupaj šestimi točkami od dvaindvajsetih. Vsebinsko in jezikovno je bila bolje reševana 12. naloga (pripoved) v nasprotju s 7. (opis živali). Učencem je bilo lažje tvoriti besedilo s pomočjo zaporednega slikovnega gradiva kot pa napisati samostojno zaokroženo besedilo opisa ptice. Nekateri učenci so pisali zaokroženo besedilo v obliki alinej oziroma tako, da je bila vsaka poved napisana v svoji vrstici, kar ne ustreza značilnostim zaokroženega besedila. Pri opisu ptice so imei nekateri učenci težave s povezovanjem posameznih delov telesa z ustreznim opisom, na primer: »Njegov kljun je črne barve.« Pojavljala so se tudi napačna poimenovanja delov telesa, kot so: kožuhi, nohti, nos. Poleg tega so nekateri učenci v opis vključevali osebno mnenje (npr. »Lišček je lep.«) ali pa so besedilo zastranili z informacijami, ki ne sodijo v opis (npr. »Lišček lepo poje.«). Učenci ob slikovnem gradivu bolje tvorijo povezana besedila. Težave so zaznane pri oblikovanju opisa z ustrezno členitvijo in brez vsebinskih zastranitvev. Ključno je načrtno razvijanje besedilnih vzorcev in samopopravljanja.

Učenec pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika

V tem opisu znanja je bilo šest nalog, ovrednotenih s skupaj devetimi točkami od dvaindvajsetih. Najbolje rešena naloga z jezikovnega vidika izmed vseh v tej kategoriji je bila 6. naloga, pri kateri je učenec dobil eno točko za zapis brez napake ali z eno napako; najslabše rešena naloga z jezikovnega vidika izmed vseh v tej kategoriji je bila 11. naloga, pri kateri je učenec dobil eno točko za popolnoma pravilno poved. Naloga je bila kompleksna, ker je vključevala več hkratnih jezikovnih spretnosti: branje, razmislek o pravopisni pravilnosti (**ločen zapis predloga od naslednje besede, prepoznavanje besed s kritičnimi glasovi in z ustrezno rabo ločil**), nato pa še pravilno prepisovanje cele povedi. Večjemu številu učencev je to povzročalo težave zaradi neustrezne strategije reševanja naloge (zaznano napako pretvoriti v ustrezen zapis) ali zaradi težav pri neprepoznavanju napak v povedi. Dodatno zahtevnost je predstavljalo merilo za doseganje točke, saj je moral učenec pravilno napisati poved z upoštevanjem vseh treh napak. Učenci imajo največ težav z nalogami, ki zahtevajo povezovanje več jezikovnih vidikov hkrati, zato sta priporočljiva načrtno uvajanje tovrstnih nalog in zavedanje jezikovnih pravil.

Priporočila za učitelje

Razumevanje prebranega besedila

Spodbujati natančno branje besedil različnih zvrsti z različnimi strategijami (npr. branje s poudarki, tiho branje, skupinsko branje). Oblikovati naloge, ki zahtevajo razlago odgovora, ne le izbiranja. Učenci naj **utemeljijo svoje izbire z dokazi iz besedila**, da ne odgovarjajo na podlagi lastnega mnenja (poiščejo naj del besedila, ki potrjuje njihov odgovor; učence usmerjati, da **ločijo dejstva v besedilu od lastnega mnenja**). Uvajati **vprašanja višjih miselnih ravni**.

Pisanje krajšega besedila

Učence sistematično **učiti sestavljanja različnih besedilnih vrst**. Slikovno gradivo uporabiti kot podporo pri začetnih vajah, nato pa jih postopno navajati na samostojno tvorbo besedil. Najprej ustno oblikovati opis, nato zapisati. **Poudariti obliko in sestavo besedila** – členitev na odstavke, ne po alinejah – ter paziti na **smiselno povezanost povedi**. Učence spodbujati k preverjanju in popravljanju lastnega besedila.

Uporaba pravil slovenskega knjižnega jezika

Učencem redno posredovati naloge, ki vključujejo več jezikovnih vidikov (pravopis – **ločila, mala/velika začetnica, pravičen zapis besed**; slovnica – **pravilne oblike besed, besedni red**). Vaditi natančno prepisovanje in **zaznavanje napak**, da učenci ne le prepišejo, ampak razumejo, kaj in zakaj popravijo napako. Uvajati naloge z napakami, pri katerih učenci analizirajo, kaj je prav in kaj narobe. Vzpostaviti dnevno rutino kratkih dejavnosti z usmerjeno pozornostjo na jezikovno pravilnost.

Priporočena literatura in objave na medmrežju

Petek, T. (2014). Sodobno načrtovanje pouka književnosti v 1. in 2. VIO osnovne šole. *Razredni pouk: revija Zavoda RS za šolstvo*, 16(2/3), 56–61.

Petek, T. (2021). Pravopisna ozaveščenost učiteljev razrednega pouka – zgled na poti do višje pismenosti vseh učencev (pedagoško-kodifikacijski vidik). *Jezik in slovstvo*, 66(2/3), 37–53.

Petek, T. (2023). Pomembnost ustreznega besedišča učencev. *Razredni pouk: revija Zavoda RS za šolstvo*, 25(2), 32–35.

Slovenščina na dlani

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Poznanovič Jezeršek, M. [et al.]. *Učni načrt. Program osnovna šola. Slovenščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2018.

3 Shema preizkusa

	Opis	Predvideni čas
Preizkus	Eno- ali večdelno neznano umetnostno ALI neumetnostno besedilo ter naloge za preverjanje doseganja standardov znanja iz UN.	45 minut.

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Do 25.	Naloge zaprtega, polodprtega in odprtega tipa.	Do 30.	V skladu z navodili in s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Ravni zahtevanega znanja	Predviden delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	25 %
2. Razumevanje in uporaba	45 %
3. Analiza, sinteza, vrednotenje	30 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

- Branje neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje literarnovednega znanja v povezavi z izhodiščnim umetnostnim besedilom,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega besedila o izhodiščnem umetnostnem besedilu in ob njem (učenec/učenka piše besedilo s pisanimi črkami – tvori ustrezno, razumljivo, jezikovno pravilno in zaokroženo besedilo, njegova/njena pisava je čitljiva).

ALI

- Branje neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje poimenovalne, skladišne in pravopisne zmožnosti,
- preverjanje slogovne zmožnosti,
- preverjanje metajezikovne zmožnosti,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila (učenec/učenka piše besedilo s pisanimi črkami – tvori ustrezno, razumljivo, jezikovno pravilno in zaokroženo besedilo, njegova/njena pisava je čitljiva).

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo glede na učni načrt za slovenščino (UN) izločene naslednje vsebine za 1. vzgojno-izobraževalno obdobje:

Področje: Jezik

Vrste besedil (UN, str. 12):

- osebni in telefonski pogovor,
- posneta besedila (za poslušanje in gledanje),
- besedila za govorno nastopanje,
- vrste besedil za branje: novica o aktualnem ali zanimivem dogodku,
- vrste besedil za pisanje: narek, prepis, besedila o sebi, o svojem okolju, o tem, kar so doživeli, videli ali slišali, pozdrav, opis poti.

Jezikoslovni izrazi (UN, str. 13):

- besedno in nebesedno sporazumevanje,
- besedni jezik,
- prvi jezik, tuji jezik,
- državni jezik,
- pozdrav,
- novica.

Področje: Književnost

Vsebine (UN, str. 19):

- slikanica, strip,
- igravec, igralka,
- oder, igra (lutkovna).

7 Pripomočki

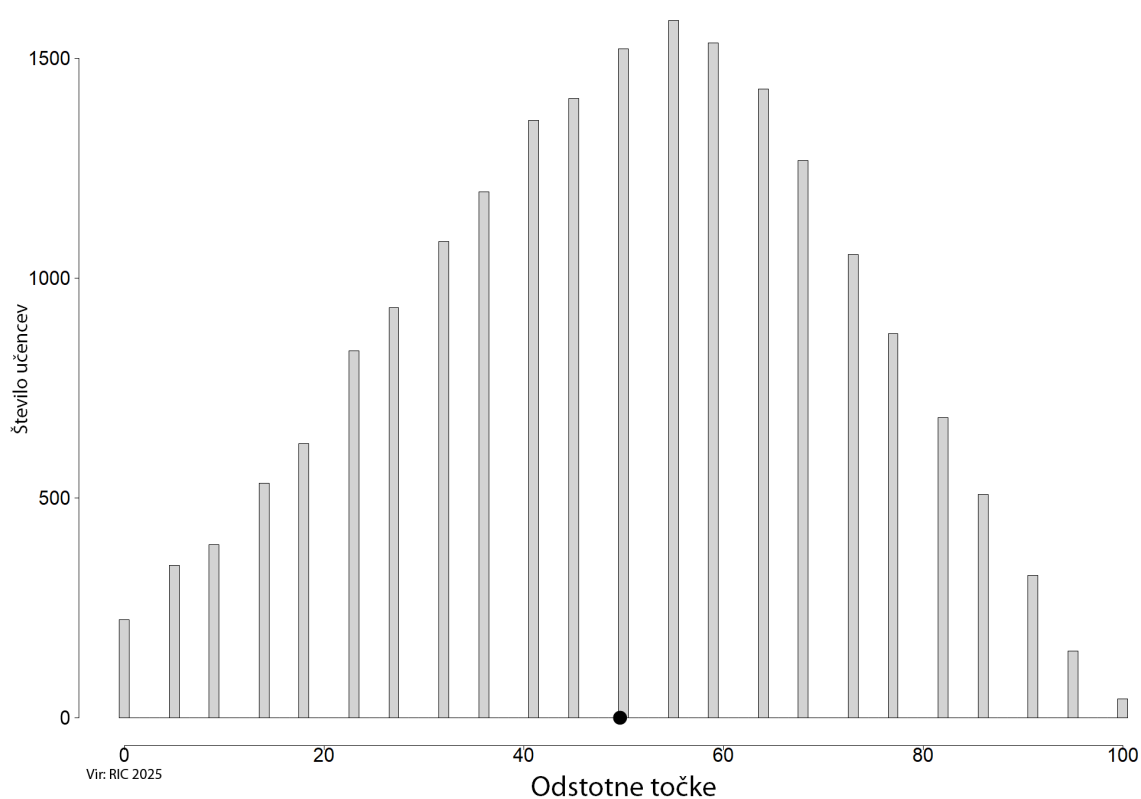
Učenec oz. učenka lahko uporablja modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

Osnovni statistični podatki (slovenščina, 3. razred, NPZ 2025)

Število učencev	19.904
Število postavk	15
Možne točke	22
Povprečno število točk	10,92
Povprečno število odstotnih točk	49,65
Standardni odklon odstotnih točk	21,79
Indeks težavnosti	0,50
Indeks zanesljivosti	0,78

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina, 3. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (3. razred, 2025, N = 19904)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina 3. razred, NPZ 2025)

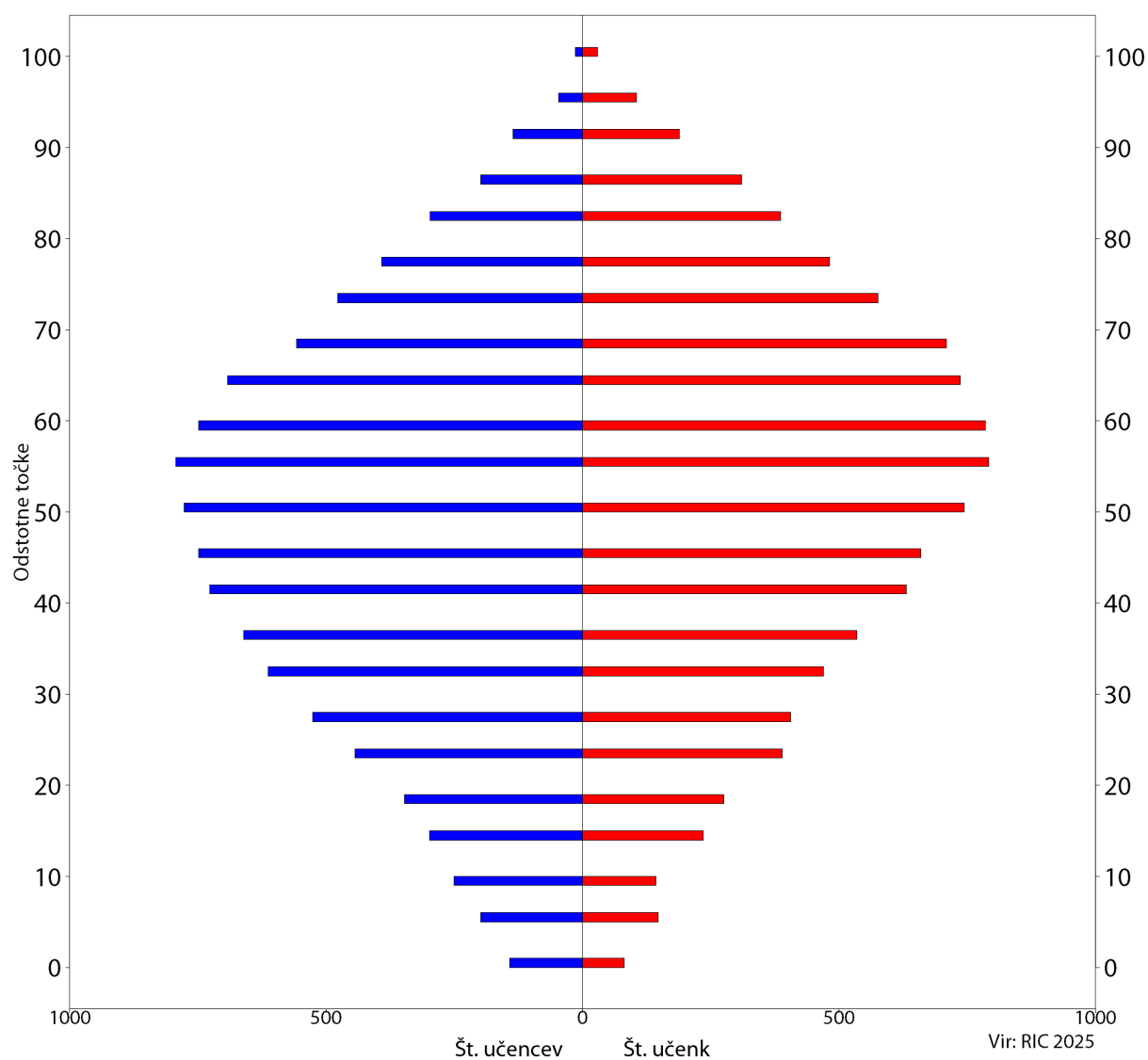
Neumetnostno besedilo: **Alja Willenpart: Ptičja krmilnica** (Prirejeno po: Moj planet, januar 2023, let. 18, št. 5, str. 20–21.)

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Učenec/učenka zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izrazi	Opis znanja Učenec:	Taksonomska stopnja	IT	ID
1	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	določi okoliščine nastanka besedila, tj. čas (UN, str. 48)		razume prebrano besedilo	razumevanje	0,44	0,18
2	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (UN, str. 48)		razume prebrano besedilo	razumevanje	0,57	0,43
3	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (UN, str. 48)		razume prebrano besedilo	razumevanje	0,82	0,36
4	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (UN, str. 48)		razume prebrano besedilo	razumevanje	0,38	0,25
5	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (UN, str. 48)		razume prebrano besedilo	razumevanje	0,71	0,50
6	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (UN, str. 48)	poved (UN, str. 13, 1. VIO)	razume prebrano besedilo	razumevanje	0,63	0,52
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	upošteva slovnično in pravopisno pravilnost ter slogovno ustreznost		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika	znanje, uporaba	0,43	0,50

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Učenec/učenka zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izrazi	Opis znanja Učenec:	Taksonomska stopnja	IT	ID
7 A	3	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – POIMENOVALNA	piše s pisanimi črkami besedila tistih vrst, ki so predpisane z učnim načrtom (UN, str. 48) – opis živali (UN, str. 13)	poved (UN, str. 13, 1. VIO)	napiše krajše besedilo	znanje, uporaba, sinteza	0,41	0,48
7 B	2	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	upošteva slovnično in pravopisno pravilnost ter slogovno ustreznost		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika	znanje, uporaba	0,22	0,48
8	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (UN, str. 48)		razume prebrano besedilo	razumevanje	0,75	0,45
9	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – POIMENOVALNA	razloži dano besedo iz besedila (UN, str. 49)		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika	razumevanje	0,39	0,24
10 a	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – SKLADENJSKA	v pomensko in oblikovno ustreznih povedih predstavi stopnjo lastnosti bitij ali predmetov na sliki (stopnje predstavi z opisno in obrazilno stopnjevanimi pridevniki) (UN, str. 49)		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika	znanje, uporaba	0,45	0,45
10 b	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – SKLADENJSKA	v pomensko in oblikovno ustreznih povedih predstavi stopnjo lastnosti bitij ali predmetov na sliki (stopnje predstavi z opisno in obrazilno stopnjevanimi pridevniki) (UN, str. 49)		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika.	znanje, uporaba	0,34	0,40
11	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – PRAVOPIŠNA	pravilno piše besede z nezvočnikom na sredi besede (UN, str. 49); piše nikalnico ločeno od glagola (UN, str. 49); pravilno uporablja končna ločila (piko, vprašaj, klicaj) (UN, str. 49)		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika	znanje, uporaba	0,15	0,35
12 A	3	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – TVORJENJE BESEDILA	piše s pisanimi črkami besedila tistih vrst, ki so predpisane z učnim načrtom (UN, str. 48) – vezana besedila (pripoved ob nizu slik) (UN, str. 13)	poved (UN, str. 13, 1. VIO)	napiše krajše besedilo	analiza, sinteza	0,80	0,43
12 B	2	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori razumljiva besedila, skladna z jezikovno in slogovno normo knjižne zvrsti, (UN, str. 48)		pri pisanju upošteva pravila slovenskega knjižnega jezika	znanje, uporaba	0,39	0,53

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina, 3. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina, 3. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	49,33	21,44	951	31
Goriška regija	49,93	21,30	1082	60
Primorsko-notranjska regija	47,12	21,01	520	25
Gorenjska regija	49,79	21,96	2029	72
Osrednjeslovenska regija	51,34	21,95	5610	151
Jugovzhodna Slovenija	46,53	23,22	1549	59
Posavska regija	48,45	22,23	731	29
Zasavska regija	48,21	19,91	504	25
Savinjska regija	48,57	21,78	2534	108
Koroška regija	49,77	20,15	654	33
Podravska regija	50,16	21,66	2867	108
Pomurska regija	48,76	20,55	873	48

[nazaj na Poročilo](#)

1.2 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz italijanščine v 3. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz italijanščine kot maternega jezika v 3. razredu predstavlja sistematično zunanje preverjanje, s katerim pridobivamo zanesljive podatke o dosežkih učencev na nacionalni ravni. Namen preverjanja je spremljanje in ocenjevanje jezikovnih kompetenc v skladu z učnimi cilji in standardi, opredeljenimi v učnem načrtu za italijanščino kot materni jezik ob zaključku prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja.

Preizkus obsega različne naloge, s katerimi preverjamo ključne jezikovne spretnosti učencev, kot so razumevanje in interpretacija besedila, poznavanje in pravilna uporaba slovničnih pravil, pravopisnih zakonitosti ter besednega zaklada, kot tudi sposobnost tvorjenja smiselnih in funkcionalno ustreznih besedil. Naloge so oblikovane tako, da uravnoteženo vključujejo različne vrste in stopnje zahtevnosti, kar omogoča diferenciacijo in celovito vrednotenje jezikovnih kompetenc posameznikov.

Zasnova preizkusa je pedagoško premišljena in usmerjena v celostno preverjanje sposobnosti razumevanja ter ustvarjanja jezikovnih vsebin, pri čemer je poudarek na uporabi višjih miselnih procesov, natančnosti in zavestni rabi jezika v skladu z učnimi standardi. Strukturiranost nalog spodbuja razvoj jezikovnih spretnosti, ki so ključne za uspešno nadaljnje izobraževanje in učinkovito sporazumevanje.

Preizkus vsebuje naloge zaprtega tipa (izbira med ponujenimi odgovori), polodprtega tipa (kratki odgovori) ter odprtega tipa, pri katerih učenci samostojno oblikujejo daljša besedila ali podrobneje argumentirajo svoje odgovore. Takšna raznolikost omogoča poglobljeno spremljanje napredka in razvoj posameznih jezikovnih kompetenc ter omogoča natančnejšo diferenciacijo med različnimi ravni dosežkov.

Marca 2025 je bilo izvedeno nacionalno preverjanje znanja iz italijanščine za učence tretjega razreda vseh treh osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom na narodnostno mešanem območju Slovenske Istre. Preizkusa se je udeležilo 69 učencev.

Pri oblikovanju preizkusa so bile posebej upoštevane starostna in razvojna stopnja učencev, ki imajo omejene, a razvijajoče se izkušnje s svetom. Zato so bile izbrane teme besedil, ki so učencem blizu, ter so hkrati namenjene prepoznavanju različnih besedilnih vrst. Predmetna komisija je na podlagi učnega načrta izbrala krajša besedila, ki obenem spodbujajo tudi medpredmetno povezovanje in razmislek.

Za letošnje preverjanje je bilo izbrano umetnostno pripovedno besedilo z naslovom *E se io non fossi io?*, ki ustreza starostni skupini in spodbuja razvoj kritičnega mišljenja.

Preizkus je imel dvodelno strukturo. Prvi del je vseboval naloge z naraščajočo stopnjo zahtevnosti, razdeljene v tri sklope: preverjanje razumevanja besedila (naloge 1, 2 in 3), preverjanje rabe jezika in skladenjskih zmožnosti (naloge 4, 5 in 6) ter preverjanje poznavanja in uporabe besedišča (nalogi 7 in 8). Oblika nalog je bila učencem znana, saj so pri razumevanju besedila reševali naloge alternativnega, izbirnega in kratkega odgovora, pri preverjanju skladenjskih zmožnosti pa naloge dopolnjevanja. Naloge za preverjanje besedišča so bile prav tako zastavljene kot naloge alternativnega in izbirnega tipa.

Drugi del preizkusa je predstavljala tvorbeni naloga (naloga 9), ki jo je predmetna komisija opredelila kot nalogo višje zahtevnostne ravni. Glede na razvijajoče se in še omejene zmožnosti pisnega izražanja ob zaključku tretjega razreda so učenci morali pisno oblikovati besedilo, v katerem so si predstavljali življenje v drugi državi ter opisali svoj dom, jezik, oblačila in šolo.

Celoten preizkus je vseboval 9 nalog z 19 postavkami, pri čemer je bilo mogoče doseči skupno 23 točk. Takšna zasnova omogoča celovito in diferencirano oceno jezikovnih kompetenc ter podpira nadaljnji razvoj pedagoških pristopov skladno z učnimi cilji.

Dosežki po spolu

Primerjava dosežkov po spolu v šolskem letu 2024/25 kaže na povprečno boljšo uspešnost učenk pri preizkusu iz italijanščine.

Opis dosežkov po kategorijah

Učenka/učenec razume prebrano besedilo

V kategoriji so bile tri naloge, skupaj ovrednotene z devetimi točkami od skupno triindvajsetih. Velika večina učencev je uspešno reševala naloge, namenjene preverjanju bralnega razumevanja in iskanju bistvenih podatkov v besedilu (naloge 1, 2a, 2b, 2c, 2d) ter nalogo, ki preverja razumevanje poteka dogodkov (naloga 2e). Najslabše rešena naloga v tej kategoriji je bila naloga 2b. Ugotovljene težave pri njenem reševanju najverjetneje izhajajo iz dejstva, da so morali učenci iskati zahtevane informacije v obbesedilnih navedbah. Naloga je namreč zahtevala prepoznavo naslova knjige, iz katere je bilo besedilo povzeto.

Učenka/učenec upošteva pravila italijanskega jezika

Velika večina učencev je uspešno rešila nalogi, ki sta preverjali pravilno zapisovanje pogosto rabljenih besed s pisanimi črkami (naloge 4) in metajezikovno zmožnost prepoznavanja pravilnih slovničnih oblik (naloge 5). Prav tako sta bili uspešno rešeni nalogi 6.a in 6.b, ki sta zahtevali ustrezno ločevanje besed v stavkih različne dolžine.

Več kot polovica učencev je uspešno reševala naloge, ki preverjajo prepoznavanje sinonimov in protipomenk ter naloge 8.a, 8.b in 8.c, ki preverjajo razumevanje besednih zvez s prenesenim pomenom.

Učenka/učenec tvori krajše besedilo

V to kategorijo sodita dve nalogi, ocenjeni skupaj s šestimi točkami od skupno 23 (naloge 3.b, 9.a, 9.b in 9.c). Reševanje teh nalog je zahtevalo izdelavo besedila, ki mora biti kohezivno, koherentno in skladno s pravili italijanskega jezika. Učenci so imeli pri reševanju teh nalog težave. Sklepamo, da gre zaposledico dejstva, da je bilo treba v besedilu upodobiti hipotetično izkušnjo življenja v drugi državi. Težave so lahko tudi zato, ker je bilo od učencev zahtevano povezovanje resničnih in domišljjskih informacij ter pisanje jasnih in popolnih stavkov, ki tvorijo smiselno besedilo. Naloga 9.b se je izkazala za posebej zahtevno. Zastavljena naloga je zahtevala oblikovanje besedila z pisanimi črkami, pri čemer je bila pozornost usmerjena na jezikovno pravilnost v smislu pravopisne natančnosti (dosledna raba velikih in malih začetnic, ustrezna uporaba ločil), oblikoslovne pravilnosti (pravilno ujemanje med določnimi členi, samostalniki, pridevniki ter pravilna raba množinskih oblik) ter skladenjske ustreznosti (logičen in pravilen vrstni red stavčnih členov ter ujemanje med osebkom in povedkom).

Priloge za učiteljice/učitelje

Spodbujati redno, vsakodnevno branje ter učencem zastavljati vodena vprašanja, ki razvijajo razumevanje, krepijo pozornost in spodbujajo aktivno interakcijo z besedilom. Obravnavati napako kot sestavni del učnega procesa. Učencu omogočiti razmislek o storjenih napakah ter jih preoblikovati v priložnost za učenje in napredovanje. Pri tem ima ključno vlogo neprekinjena, jasna in razvojno naravnana povratna informacija, ki je ciljno usmerjena, pravočasna ter oblikovana tako, da učenec razume, kaj že uspešno obvlada in na katerih področjih še lahko napreduje.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: ITALIJANŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Crasnich, S. [et al.]. *Učni načrt. Osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. Italijanščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

	Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus	(Ne)umetnostno besedilo z nalogami za razumevanje besedila (največ dve besedili) in naloge, ki preverjajo – jezikovno znanje in – tvorjenje krajšega besedila (pripovedovalno, opisovalno, utemeljevalno besedilo).	45 minut	Bralno razumevanje in pisno sporočanje: 50 % Poznavanje besedišča: 25 % Poznavanje in uporaba jezika: 25 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

	Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Preizkus	do 10 nalog za oba dela preizkusa	Naloge objektivnega tipa (razumevanje besedila, preverjanje jezikovnega znanja), pri katerih učenec ¹ : – izbere pravilno/nepravilno trditev – izbere pravilni odgovor med več možnimi odgovori – poveže besedno sporočilo z ustreznim besednim/nebesednim sporočilom; – iz besedila izlušči informacijo, ki je ali ni dana; – uredi dele besedila v ustrezno zaporedje oziroma jih poveže v smiselno celoto; – smiselno povzema besedilo: kratki odgovori na vprašanja, dopolnjevanje besedila z besedami; – dopolni besedilo (<i>cloze</i>); – dopolni besedilo z izbrano slovnično strukturo; – dopolni ali pretvori povedi; – poveže dele besednih zvez; stalne besedne zveze; – prepozna sopomenke in protipomenke. Vodeno tvorjenje krajše besedilne vrste, pri kateri učenec: – piše besedilo na podlagi danih izhodišč;	do 25 točk	v skladu s točkovnikom

¹ Moška slovnična oblika je uporabljena enakovredno za oba spola.

		– opiše fotografijo/risbo; – odgovori v obliki kratkega besedila; naloge polodprtega tipa.		
--	--	--	--	--

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	30 %
2. razumevanje in uporaba	40 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	30 %

6 Opis preizkusa

Preizkus znanja preverja:

- razumevanje prebranih umetnostnih ali neumetnostnih besedil (pripovedovalno, opisovalno, utemeljevalno besedilo) – največ dve besedili, tudi prirejeni,
- osnovno poimenovalno, slovnično (besedotvorje in skladnja), slogovno in pravopisno zmožnost,
- zmožnost tvorjenja krajše besedilne vrste na podlagi dane iztočnice.

IZLOČENE VSEBINE

Vsebine preizkusa se nanašajo na vse jezikovne zmožnosti, ki so jih učenci razvili v 1. vzgojno-izobraževalnem obdobju osnovne šole. **Nobena vsebina ni izločena**, ker so cilji v učnem načrtu zastavljeni procesno in jih mora učenec obvladati kot celoto.

7 Pripomočki

Učenec lahko uporablja modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik.

Struttura e descrizione della prova di Verifica Nazionale delle Competenze nella classe terza

1 Materia: **ITALIANO come lingua materna**

2 Le prove di verifica hanno rispondenza con gli obiettivi del curriculum formativo:

Sergio Crasnich [et al.]. *Programma. Scuola elementare con lingua d'insegnamento italiana. Lingua italiana* [Versione elettronica]. Ljubljana: Ministero per l'Istruzione e lo Sport: Istituto dell'Educazione della RS, 2011.

3 Schema delle prove:

	Tipi di prove	Tempo	Percentuale nella prova scritta
Prova scritta	Competenza comunicativa e letteraria: educazione e motivazione alla lettura (fino a due testi). Competenza metalinguistica: riflessione sulla lingua. Produzione scritta di un breve testo narrativo, descrittivo o argomentativo.	45 minuti	Comprensione e produzione di testi: 50 % Conoscenza del lessico: 25 % Riflessione sugli usi della lingua: 25 %

4 Tipologia degli esercizi e valutazione

	Numero degli esercizi	Tipologie degli esercizi	Punteggio complessivo	Valutazione
Prova scritta	Fino a un massimo di 10 esercizi	Prova di verifica delle competenze di comprensione di un testo e di riflessione sulla lingua, composta da esercizi delle seguenti tipologie: - quesiti con risposta di tipo vero/falso, - quesiti con risposta a scelta multipla, - quesiti implicanti il collegamento di un testo scritto alla rispettiva frase o immagine, - quesiti implicanti l'individuazione nel testo di informazioni esplicitate e di informazioni non esplicitate, - quesiti implicanti l'ordinamento di parti di un testo nella corretta successione (incastro) o il loro collegamento in senso compiuto (matching), - quesiti a risposta breve e/o implicanti la formulazione di sintesi, - quesiti implicanti il completamento di testi con parole (cloze), - quesiti implicanti il completamento di un testo con una determinata struttura grammaticale (cloze grammaticale), - quesiti implicanti il completamento o la manipolazione di strutture grammaticali, - quesiti implicanti il riconoscimento, collegamento e/o manipolazione di modi di dire ed espressioni idiomatiche,	Fino a 25 punti	Il punteggio viene determinato di volta in volta in riferimento al livello delle richieste formulate e in relazione ai tipi di esercizi.

		- quesiti implicanti il riconoscimento e/o la manipolazione di sinonimi, contrari. Stesura di una composizione scritta appartenente a una tipologia testuale, nella quale l'alunno ¹ : - stende un testo sulla base di una consegna data, - descrive un'immagine, una fotografia o un disegno, - risponde in forma di breve testo (domande a risposta breve, domande semistrutturate).		
--	--	---	--	--

5 Criteri di valutazione della verifica

Livello raggiunto	Percentuale nella prova scritta
Conoscenza	30 %
Comprensione e applicazione	40 %
Analisi, sintesi, valutazione	30 %

6 Prova scritta

Contenuti della prova:

- lettura e comprensione di testi narrativi letterari o di testi non letterari, anche ridotti e/o adattati (fino a due testi);
- riflessione sulla lingua: riconoscimento delle strutture della lingua, arricchimento del lessico e uso corretto delle principali regole ortografiche;
- produzione di brevi testi scritti sulla base di una consegna.

CONTENUTI ESCLUSI

I contenuti della prova presuppongono la padronanza integrale delle abilità linguistiche acquisite nel primo ciclo della scuola elementare. Trattandosi di obiettivi acquisiti in modo olistico nel corso del processo di insegnamento e apprendimento, **non è possibile escludere alcuno degli obiettivi proposti nel programma.**

7 Requisiti

Per la prova scritta l'alunno può usare la penna a sfera (biro) o la penna stilografica.

nazaj na **Poročilo**

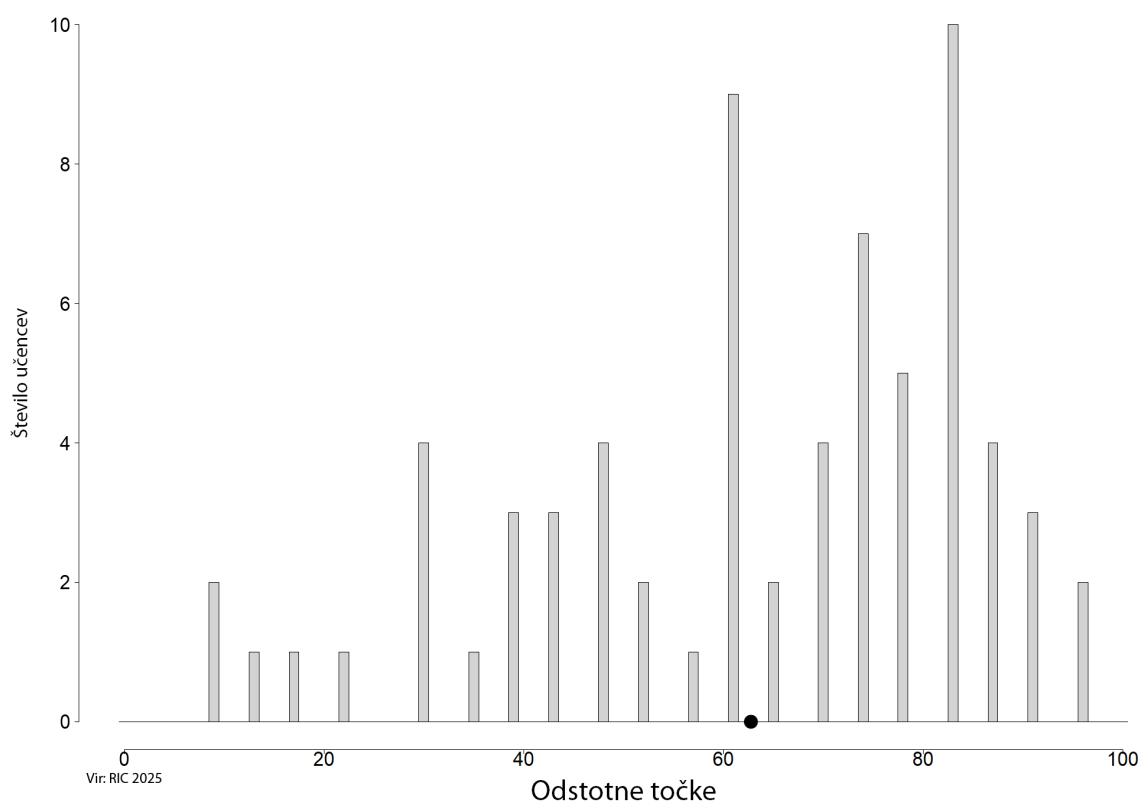
¹ I termini al maschile vanno intesi in senso inclusivo e indipendente dal genere.

Osnovni statistični podatki (italijanščina 3. razred, NPZ 2025)

Število učencev	69
Število postavk	19
Možne točke	23
Povprečno št. točk	14,43
Povprečno št. odstotnih točk	62,76
Standardni odklon odstotnih točk	22,41
Indeks težavnosti	0,63
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (italijanščina 3. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu ITALIJANŠČINA (3. razred, 2025, N = 69)

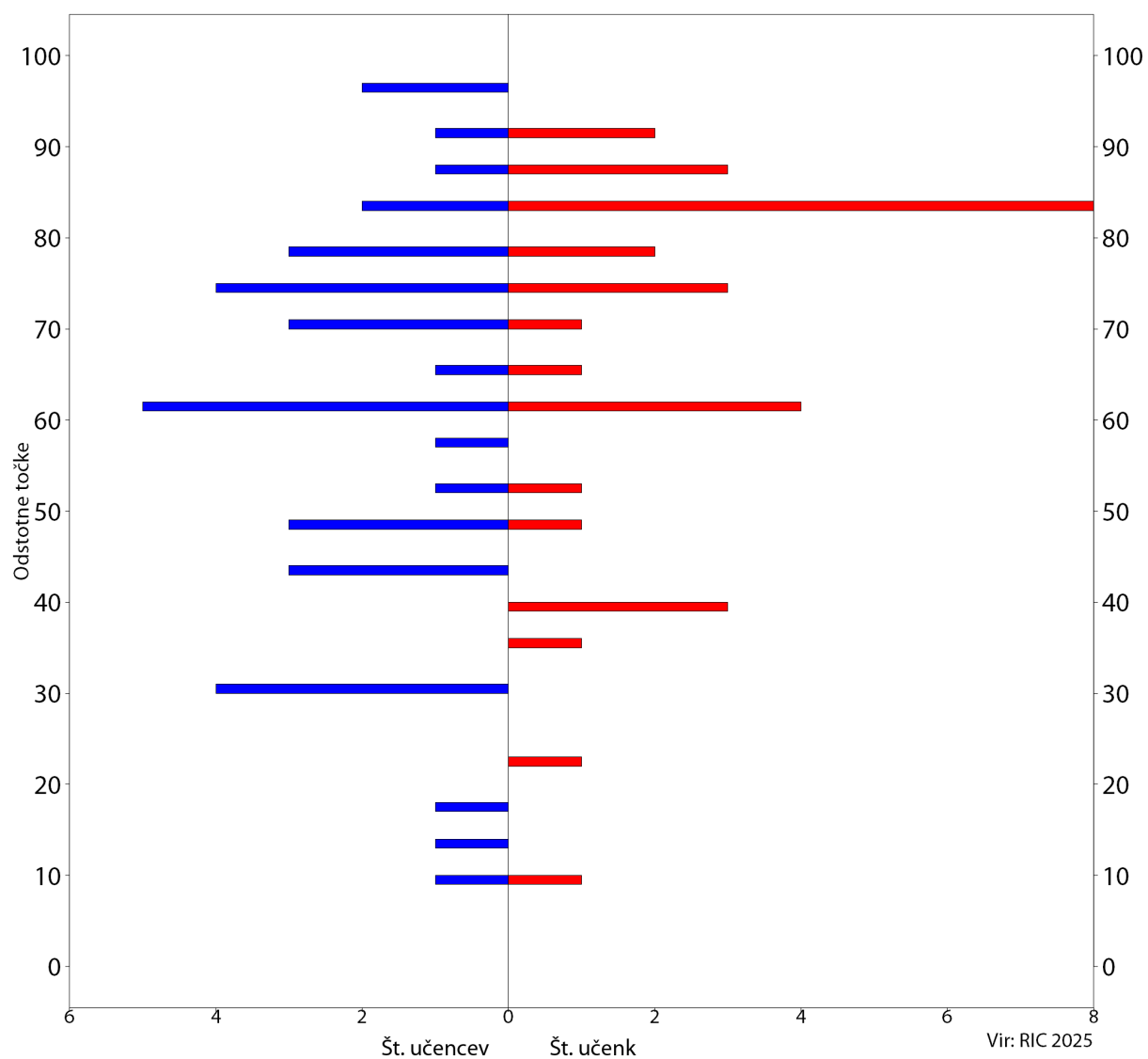

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (italijanščina 3. razred, NPZ 2025)

Naloga	Točke	Zmožnost	Opis znanja	Taksonomska stopnja	Tip naloge	IT	ID
1	3	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	I	alternativni tip	0,86	0,53
2.a	1	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	II	izbirni tip	0,67	0,48
2.b	1	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	II	izbirni tip	0,13	0,30
2.c	1	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	II	izbirni tip	0,88	0,47
2.d	1	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	II	izbirni tip	0,87	0,50
2.e	1	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	II	izbirni tip	0,68	0,49
3.A	1	bralno razumevanje	Učenec razume prebrano besedilo	III	odgovor na vprašanje	0,41	0,21
3.B	1	metajezikovna zmožnost	Učenec tvori krajše besedilo	III	odgovor na vprašanje	0,32	0,41
4	1	metajezikovna zmožnost	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	I	dopolnjevanje-izbirni tip	0,87	0,60
5	1	metajezikovna zmožnost	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	II	dopolnjevanje-izbirni tip	0,58	0,64
6.a	1	metajezikovna zmožnost	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	I	dopolnjevanje	0,83	0,63
6.b	1	metajezikovna zmožnost	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	II	dopolnjevanje	0,70	0,66
7	1	pomenoslovje	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	I	alternativni tip	0,64	0,68
8.a	1	pomenoslovje	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	II	izbirni tip	0,74	0,67
8.b	1	pomenoslovje	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	II	izbirni tip	0,64	0,53
8.c	1	pomenoslovje	Učenec upošteva pravila italijanskega jezika	II	izbirni tip	0,67	0,65
9.A	3	pisni sestavek-upoštevanje navodil, vsebinska ustreznost	Učenec tvori krajše besedilo	III	tvorbna naloga	0,48	0,60
9.B	1	pisni sestavek-pravopis, ločila	Učenec tvori krajše besedilo	III	tvorbna naloga	0,14	0,38
9.C	1	pisni sestavek-besedišče	Učenec tvori krajše besedilo	III	tvorbna naloga	0,64	0,49

Dosežki po spolu (italijanščina 3. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (italijanščina 3. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	62,76	22,41	69	7

[nazaj na Poročilo](#)

1.3 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz madžarščine v 3. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja v 3. razredu iz madžarščine kot materinščine je bilo v šolskem letu 2024/25 vključeno v sistem nacionalnega preverjanja znanja. Podlaga za preverjanje in sestavo preizkusa znanja na NPZ je bil veljavni učni načrt predmeta. Preizkus iz madžarščine kot materinščine na NPZ za učence 3. razreda je bil sestavljen skladno z zastavljenim načrtom predmetne komisije (*Struktura in opis preizkusa znanja za NPZ v 3. razredu*). Preverjalo se je bralno razumevanje, zmožnost tvorbe krajšega besedila ter književno in jezikovno znanje učencev, skladno s cilji in standardi UN.

Preizkus znanja je sestavljen iz dveh delov: v I. je izhodišče umetnostno besedilo in naloge povezane z umetnostnim besedilom, v II. je izhodišče neumetnostno besedilo in naloge vezane na neumetnostno besedilo. Komisija je za namen preverjanja znanja v preizkus vključila različne tipe nalog (naloge zaprtega, polodprtega in odprtega tipa) različnih taksonomskih stopenj (znanje in poznavanje pribl. 30 %, razumevanje in uporaba pribl. 45 % ter samostojno reševanje problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje pribl. 25 %). Vseh možnih točk na preverjanju je bilo 25, razmerje v deležu točk obeh delov preverjanja je približno enako (13 oz. 12 točk).

I. del preizkusa znanja (naloge ob umetnostnem besedilu)

V I. delu je izhodišče umetnostno besedilo Ottója Kissa z naslovom *A szandálfa*, ki je bilo objavljeno v literarni reviji Bárka (I. 2018, št. 1). Naloge ob umetnostnem besedilu preverjajo učenčevo zmožnost bralnega razumevanja, književno znanje, skladno s cilji in standardi UN, ter zmožnost tvorbe krajšega besedila.

II. del preizkusa znanja (naloge ob neumetnostnem besedilu)

V II. delu preizkusa je bilo izhodišče neumetnostno besedilo letak, ki vabi k udeležbi dogodka z družinskim programom. Naloge ob neumetnostnem besedilu preverjajo učenčevo zmožnost bralnega razumevanja in jezikovnega znanja, skladno s cilji in standardi UN.

Predmetna komisija je opravila moderacijo navodil za vrednotenje, vrednotenje pa je potekalo v skladu z navodili in točkovnikom.

Učenci so na preverjanju dosegli sorazmerno visoko povprečje (68,96 %). Ta rezultat ne dovoljuje nobenih posploševanj in sklepanj, kajti preizkus iz madžarščine kot materinščine piše relativno malo število učencev in ga je zato treba nekoliko drugače interpretirati kot pri večjem vzorcu. (Pri tako maloštevilni populaciji so nihanja povprečnega dosežka neizogibna.) V preverjanje iz madžarščine kot materinščine so vključeni učenci dvojezičnih osnovnih šol, ki se madžarščino učijo na ravni materinščine, oz. še tisti učenci, ki se hkrati opismenjujejo v obeh jezikih (v slovenščini in madžarščini) in tako lahko sami odločajo, ali bodo svoje znanje preverjali iz slovenščine ali madžarščine. Praviloma se za preverjanje iz madžarščine odločijo učenci, ki so v tem jeziku močnejši, zaradi česar so lahko dosežki boljši.

Pri primerjavi dosežkov učencev po spolu v povprečju ni zaznati večjih razlik, učenke in učenci so bili na preverjanju primerljivo uspešni.

Primerjava obeh delov preizkusa je pokazala, da so bili učenci pri nalogah, povezanih z neumetnostnim besedilom, uspešnejši kot pri nalogah, povezanih z umetnostnim besedilom.

Dosežki učencev glede na opise znanj

1. opis znanj: Učenec razume prebrano umetnostno besedilo

Kot najboljše reševani nalogi sta se izkazali nalogi 1.2 in 1.3. V obeh primerih so učenci morali odgovoriti na vprašanje odprtega tipa in odgovor razbrati iz besedila.

Najslabše reševana je bila naloga 1.6, kjer so morali na podlagi prebranega smiselno dokončati poved.

2. opis znanj: Učenec tvori krajše besedilo

Zmožnost tvorjenja krajšega zaokroženega besedila je preverjala naloga 1.8 A. Učenci so morali tvoriti besedilo na podlagi umetnostnega besedila. V navodilu naloge so dobili zapis izhodiščne situacije in morali v vsaj štirih povedih napisati drugačen konec zgodbe od tistega, ki so ga prebrali. Slabi polovici učencev je tvorba besedila povzročala težave. Navodilo naloge je bilo nekoliko daljše, nekateri učenci so ga verjetno površno prebrali in pri pisanju niso upoštevali izhodiščne situacije, nekateri so samo nanizali štiri ali več povedi, brez da bi napisali zaokroženo zgodbo.

3. opis znanj: Učenec razume prebrano neumetnostno besedilo

Najbolje reševana je bila naloga 2.3. Učenci so morali ugotoviti, ali sta zapisani trditvi pravilni ali nepravilni. Polovica učencev je obe trditvi pravilno označila, razen dveh učencev so tudi vsi preostali pravilno označili vsaj eno trditev. Najslabše reševana je bila naloga 2.4, kjer so morali učenci izpisati sopomenko dane besede iz izhodiščnega besedila. Nekateri so napisali napačno besedo, oziroma sopomenko, ki ni bila iz besedila.

4. opis znanj: Učenec pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila

Pri nalogah II. dela preizkusa, kjer se je preverjala jezikovna in pravopisna zmožnost učencev, je bila najbolj reševana naloga 2.5. Učenci so morali na osnovi dveh zapisov izbrati pravilni zapis dveh različnih besed. Za lažje razumevanje besed je bila učencem ob zapisu v pomoč še sličica. Razen dveh učencev so nalogo vsi pravilno rešili. Najslabše so se učenci odrezali pri nalogi 2.9, kjer so morali popraviti pravopisne napake zapisane povedi (velika začetnica na začetku povedi, pravilen zapis zemljepisnega imena, manjkajoče končno ločilo). Manj kot polovica vseh učencev je ugotovila vse tri napake in dosegla vse možne točke.

V I. delu preizkusa je bila pri tvorbi krajšega besedila za jezikovno in pravopisno pravilnost namenjena ena točka (naloga 1.8.B). Pokazalo se je, da učencem tvorba jezikovno pravilnega besedila še povzroča težave. Šestdeset odstotkov učencev ni prejelo točke, jezikovno pravilnejša besedila so tvorili učenci, ki so tudi sicer celoten preizkus reševali uspešneje.

Učiteljem priporočamo, da pri učencih še naprej spodbujajo branje besedil v madžarskem jeziku in s tem razvijajo njihovo zmožnost bralnega razumevanja. Učence naj navajajo na natančno branje krajših in tudi daljših besedil, pri tem naj opozarjajo na natančnejše branje navodil. Pri pouku naj na različne načine (z nalogami različnih tipov in taksonomskih stopenj) preverjajo učencevo razumevanje besedila. Učence naj spodbujajo k razmišljanju in povezovanju prebrane vsebine z njihovim jezikovnim in književnim znanjem.

Ker tvorba smiselnih in koherentnih besedil nekaterim učencem povzroča velike težave, učiteljem svetujemo, da pri pouku skupaj z učenci tvorijo čim več krajših besedil ter jih tudi spodbujajo in navajajo k samostojnemu tvorjenju besedil. Pri tem naj učence opozarjajo na smiselno povezanost ter jezikovno pravilnost zapisanega.

Pomembno je, da učitelji spremljajo dosežke in napredek učencev in jim sproti posredujejo kakovostne povratne informacije.

Priloge:

Priloga 1: [Struktura in opis preizkusa znanja](#)

Priloga 2: [Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi](#)

Priloga 3: [Specifikacijska tabela](#)

Priloga 4: [Dosežki po spolu](#)

Priloga 5: [Dosežki po regijah](#)

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MADŽARŠČINA kot materinščina**2 Podlaga za preizkus znanja**

Pisnjak, M. [et al.]. Učni načrt. Dvojezična osnovna šola. Madžarščina kot materinščina
[Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

	Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus	I. del Izhodišče: eno umetnostno besedilo. Naloge za preverjanje: – bralnega razumevanja, – književnega znanja, skladno s cilji in standardi UN, – zmožnosti tvorbe krajšega besedila.	45 minut	45–55 %
	II. del Izhodišče: eno neumetnostno besedilo. Naloge za preverjanje: – bralnega razumevanja in – jezikovnega znanja, skladno s cilji in standardi UN.		45–55 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

	Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Preizkus	do 20	naloge zaprtega, polodprtega in odprtega tipa	do 30 točk	v skladu z navodili in s točkovnikom

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	pribl. 30 %
2. razumevanje in uporaba	pribl. 45 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	pribl. 25 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

- branje neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje književnega znanja, skladno s cilji in standardi UN,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega besedila na podlagi prebranega umetnostnega besedila, skladno s cilji in standardi UN,
- branje neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika, skladno s cilji in standardi UN.

IZLOČENE VSEBINE

Preizkus načeloma preverja vse cilje in standarde učnega načrta, ki je zasnovan procesno.

Zaradi pisanja NPZ v marcu se po sklepu PK za madžarščino v preizkusu v šolskem letu 2024/25 ne bo preverjalo:

- bralno razumevanje besedilnih vrst: navodilo, kazalo, sms;
- tvorjenje besedilnih vrst: navodilo, urnik, kazalo, sms;
- raba sklonskih končnic z izjemo *-ban*, *-ben*, *-ba*, *-be* (za izražanje kraja);
- zapisovanje glasovnih zvez, katerih pisava se razlikuje od izgovarjave;
- poznavanje vzklične povedi.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka lahko uporablja modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

A 3. osztályos felmérőlap szerkezete és leírása

1 Tantárgy: MAGYAR NYELV mint anyanyelv

2 A felmérés alapja

Pisnjak, M. [et al.]. *Tanterv. Kétnyelvű általános iskola. Magyar nyelv mint anyanyelv* [Elektronikus forrás]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 A tudásfelmérés szerkezete

	Leírás	Megoldási idő	Az összpontszám része %-ban
Feladatlap	I. rész Egy művészi szöveg és hozzá kapcsolódó: – olvasásértési készségeket, – (a tanterv céljaival és követelményeivel összhangban) irodalmi ismereteket és – szövegalkotási készséget mérő feladatsor.	45 perc	45–55%
	II. rész Egy nem művészi szöveg és hozzá kapcsolódó: – olvasásértési készségeket és – (a tanterv céljaival és követelményeivel összhangban) nyelvi-nyelvhasználati ismereteket mérő feladatsor.		45–55%

4 Feladattípusok és értékelés

	Feladatok száma	Feladattípusok	Összpontszám	Értékelés
Feladatlap	Max. 20.	Zárt, félig zárt és nyílt végű kérdések.	Max. 30 pont.	A megoldókulcsnak megfelelően.

5 A feladatlap taxonómiai szintek szerinti rétegzése

Műveleti szint	Részaránya a mérésen
1. Ismeret	kb. 30 %
2. Megértés és alkalmazás	kb. 45 %
3. Önálló problémamegoldás, értelmezés, értékelés	kb. 25 %

6 A tudásfelmérés leírása

A tudásfelmérés tartalma:

- ismeretlen művészi szöveg olvasása,
- az olvasott művészi szöveg értésének a mérése,
- irodalmi ismeretek mérése, a tanterv céljainak és követelményeinek megfelelően,
- írásbeli szövegalkotási készség mérése: rövid nem művészi szöveg alkotása az olvasott művészi szöveg alapján, a tanterv céljainak és követelményeinek megfelelően,
- ismeretlen nem művészi szöveg olvasása,
- az olvasott nem művészi szöveg értésének a mérése,
- nyelvi-nyelvhasználati ismeretek, illetve készségek mérése, a tanterv céljainak és követelményeinek megfelelően.

A mérés a tanterv valamennyi célját és követelményét mérheti. A magyar nyelvi mérési bizottság határozata értelmében a 2024/25-ös tanévben a felmérőlap nem méri:

- a következő szövegtípusok olvasásértését: utasítás, tartalomjegyzék, sms,
- a következő szövegtípusok alkotását: utasítás, órarend, tartalomjegyzék, sms,
- a toldalékok használatát, a *-ban*, *-ben*, *-ba*, *-be* kivételével,
- a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok írását,
- a felkiáltó mondat ismeretét.

7 Segédeszközök

A tanuló kék vagy fekete töltőtollat vagy golyóstollat használhat.

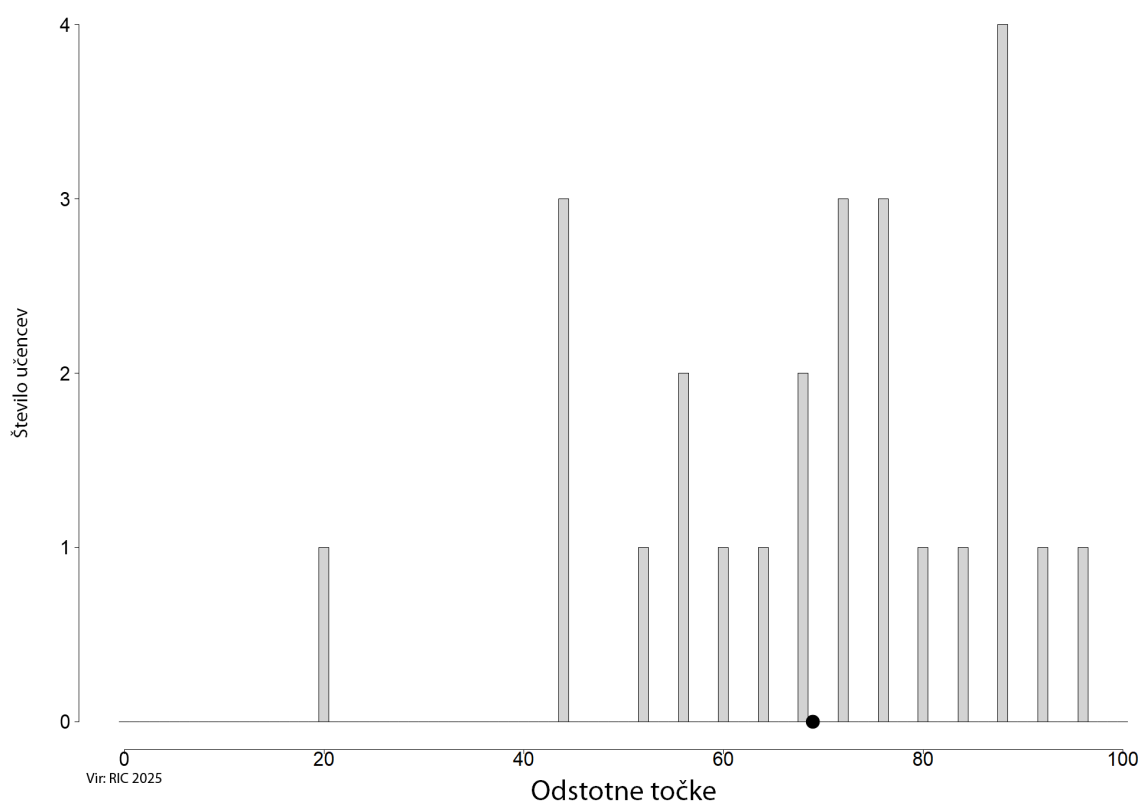
nazaj na **Poročilo**

Osnovni statistični podatki (madžarščina, 3. razred, NPZ 2025)

Število učencev	25
Število postavk	18
Možne točke	25
Povprečno število točk	17,24
Povprečno število odstotnih točk	68,96
Standardni odklon odstotnih točk	18,52
Indeks težavnosti	0,69
Indeks zanesljivosti	0,77

Porazdelitev dosežkov v državi (madžarščina, 3. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MADŽARŠČINA (3. razred, 2025, N = 25)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (madžarščina, 3. razred, NPZ 2025)

I. del: umetnostno besedilo: A szandálfa (A szöveg forrása: Bárká. Irodalmi, művészeti, társadalomtudományi folyóirat. XXVI. évf. 2018/I. szám 57. oldal)

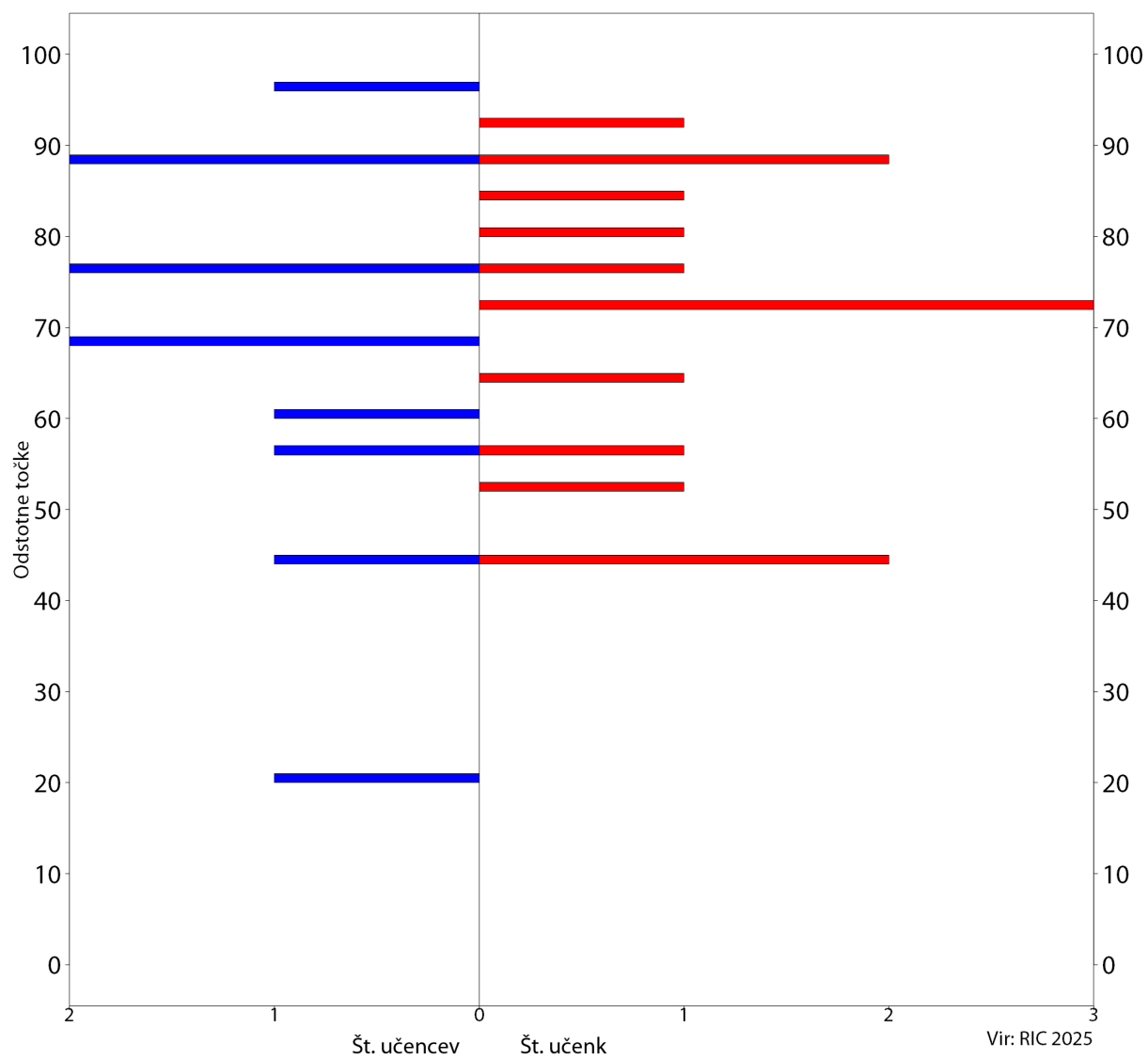
Naloga	Točke	Zmožnost – učenec:	Opis znanja – učenec:	Taksonomska stopnja	IT	ID
1.1	1	prepozna avtorja pravljice	razume prebrano umetnostno besedilo	znanje	0,80	0,23
1.2	1	razume umetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano umetnostno besedilo	razumevanje, uporaba	0,88	0,45
1.3	1	razume umetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano umetnostno besedilo	reševanje, problemov	0,88	0,63
1.4	2	razume umetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano umetnostno besedilo	znanje, razumevanje, uporaba	0,64	0,51
1.5	2	razume umetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano umetnostno besedilo	reševanje, problemov	0,80	0,66
1.6	1	razume umetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano umetnostno besedilo	razumevanje, uporaba	0,40	0,10
1.7	1	razume umetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano umetnostno besedilo	razumevanje, uporaba	0,52	0,38
1.8 A	3	je sposoben oblikovati drugačen konec pravljice	tvori krajše besedilo	reševanje, problemov	0,57	0,51
1.8 B	1	zna oblikovati jezikovno in pravopisno pravilne povedi	pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila	razumevanje, uporaba	0,40	0,37

II. del: neumetnostno besedilo: Kincskereső játék! (Forrás: <https://eventland.eu>. Letöltve: 2024. 5. 18-án)

Naloga	Točke	Zmožnost – učenec:	Opis znanja – učenec:	Taksonomska stopnja	IT	ID
2.1	1	razume neumetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano neumetnostno besedilo	razumevanje, uporaba	0,56	0,23
2.2	1	razume neumetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano neumetnostno besedilo	znanje	0,68	0,34
2.3	2	razume neumetnostno besedilo, prebrano tiho, kar izkaže z uspešnim reševanjem povezanih nalog	razume prebrano neumetnostno besedilo	znanje, razumevanje, uporaba	0,72	0,17
2.4	1	poišče sopomenko besede	razume prebrano neumetnostno besedilo	razumevanje, uporaba	0,52	0,25
2.5	2	pravilno označuje kratke in dolge samoglasnike	pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila	znanje	0,96	0,56
2.6	1	pravilno uporablja črki j in ly	pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila	razumevanje, uporaba	0,64	0,35
2.7	1	pozna pravila deljenja besed	pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila	znanje	0,92	0,56
2.8	1	razlikuje med pomenom besed glede na kratke in dolge soglasnike	pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila	znanje	0,92	0,05
2.9	2	pravilno uporablja veliko začetnico na začetku povedi in pri enostavnejših zemljepisnih imenih, zna uporabljati končna ločila	pri pisanju upošteva jezikovna in pravopisna pravila	razumevanje, uporaba	0,58	0,28

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (madžarščina, 3. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (madžarščina, 3. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Pomurska regija	68,96	18,52	25	5

[nazaj na Poročilo](#)

1.4 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz matematike v 3. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja iz matematike v 3. razredu je bilo v šolskem letu 2024/25 vključeno v sistem nacionalnega preverjanja znanja.

Vsebine preizkusa so bile usklajene z dogovorjeno strukturo preizkusa za 3. razred. Skladno z njo so bili izbrani tudi različni tipi nalog in taksonomskih stopenj. Struktura preizkusa je priložena v prilogi.

Preizkus iz matematike je pisalo 19 930 učencev. Sestavljen je bil iz osmih nalog, ki so po mnenju komisije in pregledovalcev sledile ciljem, usklajenim z učnim načrtom. Skupno število vseh možnih točk je bilo 40.

Povprečni dosežek učencev pri preizkusu znanja iz matematike v 3. razredu je bil 55,99 %, kar je pričakovan dosežek glede na strukturo preizkusa po Gagnejevih taksonomskih stopnjah. Zajemal je naloge, ki preverjajo poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev v deležu 30 %, izvajanje rutinskih postopkov v deležu 35 %, uporabo kompleksnih postopkov v deležu 20 % ter reševanje in raziskovanje problemov v deležu 15 %.

Vse možne točke (40) je doseglo 70 učencev, medtem ko je 23 učencev doseglo 0 točk.

Pri primerjavi dosežkov po regijah so razlike minimalne, saj rezultati po posameznih regijah ne odstopajo bistveno od državnega povprečja. Prav tako med spoloma ni zaznati izrazitih razlik. Pri učencih z višjimi dosežki se nakazuje rahla prednost dečkov, medtem ko so pri nižjih dosežkih nekoliko pogostejše zastopana dekleta. Pri učencih s povprečnimi rezultati pa razlik po spolu ni opaziti (graf v prilogi).

Naloge v preizkusu so razdeljene v pet opisov znanj glede na to, katera matematična znanja preverjajo.

1. opis znanj: pozna števila do 1000 in dele celote

Učenci so najuspešneje reševali nalogo 2.a, kjer so urejali števila do 100. Najmanj uspešno so reševali nalogo 6.b, pri kateri je bilo treba pobarvati ustrezen del celote. Celoto je predstavljala torta, ki je bila razdeljena na osem enakih delov, pri čemer so morali učenci pobarvati četrtno torte. Težave so imeli, saj so navajeni prikazovati del celote na množici, kjer so elementi celote zase (npr. link kocke), ne pa ploskovnega modela kot modela množice. Priporočamo, da učitelji model celote pri pouku pogosteje predstavljajo tudi kot model množice – na primer: krog je razdeljen na osem enakih delov, izmed katerih učenec izbere eno četrtno. Tak pristop pripomore k boljšemu razumevanju različnih predstavitev delov celote.

Učenci so v povprečju uspešno reševali nalogo 2.c, kar nakazuje na to, da števila do 1000 poznajo, več težav pa so imeli pri nalogi 2.b, ki je predvidevala orientacijo na številskem traku do 1000. To nakazuje, da sicer poznajo števila do 1000, imajo pa težave s številskimi predstavami v linearni obliki. Zato učiteljem priporočamo, da pri obravnavi števil do 1000 uporabljajo različne predstavitve števil, vključno s številskimi premicami.

2. opis znanj: računa do 100

Učenci so v celoti uspešno rešili prvo nalogo, ki je preverjala znanje osnovnih računskih operacij v okviru števil do 100. Pri reševanju računa seštevanja v obliki enačbe, kjer je bila vsota na levi strani enačaja, so imeli učenci nekaj težav, kar kaže na slabše razumevanje pomena znaka za enakost.

Priporočamo, da učitelji razvijajo razumevanje, da znak za enakost ne označuje vedno postopka »računanja proti desni«, temveč izraža enakovrednost obeh strani enačbe. V ta namen je smiselno vključevati različne oblike zapisov enačb (npr. $12 = 5 + 7$).

3. opis znanj: pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote

Učenci so zelo uspešno reševali nalogo, pri kateri so uporabili ustrezne merske enote za merjenje mase (4.b), prav tako so bili uspešni pri merjenju dolžin v različnih legah (4.d).

Tudi naloge s področja geometrije so učenci po večini uspešno reševali. Več težav so imeli le pri nalogi 8.c, kjer niso uspeli ustrezno povezati opisov lastnosti geometrijskih teles z njihovimi slikami, saj je imelo eno telo zapisani dve lastnosti, medtem ko za en opis lastnosti ni bilo slike (ena zapisana lastnost je ostala nepovezana).

Učenci sicer poznajo lastnosti geometrijskih teles, vendar niso navajeni reševati nalog, kjer je prisotnih več podatkov, kot jih potrebujejo za rešitev, ali pa so podatki nepopolni. Takšne naloge zahtevajo analizo in presojanje. Učiteljem priporočamo vključevanje več problemsko zastavljenih matematičnih nalog, kjer se učenci seznanijo z matematičnimi problemi z več možnimi rešitvami, s preveč ali s premalo podatki – na različnih matematičnih področjih, ne le v okviru aritmetike.

4. opis znanj: učenec dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo

Učenci so bili najuspešnejši pri reševanju naloge 3.a, pri kateri so iz prikaza razbrali število elementov glede na podano legendo.

Najmanj uspešno so rešili nalogo 3.c, ki je temeljila na interpretaciji prikazanih podatkov ter nadaljnji uporabi teh podatkov za reševanje kompleksnejšega vprašanja. Posledično so bili učenci pri pisanju odgovora manj uspešni.

Priporočamo, da učitelji pri procesu poučevanja obdelave podatkov vključujejo naloge višjih taksonomskih stopenj, ki od učencev zahtevajo interpretacijo podatkov in njihovo uporabo v različnih situacijah.

5. opis znanj: reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja

Najuspešneje so učenci reševali prvi del naloge 5.c, pri kateri so izbrali pravilno rešitev. Več težav so imeli pri drugem delu iste naloge, kjer so morali utemeljiti predhodno izbrano rešitev. To je pričakovano, saj je utemeljevanje z uporabo matematičnega jezika za učence zahtevnejše.

Učiteljem priporočamo, da učence navajajo na pojasnjevanje svojih odločitev oz. izbor ter jih spodbujajo k rabi ustreznega izražanja v matematičnem jeziku.

Učenci so imeli največ težav pri nalogi 7.a, kjer so morali oblikovati smiselno vprašanje glede na podano besedilo naloge. Čeprav učenci poznajo tip naloge, ki vključuje postavljanje vprašanj, je bila uspešnost reševanja v veliki meri odvisna od razumevanja izhodiščnega besedila.

Priporočamo, da učitelji učence spodbujajo tudi k reševanju nalog z več postavkami, kjer podatke najdejo v izhodiščnem besedilu ali povežejo med seboj informacije iz predhodnih delov naloge. S tem se razvijajo zmožnosti sklepanja, bralnega razumevanja in reševanja nalog na višjih taksonomskih stopnjah.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MATEMATIKA**2 Podlaga za preizkus**

Program osnovna šola. Matematika. Učni načrt (1., 2., 3. razred). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Število nalog	Skupno število točk	Predvideni čas pisanja
do 15	40	45 min

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Vrednotenje
naloge izbirnega tipa, naloge povezovanja in urejanja	Naloge so ovrednotene z 2 do 6 točkami v skladu z moderiranimi navodili za vrednotenje.
naloge kratkih odgovorov	
Naloge, ki zahtevajo odgovor v obliki računskih postopkov ali grafičnega prikaza.	

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje ¹	Delež v preizkusu
1. poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev	30 %
2. izvajanje rutinskih postopkov	35 %
3. uporaba kompleksnih postopkov	20 %
4. reševanje in raziskovanje problemov	15 %

¹ Taksonomske stopnje so določene po Gagnejevi taksonomiji.

6 Opis preizkusa

Aritmetika in algebra	Geometrija in merjenje	Druge vsebine
60 %	20 %	20 %

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v nacionalnem preverjanju znanja iz matematike zajete vse teme 1. vzgojno-izobraževalnega obdobja iz učnega načrta za matematiko, **razen sledeče vsebine za 3. razred:**

sklop: *Merjenje*

vsebina:

dolžina: dm,

masa: dag,

prostornina: dl;

sklop: *Transformacije*

vsebina:

simetrija;

sklop: *Računske operacije in njihove lastnosti*

vsebina:

seštevanje in odštevanje v množici naravnih števil do 1000 (od 100 dalje).

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka lahko uporablja modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, ravnilo.

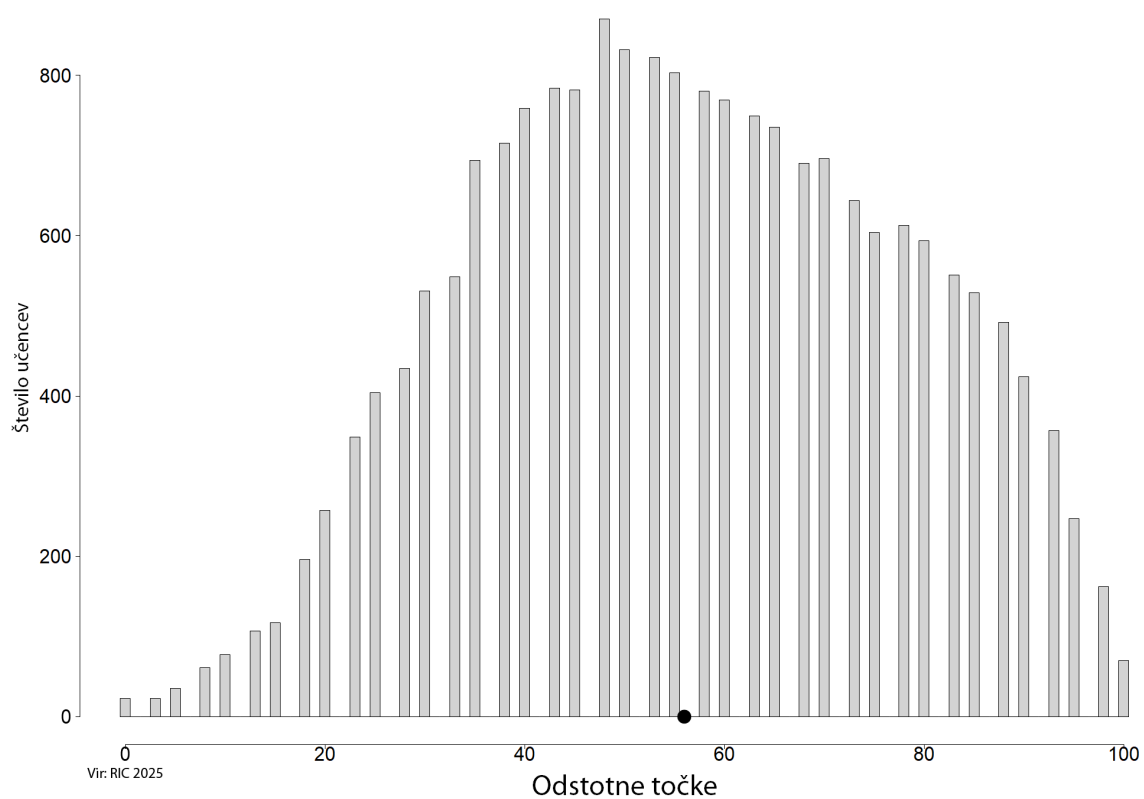
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (matematika, 3. razred, NPZ 2025)

Število učencev	19930
Število postavk	40
Možne točke	40
Povprečno število točk	22,39
Povprečno število odstotnih točk	55,99
Standardni odklon odstotnih točk	21,09
Indeks težavnosti	0,56
Indeks zanesljivosti	0,91

Porazdelitev dosežkov v državi (matematika, 3. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MATEMATIKA (3. razred, 2025, N = 19930)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (matematika, 3. razred, NPZ 2025)

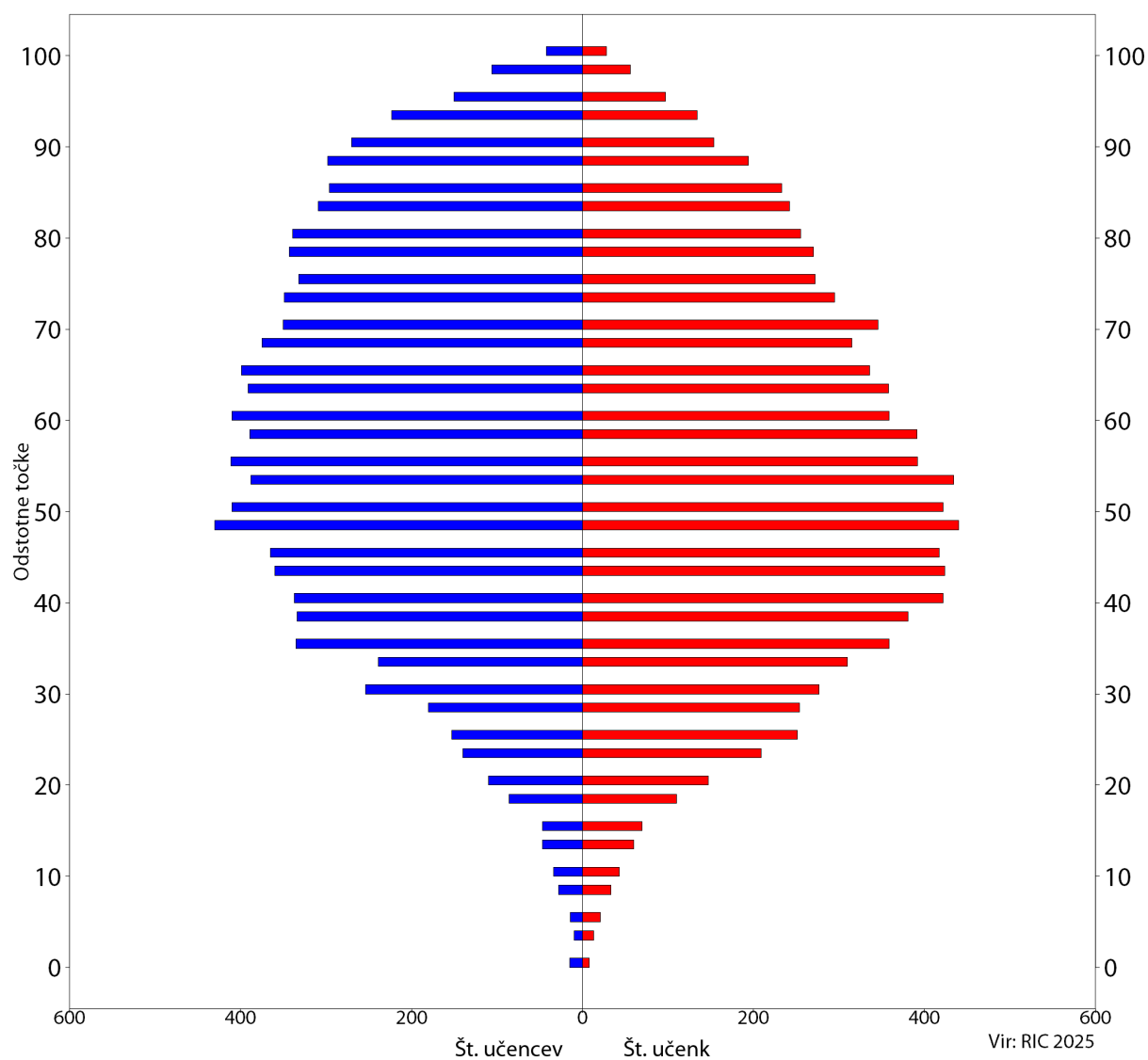
Naloga	Točke	Področje	Standard triletja – učenec:	Opis znanja – učenec:	Razred	Taksonomska stopnja	IT	ID
1.a	1	Računske operacije in njihove lastnosti	sešteva in odšteva do 1000	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	2.	II	0,97	0,17
1.b	1	Računske operacije in njihove lastnosti	sešteva in odšteva do 1000	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	2.	II	0,88	0,24
1.c	1	Računske operacije in njihove lastnosti	poišče manjkajoči člen pri računih seštevanja, odštevanja, množenja in deljenja	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	3.	II	0,70	0,44
1.d	1	Računske operacije in njihove lastnosti	sešteva in odšteva do 1000	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	3.	II	0,72	0,36
1.e	1	Računske operacije in njihove lastnosti	pozna zmnožke do avtomatizma v obsegu 10 x 10 in količnike, ki so vezani na pošteevanko	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	3.	II	0,86	0,37
1.f	1	Računske operacije in njihove lastnosti	pozna zmnožke do avtomatizma v obsegu 10 x 10 in količnike, ki so vezani na pošteevanko	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	3.	II	0,78	0,40
2.a.1	1	Naravna števila in število 0	uporablja naravna števila do 1000 pri izražanju količin v vsakdanjem življenju	pozna števila do 1000 in dele celote	2.	II	0,92	0,23
2.a.2	1	Logika in jezik	razporedi elemente po več lastnostih in razporeditev prikaže s preglednico ter prikazom	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	III	0,56	0,49
2.a.3	1	Logika in jezik	razporedi elemente po več lastnostih in razporeditev prikaže s preglednico ter prikazom	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	III	0,31	0,47
2.b	1	Naravna števila in število 0	uporablja naravna števila do 1000 pri izražanju količin v vsakdanjem življenju	pozna števila do 1000 in dele celote	3.	I	0,38	0,41
2.c	1	Naravna števila in število 0	uporablja naravna števila do 1000 pri izražanju količin v vsakdanjem življenju	pozna števila do 1000 in dele celote	3.	III	0,67	0,44
2.d	1	Naravna števila in število 0	uporablja naravna števila do 1000 pri izražanju količin v vsakdanjem življenju	pozna števila do 1000 in dele celote	3.	III	0,40	0,31

Naloga	Točke	Področje	Standard triletja – učenec:	Opis znanja – učenec:	Razred	Taksonomska stopnja	IT	ID
3.a.1	1	Prikazi	bere podatke iz preglednic in prikazov	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	II	0,83	0,47
3.a.2	1	Prikazi	bere podatke iz preglednic in prikazov	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	II	0,53	0,55
3.b.1	1	Prikazi	predstavi zbrane podatke	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	II	0,76	0,50
3.b.2	1	Prikazi	predstavi zbrane podatke	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	II	0,54	0,55
3.c.1	1	Računske operacije in njihove lastnosti	sešteva in odšteva do 1000	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	IV	0,28	0,55
3.c.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	sešteva in odšteva do 1000.	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo.	3.	IV	0,25	0,54
4.a	1	Dopolnjevanje z naborom	oceni in meri količine, meritve izrazi z merskim številom in mersko enoto	dela s podatki in vzorci, razporeja elemente po lastnostih ter pozna matematično terminologijo	3.	II	0,35	0,40
4.b.1	1	Dopolnjevanje z naborom	oceni in meri količine, meritve izrazi z merskim številom in mersko enoto	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	III	0,62	0,28
4.b.2	1	Dopolnjevanje z naborom	oceni in meri količine, meritve izrazi z merskim številom in mersko enoto	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	I	0,90	0,29
4.c	1	Dopolnjevanje z naborom	oceni in meri količine, meritve izrazi z merskim številom in mersko enoto	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	III	0,47	0,16
4.d.1	1	Dopolnjevanje z naborom	oceni in meri količine, meritve izrazi z merskim številom in mersko enoto	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	I	0,85	0,22
4.d.2	1	Dopolnjevanje z naborom	oceni in meri količine, meritve izrazi z merskim številom in mersko enoto	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	I	0,74	0,26
5.a	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	IV	0,43	0,52
5.b	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja.	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	III	0,41	0,51
5.c.1	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	III	0,63	0,49
5.c.2	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	IV	0,48	0,54
6.a	1	Racionalna števila	prepozna dele celote, jih poimenuje in zapiše	pozna števila do 1000 in dele celote	3.	I	0,67	0,41
6.b	1	Racionalna števila	prepozna dele celote, jih poimenuje in zapiše	pozna števila do 1000 in dele celote	3.	II	0,35	0,45

Naloga	Točke	Področje	Standard triletja – učenec:	Opis znanja – učenec:	Razred	Taksonomska stopnja	IT	ID
7.a.1	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	IV	0,28	0,57
7.a.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	II	0,37	0,55
7.b.1	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	III	0,39	0,61
7.b.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	3.	III	0,30	0,59
7.b.3	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	3.	I	0,30	0,57
7.c	1	Računske operacije in njihove lastnosti	reši besedilne naloge iz vsakdanjega življenja	računa do 100 (sešteva, odšteva , množi, deli)	3.	II	0,45	0,43
8.a	1	Geometrijske oblike in uporaba geometrijskega orodja	pozna geometrijske oblike in jih opiše	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	I	0,63	0,47
8.b	1	Geometrijske oblike in uporaba geometrijskega orodja	pozna geometrijske oblike in jih opiše	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	II	0,46	0,42
8.c.1	1	Geometrijske oblike in uporaba geometrijskega orodja	pozna geometrijske oblike in jih opiše	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	I	0,71	0,37
8.c.2	1	Geometrijske oblike in uporaba geometrijskega orodja	pozna geometrijske oblike in jih opiše	pozna osnovne geometrijske oblike in merske enote	3.	I	0,24	0,34

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (matematika, 3. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (matematika, 3. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	55,36	20,38	1028	37
Goriška regija	55,13	20,42	1067	60
Primorsko-notranjska regija	53,01	19,36	514	25
Gorenjska regija	55,84	20,76	2028	72
Osrednjeslovenska regija	57,84	21,19	5577	149
Jugovzhodna Slovenija	52,24	21,96	1541	59
Posavska regija	54,95	21,83	724	29
Zasavska regija	56,64	19,50	469	24
Savinjska regija	54,89	21,02	2534	108
Koroška regija	54,80	20,15	664	33
Podravska regija	56,87	21,31	2884	108
Pomurska regija	56,29	21,37	900	48

[nazaj na Poročilo](#)

2 Nacionalno preverjanje znanja v 6. razredu

2.1 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz slovenščine v 6. razredu

Poročilo

V preizkusu iz slovenščine na NPZ za 6. razred I. 2025 je bilo 26 nalog oz. 30 postavk in vseh možnih točk 45. Učenci so v povprečju dosegli 21,75 točke oz. 48,33 odstotne točke, vse možne točke je doseglo 13 učencev. Kot pretekla leta je višje število točk doseglo več učenek kot učencev.

I. del preizkusa znanja – naloge ob neumetnostnem besedilu

V I. delu je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo Mateja Zalarja o solinah z naslovom *Sol – belo zlato Strunjana in Sečovelj*, ki je bilo objavljeno na spletni strani revije *Moj planet* in je bilo ustrezno prirejeno za potrebe preizkusa.

Zmožnost razumevanja prebranega besedila je preverjalo osem nalog in učenci so jih reševali različno uspešno. Najuspešneje so reševali nalogo izbirnega tipa 1.02, pri kateri so morali prepoznati temo besedila. Kot najzahtevnejša se je izkazala naloga 1.06, pri kateri so morali v obliki povedi odgovoriti, v čem se kristalizacijske grede v slovenskih solinah ločijo od drugih največjih po svetu. Pri tej nalogi se je vrednotila tudi jezikovna pravilnost. Sklepamo, da je bilo učencem izhodiščno besedilo zahtevno in tematsko manj zanimivo, čeprav je poučno.

Slogovno zmožnost je preverjala naloga 1.01, pri kateri so morali napisati avtorja izhodiščnega besedila. Ta naloga je bila najbolje reševana v celotnem preizkusu. Pravilno jo je rešilo več kot 90 % učencev, zato je tudi slabo ločevala med uspešnimi in manj uspešnimi učenci.

Jezikovno zmožnost je preverjalo pet nalog, in sicer tri **skladenjsko**, ena **poimenovalno** in ena **pravopisno** zmožnost. Učenci so izmed teh najuspešneje reševali nalogo 1.10, pri kateri so morali prečrtati dve besedi, ki ne spadata v isto besedno družino kot ostale. Nalogo 1.12, pri kateri so morali iz danih besed tvoriti smiselno poved v skladu z vsebino izhodiščnega besedila, je pravilno rešila dobra polovica učencev. Naloga 1.11, ki je prav tako preverjala skladenjsko zmožnost in pri kateri so morali učenci zanikati poved, je bila najmanj uspešno reševana v tem delu preizkusa. Učenci so morali biti pozorni na spremembo sklon samostalnika in na pisanje nikalnice ločeno od glagola. Podobna naloga je bila v preizkusu I. 2023. Tudi takrat se je izkazala kot zahtevna, a jo je tokrat pravilno rešil še manjši delež učencev. Učencem je bila zahtevna tudi naloga 1.15, pri kateri so morali v dani povedi odpraviti dve pravopisni napaki.

Metajezikovno zmožnost so preverjale štiri naloge. Učenci so uspešno reševali nalogo 1.13 b, pri kateri so morali obkrožiti spol samostalnika *sol*. Nalogo 1.13 a, pri kateri so morali obkrožiti, da je ta samostalnik edninski, je pravilno rešilo 62 % učencev, a ni ločevala med uspešnimi in manj uspešnimi učenci. Bolje od pričakovanj so jo reševali manj uspešni učenci, uspešni pa so jo reševali slabše od pričakovanj. Omenjeni nalogi in naloga, ki je preverjala poimenovalno zmožnost, so se navezovali na jezikoslovne izraze, ki so jih učenci spoznali že v 5. razredu (besedna družina, spol samostalnika, edninski/množinski samostalnik), zato je pričakovano, da so jih reševali uspešneje, saj je usvojeno znanje bolj utrjeno, prav tako so bili dani primeri brez posebnosti. Zahtevni sta jim bili naloga 1.14 a, pri kateri so morali obkrožiti, da se podčrtana glagola razlikujeta v številu, in naloga 1.14 b, pri kateri so morali glagola postaviti v nedoločnik. Slednje tudi ni reševal največji delež učencev v tem delu preizkusa (26 %). Mogoče je, da vsi učitelji pri pouku še niso obravnavali glagola do pisanja NPZ ali da je znanje o glagolu učencem težje usvojiti kot o samostalniku.

Zmožnost tvorjenja krajšega besedila je preverjala naloga 1.16. Učenci so morali napisati krajše besedilo za šolski časopis, v katerem so bralcem predlagali obisk Sečoveljskih solin. Vključiti so morali tudi ustrezne podatke o ceni vstopnice in odprtosti parka, ki so jih morali razbrati s seznama v nalogi. Naloga je bila med zahtevnejšimi; predvidevamo, da določen delež učencev ni znal razbrati zahtevanih podatkov s seznama. Postavka 1.16 B je preverjala jezikovno pravilnost tvorjenega besedila. Rezultati kažejo, da tvorijo jezikovno pravilna besedila le najuspešnejši učenci.

II. del preizkusa znanja (naloge ob umetnostnem besedilu)

Izhodiščno umetnostno besedilo je bil odlomek iz mladinskega romana Nine Mav Hrovat *Orientacisti na sledi morilcu*.

Večina nalog je preverjala **receptijsko zmožnost** učencev. Najuspešneje so rešili nalogo 2.03, pri kateri so morali določiti, ali je določena književna oseba glavna ali stranska. Učencem najzahtevnejša je bila naloga 2.05, pri kateri so morali v obliki povedi napisati, kako prostor in čas v odlomku ustvarjata tematsko vzdušje. Te naloge ni reševal največji delež učencev (33,5 %). Obe omenjeni nalogi sta preverjali tudi usvojeno literarnovedno znanje, saj so morali učenci razumeti strokovne izraze (glavna književna oseba, stranska književna oseba, dogajalni prostor in dogajalni čas).

Zmožnost tvorjenja besedil o umetnostnem besedilu oz. ob njem je preverjala naloga 2.10. Izkazala se je kot ena najzahtevnejših, a je hkrati najboljše ločevala med uspešnimi in manj uspešnimi učenci.

Usvojeno literarnovedno znanje je preverjala naloga 2.01, pri kateri so morali učenci presoditi, ali je besedilo dramsko, in svoj odgovor utemeljiti. Naloga je bila najslabše reševana v celotnem preizkusu.

V II. delu preizkusa največji delež učencev poleg naloge 2.05 ni reševal naloge 2.09 (20,9 %), ki je preverjala recepcijsko zmožnost, in tvorbeno nalogo 2.10 (27,9 %).

Statistični podatki kažejo, da so bile naloge v preizkusu primerno sestavljene in so (z izjemo že omenjene naloge 1.13 a) dobro ločevale med uspešnimi in manj uspešnimi učenci. Postavke, pri katerih se vrednoti jezikovna pravilnost tvorjenega besedila, podobno kot pretekla leta kažejo, da je tvorjenje jezikovno pravih besedil za šestošolce zelo zahtevno in to zmorejo le najuspešnejši.

Sklepne ugotovitve

Analiza dosežkov letošnjega preizkusa iz slovenščine na NPZ za 6. razred kaže, da:

- so bili učenci uspešni pri prepoznavanju avtorja in teme izhodiščnega neumetnostnega besedila ter besed iste besedne družine;
- je bil učencem zahtevnejši II. del preizkusa, tj. naloge ob umetnostnem besedilu;
- so učenci različno uspešno reševali naloge, ki preverjajo razumevanje besedila, metajezikovno in skladiščno zmožnost – nekatere izmed teh so reševali uspešno, nekatere pa so se izkazale kot učencem najzahtevnejše, čeprav so nižje taksonomske stopnje in preverjajo znanje oz. uporabo znanja ob konkretnih primerih;
- je bila učencem ob umetnostnem besedilu najzahtevnejša naloga, ki je preverjala literarnovedno znanje;
- so točke za jezikovno pravilnost pri tvorbnih nalogah dosegli le najuspešnejši učenci.

Predmetna komisija za slovenščino na podlagi analize dosežkov učiteljem svetuje, da naj pri učencih razvijajo zmožnost kritičnega branja z razumevanjem raznih besedil, ki naj bodo tudi daljša in zahtevnejša. Kot pretekla leta še svetujemo, da naj učenci čim večkrat pišejo daljša, smiselna in koherentna besedila (tudi pri drugih predmetih, ne le pri slovenščini) in si pri tem pomagajo z raznimi (spletnimi) priročniki. S tvorjenjem besedil učenci razvijajo zmožnost (kritičnega) mišljenja in smiselnega ubesedovanja svojih misli. Priporočamo še, da naj učenci pri pouku utrjujejo osnovno (meta)jezikovno znanje, da bodo učinkovitejši uporabniki jezika.

Pomembno je kontinuirano sodelovanje učiteljev slovenščine in razrednega pouka po vertikali ter spremljanje dosežkov in napredka učencev, ki je mogoč le ob učiteljevih kakovostnih povratnih informacijah.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Poznanovič Jezeršek, M. [et al.]. *Učni načrt (posodobljena izdaja). Program osnovna šola. Slovenščina [Elektronski vir]*. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2018.

3 Shema preizkusa

Preizkus	Opis	Delež v skupnem številu točk	Predvideni čas
I. DEL	Eno ali več neznanih neumetnostnih besedil ter naloge za preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz UN.	60 %	60 minut (za oba dela skupaj).
II. DEL	Eno ali več neznanih umetnostnih besedil ter naloge za preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz UN.	40 %	

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Do 35.	Naloge zaprtega in polodprtega tipa ter tvorbnne naloge.	Do 50.	V skladu z navodili in s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Ravni zahtevanega znanja	Predvideni delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	25 %
2. Razumevanje in uporaba	40 %
3. Analiza, sinteza, vrednotenje	35 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

- branje enega daljšega ali več krajših neznanih neumetnostnih besedil,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje poimenovalne, upovedovalne/skladenjske, pravopisne in slogovne zmožnosti ter zmožnosti nebesednega sporazumevanja v povezavi z izhodiščnim neumetnostnim besedilom,
- preverjanje metajezikovne zmožnosti,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila (ob izhodiščnem neumetnostnem besedilu),
- branje enega daljšega ali več krajših neznanih umetnostnih besedil,
- preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje literarnovednega znanja v povezavi z izhodiščnim umetnostnim besedilom,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega besedila o izhodiščnem umetnostnem besedilu in ob njem.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo glede na učni načrt za slovenščino (UN) izločene naslednje vsebine za 6. razred:

Področje: Jezik

Vrste besedil za sprejemanje in tvorjenje (UN, str. 24)

- osebni in telefonski pogovor
- ocena besedila
- opis naravnega pojava
- opis igre, športa ali ljudskega običaja
- obrazec

Jezikoslovni izrazi (UN, str. 25)

- osnova, končnica
- prislov; krajevni, časovni, načinovni
- ocena

Področje: Književnost

Vsebine (UN, str. 32)

- radijska igra

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero.

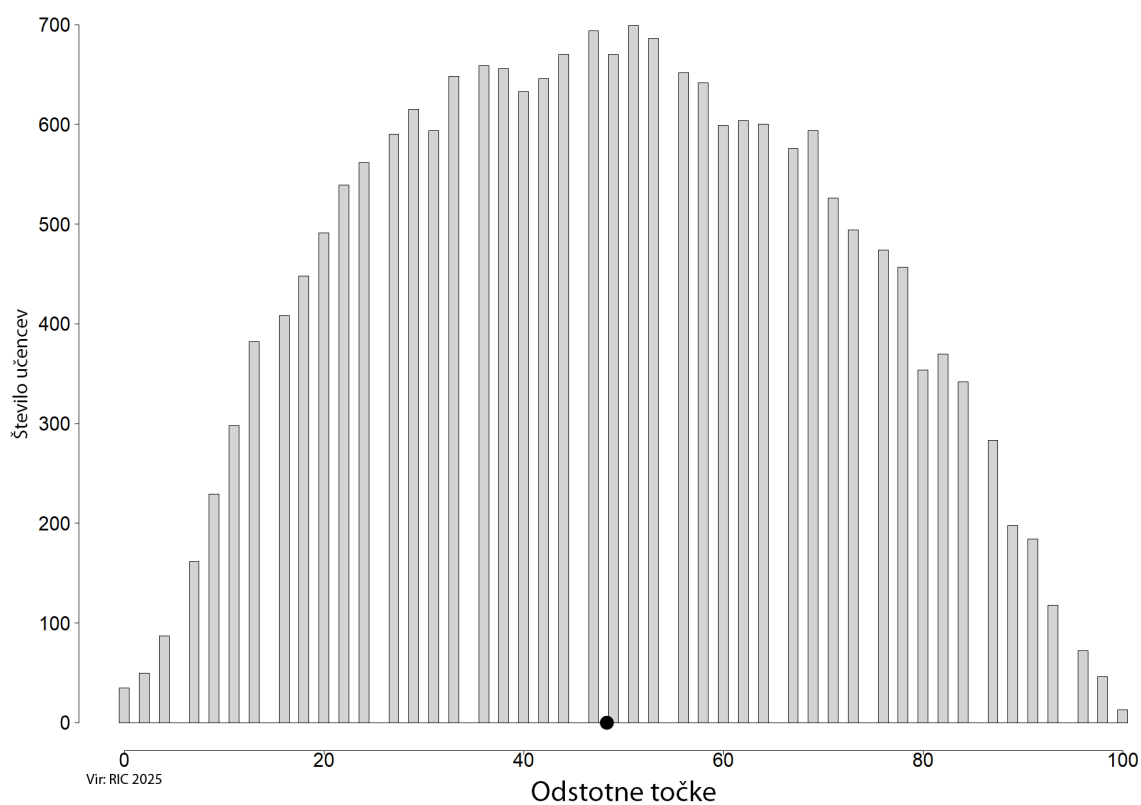
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (slovenščina 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	20.349
Število postavk	30
Možne točke	45
Povprečno št. točk	21,75
Povprečno št. odstotnih točk	48,33
Standardni odklon odstotnih točk	22,17
Indeks težavnosti	0,48
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (6. razred, 2025, N = 20349)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina 6. razred, NPZ 2025)

I. del, neumetnostno besedilo: *Sol – belo zlato Strunjana in Sečovelj*(Prirejeno po: https://www.mladinska.com/moj_planet/potepanja_po_sloveniji/2475, dostopno 20. 6. 2020.)

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izraz	Taksonomska stopnja	IT	ID
1	1	SLOGOVNA ZMOŽNOST	določi okoliščine nastanka sprejetega besedila (4., 5., 6. r.) (UN, str. 54)		razumevanje	0,91	0,19
2	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame temo besedila (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,81	0,29
3	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,53	0,46
4	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		sinteza	0,66	0,40
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba		
5	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,54	0,40
6	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje sinteza	0,45	0,52
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba		
7	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje	0,62	0,51
8	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		razumevanje sinteza	0,61	0,48

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izraz	Taksonomska stopnja	IT	ID
9	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	vpraša po danih delih povedi ter tvori pomensko in oblikovno ustrezne vprašalne povedi (4., 5., 6. r.) (UN, str. 53)	vprašalna poved (4. r., str. 25)	razumevanje uporaba	0,53	0,52
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba		
10	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – poimenovalna	k danim besedam doda besede iz iste besedne družine (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)	besedna družina (5. r., str. 25)	znanje	0,90	0,28
11	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	pretvori trdilno poved v nikalno ter tvori pomensko in oblikovno ustrezno nikalno poved (5., 6. r.) (UN, str. 53)	nikalna poved (4. r., str. 25)	znanje uporaba	0,27	0,41
12	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	iz niza besed tvori pomensko in oblikovno ustrezno poved (4., 5., 6. r.) (UN, str. 53)	pripovedna poved (4. r., str. 25) trdilna poved (4. r., str. 25)	uporaba	0,54	0,41
13 a	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	razume, uporablja in ponazori jezikoslovne izraze, navedene v UN (4., 5., 6. r.) (UN, str. 54)	edninski samostalnik, množinski samostalnik (5. r., str. 25)	znanje uporaba	0,62	0,03
13 b	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	dani besedi iz besedila določi oblikovne lastnosti – pri tem uporablja jezikoslovne izraze, navedene v UN (5., 6. r.) (UN, str. 54)	spol: moški, ženski, srednji (5. r., str. 25)	znanje	0,83	0,28
14 a	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	danim besedam iz besedila določi oblikovne lastnosti – pri tem uporablja jezikoslovne izraze, navedene v UN (5., 6. r.) (UN, str. 54)	število (5. r., str. 25) oseba (6. r., str. 25) časovna oblika (6. r., str. 25)	znanje uporaba	0,37	0,30
14 b	2	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	razume, uporablja in ponazori jezikoslovne izraze, navedene v UN (4., 5., 6. r.) (UN, str. 54)	glagol, neosebna oblika: nedoločnik (6. r., str. 25)	znanje uporaba	0,28	0,40
15	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – pravopisna	v besedilih drugih prepozna pravopisne napake in jih odpravi (4., 5., 6. r.) (UN, str. 54)		znanje uporaba	0,43	0,40
16 A	4	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – TVORJENJE BESEDILA	tvori ustrezno, smiselno in razumljivo besedilo, skladno z jezikovno in slogovno normo knjižne zvrsti (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		uporaba razumevanje sinteza	0,52	0,63
16 B	2	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba	0,37	0,62

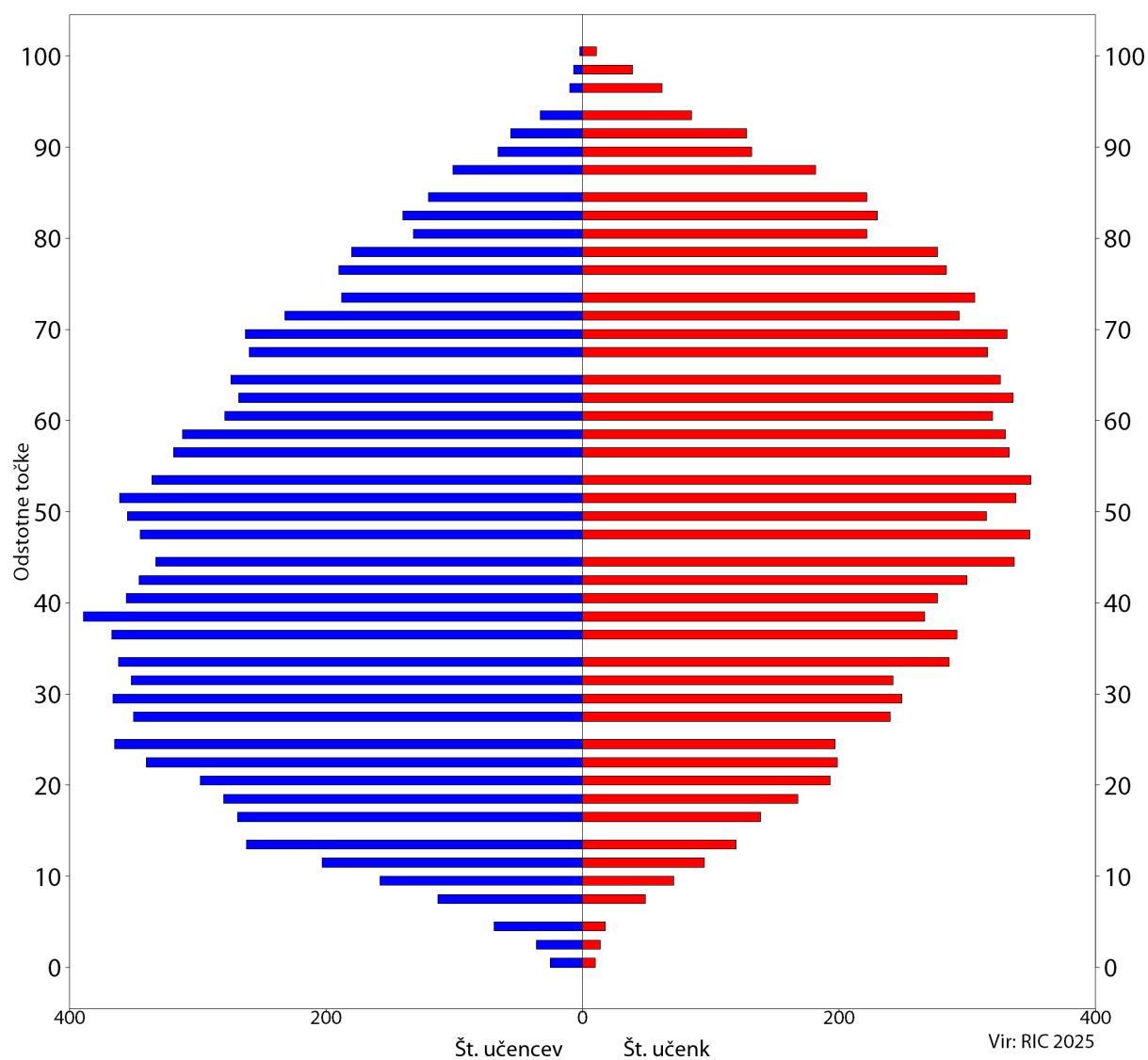
II. del, umetnostno besedilo: Nina Mav Hrovat: *Orientacisti na sledi morilcu*. Dob pri Domžalah: Miš, 2010. 141–143.

Naloga	Točke	Zmožnost		Standard	Strokovni izrazi	Taskomska stopnja	IT	ID
		Izpis zmožnosti iz un		Učenec/učenka pokaže zmožnost tako, da:				
1	1	USVOJITEV LITERARNOVEDNEGA ZNANJA		pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze, navedene v učnem načrtu (4., 5., 6. r.) (UN, str. 57)	dramatika (6. r.) (str. 32) pripovedništvo (6. r.) (str. 32)	znanje razumevanje uporaba	0,25	0,37
2	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	razumevanje prebranega besedila	odgovori na vprašanja o prebranem besedilu – pove, o čem govori umetnostno besedilo (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		sinteza	0,55	0,55
3	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST in USVOJITEV LITERARNOVEDNEGA ZNANJA	razumevanje prebranega besedila	odgovori na vprašanja o prebranem besedilu – pove, katere so glavne književne osebe (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	književna oseba: glavna, stranska (5. r.) (str. 31)	razumevanje	0,73	0,40
4	2	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	poišče nekaj glavnih motivov za ravnanje književne osebe (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		razumevanje	0,43	0,60
5	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST in USVOJITEV LITERARNOVEDNEGA ZNANJA	ločevanje realnega in domišljjskega dogajalnega prostora in časa ter ustvarjanje njune domišljjske predstave	ubesedi svojo predstavo dogajalnega prostora/časa (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)	dogajalni/književni prostor (5. r.) (str. 31) dogajalni/književni čas (5. r.) (str. 31)	razumevanje sinteza	0,33	0,53
	1	JEZIKOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba		
6	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	poišče nekaj glavnih motivov za ravnanje književne osebe (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		razumevanje	0,57	0,42
7	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	poišče nekaj glavnih motivov za ravnanje književne osebe (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		razumevanje	0,56	0,48
8	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	poišče nekaj glavnih motivov za ravnanje književnih oseb in jih utemelji (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		sinteza vrednotenje	0,42	0,53
	1	JEZIKOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba		

Naloga	Točke	Zmožnost		Standard	Strokovni izrazi	Taskomska stopnja	IT	ID
		Izpis zmožnosti iz un		Učenec/učenka pokaže zmožnost tako, da:				
9	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	razumevanje prebranega besedila	odgovori na vprašanja o prebranem besedilu (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		razumevanje	0,49	0,53
10 A	4	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST TER ZMOŽNOST TVORJENJA BESEDIL O UB IN OB NJIH	razumevanje prebranega besedila	svoje ugotovitve o umetnostnem besedilu skladno s cilji v tem UN predstavi ter vrednoti in utemelji svoje mnenje (UN, str. 55)		sinteza vrednotenje	0,30	0,67
10 B	2	JEZIKOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost	tvori ustrezno, smiselno in razumljivo besedilo, skladno z jezikovno in slogovno normo knjižne zvrsti (4., 5., 6. r.) (UN, str. 52)		znanje uporaba	0,20	0,62

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina 6. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	44,05	21,67	957	24
Goriška regija	49,08	22,26	1172	28
Primorsko-notranjska regija	47,20	21,86	574	17
Gorenjska regija	48,39	22,48	2209	35
Osrednjeslovenska regija	51,63	22,15	5676	106
Jugovzhodna Slovenija	46,42	22,97	1496	36
Posavska regija	49,43	21,53	676	24
Zasavska regija	46,01	20,87	518	13
Savinjska regija	47,80	22,04	2577	58
Koroška regija	44,41	20,05	649	22
Podravska regija	46,51	22,04	2907	87
Pomurska regija	45,73	21,36	938	39

[nazaj na Poročilo](#)

2.2 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz italijanščine v 6. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja italijanskega jezika v 6. razredu osnovne šole vsebuje dve besedili, ki sta bili rahlo prilagojeni. Prvo besedilo je predstavitev in opis kiparske umetnine *Ugrabitev Proserpine*, mojstrovine baročne umetnosti, ki je bilo objavljeno na italijanski spletni strani za osnovnošolce *maestramary*. Drugo besedilo, prevzeto s spletne strani Wikipedia, vsebuje informacije o življenju Giana Lorenza Berninija, avtorja navedene umetnine. Preizkus vsebuje 18 nalog, od katerih so nekatere razdeljene na več postavk, namenjenih preverjanju razumevanja prebranega besedila, slogovne/jezikovne/poimenovalne/skladenjske in metajezikovne zmožnosti ter poznavanja in ustrezne rabe besedišča. Vse naloge so sestavljene na podlagi prebranega besedila. Zadnja naloga je tvorba in preverja zmožnost pisanja besedila.

Analiza dosežkov razumevanja prebranega besedila

V preizkusu NPZ 2025 je večina učencev uspešno rešila več kot polovico nalog, ki so preverjale razumevanje prebranega besedila.

Več kot 90 % učencev je uspešno rešilo naloge, v katerih je bilo treba ugotoviti datum rojstva in smrti Berninija (2. naloga) ter oblikovati sklep o čustvih, ki jih vzbuja umetniško delo, opisano v prvem besedilu, (naloga 13.a). Približno 80 % učencev je uspešno rešilo naloge, v katerih je bilo treba prepoznati resničnost ali neresničnost trditev v zvezi z obema besediloma (1. naloga) in navesti čas, ki ga je umetnik potreboval za izdelavo umetnine, opisane v prvem besedilu (6. naloga).

Dve tretjini učencev sta pravilno prepoznali, izbrali in našteali nekatera umetniška področja, na katerih je Bernini ustvarjal (4. naloga).

Šestdeset odstotkov učencev je pravilno prepoznalo besedilno vrsto obeh prebranih besedil (7. in 8. naloga).

Nekaj več kot polovica učencev (53 %) je natančno prepoznala leto, v katerem je bila naročena umetnina, opisana v prvem besedilu (5. naloga).

Približno petina učencev (med 14 in 20 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je uspešno rešila naloge, v katerih je bilo treba opredeliti ali pojasniti pomen literarnih pojmov in drugih izrazov, uporabljenih v besedilih, (naloge 9.a, 11.a in 12.a).

Analiza dosežkov slogovne/jezikovne/poimenovalne/skladenjske in metajezikovne zmožnosti

Naloge, ki so se nanašale na slogovno/jezikovno/poimenovalno/skladenjsko in metajezikovno zmožnost, so bile zahtevnejše zlasti za učence, ki so dosegli nižjo skupno število točk.

V danih besedilih je 84 % učencev pravilno prepoznalo pridevnike (naloga 15.a), medtem ko je le polovica učencev pravilno prepoznala glagol v preteklem deležniku (naloga 15.b).

Približno petina učencev (od 17 do 20 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je pravilno opravila slovnično analizo stavka (nalogi 16.a in 16.b) ter z besedami napisala dve štirimestni števili (3. naloga). Opozarjamo, da je samo 14 % učencev, ne glede na doseženo skupno oceno, pravilno povežalo dve glagolski obliki, izraženi v preteklem deležniku, (naloga 15.c).

Analiza dosežkov poznavanja in ustrezne rabe besedišča

V preizkusu NPZ 2025 je večina učencev (med 64 in 75 %) pokazala, da zna pravilno prepoznati pomen nekaterih izrazov v prebranih besedilih (naloge 14.c, 14.b, 14.a in 14.d).

Približno polovica učencev (52 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je pravilno opredelila pomen strokovnega izraza v prvem besedilu (naloga 10.a).

Nekaj več kot tretjina učencev (36 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je vsaj v 8 od 10 primerov pravilno ugotovila, ali so pari izrazov sinonimi ali antonimi (17. naloga).

Samo četrтина učencev, ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je pravilno ugotovila pomen neobičajnega izraza (porporato), ki se je v enem besedilu skliceval na naročnika Berninijevih umetnin (naloga 14.e).

Pisanje besedil

Zmožnost pisanja besedil je bila preverjena bodisi pri odgovorih na posamezna odprta vprašanja bodisi pri pisanju besedila, v katerem so si morali učenci predstavljati, da so umetniki, in opisati različne vidike svojega dela.

V odgovorih na odprta vprašanja sta dve tretjini učencev (66 %) pri oblikovanju razlage lastnega sklepanja o čustvih, ki jih vzbuja umetniško delo prvega besedila, ustrezno uporabili pravopisna in skladenjska pravila (naloga 13.b).

Nekaj več kot tretjina učencev (36 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je pri razlagi pomena strokovnega izraza v prvem besedilu pravilno uporabila pravopisna in skladenjska pravila (naloga 10.b).

Približno petina učencev (22 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je pri razlagi pomena izrazov iz besedil pravilno uporabila pravopisna in skladenjska pravila (naloge 9.b, 11.b, 12.b).

Pri tvorbi opisnega besedila je več kot polovica učencev (61 %) sestavila koherentno, kohezivno in ustrezno besedilo (naloge 18.a). Nekaj več kot tretjina učencev (35 %), ki so pretežno dosegli nadpovprečno skupno število točk, je pravilno uporabila besedišče (naloge 18.b). Samo približno petina učencev (med 20 in 22 %) je pravilno uporabila skladenjska in pravopisna pravila (naloge 18.c in 18.d). Opozarjamo pa, da pravopisnih pravil še niso usvojili niti učenci, ki so dosegli nadpovprečno skupno število točk.

Navodila za učitelje

Učiteljem priporočamo, da učencem ponudijo kompleksna besedila, ki zahtevajo zmožnost razumevanja podrobnih informacij in oblikovanja sklepov, ki jih dopušča sobesedilo. Priporočljivo je, da učencem predlagajo preoblikovanje besedil (parafraze) s posebnim poudarkom na opredelitvi pojmov in izrazov. Kar zadeva skladenjske in metajezikovne zmožnosti priporočamo, da se utrdi učenčevo znanje slovnične analize in oblikoslovja (spregatev) glagola. Zlasti priporočamo, da se utrdi učenčevo znanje pravopisnih pravil, pri čemer je nujno pri vseh učencih preveriti, ali morajo nadoknaditi pomanjkljivo predznanje ali usvojiti še neosvojeno znanje.

Relazione sulla Verifica Nazionale delle Competenze di lingua italiana nella classe sesta elementare (VNC 2025)

La verifica nazionale delle competenze di lingua italiana per la classe sesta elementare propone due testi, entrambi lievemente adattati. Il primo testo, di carattere descrittivo, è la presentazione, contenuta in un sito internet dedicato ad alunni delle scuole elementari, della scultura *Il ratto di Proserpina*, capolavoro dell'arte barocca. Il secondo testo, di carattere informativo, è ripreso dal sito Wikipedia e presenta alcuni episodi della biografia di Gian Lorenzo Bernini, autore dell'opera. La prova si compone di 18 esercizi, alcuni dei quali suddivisi in più parti, miranti a verificare le competenze di comprensione del testo, quelle orto-morfosintattiche e quelle lessicali. Tutti gli esercizi sono costruiti sulla base di elementi presenti nei testi. L'ultimo esercizio verifica le competenze di produzione testuale.

Analisi dei risultati nella comprensione del testo

Nella VNC del 2025 buona parte degli alunni ha risolto con successo più di metà degli esercizi riguardanti le competenze di comprensione del testo.

Oltre il 90% degli alunni ha risolto positivamente gli esercizi di comprensione in cui si richiedevano l'individuazione delle date di nascita e morte di Bernini (esercizio 2) e la formulazione di un'inferenza, riguardante lo stato d'animo evocato dall'opera d'arte descritta nel primo testo (esercizio 13.a).

Circa l'80% degli alunni ha risolto positivamente gli esercizi di comprensione in cui si richiedevano il riconoscimento della verità o falsità di affermazioni riguardanti i due testi (esercizio 1) e l'indicazione del tempo necessario per la realizzazione della scultura descritta nel primo testo (esercizio 6).

Due terzi degli alunni hanno individuato, selezionato ed elencato correttamente alcuni campi artistici in cui Bernini realizzò delle opere (esercizio 4).

Il 60% degli alunni ha individuato correttamente le tipologie dei due testi oggetto di lettura (esercizi 7 e 8).

Poco più di metà degli alunni (il 53%), indipendentemente dal punteggio complessivo conseguito nella prova, ha individuato con precisione il dato corrispondente all'anno in cui fu commissionata l'opera descritta nel primo testo (esercizio 5).

Un quinto o meno degli alunni (tra il 14 e il 20%), tendenzialmente caratterizzato da un buon punteggio complessivo, ha risolto positivamente gli esercizi in cui era richiesto di spiegare o riformulare il significato di termini letterari o espressioni utilizzate nei testi (esercizi 9.a, 11.a, 12.a).

Analisi dei risultati nelle competenze orto-morfosintattiche

Nella VNC del 2025 gli esercizi riguardanti le competenze orto-morfosintattiche e di riflessione sulla lingua si sono dimostrati più difficili da risolvere, in particolare per gli alunni che hanno riportato punteggi complessivi inferiori.

L'84% degli alunni ha correttamente indicato che alcuni termini presenti in un testo erano degli aggettivi (esercizio 15.a), mentre solo metà di essi ha correttamente identificato, in un participio passato, una parola corrispondente a un verbo (esercizio 15.b).

Circa un quinto degli alunni (dal 17 al 20%), tendenzialmente caratterizzato da un buon punteggio complessivo, ha eseguito l'analisi grammaticale di una frase riconoscendo correttamente le principali parti del discorso in essa presenti (esercizi 16.a, 16.b) e ha scritto correttamente in lettere due numeri cardinali composti di quattro cifre (esercizio 3).

Si segnala che meno di un alunno su sei (il 14%), indipendentemente dal punteggio complessivo conseguito nella verifica, ha associato correttamente tra loro due forme verbali espresse al participio passato (esercizio 15.c).

Analisi dei risultati nelle competenze lessicali

Nella verifica del 2025 buona parte degli alunni (tra il 64% e il 75%) ha dimostrato di saper risolvere con correttezza

gli esercizi che richiedevano l'individuazione delle accezioni di alcuni termini presenti nei testi (esercizi 14.c, 14.b, 14.a, 14.d).

Circa metà degli alunni (il 52%), tendenzialmente caratterizzata da un buon punteggio complessivo, ha fornito una definizione corretta del significato di un termine tecnico presente in un testo (esercizio 10.a).

Poco più di un terzo degli alunni (il 36%), tendenzialmente caratterizzato da un buon punteggio complessivo, ha dimostrato di saper indicare correttamente (in almeno 8 casi su 10) se delle coppie di termini costituiscono dei sinonimi o dei contrari (esercizio 17).

Solo un quarto degli alunni, tendenzialmente caratterizzato da un buon punteggio complessivo, ha individuato correttamente il significato di un termine di uso non comune (porporato) con cui, in uno dei testi, ci si riferiva a un committente delle opere di Bernini (esercizio 14.e).

Produzione testuale

Le competenze di produzione testuale sono state valutate sia nella formulazione delle risposte a singole domande di tipo aperto, sia nella stesura di un testo nel quale era stato chiesto agli alunni di immaginare di essere degli artisti e di descrivere i diversi aspetti della loro attività.

Nelle risposte a domande di tipo aperto, due terzi degli alunni (il 66 %), con prevalenza di quelli caratterizzati da un buon punteggio complessivo, hanno dimostrato la capacità di riuscire a spiegare una propria inferenza, riguardante lo stato d'animo evocato dall'opera d'arte descritta nel primo testo, utilizzando in modo appropriato le regole ortomorfosintattiche (esercizio 13.b).

Poco più di un terzo degli alunni (il 36%), con prevalenza di quelli caratterizzati da un buon punteggio complessivo, ha dimostrato la capacità di utilizzare correttamente le regole orto-morfosintattiche nella spiegazione del significato di un termine tecnico presente in un testo (esercizio 10.b).

Circa un quinto degli alunni (il 22%), con prevalenza di quelli caratterizzati da un buon punteggio complessivo, ha dimostrato la capacità di utilizzare correttamente le regole orto-morfosintattiche nella spiegazione del significato di termini o espressioni utilizzate nei testi (esercizi 9.b, 11.b, 12.b).

Nella stesura del testo descrittivo, più di metà degli alunni (il 61%), tendenzialmente caratterizzata da un buon punteggio complessivo, ha dimostrato di saper produrre un testo coerente, coeso e adeguato alla consegna (esercizio 18.a). Poco più di un terzo degli alunni (il 35%), in particolare con punteggio complessivo elevato, ha dimostrato di saper utilizzare correttamente il lessico (esercizio 18.b). Circa un quinto degli alunni (tra il 20 e il 22%) ha dimostrato di saper utilizzare correttamente le regole morfosintattiche (esercizio 18.c) e di disporre di adeguate competenze ortografiche (esercizio 18.d): queste ultime, tuttavia, costituiscono un elemento non ancora padroneggiato nemmeno dagli alunni con punteggio complessivo elevato.

Indicazioni per gli insegnanti

Si consiglia ai docenti di proporre agli alunni testi complessi, che richiedano la capacità di comprensione di informazioni dettagliate e l'abilità di formulare inferenze autorizzate dal contesto. Si suggerisce di proporre agli alunni l'esecuzione di attività di riformulazione testuale (parafrasi) con particolare riguardo alla definizione di termini. Per quanto riguarda le competenze di riflessione sulla lingua, si invita a consolidare le competenze degli alunni nell'analisi grammaticale e nella morfologia del verbo. Si raccomanda di rafforzare la padronanza delle competenze ortografiche avendo cura di verificare, presso tutti gli alunni, la necessità di opportuni interventi tanto di potenziamento, quanto di recupero.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: ITALIJANŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Crasnich, S. [et al.]. *Učni načrt. Osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. Italijanščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
– (ne)umetnostno besedilo z nalogami za razumevanje in tvorjenje krajše besedilne vrste, – preverjanje književnega znanja. – preverjanje jezikovnega znanja.	60 minut	Bralno razumevanje: 25 % Pisno sporočanje: 25 % Poznavanje besedišča: 25 % Poznavanje in uporaba jezika: 25 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 20 nalog za oba dela preizkusa.	Naloge objektivnega tipa, pri katerih učenec¹: - izbere pravilno/nepravilno trditev, - izbere pravilni odgovor med več možnimi odgovori; - odgovori s kratkim odgovorom; - poveže besedno sporočilo z ustreznim nebesednim sporočilom; - iz besedila izlušči informacijo, ki je ali ni dana; - uredi dele besedila v ustrezno zaporedje oziroma jih poveže v smiselno celoto; - smiselno povzema besedilo; - dopolni besedilo z besedami in besednimi zvezami, podnaslovi sliko, ki je vezana na besedilo; - poišče kohezivne zveze v besedilu; - dopolni besedilo z izbrano slovnično strukturo; - poveže dele besednih zvez ter uporablja stalne besedne zveze; - izpelje besede; - zapiše sopomenko, protipomenko, podpomenko, nadpomenko; - preoblikuje besedilo glede na komunikacijsko situacijo. Vodeno tvorjenje krajše besedilne vrste, pri kateri učenec: - dopolni dvogovorno besedilo, na primer dialog v stripu ali dano besedno izhodišče; - opiše fotografijo/risbo; - odgovori v obliki kratkega besedila, naloge polodprtega tipa; - vodeno povzame besedilo; - preoblikuje besedilo glede na komunikacijsko situacijo; - ustvarjalno preoblikuje besedilo.	40	v skladu s točkovnikom.

¹ Moška slovnična oblika je uporabljena enakovredno za oba spola.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	30 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	35 %

6 Opis preizkusa

Preizkus znanja preverja:

- razumevanje prebranega (ne)umetnostnega besedila,
- zmožnost tvorjenja krajše besedilne vrste,
- zmožnost vrednotenja besedila oziroma odziva na besedilo,
- temeljno poimenovalno, slovnično (besedotvorje in skladnja), slogovno in pravopisno zmožnost.

IZLOČENE VSEBINE

Vsebine preizkusa se nanašajo na vse jezikovne zmožnosti, ki so jih učenci razvili v obdobju obveznega šolanja. **Nobena vsebina ni izločena**, ker so cilji v učnem načrtu zastavljeni procesno in jih mora učenec obvladati kot celoto.

7 Pripomočki

Učenec lahko uporablja modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik.

Struttura e descrizione della prova di Verifica Nazionale delle Competenze nella classe sesta

1 Materia: **ITALIANO come lingua materna**

2 Le prove di verifica hanno rispondenza con gli obiettivi del curriculum formativo

Sergio Crasnich [et al.]. *Programma. Scuola elementare con lingua d'insegnamento italiana. Lingua italiana* [Versione elettronica]. Lubiana: Ministero per l'Istruzione e lo Sport: Istituto dell'Educazione della RS, 2011.

3 Schema delle prove

Tipi di prove	Tempo	Percentuale nella prova scritta
– Competenza comunicativa, comprensione della lettura di testi (non) letterari e produzione scritta – Competenza letteraria – Competenza metalinguistica: riflessione sulla lingua	60 minuti	Comprensione testuale: 25 % Produzione testuale: 25 % Conoscenza del lessico: 25 % Riflessione sugli usi della lingua: 25 %

4 Tipologia degli esercizi e valutazione

Numero degli esercizi	Tipologie degli esercizi	Punteggio complessivo	Valutazione
Fino a un massimo di 20 esercizi	Verranno proposte all'alunno¹ varie tipologie di esercizi: - domande di tipo vero o falso; - domande a scelta multipla; - domande a risposta aperta; - collegamento di immagini e testo scritto; - individuazione di informazioni esplicitate e non esplicitate; - esercizi di incastro e individuazione di corrispondenze; - sintesi di testi; - completamento di testi (cloze) e/o inserimento di didascalie a immagini; - individuazione nel testo di riferimenti coesivi; - completamento di frasi e testi con cloze grammaticale; - utilizzo di modi di dire ed espressioni idiomatiche; - derivazione di parole; - individuazione e uso di sinonimi, contrari, iperonimi, iponimi; - parafrasi di un testo. Produzione guidata di un testo scritto, in cui all'alunno possono essere richiesti: - il completamento di un fumetto o testo con un dialogo; - la descrizione di una fotografia o di un disegno; - la formulazione di testi consistenti in risposte a domande o domande semistrutturate; - la stesura di sintesi guidate;	40 punti	Il punteggio viene determinato in riferimento al livello tassonomico e alla tipologia di esercizio.

¹ I termini al maschile vanno intesi in senso inclusivo e indipendente dal genere.

	- la stesura di parafrasi di un testo; - la stesura di una composizione creativa o di un testo espositivo.		
--	---	--	--

5 Criteri di valutazione della verifica

Livello tassonomico	Percentuale nella prova scritta
1. Conoscenza	30 %
2. Comprensione e applicazione	35 %
3. Analisi, sintesi, valutazione	35 %

6 Prova scritta

La prova si pone l'obiettivo di verificare le competenze di:

- lettura e comprensione di testi di tipo diverso,
- produzione e rielaborazione di brevi testi scritti,
- espressione di valutazioni su un testo e individuazione di riferimenti intertestuali,
- riflessione sulla lingua: riconoscimento delle strutture della lingua, arricchimento del lessico e uso corretto delle principali regole ortografiche.

CONTENUTI ESCLUSI

I contenuti della prova presuppongono la padronanza integrale delle abilità linguistiche di base e integrate. Di conseguenza, **non è stato escluso alcuno degli obiettivi e dei contenuti proposti nel programma.**

7 Requisiti

Per la prova scritta l'alunno può usare la penna a sfera (biro) o la penna stilografica.

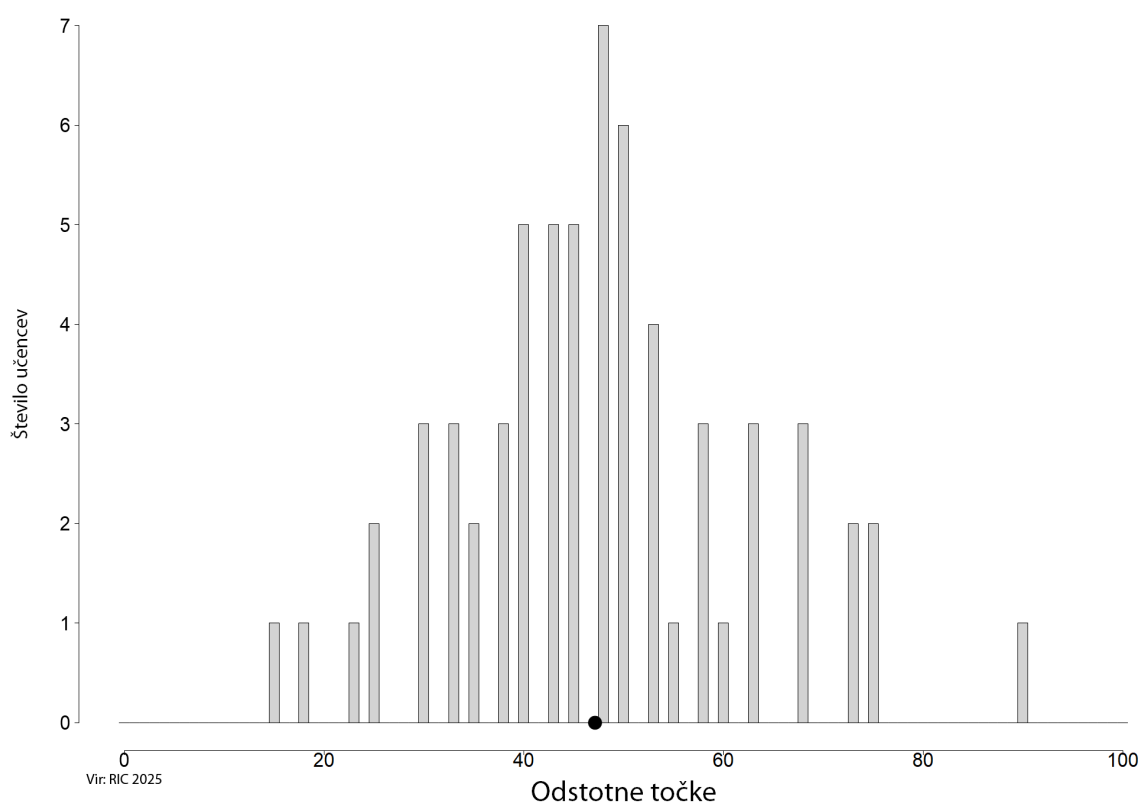
nazaj na **Poročilo**

Osnovni statistični podatki (italijanščina, 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	64
Število postavk	34
Možne točke	40
Povprečno število točk	18,86
Povprečno število odstotnih točk	47,15
Standardni odklon odstotnih točk	14,54
Indeks težavnosti	0,47
Indeks zanesljivosti	0,82

Porazdelitev dosežkov v državi (italijanščina, 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu ITALIJANŠČINA (6. razred, 2025, N = 64)

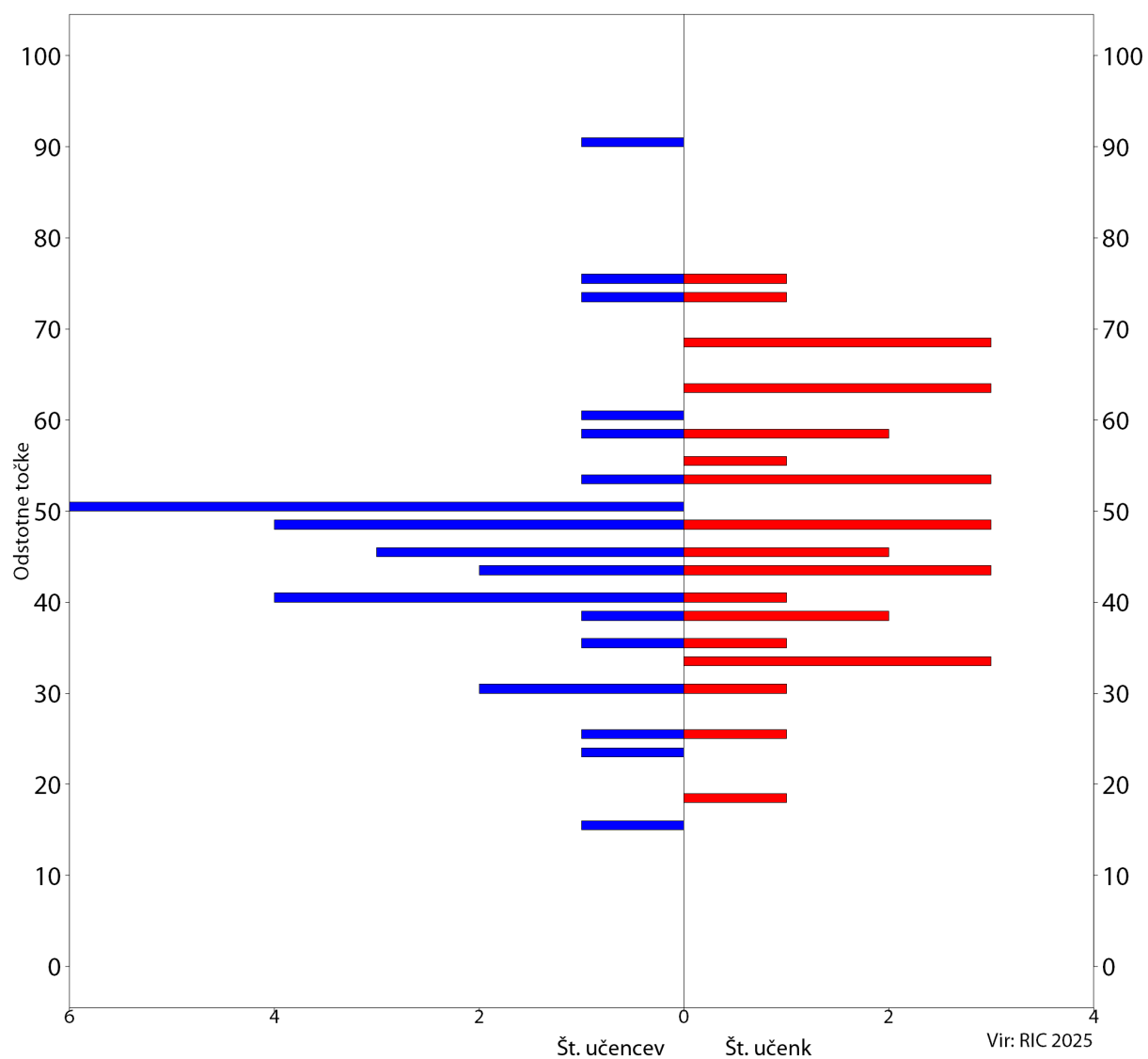
[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (italijanščina, 6. razred, NPZ 2025)

Naloga	Taksonomska stopnja	Področje preverjanja	Tip naloge	IT	ID
1	I	bralno razumevanje	pravilno/napačno	0,83	0,27
2	I	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,95	0,29
3	I	metajezikovna zmožnost	odgovor na vprašanje	0,17	0,27
4	II	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,67	0,12
5	II	bralno razumevanje	izbirni tip	0,53	0,01
6	II	bralno razumevanje	izbirni tip	0,80	0,34
7	II	bralno razumevanje	izbirni tip	0,63	0,22
8	II	bralno razumevanje	izbirni tip	0,61	0,30
9.a	III	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,14	0,39
9.b	III	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,22	0,30
10.a	III	pomenoslovje	odgovor na vprašanje	0,52	0,42
10.b	III	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,36	0,47
11.a	III	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,20	0,22
11.b	III	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,36	0,47
12.a	III	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,16	0,20
12.b	III	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,22	0,36
13.a	III	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,92	0,27
13.b	III	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,66	0,40
13.c	III	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,25	0,16
14.a	I	pomenoslovje	izbirni tip	0,73	0,21
14.b	I	pomenoslovje	izbirni tip	0,64	0,43
14.c	I	pomenoslovje	izbirni tip	0,64	0,50
14.d	I	pomenoslovje	izbirni tip	0,75	0,23
14.e	I	pomenoslovje	izbirni tip	0,25	0,30
15.a	III	metajezikovna zmožnost	izbirni tip	0,84	0,27
15.b	III	metajezikovna zmožnost	izbirni tip	0,50	0,33
15.c	III	metajezikovna zmožnost	izbirni tip	0,14	-0,03
16.a	II	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,20	0,44
16.b	II	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,17	0,42
17	II	pomenoslovje	izbirni tip	0,36	0,35
18.a	II	pisni sestavek – upoštevanje navodil	tvorbna naloga	0,61	0,46
18.b	II	pisni sestavek – besedišče	tvorbna naloga	0,35	0,53
18.c	II	pisni sestavek – jezikovna pravilnost	tvorbna naloga	0,22	0,40
18.d	I	pisni sestavek – zgradba besedila – pravopis oz. čitljivost zapisa	tvorbna naloga	0,20	0,24

nazaj na Poročilo

Dosežki po spolu (italijanščina, 6. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (italijanščina, 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	47,15	14,54	64	4

[nazaj na Poročilo](#)

2.3 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz madžarščine v 6. razredu

Poročilo

Preizkus iz madžarščine na NPZ v 6. razredu je sestavljen iz dveh delov: v I. so naloge povezane z neumetnostnim besedilom, v II. pa naloge, povezane z umetnostnim besedilom. Razmerje v deležu točk obeh delov je 60 % za I. del (naloge za preverjanje bralnega razumevanja in razčlenjevanja neumetnostnega besedila ter jezikovnega znanja) in 40 % za II. (naloge za preverjanje bralnega razumevanja in recepcije umetnostnega besedila, književnega znanja ter zmožnosti tvorbe krajšega besedila). Učenci so bili nekoliko uspešnejši pri nalogah, povezanih z umetnostnim besedilom (75,87 %), kot pri nalogah, povezanih z neumetnostnim besedilom (71,73 %).

I. del preizkusa znanja (naloge ob neumetnostnem besedilu)

V I. delu preizkusa sta dve izhodiščni neumetnostni besedili (s spletne strani www.ezerevparkja.hu) z naslovoma *Ismét várja látogatót az Ezer Év Parkja* (»Park tisočerih let ponovno vabi obiskovalce«) in *Lendvai Bánffy-Esterházy kastély* (»Lendavski grad Bánffyjev in Esterházyjev«), ki sta bili ustrezno prirejeni za potrebe preizkusa ter opremljeni z dvema fotografijama. Naloge ob neumetnostnih besedilih preverjajo zmožnost razumevanja in razčlenjevanja prebranega besedila, torej okoliščinsko/pragmatično, pomensko ter metajezikovno in besedno/slovnično zmožnost.

Okoliščinsko/pragmatično razčlemba je preverjala ena naloga, pri kateri so morali učenci izbrati namen besedila. Uspešnost reševanja naloge je 60 %.

Učenci so bili zelo uspešni (83,5 %) pri reševanju nalog, ki so preverjale zmožnost razumevanja in razčlenjevanja neumetnostnega besedila (**pomenska razčlemba**). Najbolje rešena je bila naloga alternativnega tipa, pri kateri so morali dopolniti dve trditvi z enim od dveh ponujenih odgovorov. Zelo uspešno so reševali tudi nalogo, ki je preverjala poimenovalno zmožnost: s svojimi besedami so morali razložiti pomen dane povedi. V tem sklopu sta bili nekoliko manj uspešno reševani dve nalogi: pri prvi so morali poiskati »vsiljivca« med gradovi, katerega makete ni v parku, pri drugi pa so morali napisati način rabe sodobne tehnologije v parku.

Učenci so bili nekoliko manj uspešni (66,92 %) pri reševanju nalog, ki so preverjale **metajezikovno in besedno/slovnično zmožnost**. Najuspešnejši so bili pri nalogi izbirnega tipa, ki je zahtevala določitev ustrezne nikalne povedi glede na podčrtano besedo v trdilni povedi. Po uspešnosti ji sledi naloga, pri kateri so morali dopolniti manjkajoče kratke ali dolge samoglasnike in soglasnike v besedah povedi. S podobno uspešnostjo so reševali tudi nalogo dopolnjevanja besed v povedi s pravilnimi skloni samostalnikov, nato sledijo naloge deljenja besed, postavljanja besed v abecedni red, določevanja besedne vrste in tvorbe manjkajočih zloženih besed v povedih. Slabše rešena je bila naloga, ki je zahtevala pretvorbo pripovedne povedi v velelno. Za najzahtevnejšo se je v tem sklopu izkazala naloga, pri kateri so morali tvoriti vprašalno poved, ki je spraševala po podčrtanem delu povedi (besedni zvezi).

II. del preizkusa znanja (naloge ob umetnostnem besedilu)

Izhodiščno besedilo II. dela preizkusa je pesem *Az otthon* (»Dom«) sodobne pesnice Anne Szabó T. Naloge ob umetnostnem besedilu preverjajo bralno razumevanje, recepcijsko zmožnost, književno znanje in zmožnost tvorbe krajšega besedila.

Sklop nalog, ki so preverjale **razumevanje in razčlenjevanje umetnostnega besedila**, so učenci rešili z 68,75-% uspešnostjo. Najbolje rešena med njimi je bila naloga odprtega tipa, ki je zahtevala zapis pesnikovih čustev do doma. V tem sklopu je bila najslabše rešena naloga, ki je zahtevala izpis besedne zveze iz prve kitice pesmi, ki dokazuje, da kitica govori o toplini doma.

Največ nalog je preverjalo **književno znanje**, aplicirano na izhodiščno besedilo. Učenci so sklop rešili z 80-% uspešnostjo. Najbolje rešena je bila naloga kratkega odgovora, ki je zahtevala ugotavljanje števila kitic in vrstic v njih. Učenci so bili zelo uspešni pri reševanju naloge alternativnega tipa, pri kateri so morali izbrati, ali pesem spada k ljudski ali k umetni književnosti, ter naloge, ki je zahtevala izpis poosebitve iz dane kitice. Tudi pri reševanju preostalih nalog, ki so preverjale književno znanje, so učenci dosegli vsaj 65-% uspešnost.

Zmožnost tvorjenja besedila je preverjala naloga, pri kateri so morali učenci upovediti, kaj zanje pomeni dom, pri čemer so ga morali opisati, napisati, kaj tam počno in kako se tam počutijo. V največji meri so zadostili vsebinskim zahtevam, nekoliko manj uspešni so bili na področju zgradbe in obsega, najmanj pa pri jezikovni pravilnosti. Samo en učenec ni reševal naloge.

Doseženo visoko povprečje ne odseva dejanskega znanja učencev pri madžarščini kot materinščini v 6. razredu dvojezičnih osnovnih šol na narodnostno mešanem območju Prekmurja, saj so učenci lahko izbirali med NPZ iz slovenščine ali iz madžarščine in so nekateri izbrali slovenščino. Svoje znanje iz madžarščine so preverjali predvsem tisti učenci, ki pri tem jeziku tudi sicer dosegajo boljše rezultate. Ob tem velja še pripomniti, da je pri tako maloštevilni populaciji značilno nihanje povprečnega dosežka, saj ne moremo govoriti o Gaussovi krivulji, kar se tiče znanja in zmožnosti učencev. Tako povprečje v zadnjih desetih letih niha med 54,17 % in letošnjimi 75 %.

Posledično je torej kljub letošnjemu visokemu povprečju potrebno kakovostno in dosledno načrtovanje ter izvajanje pouka madžarščine kot materinščine. Učiteljem priporočamo, da pri učencih razvijajo zmožnost branja z razumevanjem z uporabo različnih bralnih strategij, pri tem naj jih spodbujajo k natančnemu in poglobljenemu branju, tudi navodil nalog. Spodbujajo naj uporabo znanja v novih situacijah, povezovanje različnih znanj, razvijanje zmožnosti argumentiranja in izražanja lastnega mnenja. Preverjanje znanja naj bo raznoliko, vključuje naj naloge na različnih taksonomskih stopnjah. Večjo pozornost naj posvetijo razvijanju vse bolj samostojne tvorbe besedil: učenci naj čim več pišejo, pri tem naj opazujejo svoje strategije in se naučijo kritično opazovati ter (tudi) s pomočjo učitelja popraviti svoja besedila.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MADŽARŠČINA kot materinščina**2 Podlaga za preizkus**

Pisnjak, M. [et al.]. *Učni načrt. Dvojezična osnovna šola. Madžarščina kot materinščina [Elektronski vir].* Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

	Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus	I. del Izhodišče: eno ali dve neumetnostni besedili. Naloge za preverjanje: – bralnega razumevanja, – jezikovnega znanja.	60 minut	60 %
	II. del Izhodišče: eno ali dve umetnostni besedili. Naloge za preverjanje: – bralnega razumevanja, – književnega znanja, – zmožnosti tvorbe krajšega besedila.		40 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

	Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Preizkus	do 25	naloge zaprtega, polodprtega in odprtega tipa, vodena tvorba krajšega besedila	do 40 točk	v skladu s točkovnikom

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomska stopnja	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	pribl. 25 %
2. razumevanje in uporaba	pribl. 40 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	pribl. 35 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

- branje praviloma neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika,
- branje praviloma neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje književnega znanja,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega neumetnostnega besedila ali krajšega besedila na podlagi prebranega umetnostnega besedila (obnove, opisa, poustvarjalnega besedila v skladu z UN).

IZLOČENE VSEBINE

Preizkus načeloma preverja vse cilje in standarde učnega načrta, saj je zasnovan procesno. Zaradi pisanja NPZ v marcu po sklepu PK za madžarščino se v preizkusu v šolskem letu 2024/25 (razen izbirnih ciljev) ne bo preverjalo:

- bralno razumevanje besedilne vrste: obvestilo,
- tvorjenje besedilnih vrst: obvestilo, reklama,
- znanje o osnovnih načelih madžarskega pravopisa in o pravopisu glasovnih sprememb.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero.

A 6. osztályos felmérőlap szerkezete és leírása

1 Tantárgy: MAGYAR NYELV mint anyanyelv

2 A felmérés alapja

Pisnjak, M. [et al.]. Tanterv. *Kétnyelvű általános iskola. Magyar nyelv mint anyanyelv* [Elektronikus forrás]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 A tudásfelmérés szerkezete

	Leírás	Megoldási idő	Az összpontszám része %-ban
Feladatlap	I. rész Egy vagy két nem művészi szöveg és hozzá(juk) kapcsolódó: – olvasásértési készségeket – és nyelvi-nyelvhasználati ismereteket mérő feladatsor.	60 perc	60 %
	II. rész Egy vagy két művészi szöveg és hozzá(juk) kapcsolódó: – olvasásértési készségeket, – irodalmi ismereteket, – szövegalkotási készségeket mérő feladatsor.		40 %

4 Feladattípusok és értékelés

	Feladatok száma	Feladattípusok	Összpontszám	Értékelés
Feladatlap	Max. 25.	Zárt, félig zárt és nyílt végű kérdések, irányított szövegalkotás.	Max. 40	A megoldókulcsnak megfelelően.

5 A feladatlap taxonómiai szintek szerinti rétegzése

Műveleti szint	Részaránya a mérésen
1. Ismeret	kb. 25 %
2. Megértés és alkalmazás	kb. 40 %
3. Önálló problémamegoldás, értelmezés, értékelés	kb. 35 %

6 A tudásfelmérés leírása

A tudásfelmérés tartalma:

- rendszerint ismeretlen nem művészi szöveg olvasása,
- az olvasott szöveg értésének mérése,
- nyelvi-nyelvhasználati ismeretek, illetve készségek mérése,
- rendszerint ismeretlen művészi szöveg olvasása,
- az olvasott szöveg értésének mérése,
- irodalmi ismeretek mérése,
- írásbeli szövegalkotási készség mérése – rövid nem művészi szöveg irányított alkotása vagy irányított szövegalkotás az olvasott művészi szöveg alapján (pl. tartalom, leírás, a történet más szemszögből való elmesélése).

A mérés a tanterv valamennyi célját és követelményét mérheti. A magyar nyelvi mérési bizottság határozata értelmében a 2024/25-ös tanévben a felmérőlap (a választható célok mellett) nem méri:

- a következő szövegtípus olvasásértését: értesítés,
- a következő szövegtípusok alkotását: reklám, értesítés,
- a helyesírási alapelvek ismeretét és a hangváltozások helyesírását.

7 Segédeszközök

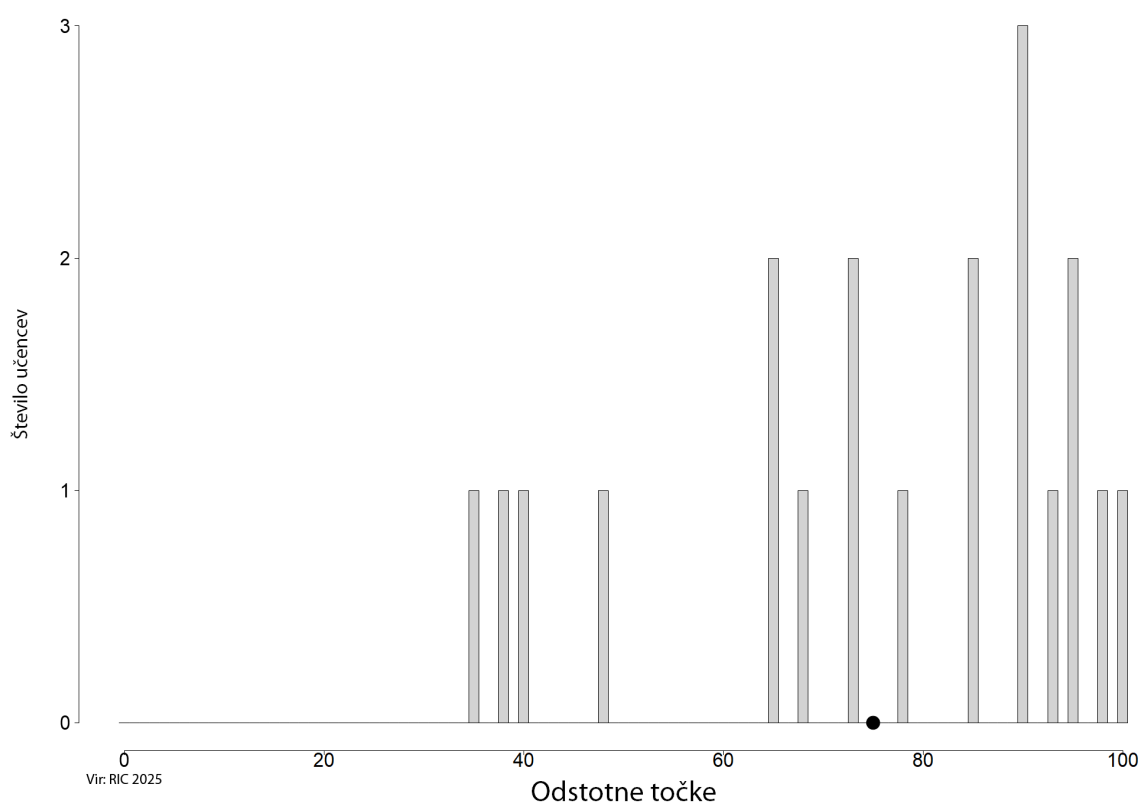
A tanuló kék vagy fekete golyóstollat vagy töltőtollat használhat.

Osnovni statistični podatki (madžarščina, 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	20
Število postavk	30
Možne točke	40
Povprečno število točk	30,00
Povprečno število odstotnih točk	75,00
Standardni odklon odstotnih točk	20,99
Indeks težavnosti	0,75
Indeks zanesljivosti	0,92

Porazdelitev dosežkov v državi (madžarščina, 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MADŽARŠČINA (6. razred, 2025, N = 20)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (madžarščina, 6. razred, NPZ 2025)

I. del

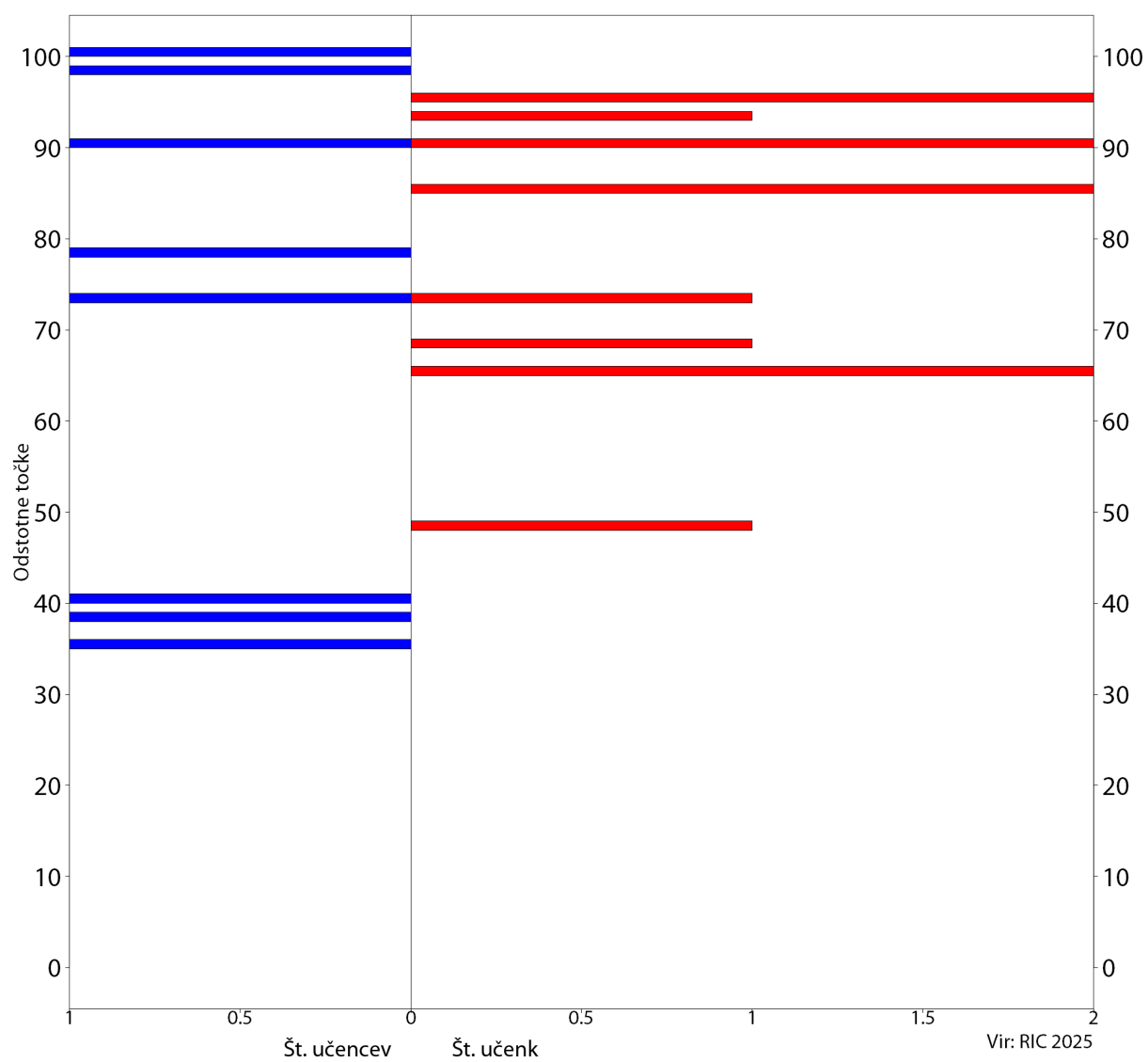
Naloga	Taksonomska stopnja	Opis naloge	IT	ID
1.01	III	Naloga izbirnega tipa. Preverja okoliščinsko/pragmatično razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,60	0,69
1.02	I	Naloga izbirnega tipa. Preverja bralno razumevanje in razčlenjevanje besedila. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,98	0,06
1.03.a	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja bralno razumevanje. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,95	0,09
1.03.b	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja bralno razumevanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,75	0,57
1.04	I	Naloga podčrtovanja. Preverja samostojno razumevanje in razčlenjevanje besedila. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,65	0,63
1.05	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,65	0,41
1.06	I in II	Naloga alternativnega tipa. Preverja samostojno razumevanje besedila. Manj do srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,93	0,27
1.07	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja razumevanje pomena besed oz. besednih zvez. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,65	0,80
1.08	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja razumevanje pomena besed oz. besednih zvez. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,90	0,59
1.09	II	Naloga dopolnjevanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis (zloženke). Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,60	0,63
1.10	I	Naloga podčrtovanja/alternativnega tipa. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis (deljenje besed). Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,70	0,15
1.11.a	II	Naloga urejanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo (abecedni red). Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,65	0,60
1.11.b	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja besedno-slovnično razčlenbo (besedne vrste). Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,60	0,80
1.12	II	Naloga dopolnjevanja. Preverja pravopis (dolgi in kratki samoglasniki in soglasniki). Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,80	0,80
1.13	I in II	Naloga dopolnjevanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis (samostalniški skloni). Manj do srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je s tremi točkami.	0,77	0,65
1.14.a	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis (vprašalna poved). Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,35	0,60
1.14.b	III	Naloga izbirnega tipa. Preverja besedno-slovnično razčlenbo (nikalna poved). Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,85	0,66
1.15	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis (velelnik). Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,45	0,69

II. del

Naloga	Taksonomska stopnja	Opis naloge	IT	ID
2.01.a	II	Naloga izbirnega tipa. Preverja književno znanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,85	0,50
2.01.b	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja književno znanje. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,70	0,32
2.02	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja književno znanje. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,95	0,00
2.03	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje in razčlenjevanje besedila. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,80	0,06
2.04	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja bralno razumevanje besedila in razumevanje pomena stalne besedne zveze. Srednja zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,40	0,68
2.05	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja bralno razumevanje in razčlenjevanje besedila. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,78	0,50
2.06	III	Naloga kratkega odgovora. Preverja književno znanje (poosebitev). Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,85	0,46
2.07.a	I	Naloga izbirnega tipa. Preverja književno znanje (rime). Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,65	0,54
2.07.b	II	Naloga podčrtovanja/alternativnega tipa. Preverja književno znanje (vrsta rime). Srednja zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,75	0,25
2.08.A	III	Naloga odprtega tipa, ki preverja zmožnost tvorjenja besedila po danih navodilih.	0,90	0,37
2.08.B	II in III	Kriteriji: vsebina, jezikovna pravilnost (pravopis) in zgradba. Ovrednotena je s šestimi točkami.	0,68	0,65
2.08.C	III		0,80	0,64

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (madžarščina, 6. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (madžarščina, 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Pomurska regija	75,0	20,99	20	4

[nazaj na Poročilo](#)

2.4 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz matematike v 6. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja iz matematike za šestošolce v letu 2025 je ponovno osvetlilo številna pomembna področja znanja in razumevanja matematičnih vsebin. Pregled rezultatov kaže na nekatere stabilne dosežke naših učencev, hkrati pa razkriva tudi področja, ki zahtevajo dodatno pozornost in poglobljeno didaktično obravnavo. V nadaljevanju podajamo analizo uspešnosti reševanja po področjih, po taksonomskih stopnjah in po posameznih postavkah nalog.

1. Uspešnost reševanja po področjih (Zapisane vrednosti v oklepaju predstavljajo indekse težavnosti):

Področja z uspešnostjo nad 0,50:

Obdelava podatkov (0,67), Računske operacije in njihove lastnosti (0,63), Naravna števila (0,63)

Področja z uspešnostjo pod 0,50:

Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami (0,49), Racionalna števila (0,48), Geometrijski elementi in pojmi (0,45), Merjenje (0,40)

Ugotavljamo, da so bili učenci najbolj uspešni pri vsebinah iz obdelave podatkov, medtem ko so imeli več težav pri vsebinah iz geometrije in merjenja.

2. Uspešnost po taksonomskih stopnjah:

Analiza taksonomskih stopenj potrjuje, da učenci dosegajo najvišjo uspešnost pri izvajanju rutinskih postopkov (II. taksonomska stopnja). Nekoliko nižja je uspešnost pri uporabi kompleksnih postopkov (III. taksonomska stopnja) ter poznavanju in razumevanju pojmov in dejstev (I. taksonomska stopnja). Dosežki so najnižji pri reševanju in raziskovanju problemov (IV. taksonomska stopnja). To nakazuje na potrebo po sistematičnem razvijanju konceptualnega in problemskega znanja ter vključevanju le-tega v vsakdanjo učno prakso.

3. Uspešnost po postavkah

Učenci so izkazali najboljše znanje pri postavkah, ki vključujejo znanje o naravnih številih ter osnovne računske operacije z njimi. Prav tako so bili uspešni pri postavkah, ki so zahtevale branje podatkov iz preglednice in prikazovanju podatkov z grafičnim prikazom. Izstopajo tudi naloge, pri katerih so učenci morali razbrati podatke iz besedilne naloge in jih smiselno povezati. Učenci so bili manj uspešni pri postavkah, ki vključujejo znanje o racionalnih številih ter osnovne računske operacije z njimi. Nekoliko manj so bili uspešni pri postavkah, ki vključujejo znanje o risanju kota in računanju s kotnimi enotami. Najizrazitejše težave so imeli pri zahtevnejših in bolj odprtih nalogah, zlasti tistih, ki so zahtevale višje taksonomske ravni mišljenja.

4. Zaključek

Dosežki nakazujejo na potrebo po premišljenem vključevanju vseh taksonomskih ravni v pouk matematike. Iz dosežkov je razvidno, da učenci dobro obvladajo osnovne računske postopke, večjo pozornost pa je potrebno nameniti razvijanju konceptualnega znanja o številih in geometrijskih pojmi, pretvarjanju merskih enot ter razvijanju problemskih znanj.

Priporočamo:

- vključevanje ponazoril in raznolikih predstavitev matematičnih pojmov in postopkov, ki pripomorejo k boljšemu razumevanju,
- dosledno uporabo matematičnega jezika in simbolike,
- vključevanje nerutinskih problemov,
- razvijanje različnih strategij za reševanje matematičnih problemov,
- bolj aktivno vključevanje učencev v reševanje problemov.

Predmetna komisija za matematiko učiteljem priporoča, da ob načrtovanju pouka v 6. razredu pravočasno pregledajo izločene vsebine v strukturi preizkusa. Načrtovanje pouka naj bo usklajeno z učnim načrtom, ne z obsegom posameznih gradiv, saj ta pogosto presegajo predpisane cilje. Pomembno je tudi, da učenci v razred vstopajo s predznanjem, predvidenim za predhodne razrede. Dnevi dejavnosti naj bodo smiselno razporejeni, število ur, namenjenih ocenjevanju, se naj ne presega. Tako bodo učitelji lahko zagotovili pravočasno in temeljito obravnavo vsebin, ki jih preverja NPZ.

Priloge:

Priloga 1: Struktura in opis preizkusa znanja

Priloga 2: Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi

Priloga 3: Specifikacijska tabela

Priloga 4: Dosežki po spolu

Priloga 5: Dosežki po regijah

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MATEMATIKA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt (1., 2., 3., 4., 5. in 6. razred). Program osnovna šola. Matematika. (Elektronski vir)/
Žakelj, dr. Amalija (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
preizkus znanja z nalogami različnih tipov	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 15	naloge izbirnega tipa ter naloge povezovanja in urejanja; naloge kratkih odgovorov; naloge, ki zahtevajo odgovor v obliki računskih postopkov ali grafičnega prikaza.	50	Naloge so ovrednotene z 2 do 6 točkami, v skladu z moderiranimi navodili za vrednotenje.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje ¹	Delež v preizkusu
1. poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev	30 %
2. izvajanje rutinskih postopkov	35 %
3. uporaba kompleksnih postopkov	20 %
4. reševanje in raziskovanje problemov	15 %

¹ Taksonomske stopnje so določene po Gagnejevi taksonomiji.

6 Opis preizkusa

Aritmetika in algebra	Geometrija in merjenje	Druge vsebine
55 %	25 %	20 %

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v nacionalnem preverjanju znanja iz matematike zajete vse teme 1. in 2. obdobja iz učnega načrta za matematiko, **razen naslednjih vsebin iz UN za 6. razred:**

sklop: *Liki in telesa*

vsebine:

- površina in prostornina geometrijskih teles (npr.: kocka, kvader),
- krožnica in njeni deli,
- krog in krožni izsek,
- odnos med krogom, krožnico in premico;

sklop: *Enačbe in neenačbe*

vsebine:

- enačbe in neenačbe v množici naravnih števil,
- neznanka v enačbi in neenačbi;

sklop: *Merjenje*

vsebina:

- prostorninske enote: m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3 , ml.

7 Pripomočki

Učenec prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, ravnilo, geotrikotnik in šestilo. Uporaba žepnega računalnika ni dovoljena.

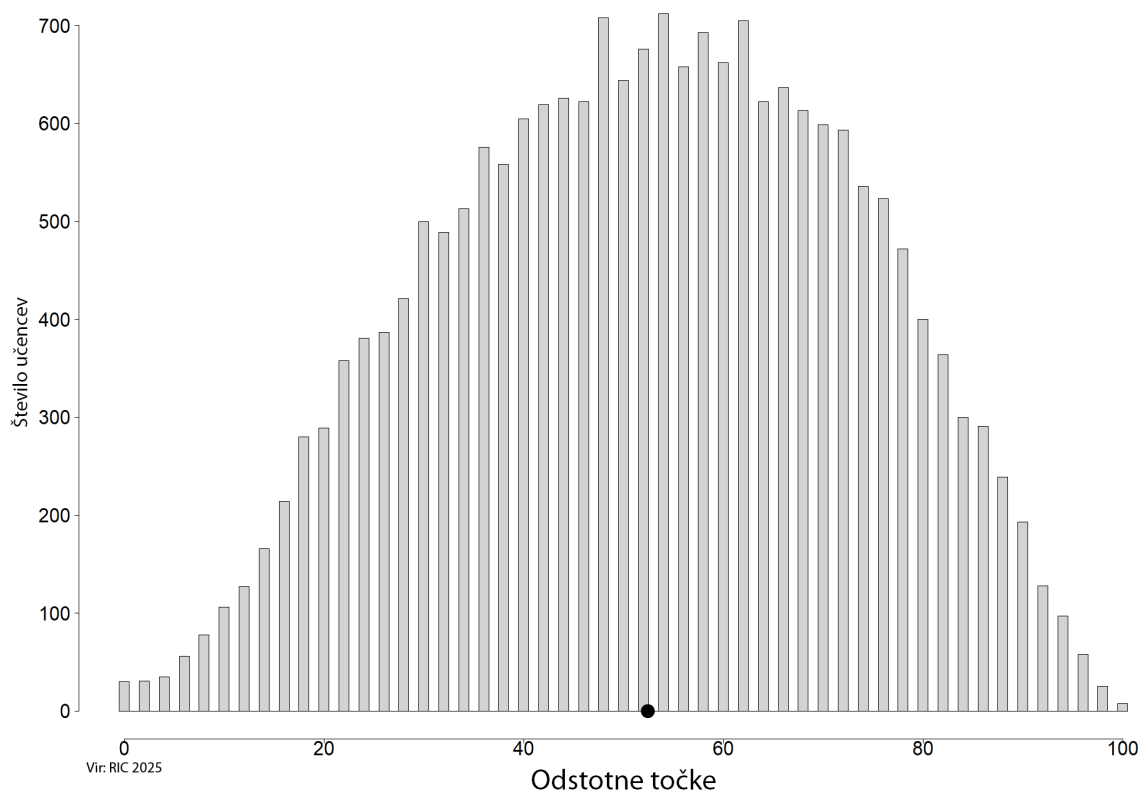
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (matematika 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	20223
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno št. točk	26,22
Povprečno št. odstotnih točk	52,44
Standardni odklon odstotnih točk	20,51
Indeks težavnosti	0,52
Indeks zanesljivosti	0,92

Porazdelitev dosežkov v državi (matematika 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MATEMATIKA (6. razred, 2025, N = 20223)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (matematika 6. razred, NPZ 2025)

Naloga	Točke	Področje	Taksonomska stopnja	Razred	cilj-učenci:	IT	ID
1.a.1	1	Računske operacije in njihove lastnosti	II	5.	pisno seštevajo in odštevajo naravna števila do milijona	0,87	0,2
1.a.2	1	Naravna števila	I	5.	števila zaokrožijo na desetice, stotice, tisočice, desetisočice, stotisočice	0,68	0,38
1.b	1	Računske operacije in njihove lastnosti	II	5.	pisno seštevajo in odštevajo naravna števila do milijona	0,82	0,27
1.c	1	Računske operacije in njihove lastnosti	II	5.	pisno množijo naravna števila do milijona	0,78	0,26
1.d.1	1	Računske operacije in njihove lastnosti	II	6.	delijo dve decimalni števili in naredijo preizkus	0,69	0,46
1.d.2	1	Racionalna števila	I	6.	decimalno število zaokrožijo na dano število decimalk	0,5	0,51
2.a	1	Naravna števila	I	6.	poznajo, zapisujejo in berejo števila prek milijona	0,78	0,35
2.b	1	Naravna števila	I	6.	poznajo, zapisujejo in berejo števila prek milijona	0,72	0,42
2.c.1	1	Naravna števila	II	5.	urejajo naravna števila do milijona	0,59	0,38
2.c.2	1	Naravna števila	II	5.	urejajo naravna števila do milijona	0,4	0,4
2.d.1	1	Računske operacije in njihove lastnosti	II	4.	poimenujejo člene posameznih računskih operacij	0,84	0,4
2.d.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	II	4.	pisno seštevajo in odštevajo naravna števila do 10 000	0,7	0,43
3.a	1	Racionalna števila	I	6.	uporabljajo simbole d, s, t	0,48	0,5
3.b	1	Racionalna števila	I	6.	desetiški ulomek zapišejo z decimalno številko in obratno	0,61	0,49
3.c	1	Racionalna števila	III	6.	ugotovijo, kateri ulomek je predstavljen z grafičnim prikazom	0,68	0,34
3.d	1	Racionalna števila	I	6.	ponazorijo dani ulomek kot del lika in na številski premici	0,63	0,37
3.e	1	Racionalna števila	I	6.	desetiški ulomek zapišejo z decimalno številko in obratno	0,14	0,38
3.f	1	Racionalna števila	I	6.	decimalno število zaokrožijo na dano število decimalk	0,39	0,45
4.a	1	Geometrijski elementi in pojmi	II	6.	narišejo kote in opišejo velikost posameznih vrst kotov	0,2	0,27
4.b	1	Merjenje	II	6.	narišejo kote in opišejo velikost posameznih vrst kotov	0,57	0,43
4.c	1	Geometrijski elementi in pojmi	I	6.	razlikujejo vrste kotov: udrti/izbočeni, polni kot, kot nič, iztegnjeni kot, ostri kot, topi kot, pravi kot	0,68	0,29
4.d	1	Merjenje	II	6.	pretvarjajo večimenske kotne enote v istoimenske in obratno ter računajo z njimi (tudi z uporabo žepnega računalja)	0,46	0,51
4.e.1	1	Merjenje	III	6.	pretvarjajo večimenske kotne enote v istoimenske in obratno ter računajo z njimi (tudi z uporabo žepnega računalja)	0,3	0,41
4.e.2	1	Merjenje	III	6.	pretvarjajo večimenske kotne enote v istoimenske in obratno ter računajo z njimi (tudi z uporabo žepnega računalja)	0,24	0,43

Naloga	Točke	Področje	Taksonomska stopnja	Razred	cilj-učenci:	IT	ID
5.a	1	Merjenje	I	6.	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	0,45	0,46
5.b	1	Merjenje	I	6.	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	0,36	0,28
5.c	1	Merjenje	I	6.	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	0,34	0,25
5.d	1	Merjenje	I	6.	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	0,52	0,39
5.e	1	Merjenje	I	6.	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	0,4	0,37
6.a.1	1	Geometrijski elementi in pojmi	IV	5.	izmerijo in izračunajo obseg lika (brez uporabe formul) kot vsoto dolžin stranic	0,58	0,56
6.a.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	IV	6.	seštevajo in odštevajo decimalna števila (oziroma desetiške ulomke)	0,51	0,55
6.b	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	IV	6.	rešijo odprte probleme, razčlenijo problemsko situacijo in postavljajo raziskovalna vprašanja	0,14	0,35
6.c.1	1	Geometrijski elementi in pojmi	IV	5.	izračunajo ploščino pravokotnika in kvadrata (brez uporabe obrazcev)	0,34	0,56
6.c.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	IV	6.	množijo dve decimalni števili	0,26	0,52
6.d	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	IV	6.	rešijo odprte probleme, razčlenijo problemsko situacijo in postavljajo raziskovalna vprašanja	0,15	0,39
7.a.1	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	II	5.	berejo z razumevanjem (samostojno oblikujejo vprašanja, razpravljajo o potrebnih in zadostnih podatkih v nalogi, izpišejo bistvene podatke oziroma odnose med podatki, poiščejo manjkajoče podatke)	0,91	0,23
7.a.2	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	IV	6.	berejo z razumevanjem (samostojno oblikujejo vprašanja, razpravljajo o potrebnih in zadostnih podatkih v nalogi, izpišejo bistvene podatke oziroma odnose med podatki)	0,4	0,35
7.a.3	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	IV	6.	berejo z razumevanjem (samostojno oblikujejo vprašanja, razpravljajo o potrebnih in zadostnih podatkih v nalogi, izpišejo bistvene podatke oziroma odnose med podatki)	0,43	0,33
7.b.1	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	III	6.	berejo z razumevanjem (samostojno oblikujejo vprašanja, razpravljajo o potrebnih in zadostnih podatkih v nalogi, izpišejo bistvene podatke oziroma odnose med podatki)	0,63	0,42
7.b.2	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	III	6.	berejo z razumevanjem (samostojno oblikujejo vprašanja, razpravljajo o potrebnih in zadostnih podatkih v nalogi, izpišejo bistvene podatke oziroma odnose med podatki)	0,74	0,37

Naloga	Točke	Področje	Taksonomska stopnja	Razred	cilj-učenci:	IT	ID
8.a	1	Računske operacije in njihove lastnosti	III	4.	pisno seštevajo in odštevajo naravna števila do 10 000	0,79	0,28
8.b	1	Računske operacije in njihove lastnosti	III	6.	seštevajo in odštevajo decimalna števila (oziroma desetiške ulomke)	0,54	0,49
8.c.1	1	Računske operacije in njihove lastnosti	IV	6.	delijo dve decimalni števili in naredijo preizkus	0,51	0,54
8.c.2	1	Računske operacije in njihove lastnosti	IV	6.	delijo dve decimalni števili in naredijo preizkus	0,22	0,44
9.a.1	1	Racionalna števila	II	5.	uporabijo strategijo računanja z deli celote pri reševanju besedilnih nalog	0,71	0,58
9.a.2	1	Racionalna števila	II	5.	uporabijo strategijo računanja z deli celote pri reševanju besedilnih nalog	0,42	0,56
9.a.3	1	Racionalna števila	III	5.	uporabijo strategijo računanja z deli celote pri reševanju besedilnih nalog	0,51	0,53
9.b	1	Racionalna števila	III	6.	usvojijo pojem ulomka	0,26	0,36
9.c.1	1	Obdelava podatkov	III	4.	prikažejo podatke s tortnim prikazom ter prikazom s stolpci in vrsticami	0,74	0,55
9.c.2	1	Obdelava podatkov	III	4.	prikažejo podatke s tortnim prikazom ter prikazom s stolpci in vrsticami	0,6	0,54

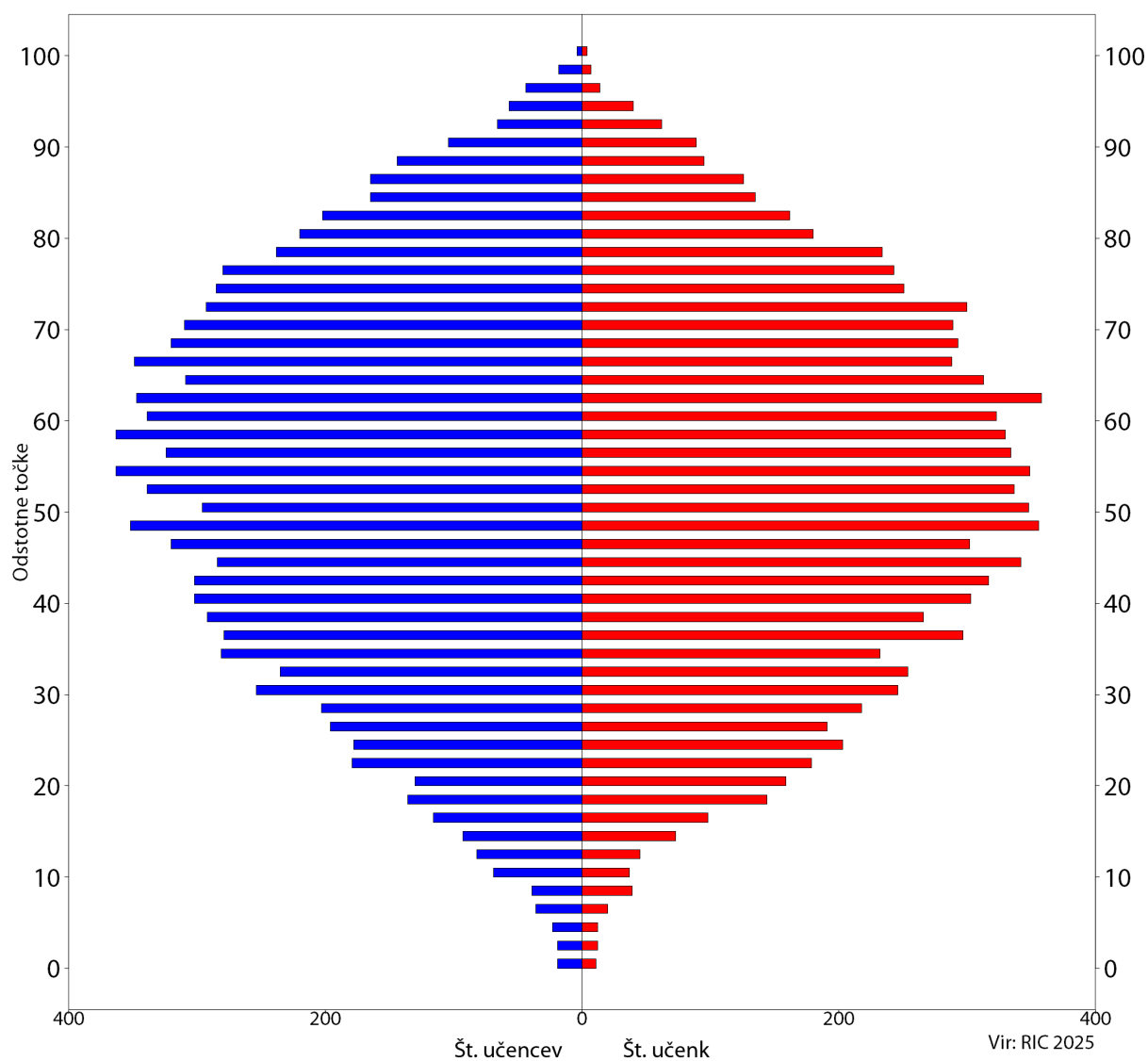
Legenda:

Taksonomske stopnje (Gagne):

- I. – poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev,
- II. – izvajanje rutinskih postopkov,
- III. – uporaba kompleksnih postopkov,
- IV. – reševanje in raziskovanje problemov.

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (matematika 6. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (matematika 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	46,97	19,42	1013	28
Goriška regija	52,40	19,53	1165	28
Primorsko-notranjska regija	50,13	20,16	565	17
Gorenjska regija	52,77	20,65	2169	35
Osrednjeslovenska regija	54,69	20,36	5615	106
Jugovzhodna Slovenija	50,88	21,25	1494	36
Posavska regija	52,04	20,36	670	24
Zasavska regija	50,44	19,71	511	13
Savinjska regija	53,00	20,37	2548	58
Koroška regija	49,05	19,56	636	22
Podravska regija	51,80	20,80	2873	87
Pomurska regija	52,09	21,24	964	39

[nazaj na Poročilo](#)

2.5 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz angleščine v 6. razredu

Poročilo

Preizkus iz angleščine za 6. razred ima 4 dele, kjer preverjamo tri različne jezikovne spretnosti (2 nalogi slušnega razumevanja, 2 nalogi bralnega razumevanja, 1 naloga pisnega sporočanja) in poznavanje ter rabo besedišča (3 naloge). Govorne zmožnosti tudi tokrat nismo preverjali, kar je pomembno upoštevati pri razlagi rezultatov, saj so učenci lahko različno uspešni pri posameznih jezikovnih zmožnostih.

Rezultati preizkusa 2025 kažejo, da so učenci najuspešneje reševali naloge slušnega razumevanja, saj je bil indeks težavnosti (IT) 0,71. Sledi poznavanje in raba besedišča (IT = 0,63), nato pa bralno razumevanje (IT = 0,60) in pisno sporočanje (IT = 0,45). Takšni rezultati niso presenetljivi, saj se glede na teorijo usvajanja in učenja jezika pričakuje, da bodo učenci najuspešnejši pri poslušanju, še posebej ko gre za mlajše učence, da pa bodo imeli več težav pri pisni zmožnosti, kjer preverjamo tudi slovnično pravilnost in pravičen zapis besed. V tokratnem preizkusu so razlike med rezultati posamezne jezikovne zmožnosti in poznavanja ter rabe besedišča precejšnje, še posebej če primerjamo slušno zmožnost (IT = 0,71) in pisno zmožnost (IT = 0,45), torej kar 26 odstotnih točk. Če smo lahko pri nacionalnem preizkusu znanja iz angleščine v 9. razredu trdili, da so razlike med posameznimi jezikovnimi spretnostmi in tudi rabo jezika relativno majhne, tega ne moremo potrditi za 6. razred. Na tej stopnji namreč opazimo, da gre za precej neuravnoteženo znanje angleščine glede na posamezne spretnosti. To ni presenetljivo, saj pisno sporočanje vključuje višje kognitivne procese, kar za šestošolce predstavlja izziv.

Po uspešnosti reševanja se je slušno razumevanje izkazalo za srednje zahtevno (IT se je gibal med 0,58 in 0,94). Učenci so zelo uspešno reševali postavke, pri katerih so morali pozorno poslušati in prepoznati ključno specifično informacijo. Nekoliko manj uspešni so bili pri postavkah, pri katerih so morali pravilni odgovor izluščiti iz sobesedila oz. ni bil eksplicitno podan. Najzahtevnejše pa so bile postavke, pri katerih so morali povezati več podrobnosti, da so izbrali pravičen odgovor.

Rezultati testnih postavk pri nalogah bralnega razumevanja kažejo večjo razpršenost, saj je IT med 0,26 in 0,77. Učenci so bili zelo uspešni pri iskanju ključnih podatkov v besedilu (npr. oseba, kraj, ...). Pri prepoznavanju glavne misli krajših besedil so bili uspešnejši pri postavkah, ki so vsebovale dobro znano besedišče (npr. *technology* so povezali z *drones*, *iPads*, *robots*) in hkrati niso imele distraktorjev. Zahtevnejše so bile postavke, pri katerih so morali povezati več informacij iz različnih delov besedila in razumeti zahtevnejše besedišče.

Pri preverjanju poznavanja in rabe besedišča v sobesedilu se kaže raznolika zahtevnost testnih postavk (IT med 0,30 in 0,87). Učenci so bili najbolj uspešni pri prepoznavanju osnovnih besed ob slikovni podpori (npr. *watch*, *glove*, *screen*). Nekoliko težje je bilo razločevanje med podobnimi izrazi (npr. *helmet* in *hat*). Učenci so bili uspešni pri dopolnjevanju besedila z ustreznimi besedami iz nabora, če je bilo sobesedilo jasno in ni vsebovalo zahtevnejšega besedišča in struktur. Zahtevnejše so bile postavke, pri katerih je bilo treba razumeti natančen pomen kolokacij in hkrati izločiti podobne, a napačne možnosti.

Ugotovimo lahko, da je bila naloga dopolnjevanja brez nabora najzahtevnejša za učence, kar je seveda pričakovano, saj so morale biti besede tudi pravopisno pravilno zapisane. Le najboljši učenci so uspešno rešili postavko, pri kateri je bilo potrebno natančno sklepati iz več delov besedila in so to besedo (*library*) tudi pravilno zapisali.

Pri nalogi pisnega sporočanja, ki je za mlajše učence prav gotovo med najzahtevnejšimi, so učenci odgovarjali na elektronsko sporočilo. Preverjali smo 3 kriterije, in sicer vsebino (IT = 0,47), besedišče in pravopis (IT = 0,44) ter slovnicu (IT = 0,43). Naloga se je izkazala kot srednje zahtevna, razlike v težavnosti med posameznimi kriteriji so majhne. Pri vsebini se kažejo pomanjkljivosti pri razvijanju iztočnic, saj učenci pogosto ne odgovorijo na vse iztočnice ali pa jih razvijejo le delno.

Učencem še vedno predstavlja izziv tvorjenje povezanih in smiselnih povedi, slovnična pravilnost in pravopisna natančnost.

Na splošno so učenci najbolj uspešni pri prepoznavanju osnovnih podatkov in glavnih misli v besedilih ter pri nalogah, kjer je možno neposredno povezovanje med sliko in besedo. Več težav imajo pri nalogah, ki zahtevajo povezovanje več podrobnosti, razumevanje sopomenk in sklepanje iz sobesedila.

Učiteljem priporočamo, da poleg učbeniških gradiv vključujejo v pouk tudi čim bolj avtentična besedila in različne vrste nalog ter tako razvijajo vse štiri jezikovne spretnosti. Pri razvijanju slušnega in bralnega razumevanja je ključno tako intenzivno kot tudi ekstenzivno poslušanje in branje krajših ter tudi nekoliko daljših besedil. S tem učenci ne le širijo svoj besedni zaklad in razvijajo raznoliko ter pravilno rabo slovničnih struktur, temveč tudi krepijo svojo pisno zmožnost, ki je ključna za jasno in učinkovito sporazumevanje. Tvorbene naloge naj se poučujejo procesno z veliko ustreznih povratnih informacij.

Priloge:

Priloga 1: Struktura in opis preizkusa znanja

Priloga 2: Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi

Priloga 3: Specifikacijska tabela

Priloga 4: Dosežki po spolu

Priloga 5: Dosežki po regijah

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: ANGLEŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Andrin, A. [et al.]. Učni načrt. Program osnovna šola. Angleščina [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo, 2016.

3 Shema preizkusa

Sporazumevalna zmožnost	Opis	Delež v skupnem številu točk	Št. nalog/točk	Predvideni čas
Slušno razumevanje	Naloge, ki preverjajo spretnost poslušanja in slušno razumevanje.	24 %	2 nalogi/ 12 točk	15 min
Bralno razumevanje	Naloge, ki preverjajo spretnost branja in bralno razumevanje.	24 %	2 nalogi/ 12 točk	45 min
Besedišče	Naloge, ki preverjajo poznavanje in rabo besedišča.	32 %	2–3 naloge/ 16 točk	
Pisno sporočanje	Naloge, ki preverjajo spretnost pisnega sporočanja.	20 %	1–2 nalogi/ 10 točk	
		Skupaj: 100 %	Skupno št. točk: 50	Skupaj: 60 minut

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Vrednotenje
Naloge zaprtega tipa: alternativna izbira, izbirni tip z enim pravilnim odgovorom, izbirni tip z več pravilnimi odgovori, dopolnjevanje z naborom, dopolnjevanje brez nabora, povezovanje, urejanje in razvrščanje, kratki zaprti odgovori. Naloge odprtega tipa: krajši pisni sestavek.	Naloge so ovrednotene v skladu z navodili za vrednotenje. Vsak pravilen odgovor prinaša 1 točko, razen pri pisnem sporočanju, kjer so pisni sestavki ovrednoteni glede na kriterije in opisnike, ki jih pripravi predmetna komisija za angleščino.

5 Sestava preizkusa

Pri sestavi preizkusa je upoštevan *Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO)*. Ob koncu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja je glede na učni načrt predvidena raven znanja A1 oz. A2.

6 Opis preizkusa

Preizkus traja 60 minut in je razdeljen na štiri dele: slušno razumevanje, bralno razumevanje, besedišče in pisno sporočanje.

IZLOČENE VSEBINE

V preizkusu so zajete vse teme iz Učnega načrta za angleščino (2016). Teme se pri pouku obravnavajo ciklično in so samo podlaga za razvoj sporazumevalne zmožnosti, hkrati pa se prilagajajo starosti in stopnji znanja učencev. **Učenje in usvajanje tujega jezika poteka procesno in ni vezano na posamezna vsebinska področja. Posameznih tem zato ni mogoče in tudi ni smiselno izključevati.**

a) Slušno razumevanje

Z nalogami slušnega razumevanja učenci pokažejo, da prepoznajo in razumejo:

- prilagojena avtentična angleška besedila,
- besedila, posebej govorjena za potrebe poučevanja angleščine kot tujega jezika.

Viri besedil so govorjena besedila domačih in tujih govorcev angleščine. Teme izbranih besedil so učencem znane, saj se navezujejo na njihov izkustveni svet, na bližnjo okolico in na njihova zanimanja.

Organizacija

Navodila za reševanje nalog slušnega razumevanja so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen prvi primer. Za reševanje je predvidenih 15 minut. Vsako besedilo učenci poslušajo dvakrat. Dolžina enega slušnega besedila je do 4 minute. Dolžina govorjenih besedil se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisovalna. Uporabljene so lahko naslednje vrste slušnih besedil:

- krajša umetnostna besedila (pravljice, basni, dramska besedila, pesmi, izštevanka ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, poti ali smeri, recepti ...),
- pogovori in intervjuji,
- obvestila,
- navodila in pravila,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, reklamna sporočila.

Spretnosti, ki preverjajo razumevanje govorjenega besedila

Učenec:

- izlušči glavne misli govorjenega besedila;
- prepozna pomembna dejstva oziroma podatke v besedilu;
- sklepa o jasno izraženem razpoloženju govorcev.

Tipi nalog

Preizkus vsebuje dve nalogi slušnega razumevanja, ki vsebujeta 5 do 7 testnih postavk. Nalogi zahtevata nebesedni in/ali kratek besedni odziv, npr.:

- povezovanje slušnega besedila s slikami,
- naloge izbirnega tipa,
- naloge kratkih odgovorov,
- naloge dopolnjevanja besedila z besedami ali besednimi zvezami,
- beleženje pod naslovi/po kategorijah,
- zapisovanje podatkov.

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

b) Bralno razumevanje

Z nalogami bralnega razumevanja učenci pokažejo, da znajo prebrati in razumejo:

- prilagojena avtentična angleška besedila,
- besedila, posebej napisana za potrebe poučevanja angleščine kot tujega jezika.

Viri besedil so: otroški časopisi, otroške in najstniške revije, prospekti, knjige, splet itd. Teme izbranih besedil so učencem znane, saj se navezujejo na njihov izkustveni svet, na bližnjo okolico in na njihova zanimanja.

Organizacija

Navodila za reševanje nalog bralnega razumevanja so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen prvi primer.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisovalna. Ustrezno so členjena in jasno strukturirana. Njihova dolžina se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo. Dolžina bralnega besedila je do 350 besed. Uporabljene so lahko naslednje vrste besedil:

- krajša umetnostna besedila (pravljice, basni, dramska besedila ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, živali, postopkov, poti ali smeri, recepti, razglednice, zasebna pisma, elektronska sporočila, kratki življenjepisi, zapisi z družbenih omrežij, članki iz mladinskih časopisov ...),
- pogovori in intervjuji,
- obvestila,
- navodila in pravila,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, reklamna sporočila.

Spretnosti, ki preverjajo bralno razumevanje

Učenec:

- prepozna glavne misli (temo) besedil;
- razume ključne podrobnosti;
- razume nekatera osnovna notranja razmerja v besedilu (npr. med dogodki itd.);
- uporablja strategije prepoznavanja besed, samospraševanja, ponovnega branja, samopopravljanja in ugotavljanja pomena iz sobesedila in nebesednih ključev;
- ustvarja relevantne povezave med besednim in vidnim gradivom.

Tipi nalog

Preizkus vsebuje dve bralni nalogi različnega tipa, vsaka naloga vsebuje 5 do 7 testnih postavk. Nalogi zahtevata nebesedni in/ali kratek besedni odziv, npr.:

- naloge kratkih odgovorov,
- povezovanje naslovov z besedili ali povezovanje besedil s slikami,
- naloge dopolnjevanja besedila,
- razvrščanje in urejanje pomešanih povedi ali odstavkov znotraj enega besedila,
- naloge izbirnega tipa,
- prenos podatkov v drugo obliko.

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

c) Besedišče

V tem delu preizkusa se preverja leksikalno znanje. Besedišče se preverja in vrednoti na prepoznavni, uporabni in tvorbnih ravni. Z nalogami za preverjanje besedišča učenci pokažejo, da poznajo, razumejo, uporabijo oz. tvorijo določene besede oziroma besedne zveze v angleškem jeziku.

Organizacija

Navodila za reševanje so v učenem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen prvi primer.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisovalna. Ustrezno so členjena in jasno strukturirana. Dolžina besedil se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo. Vsako besedilo obsega 140 do 220 besed. Uporabljene so lahko naslednje vrste besedil:

- krajša umetnostna besedila (pravljice, basni, dramska besedila ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, živali, postopkov, poti ali smeri, recepti, razglednice, zasebna pisma, elektronska sporočila, kratki življenjepisi, zapisi z družbenih omrežij, članki iz mladinskih časopisov ...),
- pogovori in intervjuji,
- obvestila,
- navodila in pravila,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, reklamna sporočila.

Tipi nalog

V tem delu preizkusa sta dve ali tri naloge. Vsaka naloga lahko vsebuje do 8 testnih postavk.

Naloge so različnega tipa, npr.:

- povezovanje slik z besedami,
- izbirni tip,
- dopolnjevanje besedila z naborom,
- dopolnjevanje besedila brez nabora (npr. z dano prvo črko).

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

d) Pisno sporočanje

Z nalogami pisnega sporočanja se preverja zmožnost tvorjenja pisnega besedila v angleščini.

Namen besedil je: obveščati, izraziti mnenje, pripovedovati, opisovati, poizvedovati itd. Naloge so vodene. Učenci tvorijo eno ali dve pisni besedili. Teme besedil so iz učnega načrta za angleščino.

Organizacija

Navodila so v učenem jeziku učencev. Iztočnice so v angleščini ali v učenem jeziku učencev. Pri nalogah so lahko navedene prve besede za lažji začetek pisanja, približna dolžina besedila je nakazana (pri pisanju krajšega pisnega sestavka je npr. predvidena dolžina besedila vsaj 10 stavkov).

Vrste besedil

Možne so naslednje besedilne vrste:

- razglednica,
- sporočilo,
- recept,
- voščilo,
- povabilo,
- navodilo,
- zasebno pismo,
- opis osebe, dogodka, kraja itd.,
- kratka pripoved,
- zgodba,
- seznam,
- elektronsko sporočilo,
- dnevnik aktivnosti.

Tipi nalog

Ta del preizkusa vključuje do dve vodeni nalogi odprtega tipa, npr.:

- pisanje krajšega pisnega sestavka po iztočnicah,
- dopolnjevanje besedila,
- dokončanje besedila,
- opisovanje slik/fotografij in urejanje v besedilo,
- razširjanje zapiskov v besedilo.

V nalogah se določijo:

- sporočilni namen,
- predvidena dolžina besedila,
- merila za vrednotenje.

Vrednotenje

Merila za vrednotenje nalog so:

- **vsebina**,
- **besedišče in pravopis**,
- **slovnica**.

Pri vrednotenju učitelji ocenjevalci uporabljajo analitično lestvico:

- petstopenjsko lestvico za **vsebino** (0–4 točke),
- štiristopenjsko lestvico za **besedišče in pravopis** (0–3 točke),
- štiristopenjsko lestvico za **slovnico** (0–3 točke).

7 Pripomočki

Učenec lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero. Uporaba slovarjev ni dovoljena.

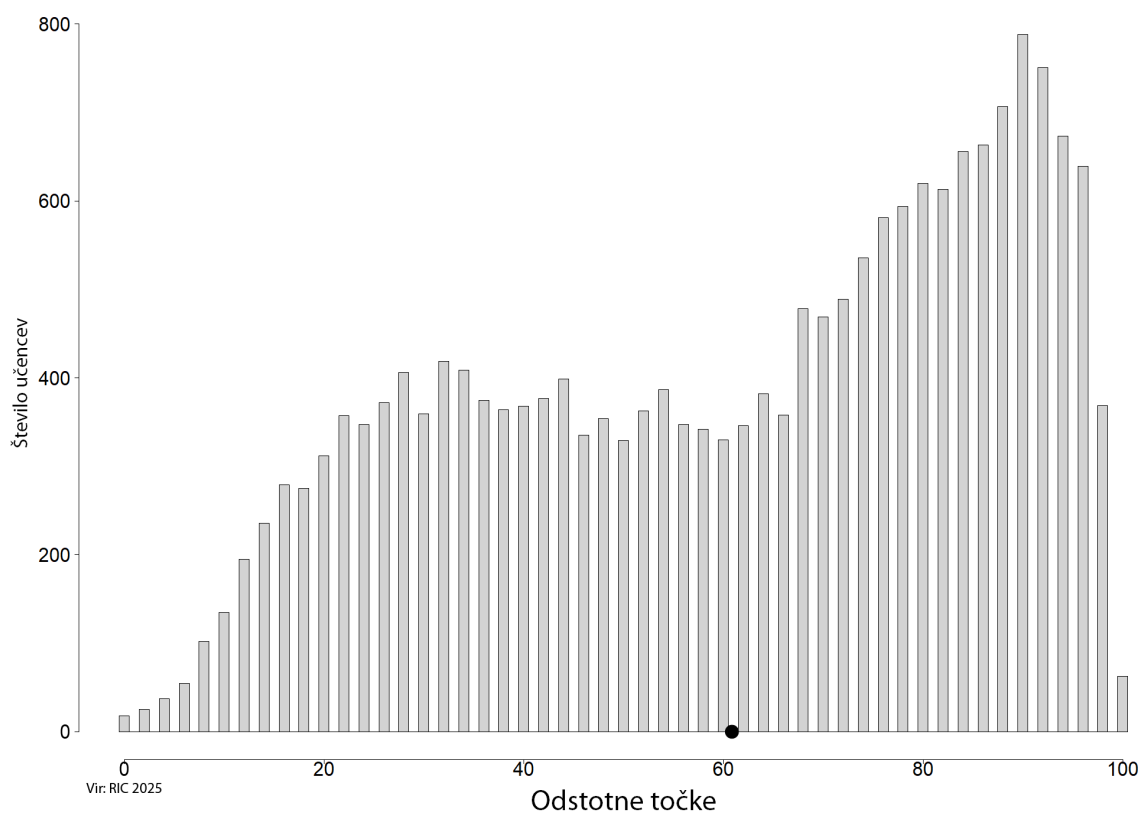
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (angleščina 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	19.783
Število postavk	43
Možne točke	50
Povprečno št. točk	30,43
Povprečno št. odstotnih točk	60,86
Standardni odklon odstotnih točk	26,08
Indeks težavnosti	0,61
Indeks zanesljivosti	0,95

Porazdelitev dosežkov v državi (angleščina 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu ANGLEŠČINA (6. razred, 2025, N = 19783)

nazaj na [Poročilo](#)

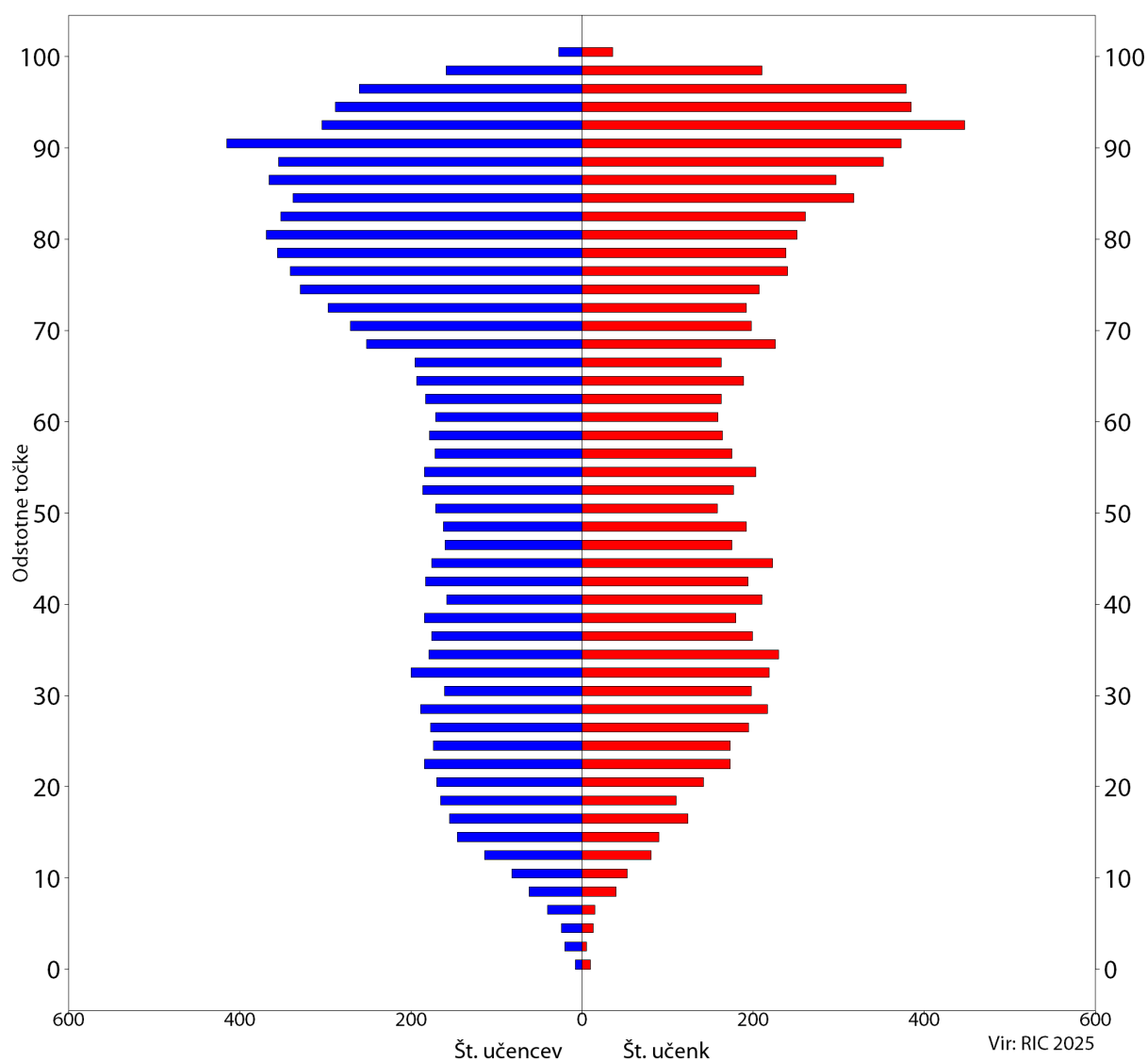
Specifikacijska tabela (angleščina 6. razred, NPZ 2025)

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec	Postavka	Število točk	IT	ID
A	1	slušno razumevanje	THE HALLOWEEN HOUSE	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	zgodba	domišljijijski svet	– izlušči glavno misel in glavne poudarke besedila – prepozna pomembna dejstva oz. podatke in podrobnosti v besedilu – prepozna časovno zaporedje dogodkov	1	1	0,81	0,53
								2	1	0,65	0,64
								3	1	0,94	0,36
								4	1	0,78	0,40
								5	1	0,65	0,48
								6	1	0,68	0,61
A	2	slušno razumevanje	BICYCLES	povezovanje, urejanje in razvrščanje	prispevek	prosti čas, šport	– izlušči glavno misel in glavne poudarke besedila – prepozna pomembna dejstva oz. podatke in podrobnosti v besedilu	1	1	0,61	0,62
								2	1	0,58	0,59
								3	1	0,75	0,55
								4	1	0,61	0,52
								5	1	0,71	0,52
								6	1	0,71	0,56
B	1	bralno razumevanje	SHERLOCK HOLMES	kratki zaprti odgovori	članek	življenje osebe	– razume dobesečno/neposredno izražene ključne podrobnosti v besedilu – razume pomen besed oz. besednih zvez iz sobesedila	1	1	0,74	0,62
								2	1	0,63	0,52
								3	1	0,53	0,74
								4	1	0,75	0,60
								5	1	0,67	0,71
								6	1	0,64	0,65
B	2	bralno razumevanje	BE AMAZED!	povezovanje, urejanje in razvrščanje	prispevki	različne teme	– prepozna glavne misli besedila – razume dobesečno/neposredno izražene ključne podrobnosti v besedilu – razume pomen posameznih neznanih besed oz. besednih zvez iz sobesedila	1	1	0,77	0,57
								2	1	0,54	0,54
								3	1	0,59	0,61
								4	1	0,44	0,43
								5	1	0,64	0,70
								6	1	0,26	0,08

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec:	Postavka	Število točk	IT	ID
C	1	besedišče	PEGGY IN SPACE	povezovanje, urejanje in razvrščanje	brez besedila	različne teme	– ustvarja relevantne povezave med besednim in vidnim gradivom – razume pomen besed	1	1	0,79	0,58
								2	1	0,87	0,34
								3	1	0,69	0,52
								4	1	0,83	0,50
								5	1	0,73	0,57
								6	1	0,84	0,53
C	2	besedišče	THE WEATHER BALL	dopolnjevanje z naborom	članek	vreme	– razume pomen besed in besednih zvez iz sobesedila – uporablja besedišče z ustreznih tematskih področij	1	1	0,72	0,50
								2	1	0,53	0,66
								3	1	0,59	0,68
								4	1	0,53	0,65
								5	1	0,60	0,64
C	3	besedišče	PRESENTS	dopolnjevanje brez nabora	sestavek	prazniki, navade in običaji	– razume pomen besed in besednih zvez iz sobesedila – uporablja besedišče z ustreznih tematskih področij – ustrezno zapisuje znane besede	1	1	0,45	0,64
								2	1	0,45	0,52
								3	1	0,73	0,45
								4	1	0,63	0,66
								5	1	0,30	0,51
D		pisno sporočanje	MY ROLE MODEL	krajši pisni sestavek	e-sporočilo	prosti čas (šport, glasba, film); videz, značaj, izkušnje, želje; država, kraj, prebivalci	– piše kratka in preprosta besedila o znanih temah s konkretno vsebino – piše nize enostavnih in večstavčnih povedi – ustrezno zapisuje črke angleške abecede in besede – dokaj ustrezno uporablja končna ločila – brez večjih pomanjkljivosti uporablja osnovne standardne oblike preprostih besedil – besedila vsebujejo preprosto in pogosto rabljeno besedišče, preproste slovnične strukture, preprosta in pogosta vezniška sredstva in druga osnovna sredstva medpovednega povezovanja	vsebina	4	0,47	0,64
								besedišče	3	0,44	0,70
								slovnica	3	0,43	0,74

nazaj na **Poročilo**

Dosežki po spolu (angleščina 6. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (angleščina 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	62,14	25,54	1024	28
Goriška regija	57,78	26,30	1172	28
Primorsko-notranjska regija	59,13	26,57	580	17
Gorenjska regija	58,76	25,79	2171	35
Osrednjeslovenska regija	63,22	25,54	5608	106
Jugovzhodna Slovenija	56,39	27,16	1489	36
Posavska regija	58,70	26,25	665	24
Zasavska regija	58,48	26,26	521	13
Savinjska regija	60,15	26,04	2537	58
Koroška regija	56,07	26,99	620	21
Podravska regija	63,56	25,57	2878	86
Pomurska regija	62,65	26,79	518	20

[nazaj na Poročilo](#)

2.6 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz nemščine v 6. razredu

Poročilo

Preizkus je preverjal slušno in bralno razumevanje ter poznavanje in rabo jezika, kar je vključevalo tudi pisno sporočanje. Govorna zmožnost v NPZ ni vključena, vendar jo je pri pouku ravno tako treba razvijati.

Učenci so bili najuspešnejši pri slušnem razumevanju, kjer je bil indeks težavnosti (IT) 0,61. Sledi bralno razumevanje (IT = 0,52). Najzahtevnejše so bile naloge poznavanja in rabe jezika (IT = 0,47). Dosežki so pričakovani, saj slušno zmožnost učenci razvijajo že od 1. razreda dalje, pravilna raba jezika pa se sistematično obravnava pozneje. Prav tako je pričakovano, da so učenci uspešnejši pri recepcijskih zmožnostih, produktivna raba jezika je zahtevnejša.

Analiza je pokazala, da so učencem pri slušnem razumevanju lažje postavke, kjer prepoznavajo osnovne informacije, kot so osebni podatki. Natančen zapis določenih osebnih podatkov (priimek, naslov) pa jim kljub črkovanju oz. večkratni ponovitvi dela težave. Učenci večinoma izkazujejo razumevanje osnovnega besedišča in preprostih fraz. Postavke, ki zahtevajo razumevanje daljših in kompleksnejših izjav, natančno sledenje besedilu in povezovanje več informacij pa uspešno rešujejo le učenci z višjimi dosežki.

Učenci pri bralnem razumevanju izkazujejo razumevanje preprostih besedil z znano tematiko. V besedilih prepoznajo osnovne informacije (npr. kraj, čas, starost, imena). Težje jim je pravilno interpretirati večplastna vprašanja in logično povezati vprašanja z odgovori, ki niso neposredno nakazani. Selektivno branje, ko morajo iz širšega konteksta izluščiti specifično informacijo, je za njih zahtevnejše opravilo. Le najuspešnejši učenci so zmožni razumeti in povezati večjo količino prebranih informacij.

Dosežki pri poznavanju in rabi jezika kažejo, da učenci slabše obvladajo osnovno besedišče in preproste jezikovne strukture, tudi če imajo na voljo nabor besed, začetnice ali ilustracije. Pravilen zapis osnovnega besedišča (npr. s področja oblaci) obvladajo le najuspešnejši učenci. Prav tako znajo le najuspešnejši učenci sklepati o pomenu iskane besede na podlagi sobesedila.

Pri pisnem sporočanju je učencem zahtevno tvoriti krajše vodeno besedilo, ki je hkrati vsebinsko ustrezno in jezikovno pravilno. Učenci so sicer razmeroma uspešni pri vključevanju zahtevanih vsebin, vendar se pogosto pojavljajo slovnične in pravopisne napake. Kljub napakam so besedila večinoma še razumljiva. Jezikovna natančnost predstavlja na tej stopnji največji izziv.

Na podlagi analize dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja iz nemščine v 6. razredu priporočamo učiteljem, da nadaljujejo z rednim razvijanjem slušne zmožnosti, saj učenci pri tem dosegajo najboljše rezultate. Poleg nalog, ki zahtevajo prepoznavanje osnovnih informacij, naj postopoma uvajajo tudi zahtevnejše naloge z daljšimi in kompleksnejšimi izjavami in natančnim zapisovanjem slišane, npr. s pomočjo črkovanja. Učitelji naj spodbujajo selektivno branje, iskanje ključnih in specifičnih informacij ter logično povezovanje vprašanj z odgovori. Ob tem naj razvijajo tudi večino sklepanja o pomenu neznanih besed iz sobesedila. Več pozornosti naj namenijo utrjevanju osnovnega besedišča in slovničnih struktur. Učitelji naj ponudijo učencem različne tipe nalog, kot je dopolnjevanje besedil z in brez nabora, in jih navajajo na natančno rabo jezika. Učitelji naj še naprej sistematično razvijajo zmožnost tvorjenja krajših besedil. Učence naj vodijo pri strukturiranju povedi in uporabi ustreznega besedišča. V ospredju naj bo sporočilnost in razumljivost besedila, pomembna pa je tudi pravilna raba jezika. V pouk naj se dosledno vključuje tudi govorna zmožnost, ki na NPZ sicer ni preverjana, je pa ključna za celostni razvoj jezikovne kompetence.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: NEMŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Kač, L. [et al.]. *Učni načrt. Program osnovna šola. Nemščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo, 2016.

3 Shema preizkusa

Jezikovne zmožnosti	Opis	Delež v skupnem številu točk	Število nalog/točk	Predvideni čas
Slušno razumevanje	Naloge, ki preverjajo učenčevo zmožnost poslušanja in slušnega razumevanja.	27 %	do 3 naloge/ 14 točk	do 15 min
Bralno razumevanje	Naloge, ki preverjajo učenčeve zmožnosti branja in bralnega razumevanja.	27 %	do 3 naloge/ 14 točk	do 45 min
Poznavanje in raba jezika	Naloge, ki preverjajo poznavanje in rabo jezika in učenčevo zmožnost pisnega sporočanja.	46 %	do 4 naloge/ 24 točk	

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Vrednotenje
Naloge zaprtega tipa: – izbirni tip (izbira in označitev pravilnega odgovora/pravih odgovorov med več danimi; kaj ne sodi zraven), – dopolnjevanje (z naborom ali brez nabora; s preoblikovanjem), – povezovanje, urejanje, razvrščanje (povezovanje besede s sliko, naslova z besedilom, dveh delov povedi, besed v poved, stalnih besednih zvez, odgovorov z vprašanji, zapisovanje nadpomenk, podpomenk, protipomenk ..., urejanje delov zgodbe v zgodbo, urejanje pomešanih povedi), – prenos podatkov v drugo obliko (nadomeščanje slike z besedo, označevanje, izpolnjevanje tabel in križank), – kratki zaprti odgovori, – korekcija. Naloge odprtega tipa: – krajši pisni sestavek.	Vsak pravilen odgovor prinaša 1 točko, skupaj 52 točk. Zadnja naloga v tretjem delu preizkusa (poznavanje in raba jezika), krajši pisni sestavek, se vrednoti v skladu z merili in opisniki, ki jih pripravi predmetna komisija za nemščino.

5 Sestava preizkusa

Pri sestavi preizkusa je upoštevan *Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO)*. Ob koncu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja je glede na učni načrt predvidena raven znanja A1/A2.

6 Opis preizkusa

Preizkus traja 60 minut in vsebuje preverjanje slušnega razumevanja, bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter pisnega sporočanja.

SLUŠNO IN BRALNO RAZUMEVANJE

S slušnim in bralnim razumevanjem se preverja učenčeva sposobnost, da po poslušanju ali branju razume različna najpreprostejša avtentična besedila iz revij in časopisov (krajše pripovedi, anekdote, dvogovori, šale, obvestila, poročila, sporočila, opozorila, reklame, zloženke, pisma, razglednice, opisi oseb, opisi dogodkov, dnevniki, kratki življenjepisi, pesmi ...), ki so lahko tudi prilagojena, navezujejo pa se na otrokov izkustveni svet.

POZNAVANJE IN RABA JEZIKA

V vseh nalogah se poznavanje in raba jezika, torej receptivna in produktivna raven, preverjata v kontekstu – v čimbolj avtentičnih najpreprostejših povedih in besedilih, pri tem pa je poudarek predvsem na besedišču. Ne preverja se teoretično slovnično znanje.

Z zadnjo nalogo v tem razdelku se preverja učenčeva zmožnost tvorjenja najpreprostejših povedi in krajših vodenih besedil na podlagi vnosnih podatkov (besedilo, slike, ključne besede itd.).

IZLOČENE VSEBINE

Cilji učenja jezika so zastavljeni procesno, saj se znanje vsako leto nadgrajuje. Učenec mora **pri NPZ poznati vse vsebine iz učnega načrta, razen vsebin, povezanih z nego telesa in osebno higieno iz sklopa *Telo in zdravje***. Te vsebine so iz NPZ v 6. razredu izločene zaradi kompleksnosti tem, nanje vezanih slovničnih struktur in besedišča, ki se predvidoma obravnava v zadnjem trimesečju 6. razreda.

7 Pripomočki

Učenec potrebuje modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik. Uporaba slovarjev ni dovoljena.

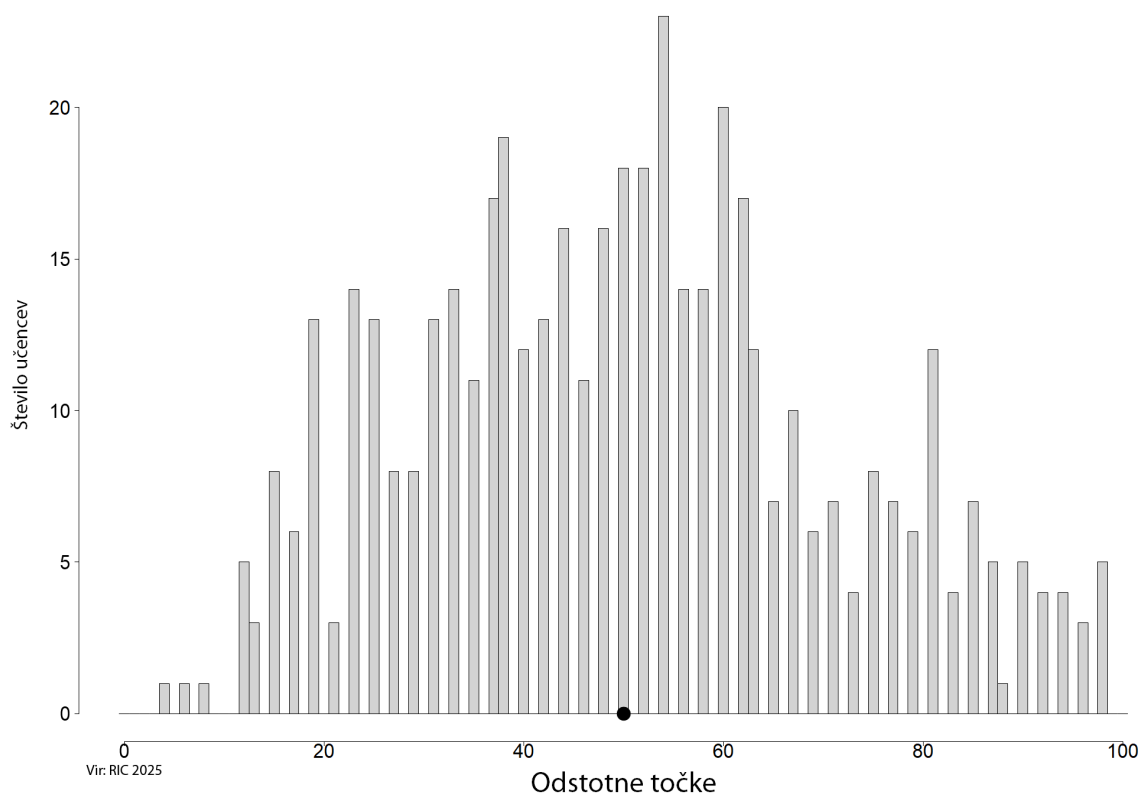
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (nemščina, 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	467
Število postavk	47
Možne točke	52
Povprečno število točk	26,01
Povprečno število odstotnih točk	50,02
Standardni odklon odstotnih točk	20,85
Indeks težavnosti	0,50
Indeks zanesljivosti	0,92

Porazdelitev dosežkov v državi (nemščina, 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu NEMŠČINA (6. razred, 2025, N = 467)

[nazaj na Poročilo](#)

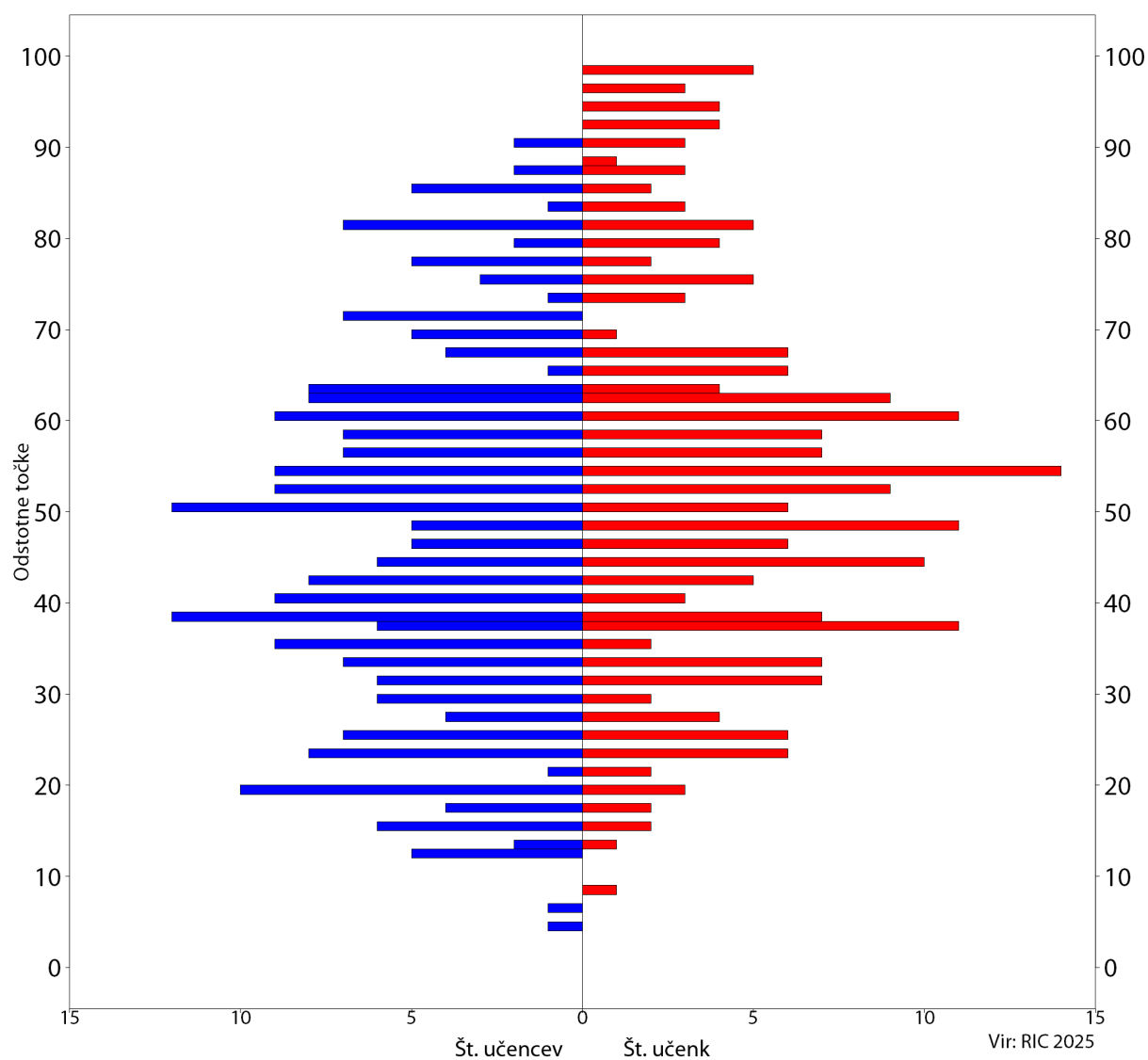
Specifikacijska tabela (nemščina 6. razred, NPZ 2025)

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec	Postavka	Število točk	IT	ID
A	1	slušno razumevanje	<i>Im Sportverein</i>	dopolnjevanje brez nabora	pogovor	Jaz: osebni podatki Čas: dnevi	– razume preproste izjave v znanem kontekstu – razbere temo slišane besedila, vezanega na obravnavano temo – je sposoben slediti besedilu, ki se nanaša na preproste situacije ali osebne izkušnje	1	1	0,42	0,38
								2	1	0,24	0,41
								3	1	0,94	0,26
								4	1	0,88	0,35
								5	1	0,94	0,16
								6	1	0,75	0,43
A	2	slušno razumevanje	<i>Der kleine Hase und die Laterne</i>	povezovanje, urejanje in razvrščanje	zgodba	Naravno okolje: vreme, narava, kraj, živali Prosti čas: prijatelji, igre	– razume preproste izjave v znanem kontekstu – razbere temo slišane besedila, vezanega na obravnavano temo – je sposoben slediti besedilu, ki se nanaša na preproste situacije ali osebne izkušnje	1	1	0,76	0,35
								2	1	0,77	0,37
								3	1	0,55	0,41
								4	1	0,40	0,46
								5	1	0,48	0,44
								6	1	0,53	0,36
								7	1	0,35	0,46
								8	1	0,38	0,42
B	1	bralno razumevanje	<i>Das Eichhörnchen</i>	povezovanje, urejanje in razvrščanje	članek	Naravno okolje: živali	– bere znane in tudi nekatere neznane besede – razume pomen besed in besednih zvez v preprostem besedilu s pogosto rabljenim in predvidljivim besediščem – najde in razume določene podatke v besedilu – se na prebrano odziva z izbiro pravilne rešitve	1	1	0,65	0,40
								2	1	0,36	0,50
								3	1	0,68	0,41
								4	1	0,59	0,46
								5	1	0,60	0,46
								6	1	0,45	0,41
B	2	bralno razumevanje	<i>Ein Nachmittag mit Freunden</i>	kratki zaprti odgovori	zgodba	Prosti čas: prijatelji, konjički, šport, igre	– bere znane in tudi nekatere neznane besede – razume pomen besed in besednih zvez v preprostem besedilu s pogosto rabljenim in predvidljivim besediščem – najde in razume določene podatke v besedilu – na prebrano besedilo se odziva s kratkimi odgovori	1	1	0,46	0,11
								2	1	0,61	0,42
								3	1	0,78	0,40
								4	1	0,48	0,27
								5	1	0,38	0,35
								6	1	0,56	0,49
								7	1	0,39	0,40
								8	1	0,15	0,42

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec:	Postavka	Število točk	IT	ID
C	1	poznavanje in raba jezika	/	dopolnjevanje z naborom	sestavek	Telo in zdravje: bolezni	– razume pomen besed in besednih zvez v preprostem besedilu s pogosto rabljenim in predvidljivim besediščem – prepozna in razume temeljno besedišče ter dopolni besedilo	1	1	0,27	0,49
								2	1	0,21	0,57
								3	1	0,32	0,29
								4	1	0,55	0,45
								5	1	0,25	0,45
								6	1	0,39	0,55
								7	1	0,67	0,50
								8	1	0,24	0,57
								9	1	0,29	0,52
								10	1	0,30	0,54
								11	1	0,35	0,55
								12	1	0,22	0,46
C	2	poznavanje in raba jezika	<i>Meine Klamotten</i>	dopolnjevanje brez nabora	sestavek	Oblačila in obutev	– prepozna in razume temeljno besedišče ter dopolni besedilo	1	1	0,46	0,48
								2	1	0,59	0,36
								3	1	0,57	0,38
								4	1	0,44	0,41
								5	1	0,72	0,40
C	3	poznavanje in raba jezika	<i>Auf dem Bauernhof</i>	krajši pisni sestavek	sestavek	Dom in družina: člani družine, hišni ljubljenci, stanovanje, vsakdanja opravila Naravno okolje: živali	– tvori kratko preprosto besedilo s pomočjo besednih iztočnic in slikovne iztočnice – uporabi usvojeno besedišče v pisnem sestavku	vsebina	4	0,59	0,68
								jezikovna pravilnost	3	0,44	0,66

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (nemščina, 6. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (nemščina, 6. razred, NPZ 2025)

NPZ iz nemščine v 6. razredu so pisali učenci v treh regijah (Koroški, Podravski in Pomurski). Številčno najbolj zastopana je bila Pomurska regija s 439 učenici iz 29 šol. V Podravski regiji je NPZ iz nemščine pisalo 18 učencev iz dveh šol, v Koroški regiji pa 10 učencev iz ene šole. Ker so razlike med številom učencev in številom vključenih šol med regijami tako velike, podatki o dosežkih po regijah ne omogočajo posploševanja.

[nazaj na Poročilo](#)

3 Nacionalno preverjanje znanja v 9. razredu

3.1 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz slovenščine v 9. razredu

Poročilo

V preizkusu iz slovenščine na NPZ za 9. razred I. 2025 je bilo 28 nalog oz. 34 postavk in vseh možnih točk 52. Učenci so v povprečju dosegli 32,56 točke oz. 62,62 odstotne točke, vse možne točke je doseglo 60 učencev. Kot pretekla leta je višje število točk doseglo več učenek kot učencev.

I. del preizkusa znanja – naloge ob umetnostnem besedilu

Izhodiščno umetnostno besedilo sta bila dva odlomka iz mladinskega romana Damijana Šinigoja *Kjer veter spi*.

Večina nalog je preverjala **receptijsko zmožnost** učencev. Skoraj vsi so pravilno rešili nalogo 1.04, pri kateri so morali povezati imena književnih oseb z njihovimi vlogami. Uspešno so reševali tudi nalogo 1.05, pri kateri so morali izmed štirih ponujenih odgovorov prepoznati, da v izhodiščnem besedilu prevladuje dvogovor, in nalogo 1.08, pri kateri so morali odgovoriti, kaj je vznemirilo očeta. Učencem je bila najzahtevnejša naloga 1.06, pri kateri so morali v obliki povedi pojasniti, kako se razlikujeta mnenji mame in sina o starših. Te naloge ni reševalo 7,4 % učencev.

Zmožnost tvorjenja besedil o umetnostnem besedilu oz. ob njem je preverjala postavka 1.10 A. Učenci so nalogo zelo uspešno reševali, prav tako je dobro ločevala med uspešnimi in manj uspešnimi učenci.

Usvojeno literarnovedno znanje je preverjala naloga 1.11, pri kateri so morali učenci povezati avtorje z naslovi književnih del. Pravilno sta jo rešili skoraj dve tretjini učencev. Literarnovedno znanje sta hkrati z receptijsko zmožnostjo preverjali tudi naloga 1.01, pri kateri so morali učenci presoditi pravilnost trditev o izhodiščnem besedilu (tj. ali je besedilo fantastična pripoved, ali se dogajalni prostor spremeni in ali o dogajanju pripoveduje prvoosebni pripovedovalec), in naloga 1.05, pri kateri so morali prepoznati prevladujoči slogovni postopek.

II. del preizkusa znanja – naloge ob neumetnostnem besedilu

V II. delu je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo Katje Željan o jamah z naslovom *Edinstvene v svetovnem merilu*, ki je bilo prvotno objavljeno v reviji *Gea* in je bilo ustrezno prirejeno za potrebe preizkusa.

Zmožnost razumevanja prebranega besedila je preverjalo sedem nalog in učenci so vse uspešno reševali. Skoraj vsi so pravilno rešili nalogo 2.04, pri kateri so morali napisati, zakaj se jama Vilenica tako imenuje, in nalogo 2.01, pri kateri so morali presojati pravilnost trditev o tem, kaj izvemo iz besedila. Kljub temu da so lahko prejeli točko le za vse štiri pravilne odgovore, je nalogo pravilno rešilo več kot 90 % učencev. Uspešnost reševanja tovrstnih nalog povezujemo s tem, da je bilo izhodiščno besedilo berljivo in učencem verjetno tudi tematsko zanimivo.

Slogovno zmožnost je preverjala naloga 2.02, ki se je navezovala na podatek o navedenem viru pod fotografijo. Bila je izbirnega tipa in pravilno jo je rešilo 90 % učencev.

Jezikovno zmožnost je preverjalo sedem nalog, in sicer vse **skladenjsko**, ena pa **poimenovalno** zmožnost. Učenci so izmed teh najuspešneje reševali nalogo 2.11 a, pri kateri so morali napisati ustrezno vprašalnico za podčrtani pridevnik in podčrtani prislov v danih povedih. Več kot polovica učencev je pravilno rešila nalogo 2.09, ki je preverjala poimenovalno zmožnost, in sicer so morali iz slovarskega sestavka iz *SSKJ 2* razbrati sopomenko danega glagola in z njo dopolniti dano poved. Preostale naloge so se izkazale kot zahtevne. Pri nalogi 2.16 so morali premi govor pretvoriti v odvisnega, pri nalogi 2.13 a pa so se morali vprašati po podčrtanem predmetnem odvisniku. Primer je bil nekoliko zahtevnejši, ker so morali uporabiti vprašalnico za drugi sklon. Pri nalogi 2.15 so morali trpni stavek pretvoriti v tvornega, pri nalogi 2.10 pa so morali povedi dopolniti s pravilno obliko besed v oklepaju. Kot najzahtevnejša v celotnem preizkusu se je izkazala naloga 2.14, pri kateri so morali učenci združiti dve povedi v eno tako, da so izrazili posledico.

Metajezikovno zmožnost so preverjale štiri naloge. Učenci so najuspešneje reševali nalogo izbirnega tipa 2.11 b, pri kateri so morali določiti besedno vrsto podčrtanih besed (pridevnik in prislov). Manj kot polovica učencev je pravilno rešila nalogo 2.12 a, pri kateri so morali poimenovati podčrtano neosebno glagolsko obliko (namenilnik), še zahtevneje pa jim je bilo v nalogi 2.12 b odgovoriti, zakaj je v dani povedi uporabljen namenilnik.

Zmožnost tvorjenja krajšega besedila je preverjala naloga 2.17. Učenci so morali napisati uradni e-poštni dopis, in sicer vabilo učiteljici na uvodno srečanje jamarskega tečaja. Nalogo so uspešno reševali, zahtevna je bila postavka 2.17 C, pri kateri se je vrednotila jezikovna pravilnost.

V II. delu preizkusa največji delež učencev (27 %) ni reševal naloge 2.15, pri kateri je bilo treba trpni stavek pretvoriti v tvornega. Mogoče je, da nekateri učitelji tega do pisanja NPZ še niso obravnavali. Približno petina učencev (19,7 %) ni poimenovala neosebne glagolske oblike, četrtnina učencev (25,8 %) pa ni odgovorila, zakaj je v dani povedi uporabljen namenilnik.

Tvorjenje jezikovno pravilnih besedil je za učence izziv. Te postavke v celotnem preizkusu tudi najbolj ločujejo uspešne učence od manj uspešnih.

Statistični podatki kažejo, da so bile naloge v preizkusu primerno sestavljene in so praviloma dobro ločevale med uspešnimi in manj uspešnimi učenci.

Sklepne ugotovitve

Analiza dosežkov letošnjega preizkusa iz slovenščine na NPZ v 9. razredu kaže, da so:

- učenci uspešno reševali naloge, ki so preverjale recepcijsko zmožnost oz. razumevanje vsebine prebranega besedila;
- učenci uspešno rešili nalogo, ki je preverjala literarnovedno znanje, in sicer so znali povezati tri obvezno obravnavane avtorje z naslovi njihovih književnih del;
- bili učenci uspešnejši pri reševanju nalog izbirnega in povezovalnega tipa;
- bile učencem zahtevne naloge, ki so preverjale jezikovno (skladenjsko) in metajezikovno zmožnost;
- le najuspešnejši učenci tvorili jezikovno pravilna krajša besedila.

Predmetna komisija za slovenščino na podlagi analize dosežkov učiteljem svetuje, da naj pri učencih še naprej razvijajo zmožnost kritičnega branja z razumevanjem raznih besedil, ki naj bodo tudi zahtevnejša. Svetujemo še, da naj učenci tvorijo daljša, smiselna, koherentna in jezikovno pravilna besedila (tudi pri drugih predmetih, ne le pri slovenščini) in pri tem uporabljajo razne (spletne) priročnike.

Pomembno je kontinuirano medpredmetno sodelovanje ter spremljanje dosežkov in napredka učencev, ki je mogoč le ob učiteljevih kakovostnih povratnih informacijah.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Poznanovič Jezeršek, M. [et al.]. *Učni načrt (posodobljena izdaja). Program osnovna šola. Slovenščina [Elektronski vir]*. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2018.

3 Shema preizkusa

Preizkus	Opis	Delež v skupnem številu točk	Predvideni čas
I. DEL	Eno ali več neznanih umetnostnih besedil ter naloge za preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz UN.	40 %	60 minut (za oba dela skupaj).
II. DEL	Eno ali več neznanih neumetnostnih besedil ter naloge za preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz UN.	60 %	

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Do 40.	Naloge zaprtega in polodprtega tipa ter tvorbnne naloge.	Do 60.	V skladu z navodili in s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Ravni zahtevanega znanja	Predvideni delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	25 %
2. Razumevanje in uporaba	40 %
3. Analiza, sinteza, vrednotenje	35 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

branje enega daljšega ali več krajših neznanih umetnostnih besedil,

- preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje literarnovednega znanja v skladu s cilji/standardi UN v povezavi z izhodiščnim umetnostnim besedilom,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega besedila o izhodiščnem umetnostnem besedilu in ob njem ali pisnega medbesedilnega vrednotenja umetnostnih besedil,
- branje enega daljšega ali več krajših neznanih neumetnostnih besedil,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje poimenovalne, upovedovalne/skladenjske, pravopisne in slogovne zmožnosti ter zmožnosti nebesednega sporazumevanja v povezavi z izhodiščnim neumetnostnim besedilom,
- preverjanje metajezikovne zmožnosti,
- preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila (ob izhodiščnem neumetnostnem besedilu) ali pisnega medbesedilnega vrednotenja neumetnostnih besedil.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo glede na učni načrt za slovenščino (UN) izločene naslednje vsebine za 9. razred:

Področje: Jezik

Vrste besedil za sprejemanje in tvorjenje (UN, str. 38)

- osebni in telefonski pogovor
- življenjepis
- opis poti
- potopis
- obrazec
- predstavitev svojih poklicnih načrtov
- predstavitev svojega doživljanja aktualnega dogodka in svojega mnenja o njem

Jezikoslovni izrazi (UN, str. 39)

- zamejci in izseljenci
- tvorjenka in netvorjenka
- medmet
- članek
- življenjepis

Področje: Književnost

Vsebine (UN, str. 46)

- likovna pesem
- govorniško vprašanje
- V preizkusu tudi ne bo nalog, ki bi preverjale, ali učenec oz. učenka pozna:
 - umetnostna besedila avtorjev oz. avtoric, ki se obvezno obravnavajo v 9. razredu;
 - vlogo del izbranih slovenskih avtorjev oz. avtoric, ki se obravnavajo v 9. razredu, v razvoju slovenskega jezika in književnosti;
 - literarnozgodovinsko obdobje, v katerem je ustvarjal/a avtor oz. avtorica, ki se obravnava v 9. razredu.

7 Pripomočki

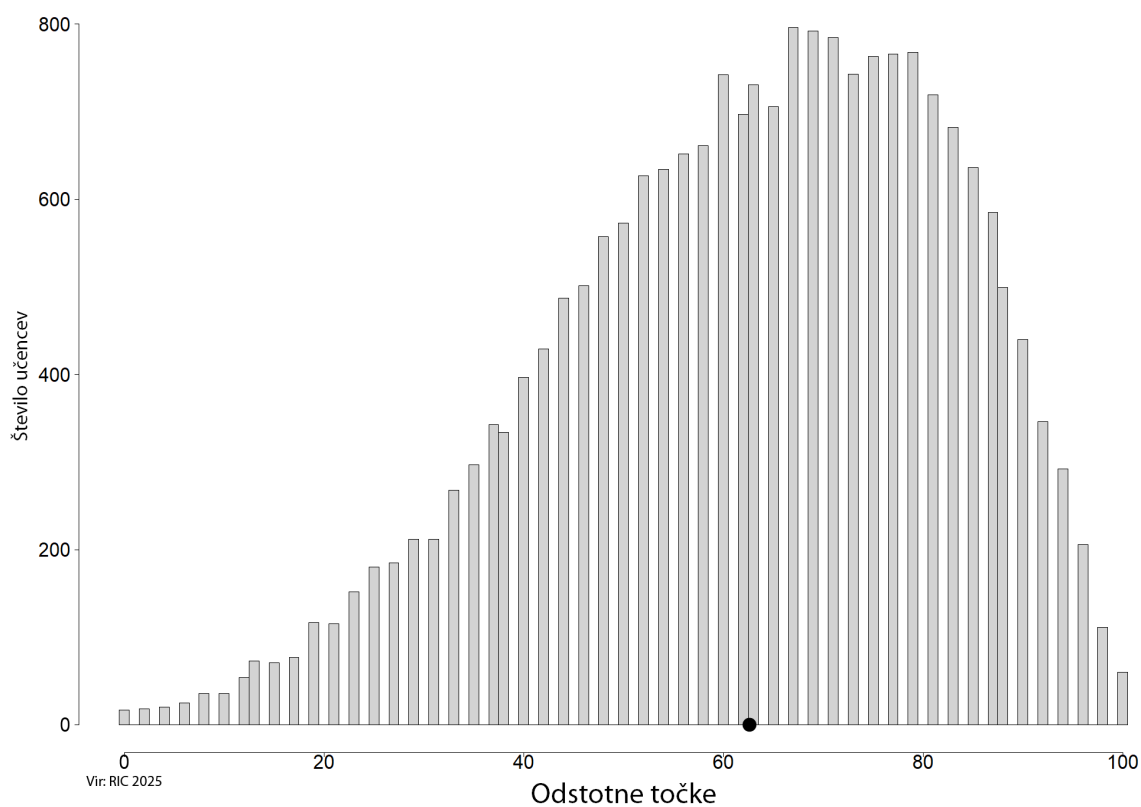
Učenec oz. učenka lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero.

Osnovni statistični podatki (slovenščina 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	21.225
Število postavk	34
Možne točke	52
Povprečno št. točk	32,56
Povprečno št. odstotnih točk	62,62
Standardni odklon odstotnih točk	19,70
Indeks težavnosti	0,63
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (9. razred, 2025, N = 21225)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina 9. razred, NPZ 2025)

I. del, umetnostno besedilo: Damijan Šinigoj: *Kjer veter spi*. Dob pri Domžalah: Miš, Ljubljana: Društvo Bralna značka Slovenije, 2022. 58–59 in 128–130.

Naloga	Točke	Zmožnost		Standard	Strokovni izrazi	Taskomska stopnja	IT	ID
		Izpis zmožnosti iz UN		Učenec/učenka pokaže zmožnost tako, da:				
1	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST in USVOJITEV LITERARNOVEDNEGA ZNANJA		najde bistvene prvine umetnostnega besedila (upošteva neposredne in posredne besedilne signale) (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60)	fantastična pripoved (6. r., str. 32) dogajalni/književni prostor (5. r., str. 31) prvoosebni pripovedovalec (9. r., str. 46)	znanje razumevanje	0,51	0,33
	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	razumevanje dogajanja, motivov, teme/sporočila in snovnega izhodišča književnega besedila	sintetizira spoznanja o besedilu (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60)		razumevanje analiza sinteza	0,53	0,43
2	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba		
	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	razumevanje dogajanja, motivov, teme/sporočila in snovnega izhodišča književnega besedila	dogodke kronološko razvrsti (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61)		razumevanje	0,68	0,36
3	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	predstavi družbeni položaj književne osebe (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61)		razumevanje	0,92	0,33
4	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST in USVOJITEV LITERARNOVEDNEGA ZNANJA	doživljanje, razumevanje in vrednotenje proze	poimenuje slogovne postopke v umetnostnem besedilu (opisovanje, označevanje, pripovedovanje, dvogovor) (7., 8., 9. r.) (UN, str. 62)	dialog/dvogovor (8. r., str. 46)	znanje analiza	0,80	0,32
5	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	predstavi motive za ravnanje književne osebe in njeno perspektivo (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61)		razumevanje sinteza	0,31	0,45
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba		

Naloga	Točke	Zmožnost		Standard	Strokovni izrazi	Taskomska stopnja	IT	ID
		Izpis zmožnosti iz UN		Učenec/učenka pokaže zmožnost tako, da:				
7	2	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	predstavi ravnanje književne osebe, motive za njeno ravnanje in perspektivo (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61)		razumevanje analiza	0,67	0,55
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba		
8	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST	sledenje književnemu dogajanju in njegovemu razumevanju	odgovori na vprašanja o poteku dogajanja (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55)		razumevanje	0,88	0,24
9	1	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST		izrazi svoje doživljanje, razumevanje posameznih prvin besedila (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60)		razumevanje	0,70	0,41
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba		
10 A	4	RECEPCIJSKA ZMOŽNOST TER ZMOŽNOST TVORJENJA BESEDIL O UB IN OB NJIH	doživljanje, razumevanje in vrednotenje književne osebe	s tvorjenjem krajšega besedila pokaže zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književnih oseb (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61)		razumevanje analiza sinteza vrednotenje	0,75	0,53
10 B	2	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	slovnična in pravopisna pravilnost ter poimenovalna in slogovna ustreznost			znanje uporaba	0,44	0,60
11	1	USVOJITEV LITERARNOVEDNEGA ZNANJA		pozna umetnostna besedila obvezno obravnavanih avtorjev in avtoric (7., 8. r.) (UN, str. 63)	Fran Levstik (7. r., str. 47) Janko Kersnik (8. r., str. 47) Niko Grafenauer (8. r., str. 47)	znanje	0,65	0,36

II. del, neumetnostno besedilo: Edinstvene v svetovnem merilu (Prirejeno po članku Katje Željan *Edinstvene v svetu*, ki je bil objavljen v reviji GEA oktobra 2019, in po besedilu na spletni strani *Jamski turizem v Sloveniji*, dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Jamski_turizem_v_Sloveniji; pridobljeno 13. 12. 2023).

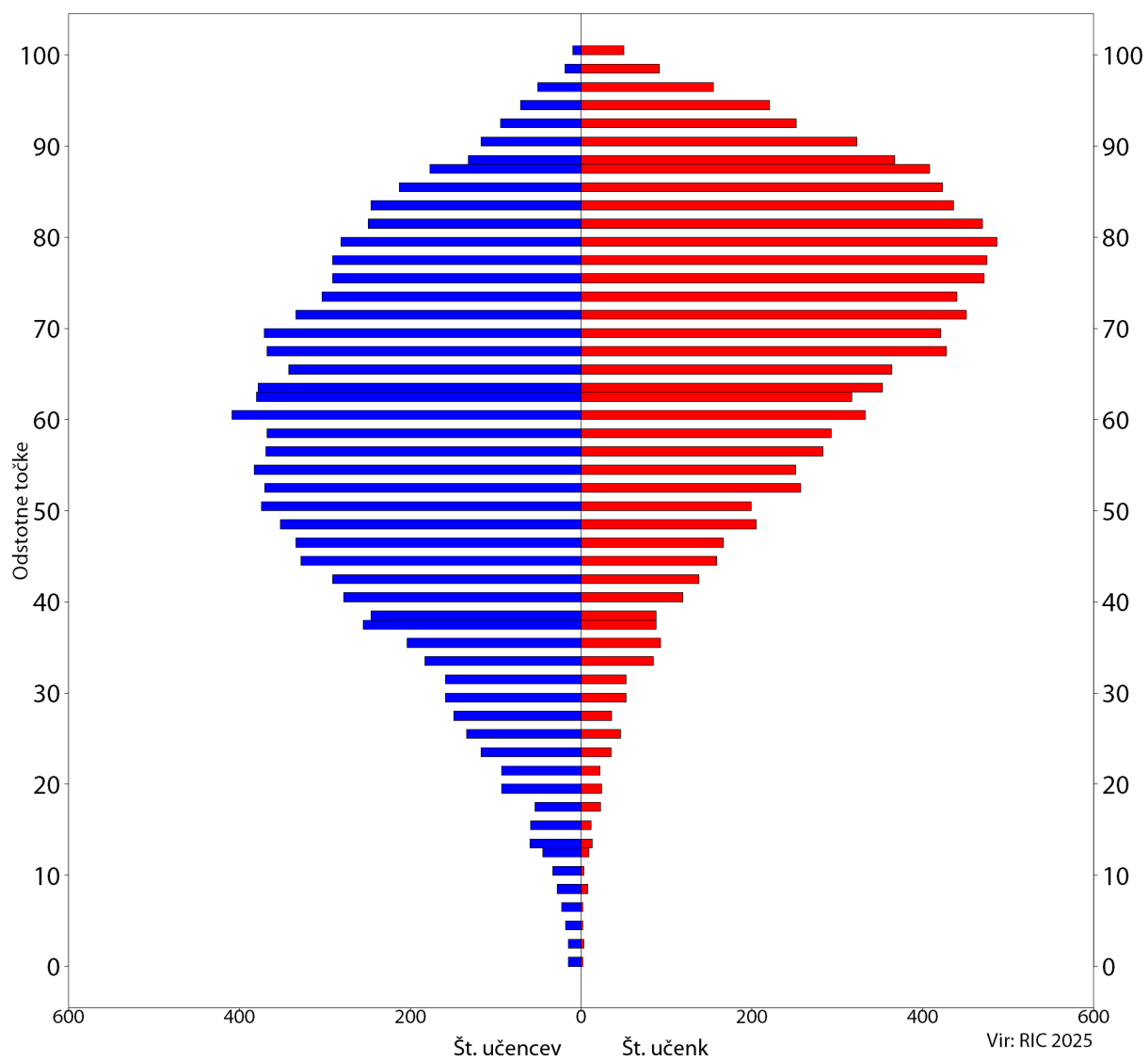
Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izraz	Taksonomska stopnja	IT	ID
1	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)		razumevanje	0,92	0,24
2	1	SLOGOVNA ZMOŽNOST	določi okoliščine nastanka besedila (7., 8., 9. r.) (UN, str. 59)		razumevanje	0,90	0,16
3	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)		razumevanje	0,83	0,27
4	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)		razumevanje	0,94	0,31
5	2	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)		razumevanje	0,68	0,54
6	2	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)		razumevanje analiza	0,81	0,47
7	1	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	vrednoti besedilo in utemelji svoje mnenje (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)		razumevanje analiza vrednotenje	0,74	0,49
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba		
8	2	ZMOŽNOST ENOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – RAZUMEVANJE PREBRANEGA BESEDILA	povzame bistvene podatke in logična razmerja med njimi (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)		razumevanje analiza	0,78	0,54
9	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – poimenovalna	zna uporabljati slovarske priročnike (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)	sopomenka (5. r., str. 25)	znanje uporaba	0,59	0,45

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izraz	Taksonomska stopnja	IT	ID
10	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	dopolni eno- in dvostavčne povedi s pomensko in oblikovno ustreznimi deli (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)		znanje uporaba	0,36	0,33
11 a	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	vpraša se po danih delih povedi (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)		znanje uporaba	0,76	0,44
11 b	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	dane besede iz besedila uvrsti v besedne vrste, skladno z opredelitvijo v učnem načrtu (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60)	pridevnik (5. r., str. 25) prislov (6. r., str. 25)	znanje	0,64	0,39
12 a	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	razume, uporablja in ponazori jezikoslovne izraze, navedene v učnem načrtu (7., 8., 9. r.) (UN, str. 59)	neosebna glagolska oblika namenilnik (6. r., str. 25)	znanje	0,45	0,52
12 b	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	povzame temeljno jezikovnosistemsko znanje o danem jezikovnem pojmu (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60)		znanje uporaba	0,32	0,48
13 a	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	vpraša po danih delih povedi (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)	odvisni stavek oz. odvisnik (8. r., str. 39)	znanje uporaba	0,43	0,37
13 b	1	METAJEZIKOVNA ZMOŽNOST	določi vrsto odvisnika (8., 9. r.) (UN, str. 60)	osebkov odvisnik (8. r., str. 39) predmetni odvisnik (8. r., str. 39) načinovni odvisnik (8. r., str. 39) prilastkov odvisnik (8. r., str. 39)	znanje	0,52	0,42
14	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	v zvezi dveh enostavnih povedih prepozna pomensko razmerje (posledično) med povedma, ga izrazi z ustreznim veznikom in združi zvezo povedi v skladenjsko pravilno dvostavno poved (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)		znanje uporaba	0,29	0,38
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba		
15	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	pretvori trpni stavek v tvornega (9. r.) (UN, str. 58)	tvorni stavek (9. r., str. 39) trpni stavek (9. r., str. 39)	znanje uporaba	0,36	0,40

Naloga	Točke	Zmožnost	Standard Zmožnost pokaže tako, da:	Jezikoslovni izraz	Taksonomska stopnja	IT	ID
16	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST – skladenjska	pretvori premi govor v odvisnega (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)	premi govor (6. r., str. 25) odvisni govor (6. r., str. 25)	znanje uporaba	0,47	0,58
	1	JEZIKOVNA IN SLOGOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba		
17 A	1	ZMOŽNOST DVOSMERNEGA SPORAZUMEVANJA – TVORJENJE BESEDILA	piše tiste vrste dopisov, ki so navedeni v tem učnem načrtu, ter pri tem uresničuje značilno zgradbo in slog dane vrste dopisa in temeljna načela uspešnega dopisovanja (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57)	elektronski dopis (vabilo) za uradno osebo (7., 8., 9. r., str. 38)	znanje uporaba	0,63	0,46
17 B	3		tvori besedilnovrstno ustrezno, smiselno in razumljivo besedilo, skladno z jezikovno in slogovno normo knjižne zvrsti (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58)		sinteza	0,72	0,54
17 C	2	JEZIKOVNA ZMOŽNOST	tvori slovnično in pravopisno pravilne ter poimenovalno in slogovno ustrezne povedi		znanje uporaba	0,42	0,61

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	59,01	19,31	1069	23
Goriška regija	60,44	20,12	1217	28
Primorsko-notranjska regija	63,75	18,62	536	18
Gorenjska regija	63,40	19,29	2222	35
Osrednjeslovenska regija	66,16	19,33	6044	108
Jugovzhodna Slovenija	61,29	20,87	1545	36
Posavska regija	61,79	20,71	764	24
Zasavska regija	60,89	18,52	533	13
Savinjska regija	62,49	19,37	2597	58
Koroška regija	59,87	19,76	659	21
Podravska regija	60,27	19,47	3059	85
Pomurska regija	58,17	19,24	980	38

[nazaj na Poročilo](#)

3.2 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz italijanščine v 9. razredu

Poročilo

Preizkus nacionalnega preverjanja znanja iz italijanščine v 9. razredu osnovne šole vsebuje odlomek iz romana *Tutta la luce che non vediamo* (»Vsa svetloba, ki je ne vidimo«) Anthonyja Doerra (Rizzoli, 2014), in 22 nalog, od katerih so nekatere razdeljene na več postavk, namenjenih preverjanju razumevanja prebranega besedila, slogovne/jezikovne/poimenovalne/skladenjske in metajezikovne zmožnosti ter poznavanja in ustrezne rabe besedišča. Vse naloge so sestavljene v povezavi s prebranim besedilom. Zadnja naloga je tvorba in preverja zmožnost pisanja besedila.

Analiza dosežkov razumevanja prebranega besedila

V preizkusu NPZ 2025 je večina učencev uspešno rešila veliko večino nalog, ki so preverjale razumevanje prebranega besedila.

Približno 90 % učencev je uspešno rešilo naloge, v katerih je bilo treba najti in prepoznati izraze ali besede, ki označujejo značilnosti literarnih oseb in kraja dogajanja (nalogi 6 in 5), ter naloge, v katerih je bilo treba razložiti informacije iz besedila glede na okoliščine (nalogi 4) in sobesedilo (nalogi 9.a).

Približno 80 % učencev je uspešno rešilo naloge, v katerih je bilo treba prepoznati resničnost ali neresničnost trditev v zvezi z besedilom (nalogi 1 in 10).

Tri četrtine učencev je uspešno rešilo nalogo, v kateri je bilo treba najti pravilno parafrazo izraza v besedilu (nalogi 7).

Šestdeset odstotkov učencev je pravilno ugotovilo pomen besednega izraza, uporabljenega v prenesenem pomenu (nalogi 8), medtem ko je malo več kot polovica učencev (54 %) pravilno ugotovila in pojasnila nekatere pomembne informacije o dogodkih (nalogi 2.a) in ciljih (nalogi 11.b) glavnih oseb v besedilu. Enak odstotek učencev je pravilno rešil nalogo, v kateri je bilo treba pravilno prepoznati osebe, ki v besedilu izrazijo komentarje o glavnih junakih (nalogi 3.a).

Nekaj manj kot polovica učencev (49 %) je pravilno rešila nalogo, v kateri je bilo treba pojasniti stavek besedila, ki se nanaša na način oblikovanja črk v pisavi za slepe (nalogi 11.c), in nalogo, v kateri je bilo treba na podlagi konteksta in sobesedila oblikovati utemeljen sklep (nalogi 16.a).

Manj kot petina učencev (19 %) – ne glede na skupni dosežek na nacionalnem preverjanju znanja – je pravilno rešila nalogo, v kateri je bilo treba pravilno razložiti pomen izraza, uporabljenega v besedilu (nalogi 11.a).

Analiza dosežkov slogovne/jezikovne/poimenovalne/skladenjske in metajezikovne zmožnosti

Naloge, ki se nanašajo na slogovno/jezikovno/poimenovalno/skladenjsko in metajezikovno zmožnost, so bile zahtevnejše zlasti za učence, ki so dosegli nižjo skupno število točk.

Dve tretjini učencev sta uspeli pravilno prepoznati vprašanje v besedilu (nalogi 13) in sestaviti podredno poved hipotetičnega tipa (nalogi 17.a).

Nekaj več kot polovica učencev (med 52 in 54 %) je znala prepoznati uporabo naglasa kot značilnost nekaterih glagolskih oblik (nalogi 18.a) in uporabiti glagolske oblike v odvisnem govoru (nalogi 21.b) ter uspela pravilno sestaviti stavek, ki vsebuje prislov kraja (nalogi 17.b).

Nekaj manj kot polovica učencev (med 43 in 45 %) je pokazala, da zna pisati stavek in upoštevati pravila pravopisa in ločil (nalogi 12.a), prepoznati osebek, povedek in predmet (nalogi 19.a) ter pogojni podredni stavek (nalogi 20.b).

Tretjina ali malo manj kot tretjina učencev (od 30 do 33 %) je pokazala, da zna opraviti analizo prislovnih določil v stavku (nalogi 19.b) in prepoznati predmetni odvisnik (nalogi 20.c) ter priredni stavek (nalogi 20.a).

Četrtnina ali malo več kot četrtnina učencev (od 25 do 27 %) je pokazala, da zna sestaviti odvisni govor s pravilno rabo podrednih veznikov in zaimkov (nalogi 21.a) in prepoznati odsotnost naglasnega znaka kot značilnost veznika »e« (in) (nalogi 18.a).

Nekaj več kot petina učencev (22 %) je pokazala deklarativno znanje pravil pravopisa in ločil, ki je jih pravilno uporabila pri prepisovanju nekaterih stavkov (nalogi 12.b).

Analiza dosežkov poznavanja in ustrezne rabe besedišča

V preizkusu NPZ 2025 je velika večina učencev (med 87 in 75 %) pokazala, da zna pravilno prepoznati pomen nekaterih izrazov v prebranem besedilu (nalogi 14.a, 14.c, 14.d, 14.b).

Med tretjino in polovico učencev (med 34 in 48 %) je uspešno rešilo naloge, v katerih je bilo treba pojasniti pomen nekaterih metafor, uporabljenih v besedilu, in utemeljiti njihovo uporabo (naloge 15.a, 15.b, 15.c, 15.d, 15.e).

Pisanje besedil

Zmožnost pisanja besedil se je preverjala bodisi pri odgovorih na posamezna odprta vprašanja bodisi pri pisanju osebnega pisma, naslovljenega vrstniku v stiski.

Dobra polovica učencev (od 61 do 49 %), ne glede na skupno število doseženih točk, je pri oblikovanju odprtih odgovorov (utemeljitve, pojasnila) pravilno uporabila pravopisna in skladenjska pravila (naloge 3.b, 2.b, 9.b).

Nekaj manj kot tretjina učencev (30 %), ki je dosegla nadpovprečno skupno število točk, je pri oblikovanju razlage lastne interpretacije določenega dela prebranega besedila pravilno uporabila pravopisna in skladenjska pravila (naloge 16.b).

Pri tvorbi osebnega pisma je malo manj kot polovica učencev (42 %), ki je dosegla nadpovprečno skupno število točk, sestavila koherentno, kohezivno in navodilom ustrezno besedilo (naloge 22.a). Nekaj več kot tretjina učencev (od 39 do 34 %), ki je dosegla nadpovprečno skupno število točk, je pravilno uporabila besedišče ter pravopisna in skladenjska pravila (naloge 22.b, 22.c).

Navodila za učitelje

Učiteljem priporočamo, da učencem ponudijo kompleksna besedila, ki zahtevajo sposobnost razumevanja podrobnih informacij in oblikovanja sklepov, ki jih dopušča sobesedilo. Priporočljivo je, da učencem predlagajo preoblikovanje besedil (parafraze) s posebnim poudarkom na uporabi prisposodob. Glede metajezikovnih zmožnosti priporočamo, da se utrdijo kompetence učencev v stavčni analizi ter spodbujajo dejavnosti razmišljanja, ki omogočajo razvoj deklarativnih kompetenc.

Relazione sulla Verifica Nazionale delle Competenze di lingua italiana nella classe nona elementare (VNC 2025)

La verifica nazionale delle competenze di lingua italiana per la classe nona elementare propone un brano tratto dal romanzo *Tutta la luce che non vediamo* di Anthony Doerr (Rizzoli, 2014). La prova si compone di 22 esercizi, alcuni dei quali suddivisi in più parti, miranti a verificare le competenze di comprensione del testo, quelle ortomorfosintattiche e quelle lessicali. Tutti gli esercizi sono costruiti sulla base di elementi presenti nel testo. L'ultimo esercizio verifica le competenze di produzione testuale.

Analisi dei risultati nella comprensione del testo

Nella VNC del 2025 buona parte degli alunni ha risolto con successo la grande maggioranza degli esercizi riguardanti le competenze di comprensione del testo.

Circa il 90% degli alunni ha risolto positivamente gli esercizi di comprensione in cui si richiedevano l'individuazione e il riconoscimento di termini o espressioni indicanti caratteristiche dei personaggi e del luogo oggetto della narrazione (esercizi 6 e 5), come pure gli esercizi in cui si richiedeva l'interpretazione di un'informazione testuale in funzione delle circostanze comunicative (esercizio 4) e del cotesto (esercizio 9.a).

Circa l'80% degli alunni ha risolto positivamente gli esercizi di comprensione in cui si richiedeva il riconoscimento della verità o falsità di affermazioni riguardanti il testo (esercizi 1, 10).

Tre quarti degli alunni hanno risolto positivamente un esercizio in cui era richiesta l'individuazione della riformulazione corretta di un'informazione testuale (esercizio 7).

Il 60% degli alunni ha individuato correttamente il significato di un'espressione testuale usata in senso figurato (esercizio 8), mentre poco più della metà degli alunni (il 54%) ha individuato ed esplicitato correttamente alcune informazioni importanti sulle vicende vissute (esercizio 2.a) e sugli scopi perseguiti (esercizio 11.b) dai protagonisti del testo. La stessa percentuale di alunni ha risolto correttamente un esercizio in cui era richiesta l'individuazione corretta dei personaggi cui nel testo vengono attribuiti alcuni commenti riguardanti i protagonisti (esercizio 3.a).

Poco meno della metà degli alunni (il 49%) ha risolto correttamente un esercizio in cui era richiesta la spiegazione di un passo del testo in cui ci si riferiva alla modalità di codifica di alcune lettere nella scrittura per non vedenti (esercizio 11.c) e un esercizio che richiedeva la formulazione di un'inferenza autorizzata sulla base del contesto e del cotesto (esercizio 16.a).

Meno di un quinto degli alunni (il 19%) – indipendentemente dal punteggio complessivo conseguito nella verifica nazionale – ha risolto positivamente un esercizio in cui era richiesto di riformulare correttamente il significato di un'espressione utilizzata nel testo (esercizio 11.a).

Analisi dei risultati nelle competenze orto-morfosintattiche

Nella VNC del 2025 gli esercizi riguardanti le competenze orto-morfosintattiche e di riflessione sulla lingua si sono dimostrati più difficili da risolvere, in particolare per gli alunni che hanno riportato punteggi complessivi inferiori.

Due terzi degli alunni sono riusciti a individuare e identificare correttamente nel testo una proposizione interrogativa diretta, di cui era richiesto il riconoscimento (esercizio 13) e a costruire una proposizione subordinata di tipo ipotetico (esercizio 17.a).

Poco più di metà degli alunni (tra il 52 e il 54%) ha dimostrato di saper riconoscere l'uso dell'accento come caratteristica distintiva di alcune forme verbali (esercizio 18.a) e di saper utilizzare correttamente le forme verbali nel discorso indiretto (esercizio 21.b), ed è riuscita a costruire correttamente una proposizione contenente un avverbio di luogo (esercizio 17.b).

Poco meno della metà degli alunni (tra il 43 e il 45%) ha dimostrato di saper effettuare la riscrittura di una frase in forma corretta e con il rispetto delle regole di ortografia e punteggiatura (esercizio 12.a), di saper svolgere correttamente l'analisi logica degli elementi di base di una proposizione (esercizio 19.a) e di saper riconoscere, in un periodo, la presenza di una proposizione secondaria ipotetica (esercizio 20.b).

Un terzo o poco meno di un terzo degli alunni (dal 30 al 33%) ha dimostrato di saper svolgere correttamente l'analisi logica dei complementi indiretti contenuti in una proposizione (esercizio 19.b) e di saper riconoscere, in un periodo, la presenza di una proposizione subordinata oggettiva (esercizio 20.c) e di una proposizione principale (esercizio 20.a).

Un quarto o poco più di un quarto degli alunni (dal 25 al 27%) ha dimostrato di saper costruire un discorso indiretto utilizzando correttamente le congiunzioni subordinanti e i pronomi (esercizio 21.a) e di saper riconoscere la mancanza dell'accento grave come caratteristica distintiva della congiunzione copulativa "e" (esercizio 18.a).

Poco più di un quinto degli alunni (il 22%) si è dimostrato in grado di esplicitare le regole ortografiche e di punteggiatura utilizzate nella riscrittura in forma corretta di alcune frasi (esercizio 12.b).

Analisi dei risultati nelle competenze lessicali

Nella verifica del 2025 la grande maggioranza degli alunni (tra l'87 e il 75%) ha dimostrato di saper risolvere correttamente gli esercizi che richiedevano l'individuazione delle accezioni di alcuni termini presenti nel testo oggetto di lettura (esercizi 14.a, 14.c, 14.d, 14.b).

Fra un terzo e metà degli alunni (tra il 34 e il 48%) ha risolto con successo gli esercizi in cui era necessario fornire la spiegazione del significato di alcune metafore usate nel testo, giustificandone l'uso da parte dell'autore e il loro significato.

Produzione testuale

Le competenze di produzione testuale degli alunni sono state valutate sia nella formulazione delle risposte a singole domande di tipo aperto, sia nella stesura di una lettera personale indirizzata a un coetaneo in difficoltà.

Nelle risposte a domande di tipo aperto, una buona metà degli alunni (dal 61 al 49%), indipendentemente dal punteggio complessivo riportato nella verifica, ha dimostrato la capacità di formulare risposte aperte (motivazioni, esplicitazioni) caratterizzate da un uso corretto dell'ortografia e della morfosintassi (esercizi 3.b, 2.b, 9.b).

Poco meno di un terzo degli alunni (il 30%), tendenzialmente caratterizzati da un buon punteggio complessivo, ha dimostrato la capacità di formulare la spiegazione di una propria inferenza utilizzando correttamente le regole ortomorfosintattiche (esercizio 16.b).

Nella stesura della lettera personale, poco meno della metà degli alunni (il 42%), tendenzialmente caratterizzata da un buon punteggio complessivo, ha dimostrato di saper produrre un testo coerente, coeso e adeguato alla consegna (esercizio 22.a). Poco più di un terzo degli alunni (dal 39 al 34%), in particolare quelli con punteggio complessivo elevato, ha dimostrato di saper utilizzare correttamente il lessico e le regole ortografiche e morfosintattiche (esercizi 22.b, 22.c).

Indicazioni per gli insegnanti

Si consiglia ai docenti di potenziare la capacità degli alunni di leggere testi complessi, implicanti la comprensione di informazioni dettagliate e richiedenti l'abilità di formulare inferenze autorizzate dal contesto. Si suggerisce di esercitare gli alunni all'esecuzione di attività di riformulazione testuale (parafrasi) con particolare riguardo agli usi figurati del linguaggio. Per quanto riguarda le competenze di riflessione sulla lingua, si sottolinea la necessità di consolidare le competenze degli alunni nell'analisi logica e del periodo, incoraggiando attività di riflessione in grado di promuovere lo sviluppo di competenze dichiarative. Per quanto riguarda le persistenti lacune nella padronanza delle competenze ortografiche si raccomanda di verificare, presso tutti gli alunni, la necessità di opportuni interventi di potenziamento o di recupero

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: ITALIJANŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Crasnich, S. [et al.]. *Učni načrt. Osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. Italijanščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
– (ne)umetnostno besedilo z nalogami za razumevanje in tvorjenje krajše besedilne vrste, – preverjanje književnega znanja, – preverjanje jezikovnega znanja.	60 minut	Bralno razumevanje: 25 % Pisno sporočanje: 25 % Poznavanje besedišča: 25 % Poznavanje in uporaba jezika: 25 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 30 nalog v obeh delih preizkusa	Naloge objektivnega tipa, pri katerih učenec¹: – izbere pravilno/nepravilno trditev; – izbere pravilni odgovor med več možnimi odgovori; – odgovori s kratkim odgovorom, – poveže besedno sporočilo z ustreznim nebesednim sporočilom; – iz besedila izlušči informacijo, ki je ali ni dana; – uredi dele besedila v ustrezno zaporedje oziroma jih poveže v smiselno celoto; – smiselno povzema besedilo; – dopolni besedilo z besedami in besednimi zvezami, podnaslovi sliko, ki je vezana na besedilo; – poišče kohezivne zveze v besedilu; – dopolni besedilo z izbrano slovnično strukturo; – poveže dele besednih zvez ter uporablja stalne besedne zveze; – izpelje besede; – zapiše sopomenko, protipomenko, podpomenko, nadpomenko; – preoblikuje besedilo glede na komunikacijsko situacijo. Vodeno tvorjenje krajše besedilne vrste, pri kateri učenec: – dopolni dvogovorno besedilo, na primer dialog v stripu ali dano besedno izhodišče; – opiše fotografijo/risbo; – odgovori v obliki kratkega besedila, naloge polodprtega tipa; – vodeno povzame besedilo; – preoblikuje besedilo glede na komunikacijsko situacijo; – preoblikuje pripovedovalno, poročevalno ali utemeljevalno besedilo.	60	v skladu s točkovnikom

¹ Moška slovnična oblika je uporabljena enakovredno za oba spola.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	30 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	35 %

6 Opis preizkusa

Preizkus znanja preverja:

razumevanje prebranega (ne)umetnostnega besedila,

zmožnost tvorjenja krajše besedilne vrste,

zmožnost vrednotenja besedila oziroma odziva na besedilo,

temeljno poimenovalno, slovnično (besedotvorje in skladnja), slogovno in pravopisno zmožnost.

IZLOČENE VSEBINE

Vsebine preizkusa se nanašajo na vse jezikovne zmožnosti, ki so jih učenci razvili v obdobju obveznega šolanja. **Nobena vsebina ni izločena**, ker so cilji v učnem načrtu zastavljeni procesno in jih mora učenec obvladati kot celoto.

7 Pripomočki

Učenec lahko uporablja modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik.

Struttura e descrizione della prova di Verifica Nazionale delle Competenze nella classe nona

1 Materia: **ITALIANO come lingua materna**

2 Le prove di verifica hanno rispondenza con gli obiettivi del curricolo formativo

Sergio Crasnich [et al.]. *Programma. Scuola elementare con lingua d'insegnamento italiana. Lingua italiana* [Versione elettronica]. Lubiana: Ministero per l'Istruzione e lo Sport: Istituto dell'Educazione della RS, 2011.

3 Schema delle prove

Tipi di prove	Tempo	Percentuale nella prova scritta
– Competenza comunicativa, comprensione della lettura di testi (non) letterari e produzione scritta – Competenza letteraria – Competenza metalinguistica: riflessione sulla lingua	60 minuti	Comprensione testuale: 25 % Produzione di testi: 25 % Conoscenza del lessico: 25 % Riflessione sugli usi della lingua: 25 %

4 Tipologia degli esercizi e valutazione

Numero degli esercizi	Obiettivi e tipologie degli esercizi	Punteggio complessivo	Valutazione
Fino a un massimo di 30 esercizi	Verranno proposte all'alunno¹ varie tipologie di esercizi: - domande di tipo vero o falso; - domande a scelta multipla; - domande a risposta aperta; - collegamento di immagini e testo scritto; - individuazione di informazioni esplicitate e non esplicitate; - esercizi di incastro e individuazione di corrispondenze; - sintesi di testi; - completamento di testi (cloze) e/o inserimento di didascalie a immagini; - individuazione nel testo di riferimenti coesivi; - completamento di frasi e testi con cloze grammaticale; - utilizzo di modi di dire ed espressioni idiomatiche, - derivazione di parole, - individuazione e uso di sinonimi, contrari, iperonimi, iponimi, - parafrasi di un testo. Produzione guidata di un testo scritto, in cui all'alunno possono essere richiesti: - il completamento di un fumetto o testo con un dialogo; - la descrizione di una fotografia o di un disegno; - la formulazione di testi consistenti in risposte a domande o domande semistrutturate; - la stesura di sintesi guidate;	60 punti	Il punteggio viene determinato in riferimento al livello tassonomico e alla tipologia di esercizio.

¹ I termini al maschile vanno intesi in senso inclusivo e indipendente dal genere.

	- la stesura di parafrasi di un testo; - la stesura di una composizione creativa, di un testo espositivo o di un testo argomentativo.		
--	--	--	--

5 Criteri di valutazione della verifica

Livello raggiunto	Percentuale nella prova scritta
1. Conoscenza	30 %
2. Comprensione e applicazione	35 %
3. Analisi, sintesi e valutazione	35 %

6 Prova scritta

La prova si pone l'obiettivo di verificare le competenze di:

- lettura e comprensione di testi di tipo diverso,
- produzione e rielaborazione di brevi testi scritti,
- espressione di valutazioni su un testo e individuazione di riferimenti intertestuali,
- riflessione sulla lingua: riconoscimento delle strutture della lingua, arricchimento del lessico e uso corretto delle principali regole ortografiche.

CONTENUTI ESCLUSI

I contenuti della prova presuppongono la padronanza integrale delle abilità linguistiche di base e integrate. Di conseguenza, **non è stato escluso alcuno degli obiettivi e dei contenuti proposti nel programma.**

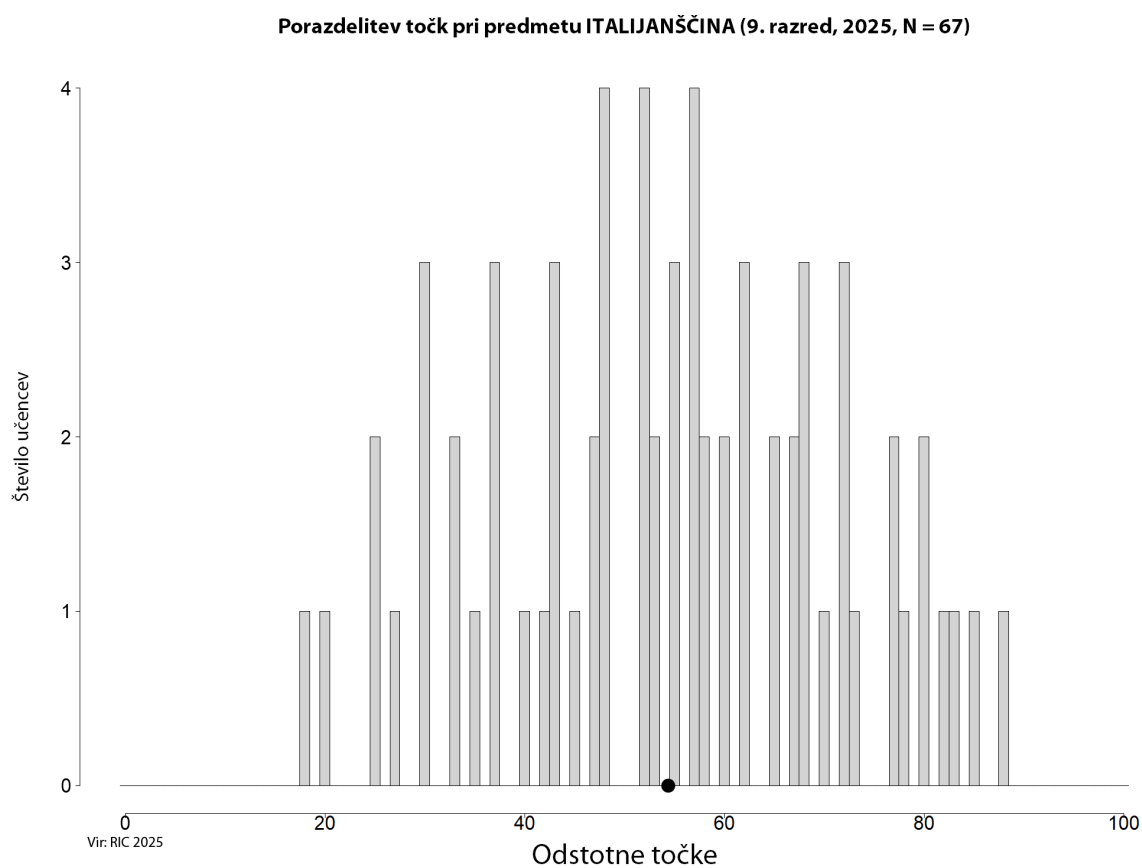
7 Requisiti

Per la prova scritta l'alunno può usare la penna a sfera (biro) o la penna stilografica.

Osnovni statistični podatki (italijanščina, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	67
Število postavk	44
Možne točke	60
Povprečno število točk	32,63
Povprečno število odstotnih točk	54,38
Standardni odklon odstotnih točk	17,20
Indeks težavnosti	0,54
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (italijanščina, 9. razred, NPZ 2025)

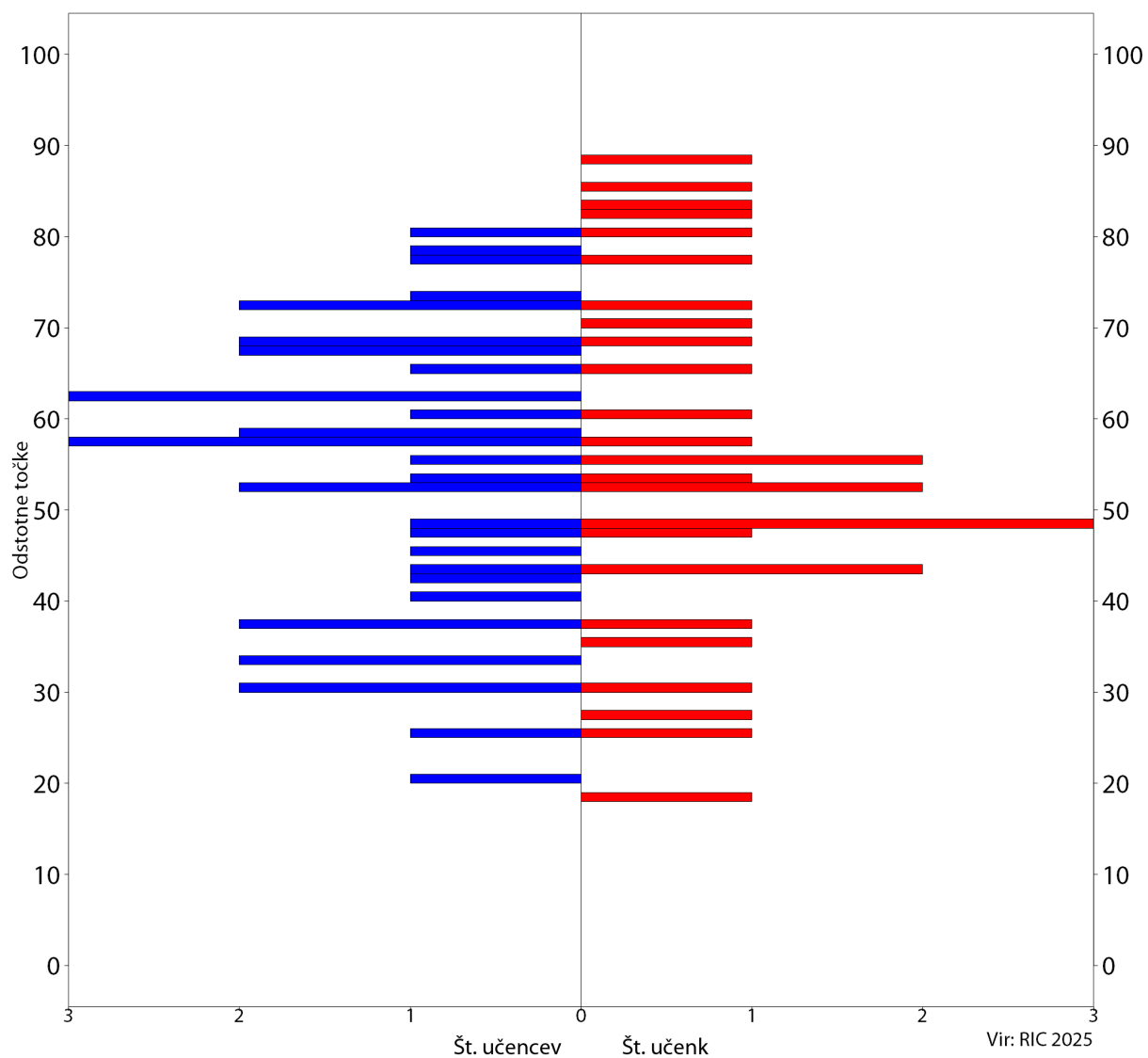

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (italijanščina, 9. razred, NPZ 2025)

Naloga	Taksonomska stopnja	Področje preverjanja	Tip naloge	IT	ID
01	I.	bralno razumevanje	pravilno/napačno	0,79	0,57
02.a	III.	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,54	0,41
02.b	III.	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,54	0,25
03.a	III.	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,54	0,38
03.b	III.	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,61	0,13
04	I.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,90	0,25
05	III.	bralno razumevanje	kratek odgovor	0,91	0,13
06	II.	bralno razumevanje	kratek odgovor	0,96	0,10
07	I.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,75	0,17
08	I.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,60	0,26
09.a	II.	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,88	0,42
09.b	II.	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,49	0,26
10	I.	bralno razumevanje	izbirni tip	0,80	0,40
11.a	II.	bralno razumevanje	kratek odgovor	0,19	0,05
11.b	II.	bralno razumevanje	kratek odgovor	0,54	0,33
11.c	II.	bralno razumevanje	kratek odgovor	0,49	0,51
12.a	II.	bralno razumevanje	kratek odgovor	0,43	0,29
12.b	II.	metajezikovna zmožnost	kratek odgovor	0,22	0,26
13	III.	metajezikovna zmožnost	kratek odgovor	0,67	0,35
14.a	I.	pomenoslovje	izbirni tip	0,85	0,20
14.b	I.	pomenoslovje	izbirni tip	0,75	0,41
14.c	I.	pomenoslovje	izbirni tip	0,87	0,17
14.d	I.	pomenoslovje	izbirni tip	0,82	0,37
15.a	II.	pomenoslovje	kratek odgovor	0,37	0,33
15.b	II.	pomenoslovje	kratek odgovor	0,48	0,41
15.c	II.	pomenoslovje	kratek odgovor	0,34	0,53
15.d	II.	pomenoslovje	kratek odgovor	0,39	0,55
15.e	II.	pomenoslovje	kratek odgovor	0,45	0,38
16.a	III.	bralno razumevanje	odgovor na vprašanje	0,49	0,37
16.b	III.	metajezikovna zmožnost	kratka tvorba naloga	0,30	0,42
17.a	I.	metajezikovna zmožnost	kratek odgovor	0,66	0,50
17.b	I.	metajezikovna zmožnost	kratek odgovor	0,52	0,53
18.a	I.	metajezikovna zmožnost	kratek odgovor	0,55	0,57
18.b	I.	metajezikovna zmožnost	kratek odgovor	0,25	0,52
19.a	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,45	0,52
19.b	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,33	0,45
20.a	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,30	0,66
20.b	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,45	0,59
20.c	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,31	0,59
21.a	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,27	0,42
21.b	II.	metajezikovna zmožnost	dopolnjevanje	0,52	0,56
22.a	III.	pisni sestavek – upoštevanje navodil in ustreznost zgradbe	tvorbna naloga	0,42	0,44
22.b	III.	pisni sestavek – jezikovna pravilnost in oblika	tvorbna naloga	0,34	0,58
22.c	III.	pisni sestavek – besedišče	tvorbna naloga	0,39	0,52

Dosežki po spolu (italijanščina, 9. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (italijanščina, 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	54,38	17,20	67	4

[nazaj na Poročilo](#)

3.3 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz madžarščine v 9. razredu

Poročilo o nacionalnem preverjanju znanja iz madžarščine v 9. razredu

Preizkus iz madžarščine na NPZ v 9. razredu je sestavljen iz dveh delov: v I. so naloge povezane z neumetnostnim besedilom, v II. pa naloge, povezane z umetnostnim besedilom. Razmerje v deležu točk je 60 % za I. del (naloge za preverjanje bralnega razumevanja in recepcije neumetnostnega besedila, jezikovnega znanja in zmožnosti tvorbe krajšega besedila) in 40 % za II. del (naloge za preverjanje bralnega razumevanja in recepcije umetnostnega besedila, književnega znanja in zmožnosti tvorbe krajšega besedila). Učenci so bili nekoliko uspešnejši pri nalogah I. dela (63,30 %) kot pri reševanju nalog, povezanih z umetnostnim besedilom (58,29 %).

I. del preizkusa znanja (naloge ob neumetnostnem besedilu)

V I. delu preizkusa sta dve izhodiščni neumetnostni besedili s skupnim naslovom *Az online térbe is átköltözhet a gyermekek közötti erőszak* (»Medvrstniško nasilje se lahko preseli tudi na splet«), s spletnih strani www.nool.hu in www.divany.hu, ki sta bili prirejeni za potrebe preizkusa. Prvo izhodiščno besedilo je bilo opremljeno s sliko (plakat), na katero se je navezovala ena naloga. Naloge ob neumetnostnih besedilih preverjajo zmožnost razumevanja in razčlenjevanja prebranega besedila, torej okoliščinsko/pragmatično, pomensko ter metajezikovno, besedno/slovnično zmožnost ter zmožnost tvorbe krajšega neumetnostnega besedila.

Okoliščinsko/pragmatično razčlemba je preverjala naloga, sestavljena iz delov a) in b), v prvem je naloga dopolnjevanja, pri kateri so morali učenci zapisati besedilno vrsto ter ime avtorjevega sogovornika, v drugem pa je naloga izbirnega tipa, pri kateri so morali učenci izbrati dve značilnosti dane besedilne vrste. Uspešnost reševanja naloge je 53-%.

Učenci so zelo uspešno (79,30 %) rešili naloge za preverjanje bralnega razumevanja in razčlenjevanja besedila (**pomenska razčlemba**). Najbolje reševani sta naloga izbirnega tipa, pri kateri so morali izmed štirih zelo podobnih odgovorov izbrati pomen besede *izključevanje*, in naloga alternativnega tipa, ki je preverjala bralno razumevanje. Najslabše, ampak še vedno dobro rešeni nalogi tega sklopa sta bili naloga izbirnega tipa, pri kateri so morali učenci povezati udeležence nasilja (žrtve, povzročitelji) z ustreznimi značilnostmi, in naloga, pri kateri so morali s svojimi besedami upovediti dano, pomensko precej zahtevno poved.

Nekoliko manj uspešni (52 %) so bili pri reševanju nalog, ki so preverjale **metajezikovno in besedno/slovnično zmožnost**. Najuspešnejši so bili pri nalogi kratkega odgovora, kjer so morali števec z znakom za odstotek zapisati z besedami. Po uspešnosti sledi naloga dopolnjevanja, kjer so morali samostalnikom v povedih dodati ustrezno sklonsko končnico. Preostale naloge tega sklopa so reševali s 26–55-% uspešnostjo. Za najzahtevnejšo nalogo tega sklopa se je izkazala naloga, pri kateri so morali v zloženi povedi poiskati vse pridevnike in so točko dobili le, če so podčrtali vse štiri. Reševanje naloge je oteževalo, da so bili trije pridevniki v enem stavku, četrti (na *-ski*, *-ški*) pa v drugem, in slednjega veliko učencev ni podčrtalo.

Tvorbna naloga je zahtevala tvorbo elektronskega sporočila z izmišljenim pošiljateljem razredničarki o zaznanem medvrstniškem nasilju v razredu. Nalogo so rešili z 61-% odstotno uspešnostjo, pri čemer so bili najuspešnejši pri vsebinski postavki, najmanj pa pri jezikovni pravilnosti in zgradbi. Približno petina učencev ni rešila tvorbnih nalog.

II. del preizkusa znanja (naloge ob umetnostnem besedilu)

Izhodiščno besedilo II. dela preizkusa je odlomek iz dramskega besedila *Néma bohócok* (»Nemi klovn«) avtoric Niké Kurta in Dóre Tesi, nastalega po mladinskem romanu pisateljice sodobne madžarske književnosti, Anikó Wéber. Naloge ob umetnostnem besedilu preverjajo bralno razumevanje z recepcijo, književno znanje in zmožnost tvorbe krajšega besedila, povezanega z izhodiščnim besedilom.

Sklop nalog, ki so preverjale **razumevanje in razčlenjevanje umetnostnega besedila**, so učenci rešili s 56,11-% uspešnostjo. Najbolje so reševali nalogo, pri kateri so morali zapisati, na kakšno dejanje se pripravlja skupina fantov v odlomku. Najslabše reševana naloga je zahtevala opis odnosov v razredu in ugotavljanje trajanja teh odnosov ter žrtev nasilja.

Književno znanje, aplicirano na izhodiščno umetnostno besedilo, je preverjalo več nalog. Učenci so jih rešili z 72,44-% uspešnostjo. Eno nalogo so pravilno rešili vsi učenci. Čeprav je spraševala o avtorjih in predlogi dramskega besedila in predstavlja I. taksonomsko raven, zaradi zapletenosti zapisa (skupno trije avtorji, dva naslova) ni bilo pričakovano, da bo tako dobro rešena. Najslabše reševana naloga je zahtevala izpis primere, ki odraža odnose v razredu.

Zmožnost tvorjenja besedila je preverjala zadnja naloga, pri kateri so morali učenci napisati poustvarjalno besedilo, in sicer dvogovor dveh književnih oseb odlomka ob danih iztočnicah. Učenci so jo rešili s 40-% uspešnostjo. Najuspešnejši so bili pri vsebini, najmanj uspešni pa pri slogu in pravopisu. Več kot tretjina učencev ni tvorila besedila.

Dosežek devetošolcev na letošnjem nacionalnem preverjanju znanja iz madžarščine je sicer slabši od lanskega, vendar ostaja podoben povprečjem v zadnjih desetih letih. Pri tako maloštevilni populaciji je značilno nihanje povprečnega dosežka, saj ne moremo govoriti o Gaussovi krivulji, kar se tiče znanja in zmožnosti učencev. Povprečje v zadnjih desetih letih tako niha med 46 in 69 %.

Učiteljem priporočamo, da pri učencih razvijajo zmožnost branja z razumevanjem z uporabo različnih bralnih strategij, pri tem naj jih spodbujajo k natančnemu in poglobljenemu branju, tudi navodil nalog. Spodbujajo naj uporabo znanja v novih situacijah, povezovanje različnih znanj, razvijanje zmožnosti argumentiranja in izražanja lastnega mnenja. Preverjanje znanja naj bo raznoliko, vključuje naj naloge na različnih taksonomskih stopnjah. Večjo pozornost naj posvetijo razvijanju vse bolj samostojne tvorbe besedil: učenci naj čim več pišejo, pri tem naj opazujejo svoje strategije in se naučijo kritično opazovati ter (tudi) s pomočjo učitelja popraviti svoja besedila.

Priloge:

Priloga 1: [Struktura in opis preizkusa znanja](#)

Priloga 2: [Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi](#)

Priloga 3: [Specifikacijska tabela](#)

Priloga 4: [Dosežki po spolu](#)

Priloga 5: [Dosežki po regijah](#)

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MADŽARŠČINA kot materinščina**2 Podlaga za preizkus**

Pisnjak, M. [et al.]. Učni načrt. Dvojezična osnovna šola. Madžarščina kot materinščina
[Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

	Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus	I. del Izhodišče: eno ali dve neumetnostni besedili. Naloge za preverjanje: – bralnega razumevanja, – jezikovnega znanja, – zmožnosti vodene tvorbe krajšega neumetnostnega besedila.	60 minut	60 %
	II. del Izhodišče: eno ali dve umetnostni besedili. Naloge za preverjanje: – bralnega razumevanja, – književnega znanja, – tvorbe krajšega besedila.		40 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

	Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Preizkus	do 35	naloge zaprtega, polodprtega in odprtega tipa, vodena tvorba krajšega besedila	do 60 točk	v skladu z navodili za vrednotenje

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomska stopnja	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	pribl. 25 %
2. razumevanje in uporaba	pribl. 40 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	pribl. 35 %

6 Opis preizkusa

Vsebina preizkusa:

- branje praviloma neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika,
- preverjanje zmožnosti vodene tvorbe krajšega pisnega neumetnostnega besedila,
- branje praviloma neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja in interpretacije prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje književnega znanja,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega besedila na podlagi umetnostnega besedila (npr. obnove, oznake, opisa, poustvarjalnega besedila, v skladu z UN).

IZLOČENE VSEBINE

Preizkus načeloma preverja vse cilje in standarde učnega načrta, saj je zasnovan procesno. Zaradi pisanja NPZ v marcu po sklepu PK za madžarščino se v preizkusu v šolskem letu 2024/25 (razen izbirnih ciljev) ne bo preverjalo:

- tvorjenje besedilne vrste: reklama,
- znanje o zgodovini madžarskega jezika, o jezikovnih spomenikih in razslojenosti besedišča,
- poznavanje del prekmurskih madžarskih avtorjev, Árona Tamásija, J. R. R. Tolkiena, Tiborja Déryja in W. Shakespearja.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero.

nazaj na [Poročilo](#)

A 9. osztályos felmérőlap szerkezete és leírása

1 Tantárgy: MAGYAR NYELV mint anyanyelv

2 A felmérés alapja

Pisnjak, M. [et al.]. *Tanterv. Kétnyelvű általános iskola. Magyar nyelv mint anyanyelv* [Elektronikus forrás]. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 A tudásfelmérés szerkezete

	Leírás	Megoldási idő	Az összpontszám része %-ban
Feladatlap	I. rész Egy vagy két nem művészi szöveg és hozzá(juk) kapcsolódó: – olvasásértési készségeket, – nyelvi-nyelvhasználati ismereteket, – szövegalkotási készséget mérő feladatsor.	60 perc	60 %
	II. rész Egy vagy két művészi szöveg és hozzá(juk) kapcsolódó: – olvasásértési készségeket, – irodalmi ismereteket, – szövegalkotási készséget mérő feladatsor.		40 %

4 Feladattípusok és értékelés

	Feladatok száma	Feladattípusok	Összpontszám	Értékelés
Feladatlap	Max. 35.	Zárt, félig zárt és nyílt végű kérdések, irányított szövegalkotás.	Max. 60.	A megoldókulcsnak megfelelően.

5 A feladatlap taxonómiai szintek szerinti rétegzése

Műveleti szint	Részaránya a mérésen
1. Ismeret	kb. 25 %
2. Megértés és alkalmazás	kb. 40 %
3. Önálló problémamegoldás, értelmezés, értékelés	kb. 35 %

6 A tudásfelmérés leírása

A tudásfelmérés tartalma:

- rendszerint ismeretlen nem művészi szöveg(ek) olvasása,
- az olvasott szöveg(ek) értésének mérése,
- nyelvi-nyelvhasználati ismeretek, illetve készségek mérése,
- írásbeli szövegalkotási készség mérése – rövid nem művészi szöveg irányított alkotása,
- rendszerint ismeretlen művészi szöveg(ek) olvasása,
- az olvasott szöveg(ek) értésének és értelmezésének mérése,
- irodalmi ismeretek mérése,
- írásbeli szövegalkotási készség mérése – az olvasott művészi szöveg(ek) alapján (pl. tartalom, leírás, jellemzés, más befejezés vagy bevezetés alkotása, véleménykifejtés, értékelés).

A mérés a tanterv valamennyi célját és követelményét mérheti. A magyar nyelvi mérési bizottság határozata értelmében a 2024/25-ös tanévben a felmérőlap (a választható célok mellett) nem méri:

- a következő szövegtípus alkotását: reklám,
- a magyar nyelv történetének, a nyelvemlékeknek és a szókészlet rétegződésének az ismeretét,
- a muravidéki magyar szerzők, Tamási Áron, J. R. R. Tolkien, Déry Tibor és Shakespeare műveinek az ismeretét.

7 Segédeszközök

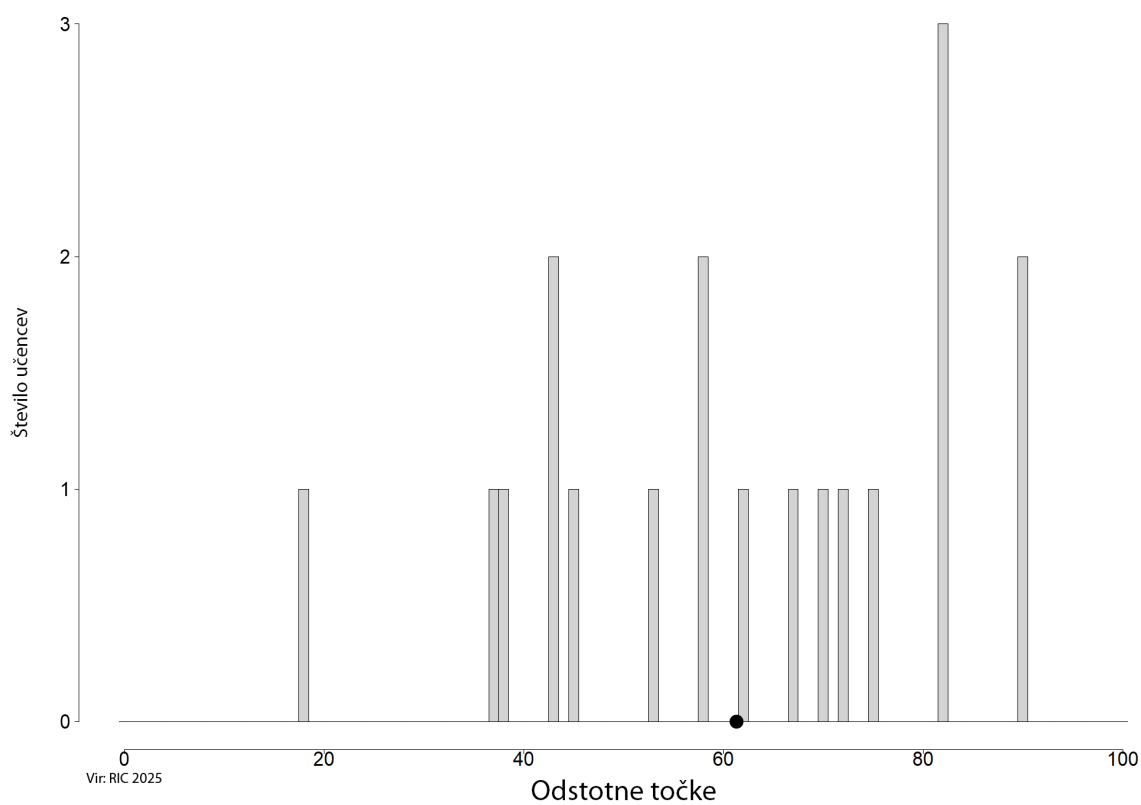
A tanuló kék vagy fekete golyóstollat vagy töltőtollat használhat.

Osnovni statistični podatki (madžarščina, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	19
Število postavk	46
Možne točke	60
Povprečno število točk	36,79
Povprečno število odstotnih točk	61,32
Standardni odklon odstotnih točk	20,09
Indeks težavnosti	0,61
Indeks zanesljivosti	0,92

Porazdelitev dosežkov v državi (madžarščina, 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MADŽARŠČINA (9. razred, 2025, N = 19)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (madžarščina, 9. razred, NPZ 2025)

I. del preizkusa

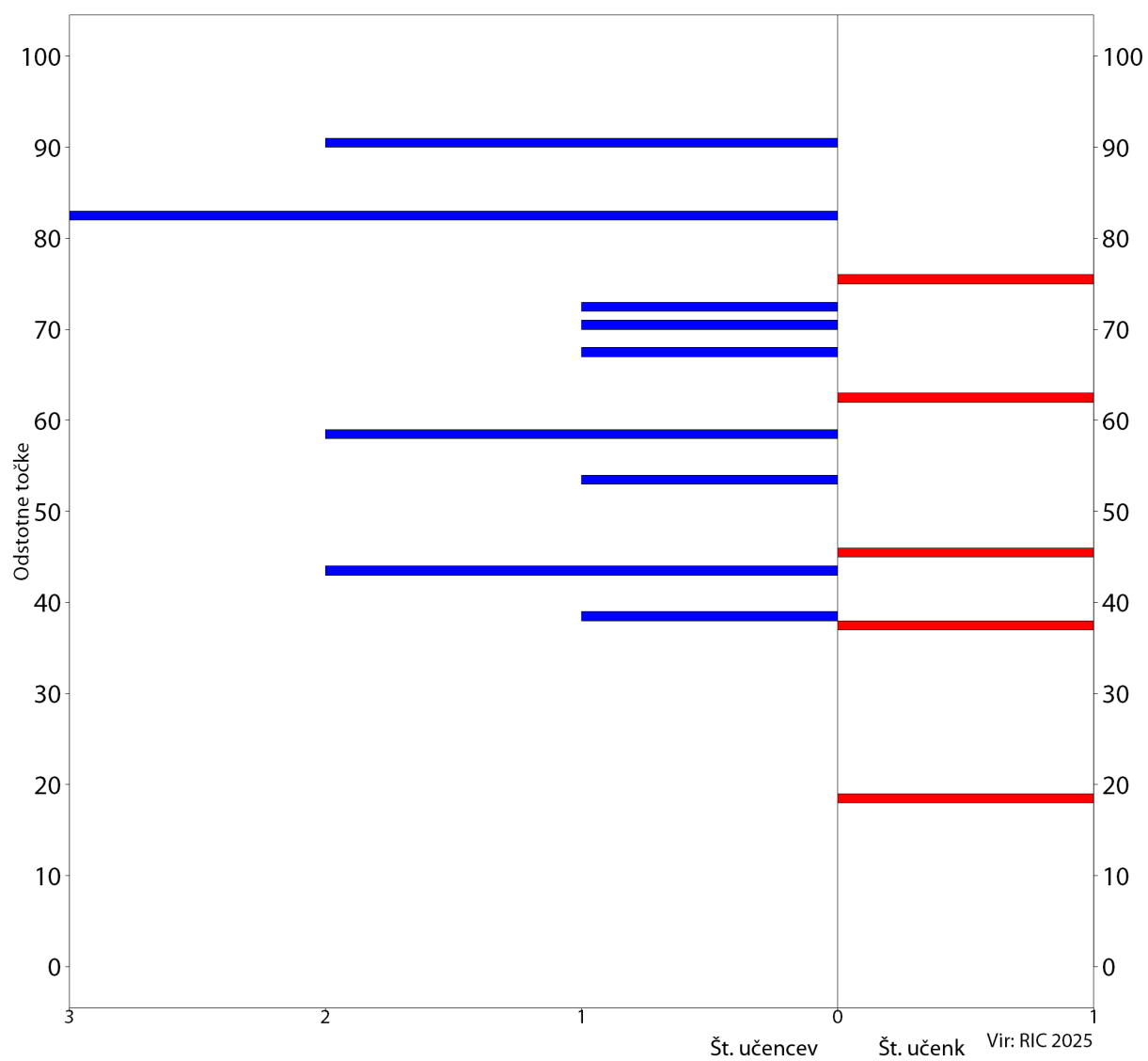
Št. naloge	Taksonomska stopnja	Opis naloge	IT	ID
1.01.a	I	Naloga dopolnjevanja. Preverja okoliščinsko-pragmatično razčlenbo. manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,53	0,64
1.01.b	I	Naloga izbirnega tipa. Preverja okoliščinsko-pragmatično razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,53	0,05
1.02	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja samostojno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,79	0,30
1.03.	I	Naloga izbirnega tipa (povezovalna naloga). Preverja samostojno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,63	0,13
1.04.a	II	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,79	0,56
1.04.b	II	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,84	0,61
1.05	II in III	Naloga alternativnega tipa. Preverja bralno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Srednje zahtevna do zahtevna naloga. Ovrednotena je s tremi točkami.	0,91	-0,06
1.06	III	Naloga kratkega odgovora. Preverja bralno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,79	0,23
1.07	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje in pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,63	0,55
1.08	III	Naloga kratkega odgovora. Preverja bralno razumevanje oz. pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,68	-0,01
1.09	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja pomensko razčlenbo. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,84	0,49
1.10	II	Naloga izbirnega tipa. Preverja pomensko razčlenbo. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,95	0,50
1.11	II in III	Naloga dopolnjevanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis. Srednje zahtevna do zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,29	0,53
1.12	II	Naloga dopolnjevanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je s tremi točkami.	0,70	0,41
1.13.a	I	Naloga podčrtovanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,26	0,34
1.13.b	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,63	0,09
1.14	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,55	0,40
1.15.	I in II	Naloga dopolnjevanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo in pravopis. Manj zahtevna do srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,79	0,65
1.16.	II	Naloga podčrtovanja. Preverja besedno-slovnično razčlenbo. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je s tremi točkami.	0,44	0,34
1.17.a	I	Naloga izbirnega tipa. Preverja besedno-slovnično razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,47	0,13
1.17.b	II	Naloga polodprtega tipa. Preverja besedno-slovnično razčlenbo. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,53	0,28
1.18.A	III	Naloga odprtega tipa, ki preverja zmožnost tvorjenja krajšega besedila (elektronskega sporočila z izmišljenim pošiljateljem). Kriteriji: vsebina, slog, zgradba in pravopis. Ovrednotena je s šestimi točkami.	0,74	0,70
1.18.B	III		0,63	0,66
1.18.C	III		0,50	0,68
1.18.D	II		0,53	0,78

II. del preizkusa

Št. naloge	Taksonomska stopnja	Opis naloge	IT	ID
2.01.a	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja literarnovedno znanje. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	1,00	
2.01.b	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja literarnovedno znanje. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	1,00	
2.02.a	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja literarnovedno znanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,74	0,49
2.02.b	II	Naloga polodprtega tipa. Preverja literarnovedno znanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,68	0,56
2.03	I	Naloga kratkega odgovora. Preverja literarnovedno znanje. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,68	0,11
2.04.a	I	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje in pomensko razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,74	0,51
2.04.b	I	Naloga polodprtega tipa. Preverja bralno razumevanje in pomensko razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,47	0,54
2.05.a	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja samostojno razumevanje in pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,37	0,52
2.05.b	I	Naloga polodprtega tipa. Preverja samostojno razumevanje in pomensko razčlenbo. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,37	0,63
2.06.a	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja samostojno razumevanje in pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,53	0,34
2.06.b	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja samostojno razumevanje in pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,53	0,42
2.06.c	III	Naloga polodprtega tipa. Preverja samostojno razumevanje in pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,63	0,61
2.07	II	Naloga kratkega odgovora. Preverja literarnovedno znanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,37	0,19
2.08	III	Naloga kratkega odgovora. Preverja samostojno razumevanje in pomensko razčlenbo. Zahtevna naloga. Ovrednotena je z dvema točkama.	0,71	0,66
2.09.a	II	Naloga izbirnega tipa. Preverja literarnovedno znanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,63	0,34
2.09.b	I	Naloga izbirnega tipa. Preverja literarnovedno znanje. Manj zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,68	0,33
2.09.c	II	Naloga izbirnega tipa. Preverja literarnovedno znanje. Srednje zahtevna naloga. Ovrednotena je z eno točko.	0,74	0,75
2.10.A	III	Naloga odprtega tipa, ki preverja zmožnost tvorjenja krajšega besedila (dvogovora dveh književnih oseb ob danih iztočnicah), vezanega na izhodiščno besedilo. Kriteriji: namen/vsebina, slog, zgradba/obseg in pravopis. Ovrednotena je s šestimi točkami.	0,50	0,79
2.10.B	III		0,32	0,79
2.10.C	III		0,42	0,65
2.10.D	II		0,37	0,56

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po spolu (madžarščina, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (madžarščina, 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Pomurska regija	61,32	20,09	19	4

[nazaj na Poročilo](#)

3.4 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz matematike v 9. razredu

Poročilo

Analiza rezultatov je ponovno potrdila nekatere stabilne dosežke naših učencev, hkrati pa razkrila področja, ki zahtevajo dodatno pozornost in poglobljene razmisleke pri načrtovanju pouka. Pregled rezultatov razkriva, da učenci uspešno obvladujejo osnovne računske operacije, pojavljajo pa se težave pri reševanju besedilnih nalog iz vsakdanjega življenja.

1. Uspešnost reševanja po področjih

(Zapisane vrednosti v oklepajih predstavljajo indekse težavnosti)

Področja z uspešnostjo nad 0,50:

Računske operacije in njihove lastnosti (0,69), Obdelava podatkov (0,65), Racionalna števila (0,62), Odnosi med količinami (0,61), Izrazi (0,57), Enačbe in neenačbe (0,56).

Področja z uspešnostjo pod 0,50:

Geometrijski elementi in pojmi (0,49), Realna števila (0,44), Naravna števila (0,43), Merjenje (0,42), Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami (0,38), Transformacije (0,23).

Iz rezultatov je razvidno, da so učenci najuspešnejši pri vsebinah, ki zahtevajo izvajanje računskih postopkov. Največ težav so imeli pri nalogi s področja transformacij, ki je preverjala postopek geometrijske konstrukcije, kar je vsebina 7. razreda.

2. Uspešnost po taksonomskih stopnjah

Analiza dosežkov po taksonomskih stopnjah kaže, da učenci dosegajo primerljivo uspešnost pri nalogah prvih treh taksonomskih stopenj (I. taksonomska stopnja 0,56; II. taksonomska stopnja 0,55; III. taksonomska stopnja 0,59). Največ težav so imeli pri reševanju nalog, ki sodijo v IV. taksonomsko stopnjo (0,41), kar kaže na potrebo po večji usmerjenosti v razvijanje kompleksnega razmišljanja in uporabi znanja pri reševanju matematičnih problemov iz vsakdanjega življenja.

3. Uspešnost po postavkah

Učenci so pri osmih postavkah (od petdesetih) pokazali zanesljivo znanje, indeks težavnosti je bil višji od 0,7. Med temi vsebinami so seštevanje ulomkov z različnimi imenovalci, upoštevanje vrstnega reda računskih operacij, računanje vrednosti potence in odštevanje ulomka od naravnega števila. Prav tako so bili učenci uspešni pri prepoznavanju večkratnikov danega števila ter pri prehajanju med zapisi ulomka, decimalnega števila in odstotka. Visoka uspešnost je bila dosežena tudi pri pretvarjanju dolžinskih enot, izbiri ustrezne strategije za izračun dolžine stranice, izračunu ploščine pravokotnika ter pri zapisu algebrskega izraza na podlagi besedila in reševanju enačbe oblike $ax = b$. Poleg tega so učenci uspešno interpretirali podatke iz preglednice in pravilno zapisali verjetnost dogodka.

Pri nekaterih postavkah, kjer je bil indeks težavnosti pod 0,3, je bila uspešnost reševanja pod pričakovanji PK. Gre za naloge, ki vključujejo osnovne matematične postopke, za katere bi bilo pričakovati, da jih obvlada več kot tretjina učencev. Med temi izstopajo predvsem naslednje vsebine: preizkus ustreznosti rešitve pri reševanju linearne enačbe, množenje dveh racionalnih števil, razcep števila na prafaktorje, pretvarjanje prostorninskih enot v votle mere, pravičen zapis denarnih vrednosti ter konstrukcija simetrale daljice. Omenjene vsebine so razporejene skozi več razredov osnovne šole: večina izmed njih je umeščena v pouk v šestem razredu, nekaj tudi v sedmem in osmem, preostale pa v devetem razredu. Glede na njihovo zgodnjo uvedbo v učni načrt in redno vertikalno nadgrajevanje bi bilo pričakovati višjo stopnjo usvojenosti pri zaključku osnovne šole.

4. Zaključek

Predmetna komisija za matematiko ugotavlja, da je bilo doseženo povprečno število odstotnih točk na letošnjem preizkusu znanja pričakovano in skladno s strukturo ter zahtevnostjo preizkusa. Pri zbiranju povratnih informacij ni bilo zaznati pripomb, da bi bil preizkus predolg ali časovno prezahteven. Tudi tokrat je bil preizkus v celoti pripravljen v skladu z vsebinskimi, didaktičnimi in tehničnimi smernicami.

Upoštovati velja, da je bila letošnja situacija posebna, saj je rezultat nacionalnega preverjanja znanja prvič vplival na vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa. Ocenjujemo, da so se učenci zato na preizkus znanja pripravljali bolj temeljito kot običajno, kar je lahko vplivalo tudi na porazdelitev dosežkov.

Rezultati kažejo, da je pomembno nadaljevati z utrjevanjem temeljnega znanja in razvijanjem razumevanja osnovnih matematičnih pojmov in postopkov, zlasti pri vsebinah, kjer je poudarek na povezovanju znanja. Pri tem je pomembno, da dosledno uporabljajo in ozaveščajo matematični simbolni zapis ter dogovore. Opazamo, da imajo učenci še vedno težave pri reševanju indirektnih besedilnih nalog, kjer podatek ni eksplicitno razviden iz besedila.

Predmetna komisija za matematiko učiteljem priporoča, da ob načrtovanju pouka v 9. razredu pravočasno pregledajo izločene vsebine v strukturi preizkusa. Načrtovanje pouka naj bo usklajeno z učnim načrtom, ne z

obsegom posameznih gradiv, saj ta pogosto presegajo predpisane cilje. Pomembno je tudi, da učenci v razred vstopajo s predznanjem, predvidenim za predhodne razrede. Dnevi dejavnosti naj bodo smiselno razporejeni, število ur, namenjenih ocenjevanju, se naj ne presega. Tako bodo učitelji lahko zagotovili pravočasno in temeljito obravnavo vsebin, ki jih preverja NPZ.

Priloge:

Priloga 1: [Struktura in opis preizkusa znanja](#)

Priloga 2: [Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi](#)

Priloga 3: [Specifikacijska tabela](#)

Priloga 4: [Dosežki po spolu](#)

Priloga 5: [Dosežki po regijah](#)

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MATEMATIKA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Program osnovna šola. Matematika. (Elektronski vir)/Žakelj, dr. Amalija (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus znanja z nalogami različnih tipov. Priloga z izborom geometrijskih obrazcev (formul), kvadratov nekaterih števil, nekaterih približkov stalnic (konstant) in matematičnih znakov ter Navodila in nasveti za reševanje so sestavni del preizkusa znanja.	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 20	naloge izbirnega tipa ter naloge povezovanja in urejanja; naloge kratkih odgovorov; naloge, ki zahtevajo odgovor v obliki računskih postopkov ali grafičnega prikaza, naloge, ki zahtevajo utemeljitev odgovora	50 do 60	Naloge so ovrednotene z 2 do 6 točkami v skladu z moderiranimi navodili za vrednotenje.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje ¹	Delež v preizkusu
1. poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev	30 %
2. izvajanje rutinskih postopkov	25 %
3. uporaba kompleksnih postopkov	25 %
4. reševanje in raziskovanje problemov	20 %

¹ Taksonomske stopnje so določene po Gagnejevi taksonomiji.

6 Opis preizkusa

Aritmetika in algebra	Geometrija in merjenje	Druge vsebine
50 %	35 %	15 %

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/2025 bodo v nacionalnem preverjanju znanja iz matematike zajete vse vsebine iz učnega načrta za matematiko, **razen naslednjih vsebin iz UN za 9. razred:**

sklop: *Funkcija*

vsebine:

- koordinatni sistem v ravnini, funkcija realne spremenljivke, graf linearne funkcije;

sklop: *Geometrijski pojmi*

vsebine:

- piramida, valj, stožec, krogla.

7 Pripomočki

Učenec prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, ravnilo, geotrikotnik in šestilo. Uporaba žepnega računalnika ni dovoljena.

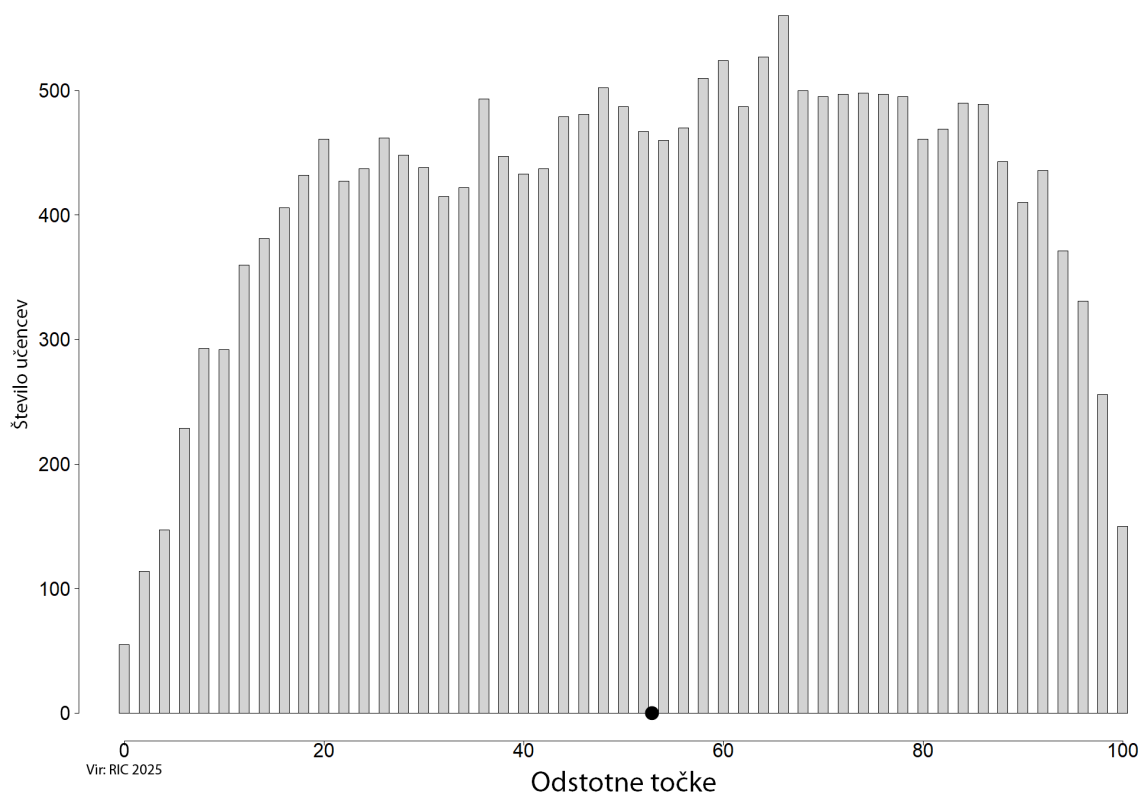
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (matematika 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	21271
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno št. točk	26,42
Povprečno št. odstotnih točk	52,85
Standardni odklon odstotnih točk	26,27
Indeks težavnosti	0,52
Indeks zanesljivosti	0,96

Porazdelitev dosežkov v državi (matematika 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MATEMATIKA (9. razred, 2025, N = 21271)

nazaj na [Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (matematika 9. razred, NPZ 2025)

Naloga	Točke	Področje	Cilj-učenci:	Taksonomska stopnja	Razred	IT	ID
1.a	1	Računske operacije in njihove lastnosti	seštevajo, odštevajo, množijo in delijo ulomke	II	7.	0,82	0,48
1.b	1	Računske operacije in njihove lastnosti	seštevajo, odštevajo, množijo in delijo ulomke	II	7.	0,72	0,54
1.c	1	Računske operacije in njihove lastnosti	pomnožijo celi oziroma racionalni števili	II	8.	0,41	0,48
1.d	1	Računske operacije in njihove lastnosti	delijo dve decimalni števili in naredijo preizkus	II	6.	0,52	0,49
1.e.1	1	Izrazi	izračunajo vrednost številskih izrazov	III	8.	0,9	0,4
1.e.2	1	Izrazi	izračunajo vrednost številskih izrazov	III	8.	0,53	0,57
2.a	1	Naravna števila	v množici naravnih števil prepoznajo sestavljeno število oziroma praštevilo	I	7.	0,57	0,33
2.b	1	Naravna števila	poiščejo delitelje števila	II	4.	0,52	0,55
2.c	1	Računske operacije in njihove lastnosti	določijo večkratnike danega števila	II	6.	0,75	0,41
2.d	1	Računske operacije in njihove lastnosti	razčlenijo naravna števila na večkratnike potenc števila 10 (desetiški sestav)	II	5.	0,91	0,34
2.e	1	Naravna števila	dano število razstavijo na prafaktorje	II	7.	0,21	0,54
2.f	1	Realna števila	racionalnemu številu poiščejo nasprotno vrednost	I	8.	0,44	0,48
3.a.1	1	Odnosi med količinami	zapišejo od a kot p % od a	III	7.	0,67	0,56
3.a.2	1	Odnosi med količinami	zapišejo od a kot p % od a	II	7.	0,53	0,63
3.b.1	1	Racionalna števila	desetiški ulomek zapišejo z decimalno številko in obratno	II	6.	0,69	0,56
3.b.2	1	Odnosi med količinami	zapišejo od a kot p % od a	II	7.	0,65	0,56
3.c.1	1	Racionalna števila	desetiški ulomek zapišejo z decimalno številko in obratno	II	6.	0,54	0,65
3.c.2	1	Odnosi med količinami	zapišejo od a kot p % od a	II	7.	0,57	0,66
4.a	1	Geometrijski elementi in pojmi	poznajo in uporabljajo višino pri načrtovanju trikotnika	I	7.	0,53	0,5
4.b	1	Geometrijski elementi in pojmi	poznajo in uporabljajo znamenite točke trikotnika pri načrtovalnih nalogah	II	7.	0,44	0,41
4.c	1	Transformacije	usvojijo pojem simetrale daljice in simetrale kota ter rešijo konstrukcijske naloge	II	7.	0,23	0,45
4.d	1	Geometrijski elementi in pojmi	poznajo Pitagorov izrek in ga uporabljajo pri računanju neznane dolžine stranice v pravokotnem trikotniku	IV	8.	0,54	0,58
4.e.1	1	Geometrijski elementi in pojmi	računajo obseg in ploščino trikotnika z uporabo obrazcev in to povežejo s pretvarjanjem merskih enot	III	7.	0,49	0,62
4.e.2	1	Geometrijski elementi in pojmi	računajo obseg in ploščino trikotnika z uporabo obrazcev in to povežejo s pretvarjanjem merskih enot	III	7.	0,46	0,64

Naloga	Točke	Področje	Cilj-učenci:	Taksonomska stopnja	Razred	IT	ID
5.a	1	Merjenje	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	II	6.	0,69	0,5
5.b	1	Merjenje	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	II	6.	0,57	0,52
5.c	1	Merjenje	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	II	6.	0,22	0,46
5.d	1	Merjenje	pretvarjajo merske enote na izbrano enoto in računajo z njimi (manjše enote v večje)	III	6.	0,35	0,56
6.a.1	1	Geometrijski elementi in pojmi	uporabljajo strategije za računanje obsega in ploščine večkotnika (npr. uporaba obrazca, merjenje, preoblikovanje na znane like)	III	8.	0,71	0,58
6.a.2	1	Geometrijski elementi in pojmi	uporabljajo strategije za računanje obsega in ploščine večkotnika (npr. uporaba obrazca, merjenje, preoblikovanje na znane like)	III	8.	0,66	0,65
6.a.3	1	Geometrijski elementi in pojmi	uporabljajo strategije za računanje obsega in ploščine večkotnika (npr. uporaba obrazca, merjenje, preoblikovanje na znane like)	III	8.	0,62	0,64
6.b	1	Izrazi	razumejo pomen spremenljivk v izrazih	IV	8.	0,31	0,61
7.a.1	1	Izrazi	izračunajo zmnožek vsote in razlike dveh danih členov ter kvadrat dvočlenika	IV	9.	0,66	0,6
7.a.2	1	Izrazi	izračunajo zmnožek vsote in razlike dveh danih členov ter kvadrat dvočlenika	II	9.	0,47	0,61
7.b.1	1	Enačbe in neenačbe	rešijo linearno enačbo z realnimi koeficienti in napravijo preizkus	III	9.	0,57	0,5
7.b.2	1	Enačbe in neenačbe	rešijo linearno enačbo z realnimi koeficienti in napravijo preizkus	III	9.	0,66	0,52
7.b.3	1	Enačbe in neenačbe	rešijo linearno enačbo z realnimi koeficienti in napravijo preizkus	III	9.	0,68	0,54
7.b.4	1	Enačbe in neenačbe	rešijo linearno enačbo z realnimi koeficienti in napravijo preizkus	III	9.	0,33	0,57
8.a	1	Obdelava podatkov	iz prikaza preberejo podatke in jih interpretirajo	I	6.	0,7	0,42
8.b	1	Obdelava podatkov	ocenijo verjetnost s sklepanjem in utemeljevanjem (življenjske situacije)	II	9.	0,7	0,5
8.c	1	Obdelava podatkov	ocenijo verjetnost s sklepanjem in utemeljevanjem (življenjske situacije)	II	9.	0,56	0,63
8.d.1	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	rešijo indirektne besedilne naloge	IV	8.	0,57	0,45
8.d.2	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	rešijo indirektne besedilne naloge	IV	8.	0,38	0,54
8.d.3	1	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami	rešijo indirektne besedilne naloge	IV	8.	0,18	0,35

Naloga	Točke	Področje	Cilj-učenci:	Taksonomska stopnja	Razred	IT	ID
9.1	1	Geometrijski elementi in pojmi	izračunajo površino in prostornino kocke in kvadra (brez obrazcev)	IV	6.	0,57	0,61
9.2	1	Geometrijski elementi in pojmi	izračunajo površino in prostornino prizme ter valja (z računalom in brez njega)	IV	9.	0,3	0,58
9.3	1	Geometrijski elementi in pojmi	izračunajo površino in prostornino prizme ter valja (z računalom in brez njega)	IV	9.	0,24	0,56
9.4	1	Geometrijski elementi in pojmi	uporabljajo obrazce za izračun površine in prostornine prizme, valja, piramide in stožca ter za računanje neznanih količin	IV	9.	0,44	0,67
9.5	1	Geometrijski elementi in pojmi	uporabljajo obrazce za izračun površine in prostornine prizme, valja, piramide in stožca ter za računanje neznanih količin	IV	9.	0,37	0,62
9.6	1	Merjenje	povežejo votle mere s kubnimi	II	6.	0,28	0,6

Legenda:

Taksonomske stopnje (Gagne):

I. – poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev,

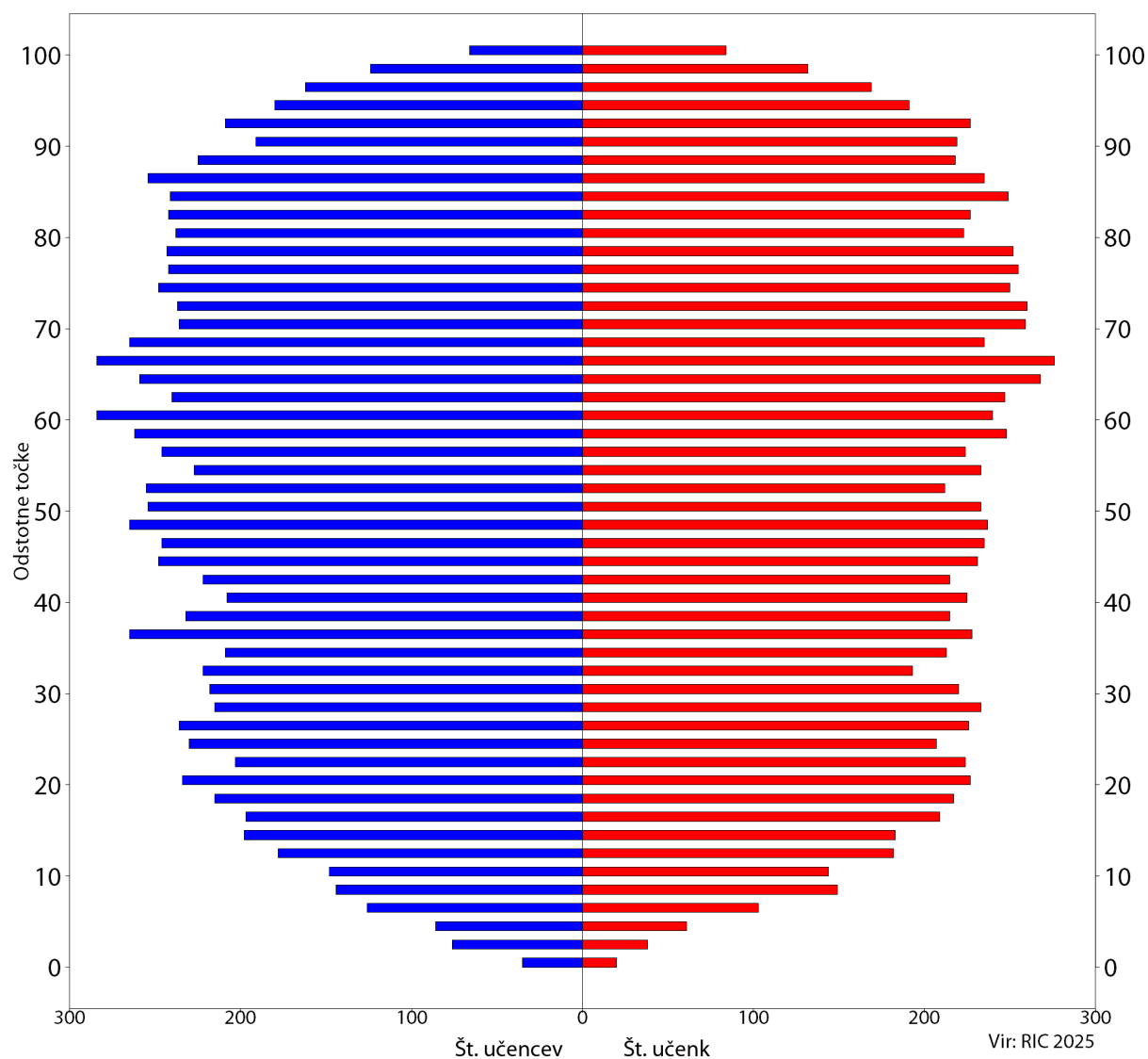
II. – izvajanje rutinskih postopkov,

III. – uporaba kompleksnih postopkov,

IV. – reševanje in raziskovanje problemov.

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (matematika 9. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (matematika 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	48,25	25,34	1134	27
Goriška regija	52,20	25,37	1215	28
Primorsko-notranjska regija	52,74	24,16	533	18
Gorenjska regija	53,57	25,60	2213	35
Osrednjeslovenska regija	59,28	25,72	6029	108
Jugovzhodna Slovenija	50,05	26,78	1556	36
Posavska regija	50,87	26,72	761	24
Zasavska regija	44,64	25,20	536	13
Savinjska regija	52,97	25,90	2591	58
Koroška regija	49,16	24,57	654	21
Podravska regija	48,39	26,51	3053	85
Pomurska regija	44,49	26,18	996	38

[nazaj na Poročilo](#)

3.5 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz angleščine v 9. razredu

Poročilo

Preizkus iz angleščine za 9. razred ima 4 dele, kjer preverjamo tri različne jezikovne spretnosti (2 nalogi slušnega razumevanja, 2 nalogi bralnega razumevanja, 1 naloga pisnega sporočanja) in rabo jezika (2 nalogi). Govorne zmožnosti tudi tokrat nismo preverjali, kar je pomembno upoštevati pri razlagi rezultatov, saj so učenci lahko različno uspešni pri posameznih jezikovnih zmožnostih.

Rezultati preizkusa 2025 kažejo, da so učenci najuspešneje reševali naloge slušnega razumevanja, saj je bil indeks težavnosti (IT) 0,65. Sledi bralno razumevanje (IT = 0,63), nato pa pisno sporočanje (IT = 0,60) in raba jezika, kjer preverjamo slovnično pravilnost, zapis in besedišče v sobesedilu (IT = 0,60). Takšni rezultati niso presenetljivi, saj se glede na teorijo usvajanja in učenja jezika pričakuje, da bodo učenci najuspešnejši pri poslušanju, da pa bodo imeli več težav pri pisni zmožnosti in rabi jezika. Kljub temu pa lahko opazimo, da so razlike med posameznimi jezikovnimi spretnostmi in tudi rabo jezika relativno majhne, zato lahko z veliko gotovostjo trdimo, da gre za uravnoteženo znanje angleščine pri učencih 9. razreda glede na znanje in posamezne spretnosti.

Po uspešnosti reševanja se je slušno razumevanje izkazalo za zmerno zahtevno, uspešnost reševanja posameznih postavk pa je bila raznolika (indeks težavnosti se je gibal med 0,32 in 0,91). Pri nekaterih postavkah so bili učenci zelo uspešni (četrto postavko pri drugi nalogi je npr. uspešno rešilo kar 91 % učencev), nekatere pa so se izkazale za zahtevnejše, npr. tiste, pri katerih so morali povezati različne slišane informacije in hkrati izločiti distraktorje. Učenci so imeli težave pri razumevanju posrednih pomenov in parafraz (npr. povezovanje različnih izrazov za isti pomen), na slabše reševanje zadnjih dveh postavk slušnega razumevanja pa je morda vplival tudi upad koncentracije. Najlažje so bile tiste postavke, kjer so bile ključne informacije večkrat ponovljene v slišnem besedilu in kadar je bila ključna misel besedila jasno poudarjena.

Pri nalogah bralnega razumevanja so se učenci dobro odrezali pri postavkah, ki so zahtevale iskanje konkretnih informacij. Težave so imeli pri razumevanju vzročno-posledičnih povezav, povezovanju sopomenk in logičnem sklepanju ter natančnem branju vseh delov besedila. Indeks težavnosti testnih postavk se je gibal med 0,43 in 0,78, kar kaže, da so bile za učence srednje težavne. Najzahtevnejša je bila postavka, pri kateri so morali učenci natančno prebrati in primerjati tri besedila ter poiskati točno določeno informacijo, ki se je nanašala na dve besedili.

Pri preverjanju slovničnega znanja so imeli učenci največ težav pri uporabi trpnika, ugotavljanju časovnih razmerij in rabi prislovov. Predvidevamo, da jim je pri določenih postavkah težave povzročal pravilen zapis (*easily*). Pokazala se je tudi večja razpršenost težavnosti med postavkami, saj se je indeks težavnosti gibal med 0,23 in 0,81.

Pri preverjanju rabe besedišča se je izkazalo, da učenci razmeroma dobro prepoznajo pomen besed iz sobesedila in iskane besede ustrezno zapišejo. Indeks težavnosti se je gibal med 0,55 in 0,77.

Pri nalogi pisnega sporočanja smo preverjali 4 kriterije, in sicer vsebino, besedišče, slovnico in zgradbo besedila. Učenci so imeli več težav pri uporabi bogatega in ustreznega besedišča ter raznovrstni in pravilni rabi slovničnih struktur. Nekoliko višji dosežki se kažejo pri vsebinski ustreznosti (razvijanje iztočnic) in zgradbi besedila (koherentnost in logično sosledje).

Rezultati celotnega preizkusa kažejo, da učenci pri preverjanih spretnostih izkazujejo uravnoteženo in razmeroma visoko raven znanja. Sklepamo, da učitelji pri svojem delu posvečajo pozornost celostnemu razvoju teh jezikovnih spretnosti. Pri tem pa še enkrat poudarjamo, da preizkus ne vključuje govorne spretnosti, ki pa jo je pri pouku prav tako potrebno enakovredno razvijati.

Učiteljem priporočamo, da prek čim bolj avtentičnih besedil in različnih tipov nalog še naprej razvijajo vse štiri jezikovne spretnosti. Pri nalogah slušnega in bralnega razumevanja naj se učenci spopadajo tudi s težjimi postavkami, kjer so pomeni posredno izraženi oziroma kjer je potrebno sklepanje iz sobesedila. Pri razvijanju slušnega in bralnega razumevanja je ključno tako intenzivno kot tudi ekstenzivno poslušanje in branje krajših ter daljših besedil. S tem učenci ne le širijo svoj besedni zaklad in razvijajo raznoliko ter pravilno rabo slovničnih struktur, temveč tudi krepijo svojo pisno zmožnost, ki je ključna za jasno in učinkovito sporazumevanje.

Priloge:

Priloga 1: [Struktura in opis preizkusa znanja](#)

Priloga 2: [Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi](#)

Priloga 3: [Specifikacijska tabela](#)

Priloga 4: [Dosežki po spolu](#)

Priloga 5: [Dosežki po regijah](#)

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: ANGLEŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Andrin, A. [et al.]. *Učni načrt. Program osnovna šola. Angleščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo, 2016.

3 Shema preizkusa

Sporazumevalna zmožnost	Opis	Delež v skupnem številu točk	Št. nalog/točk	Predvideni čas
Slušno razumevanje	Naloge, ki preverjajo spretnost poslušanja in slušno razumevanje.	24 %	1–3 naloge/ 12 točk	15 min
Bralno razumevanje	Naloge, ki preverjajo spretnost branja in bralno razumevanje	26 %	1–3 naloge/ 13 točk	45 min
Raba jezika	Naloge, ki preverjajo rabo jezika in besedišča.	24 %	1–3 naloge/ 12 točk	
Pisno sporočanje	Naloge, ki preverjajo spretnost pisnega sporočanja.	26 %	1–2 nalogi/ 13 točk	
Skupaj: 100 %			Skupno št. točk: 50	Skupaj: 60 minut

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Vrednotenje
Naloge zaprtega tipa: – alternativna izbira, – izbirni tip z enim pravilnim odgovorom, – izbirni tip z več pravilnimi odgovori, – dopolnjevanje z naborom, – dopolnjevanje brez nabora, – dopolnjevanje s preoblikovanjem, – povezovanje, urejanje in razvrščanje, – kratki zaprti odgovori. Naloge odprtega tipa: – krajši pisni sestavek.	Naloge so ovrednotene v skladu z navodili za vrednotenje. Vsak pravilen odgovor prinaša 1 točko, razen pri pisnem sporočanju, kjer so pisni sestavki ovrednoteni glede na kriterije in opisnike, ki jih pripravi predmetna komisija za angleščino.

5 Sestava preizkusa

Pri sestavi preizkusa je upoštevan *Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO)*. Ob koncu tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja je glede na učni načrt predvidena raven znanja A2 oz. B1.

6 Opis preizkusa

Preizkus traja 60 minut in je razdeljen na štiri dele: slušno razumevanje, bralno razumevanje, raba jezika in pisno sporočanje.

IZLOČENE VSEBINE

V preizkusu so zajete vse teme iz Učnega načrta za angleščino (2016). Teme se pri pouku obravnavajo ciklično in so samo podlaga za razvoj sporazumevalne zmožnosti, hkrati pa se prilagajajo starosti in stopnji znanja učencev. **Učenje in usvajanje tujega jezika poteka procesno in ni vezano na posamezna vsebinska področja. Posameznih tem zato ni mogoče in tudi ni smiselno izključevati.**

a) Slušno razumevanje

Z nalogami slušnega razumevanja učenci pokažejo, da prepoznajo in razumejo:

- avtentična besedila v standardnih različicah angleščine,
- prilagojena angleška besedila v standardnih različicah angleščine.

Viri besedil so govorjena besedila domačih in tujih govorcev angleščine. Teme besedil so usklajene z učnim načrtom za angleščino.

Organizacija

Navodila za reševanje nalog slušnega razumevanja so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Za reševanje je predvidenih 15 minut. Vsako besedilo učenci poslušajo dvakrat. Dolžina enega slušnega besedila je do 4 minute. Dolžina govorjenih besedil se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisovalna. Uporabljene so lahko naslednje vrste slušnih besedil:

- krajša umetnostna besedila (zgodbe, pripovedi, dramska besedila, pesmi ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, poti ali smeri, recepti ...),
- pogovori in intervjuji,
- obvestila,
- navodila in pravila,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, reklamna sporočila.

Podspretnosti slušne spretnosti

Učenec:

- izlušči glavno/-e misel/-i besedila,
- razume podatke in podrobnosti v besedilu,
- ugotovi razpoloženje govorcev,
- prepozna zaporedje dogodkov v besedilu,
- povzame določene informacije v besedilu,
- sklepa o pomenu besedila na podlagi zunajbesedilnih okoliščin.

Tipi nalog

Preizkus vsebuje do tri naloge slušnega razumevanja različnega tipa in z različnimi temami.

Naloge zahtevajo nebesedni in/ali kratek besedni odziv, npr.:

- naloge izbirnega tipa (alternativna izbira, izbirni tip z enim pravilnim odgovorom, izbirni tip z več pravilnimi odgovori),
- naloge povezovanja,
- naloge dopolnjevanja (z naborom ali brez nabora),
- naloge kratkih odgovorov.

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

b) Bralno razumevanje

Z nalogami bralnega razumevanja učenci pokažejo, da razumejo:

- izvirna besedila v angleščini, po potrebi rahlo prilagojena,
- delno prilagojena besedila.

Besedila so iz različnih virov, npr. iz časopisov, revij, prospektov, knjig, katalogov, spleta itd. Teme izbranih besedil ustrezajo razvojni stopnji učencev in so zapisane v učnem načrtu za angleščino.

Organizacija

Navodila za reševanje nalog bralnega razumevanja so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Za reševanje se priporoča približno 20 minut, vendar si učenci lahko sami razporedijo, koliko časa bodo porabili za posamezno nalogo.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna, opisovalna, razlagalna in utemeljevalna. Ustrezno so členjena in jasno strukturirana. Dolžina besedil se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo. Dolžina posameznega bralnega besedila je do 500 besed.

Uporabljene so lahko naslednje vrste besedil:

- krajša umetnostna besedila (zgodbe, pripovedi, dramska besedila, pesmi ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, postopkov, poti ali smeri, ocene knjig, filmov ...),
- zasebna pisma, elektronska sporočila,
- kratki življenjepisi,
- članki,
- intervjuji, blogi, forumi,
- obvestila, vabila, reklamna sporočila, oglasi,
- navodila, pravila, recepti,
- horoskopi,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, jedilni listi.

Podspretnosti bralne spretnosti

Učenec:

- razume podatke in podrobnosti v besedilu;
- povzame določene informacije v besedilu;
- razume pomen besed in besednih zvez iz sobesedila;
- izlušči glavno/-e misel/-i in glavne poudarke besedila;
- prepozna nekatere okoliščine v besedilu (npr. dogajalni kraj, čas, osebe itn.);
- iz besedila ugotovi razpoloženja, stališča in namen besedila;
- razume osnovna notranja razmerja v besedilu (npr. časovna, vzročno-posledična);
- sklepa o pomenu besedila na podlagi zunajbesedilnih okoliščin.

Tipi nalog

Preizkus vsebuje do tri naloge bralnega razumevanja različnega tipa in z različnimi temami.

Naloge zahtevajo nebesedni in/ali kratek besedni odziv, npr.:

- naloge kratkih odgovorov,
- naloge izbirnega tipa (alternativna izbira, izbirni tip z enim pravilnim odgovorom, izbirni tip z več pravilnimi odgovori),
- naloge povezovanja,
- naloge dopolnjevanja (z naborom ali brez nabora),
- prenos podatkov v drugo obliko (npr. označevanje, izpolnjevanje tabel).

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

c) Raba jezika

V tem delu preizkusa se preverjata leksikalno znanje (besedišče) in uporaba jezikovnih struktur na oblikoslovni in skladenjski ravni v smiselnem in razumljivem sobesedilu ali s tvorjenjem takšnega besedila. Spretnost jezikovne rabe se v pisnem delu preizkusa preverja skupaj s spretnostjo bralnega razumevanja in pisnega sporočanja.

Organizacija

Navodila za reševanje so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen primer.

Vrste besedil

V preizkusu so uporabljena do tri besedila različnih vrst. Dolžina posameznega besedila je do 300 besed. Uporabljene so lahko naslednje vrste besedil:

- krajša umetnostna besedila (zgodbe, pripovedi, dramska besedila, pesmi, ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, postopkov, poti ali smeri, ocene knjig, filmov ...),
- zasebna pisma, elektronska sporočila,
- kratki življenjepisi,
- članki,
- intervjuji, blogi, forumi,
- obvestila, vabila, reklamna sporočila, oglasi,
- navodila, pravila, recepti,
- horoskopi,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, jedilni listi.

Tipi nalog

V tem delu preizkusa so do tri naloge različnega tipa, npr.:

- naloge izbirnega tipa,
- naloge dopolnjevanja (z naborom, brez nabora, dopolnjevanje s preoblikovanjem),
- naloge povezovanja,
- transformacijske naloge,
- tvorjenje povedi z iztočnicami in/ali po navodilu.

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden po 1 točko.

d) Pisno sporočanje

Z nalogami pisnega sporočanja se preverja zmožnost tvorjenja pisnega besedila v angleščini.

Namen besedil je: pripovedovati, opisovati, obveščati, izraziti mnenje, svetovati, predlagati itd.

Naloge so vodene. V tem delu preizkusa učenci tvorijo eno ali dve pisni besedili. Teme besedil so usklajene z učnim načrtom za angleščino.

Organizacija

Navodila so v učnem jeziku učencev. Vhodni podatki (besedne iztočnice ipd.) so v angleščini ali v učnem jeziku učencev. Dolžina pisnega izdelka/izdelkov je najmanj 120 besed.

Vrste besedil

Možne so naslednje besedilne vrste:

- (elektronsko) sporočilo, voščilo, povabilo,
- (elektronsko) pismo (npr. pismo prijatelju, s katerim si dopisuješ),
- opis osebe, dogodka, kraja ...,
- kratka pripoved (zgodba),
- dnevniški zapis, blog,
- kratek prispevek za šolski časopis, mladinsko revijo, spletno stran itd.,
- domišljijski spis.

Tipi nalog

Ta del preizkusa vključuje do dve nalogi odprtega tipa, npr.:

- pisanje krajšega pisnega sestavka po iztočnicah,
- pisanje sestavka kot odziv na besedilo (npr. odgovor na pismo, oglas, elektronsko sporočilo itd.),
- nadaljevanje zgodbe,
- dopolnjevanje besedila (odstavka),
- opisovanje slike/risbe ali niza slik/risb in urejanje v besedilo (npr. pripoved),
- razširjanje zapiskov (npr. iztočnic in drugih ključnih besed) v besedilo.

V nalogah se določijo:

- sporočilni namen besedila/namen naloge,
- naslovnik,
- iztočnica/-e (besedna/-e ali slikovna/-e),
- predvidena dolžina besedila,
- merila za vrednotenje.

Vrednotenje

Merila za vrednotenje nalog so:

- **vsebina**,
- **besedišče**,
- **slovnica**,
- **zgradba besedila**.

Pri vrednotenju učitelji ocenjevalci uporabljajo analitično lestvico:

- petstopenjsko lestvico za **vsebino** (0–4 točke),
- petstopenjsko lestvico za **besedišče** (0–4 točke),
- štiristopenjsko lestvico za **slovnico** (0–3 točke),
- tristopenjsko lestvico za **zgradbo besedila** (0–2 točki).

7 Pripomočki

Učenec lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero. Uporaba slovarjev ni dovoljena.

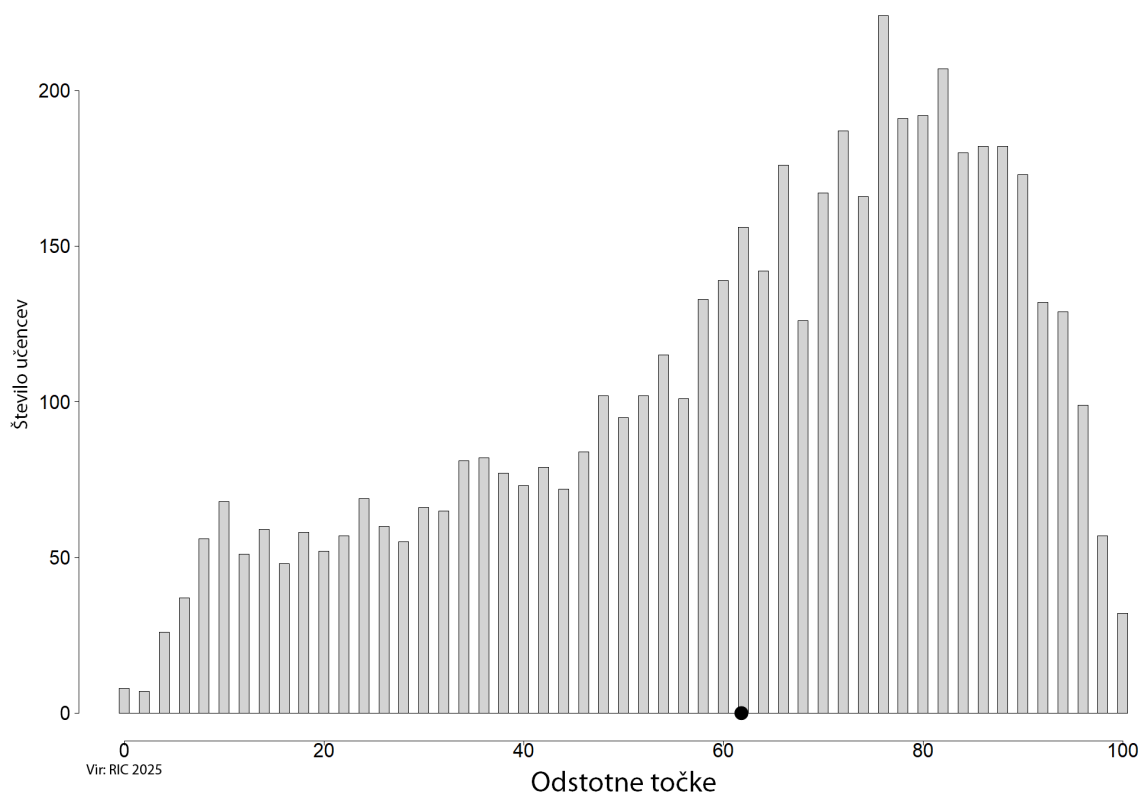
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (angleščina 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	5.277
Število postavk	41
Možne točke	50
Povprečno št. točk	30,90
Povprečno št. odstotnih točk	61,81
Standardni odklon odstotnih točk	24,63
Indeks težavnosti	0,62
Indeks zanesljivosti	0,94

Porazdelitev dosežkov v državi (angleščina 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu ANGLEŠČINA (9. razred, 2025, N = 5277)

[nazaj na Poročilo](#)

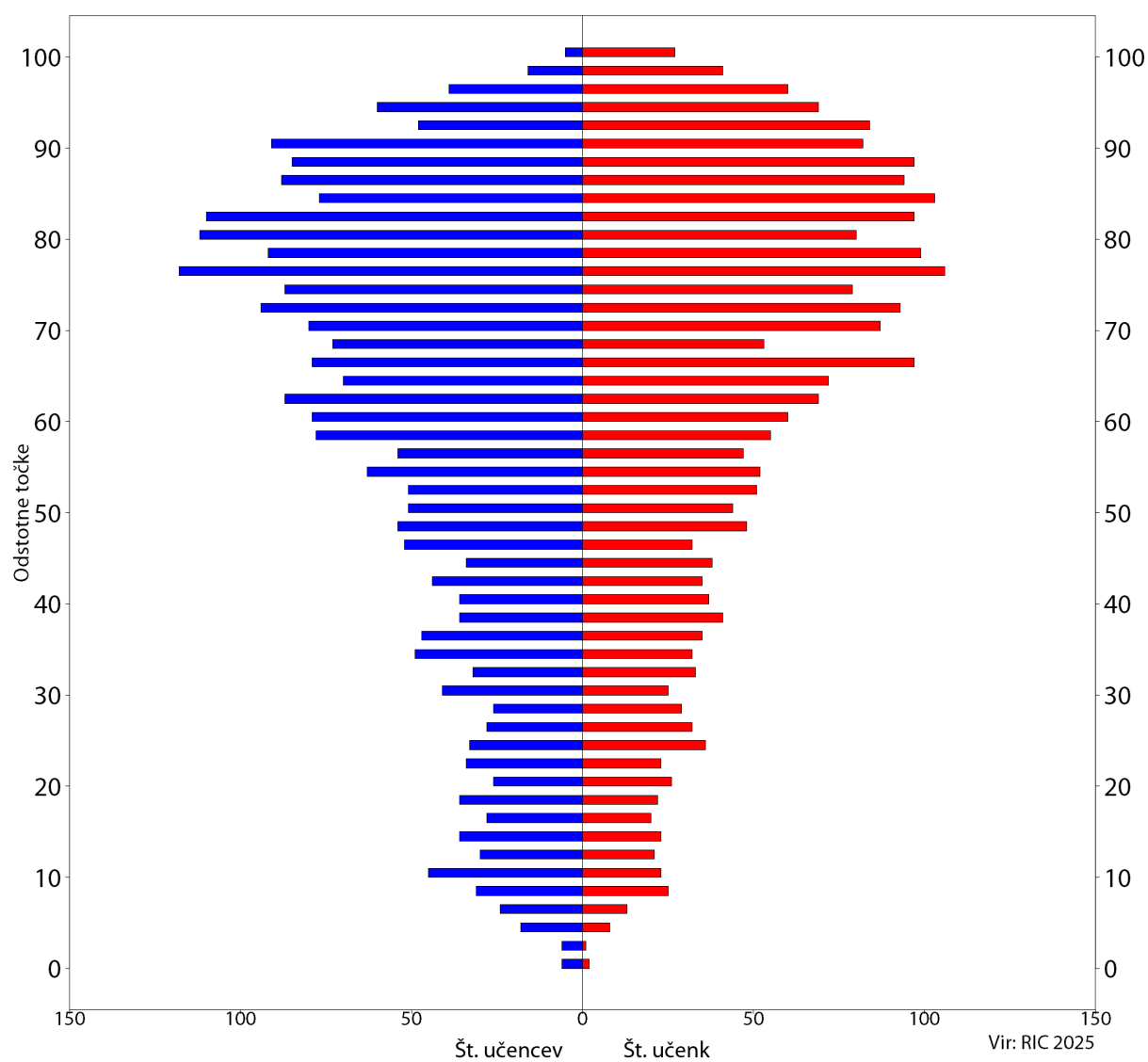
Specifikacijska tabela (angleščina 9. razred, NPZ 2025)

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec	Postavka	Št. točk	IT	ID	
A	1	slušno razumevanje	THE EIFFEL TOWER	povezovanje, urejanje in razvrščanje	članek	država, kraj, prebivalci, potovanja	– izlušči glavne misli in glavne poudarke besedila – razume podatke in podrobnosti v besedilu	1	1	0,67	0,48	
								2	1	0,37	0,46	
								3	1	0,68	0,57	
								4	1	0,84	0,56	
								5	1	0,55	0,54	
								6	1	0,63	0,57	
A	2	slušno razumevanje	THE BRONTË SISTERS	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	življenjepis	življenje osebe	– izlušči glavne misli in glavne poudarke besedila – razume podatke in podrobnosti v besedilu – prepozna časovno zaporedje dogodkov v besedilu	1	1	0,79	0,54	
								2	1	0,75	0,54	
								3	1	0,78	0,53	
								4	1	0,91	0,43	
								5	1	0,46	0,45	
								6	1	0,32	0,36	
B	1	bralno razumevanje	CALIFORNIA TREKKING	izbirni tip z enim ali več pravilnimi odgovori	članek	država, kraj, prebivalci, potovanja, promet	– razume glavno misel besedila – razume podrobnosti v besedilu – v besedilu poišče določene podatke	1	1	0,62	0,41	
								2	1	0,52	0,49	
								3	1	0,57	0,49	
						prosti čas (šport, počitnice)		4	1	0,59	0,47	
								5	1	0,70	0,49	
								6	1	0,43	0,36	
B	2	bralno razumevanje	THE BIRTHPLACE OF COFFEE	dopolnjevanje z naborom	članek	narava (rastline)	– razume glavno misel besedila – razume podrobnosti v besedilu	1	1	0,77	0,64	
								2	1	0,78	0,57	
						država, kraj prebivalci	– v besedilu poišče določene podatke	3	1	0,59	0,52	
								4	1	0,67	0,54	
								5	1	0,65	0,50	
								6	1	0,71	0,55	
								7	1	0,64	0,53	

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec	Postavka	Št. točk	IT	ID
C	1	raba jezika – strukture	ON THE FROG WATCH	dopolnjevanje s preoblikovanjem	prispevek	narava (živali)	– uporablja ustrezne slovnične strukture v sobesedilu – ustrezno zapisuje znane besede	1	1	0,23	0,30
								2	1	0,46	0,47
								3	1	0,28	0,41
								4	1	0,79	0,59
								5	1	0,81	0,44
								6	1	0,62	0,50
C	2	raba jezika – besedišče	MY SECRET TEAM	dopolnjevanje brez nabora	prispevek	prosti čas (šport)	– uporablja besedišče z ustreznih tematskih področij v sobesedilu – ustrezno zapisuje znane besede	1	1	0,55	0,52
								2	1	0,64	0,58
								3	1	0,73	0,59
								4	1	0,77	0,56
								5	1	0,68	0,61
								6	1	0,58	0,59
D		pisno sporočanje	SCREEN TIME	krajši pisni sestavek	prispevek	prosti čas tehnologija, mediji	– piše besedilo o temi, ki je ustrezna tej starostni stopnji, z večinoma konkretno in delno abstraktno vsebino – uporablja širši nabor besedišča – uporablja raznovrstne slovnične strukture – uporablja raznovrstna vezniška sredstva in s preprostimi kohezivnimi sredstvi povezuje stavke v linearno besedilo – večinoma ustrezno zapisuje znane besede – ločila uporablja večinoma ustrezno – brez večjih pomanjkljivosti uporablja osnovne standardne oblike (angl. layout) znanih vrst besedil – besedilo členi na odstavke – besedilo prilagodi naslovniku in sporočilnemu namenu, besedilni vrsti in zvrsti/stopnji formalnosti	vsebina	4	0,62	0,73
								besedišče	4	0,56	0,79
								slovnica	3	0,57	0,79
								zgradba besedila	2	0,68	0,71

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (angleščina 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (angleščina 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	62,52	23,17	290	6
Goriška regija	57,57	25,78	282	7
Primorsko-notranjska regija	61,23	22,70	133	4
Gorenjska regija	62,39	24,07	580	9
Osrednjeslovenska regija	63,73	24,59	1550	30
Jugovzhodna Slovenija	58,49	26,02	393	9
Posavska regija	58,23	27,20	166	6
Zasavska regija	61,21	26,22	117	3
Savinjska regija	58,43	25,76	650	14
Koroška regija	60,92	25,17	154	5
Podravska regija	62,89	22,74	831	23
Pomurska regija	70,58	21,37	131	6

[nazaj na Poročilo](#)

3.6 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz nemščine v 9. razredu

Poročilo

Preizkus je preverjal tri jezikovne zmožnosti (slušno razumevanje, bralno razumevanje, pisno sporočanje) ter poznavanje in rabo jezika. Govorna zmožnost na NPZ ni vključena, vendar jo je pri pouku ravno tako treba razvijati.

Učenci so bili najuspešnejši pri bralnem razumevanju, kjer je bil indeks težavnosti (IT) 0,52. Sledi slušno razumevanje (IT = 0,46), pisno sporočanje (IT = 0,45), najzahtevnejše pa so bile naloge poznavanja in rabe jezika (IT = 0,40). Pri interpretaciji dosežkov je treba upoštevati nizek numerus učencev, ki so pisali NPZ iz nemščine v 9. razredu (125 učencev na 11 šolah).

Analiza je pokazala, da učenci pri slušnem razumevanju razumejo temeljno sporočilo slišnega besedila in uspešno prepoznajo specifične podatke, kot so lokacije nekaterih prostorov v šoli in nekatere poklice oseb. Učenci z višjimi dosežki razumejo tudi podrobnosti in kontekstualne namige (npr. razvrščenost prostorov, opisi dejavnosti). Pri učencih z nižjimi dosežki nastopijo težave pri manj očitnih informacijah. Težave se pojavijo tudi, ko je treba informacije povezati ali sklepati iz konteksta. Večkrat niso upoštevali spola pri ugotavljanju poklicev.

Pri bralnem razumevanju so učenci prepoznali glavno misel in specifične podatke v tematsko zanimivih besedilih. Prvo nalogo, ki je zahtevala povezovanje vprašanj z odgovori in razumevanje implicitnih pomenov, so uspešno rešili le učenci z višjimi dosežki. Učenci z nižjimi dosežki so bili uspešnejši pri drugi nalogi kratkih odgovorov, predvsem pri vprašanjih, kjer so odgovore našli neposredno v vnosnem besedilu, brez parafraziranja. Težave pa so imeli pri kompleksnejših vprašanjih, kjer je bilo treba sklepati, interpretirati ali povezovati informacije.

Dosežki pri nalogah poznavanja in rabe jezika so pokazali, da učenci uporabljajo osnovno besedišče in prepoznajo preproste slovnične strukture. Poznavanje slovnično zahtevnejših struktur (npr. stopnjevanje pridevnikov, osebni zaimki, predlogi) so pokazali učenci z višjimi dosežki. Opažamo slabše prepoznavanje vprašalnic, velenika in ločljivo sestavljenih glagolov.

Pri pisnem sporočanju učenci z višjimi dosežki znajo tvoriti smiselno, slovnično pravilno in tematsko povezano besedilo. Uporabljajo ustrezno besedišče in predvsem osnovne jezikovne strukture. Učenci z nižjimi dosežki pa imajo težave pri vključevanju vseh iztočnic, logični povezanosti sestavka in jasnosti izražanja. Besedišče je preskromno, pravopisne in slovnične napake so pogoste.

Na podlagi analize dosežkov priporočamo, da naj učitelji pri pouku nemščine sistematično razvijajo vse jezikovne zmožnosti, tudi govorno, čeprav ta ni vključena na NPZ. Pri slušnem razumevanju naj učenci vadijo prepoznavanje ključnih informacij in sklepanje iz konteksta. Bralno razumevanje naj vključuje raznolika, tematsko zanimiva besedila in naloge različnih zahtevnostnih ravni, s poudarkom na strategijah razumevanja. Pri poznavanju in rabi jezika naj utrjujejo osnovne in zahtevnejše slovnične strukture (npr. besedni vrstni red, skloni, ločljivo sestavljeni glagoli, stopnjevanje pridevnikov, velenik ...) v sobesedilu, z nalogami različnih tipov. Pisno sporočanje naj temelji na strukturiranem pisanju z uporabo iztočnic, bogatenju besedišča in rednem pisanju krajših sestavkov s povratno informacijo. Učitelji naj pouk prilagajajo različnim ravnam znanja, spodbujajo motivacijo in povezujejo vse jezikovne zmožnosti v smiselno celoto.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: NEMŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Kač, L. [et al.]. *Učni načrt. Program osnovna šola. Nemščina* [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo, 2016.

3 Shema preizkusa

Jezikovne zmožnosti	Opis	Delež v skupnem številu točk	Število nalog/točk	Predvideni čas
Slušno razumevanje	Naloge, ki preverjajo učenčevo zmožnost poslušanja in slušnega razumevanja.	23 %	do 3 naloge/ 15 točk	do 15 min
Bralno razumevanje	Naloge, ki preverjajo učenčeve zmožnosti branja in bralnega razumevanja.	23 %	do 3 naloge/ 15 točk	do 45 min
Poznavanje in raba jezika	Naloge, ki preverjajo poznavanje in rabo jezika.	31 %	do 4 naloge/ 20 točk	
Pisno sporočanje	Naloge, ki preverjajo učenčevo zmožnost pisnega sporočanja.	23 %	1 naloga/ 15 točk	

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Vrednotenje
Naloge zaprtega tipa: – izbirni tip (izbira in označitev pravilnega odgovora/pravih odgovorov med več danimi; kaj ne sodi zraven), – dopolnjevanje (z naborom ali brez nabora; s preoblikovanjem), – povezovanje, urejanje, razvrščanje (povezovanje besede s sliko, naslova z besedilom, dveh delov povedi, besed v poved, stalnih besednih zvez, odgovorov z vprašanji, zapisovanje nadpomenk, podpomenk, protipomenk ..., urejanje delov zgodbe v zgodbo, urejanje pomešanih povedi), – prenos podatkov v drugo obliko (nadomeščanje slike z besedo, označevanje, izpolnjevanje tabel in križank), – kratki zaprti odgovori, – korekcija. Naloge odprtega tipa: – krajši pisni sestavek.	Vsak pravilen odgovor prinaša 1 točko, skupaj 65 točk. Krajši vodeni pisni sestavek se vrednoti v skladu z merili in opisniki, ki jih pripravi predmetna komisija za nemščino.

5 Sestava preizkusa

Pri sestavi preizkusa je upoštevan *Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO)*. Ob koncu tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja je glede na učni načrt predvidena raven znanja A2/B1.

6 Opis preizkusa

Preizkus traja 60 minut in vsebuje preverjanje slušnega razumevanja, bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter pisnega sporočanja.

SLUŠNO IN BRALNO RAZUMEVANJE

S slušnim in bralnim razumevanjem se preverja učenčeva sposobnost, da po poslušanju ali branju razume različna avtentična besedila iz revij in časopisov z znanega tematskega področja (krajše pripovedi, anekdote, dvogovori, šale, obvestila, poročila, sporočila, opozorila, reklame, zloženke, pisma, razglednice, opisi oseb, opisi dogodkov, dnevniki, kratki življenjepisi, pesmi ...), ki so lahko tudi prilagojena.

POZNAVANJE IN RABA JEZIKA

Poznavanje in uporaba besedišča in slovničnih struktur se preverjata tako na receptivni kakor tudi na produktivni ravni v kontekstu – v čimbolj avtentičnih povedih in besedilih. Ne preverja se teoretično slovnično znanje.

PISNO SPOROČANJE

S pisnim sporočanjem se preverja učenčeva zmožnost tvorjenja krajših vodenih pisnih besedil. Napisati morajo npr. sporočilo, voščilo, razglednico, pismo, pripoved ali sestavek na podlagi vnosnih podatkov (besedilo, slike, ključne besede itd.).

IZLOČENE VSEBINE

Cilji učenja jezika so zastavljeni procesno, saj se znanje vsako leto nadgrajuje. Učenec mora **pri NPZ** poznati **vse vsebine iz učnega načrta**.

7 Pripomočki

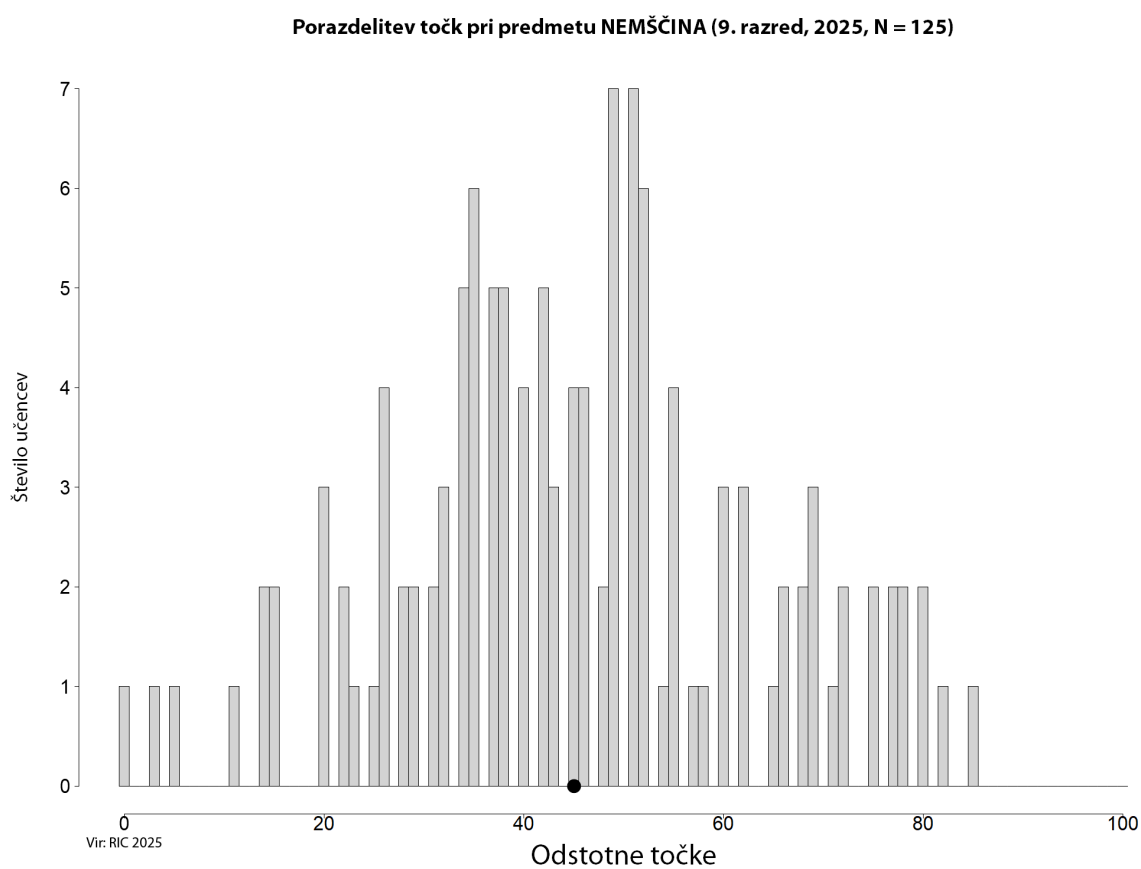
Učenec potrebuje modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik. Uporaba slovarjev ni dovoljena.

nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (nemščina, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	125
Število postavk	54
Možne točke	65
Povprečno število točk	29,28
Povprečno število odstotnih točk	45,05
Standardni odklon odstotnih točk	18
Indeks težavnosti	0,45
Indeks zanesljivosti	0,91

Porazdelitev dosežkov v državi (nemščina, 9. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

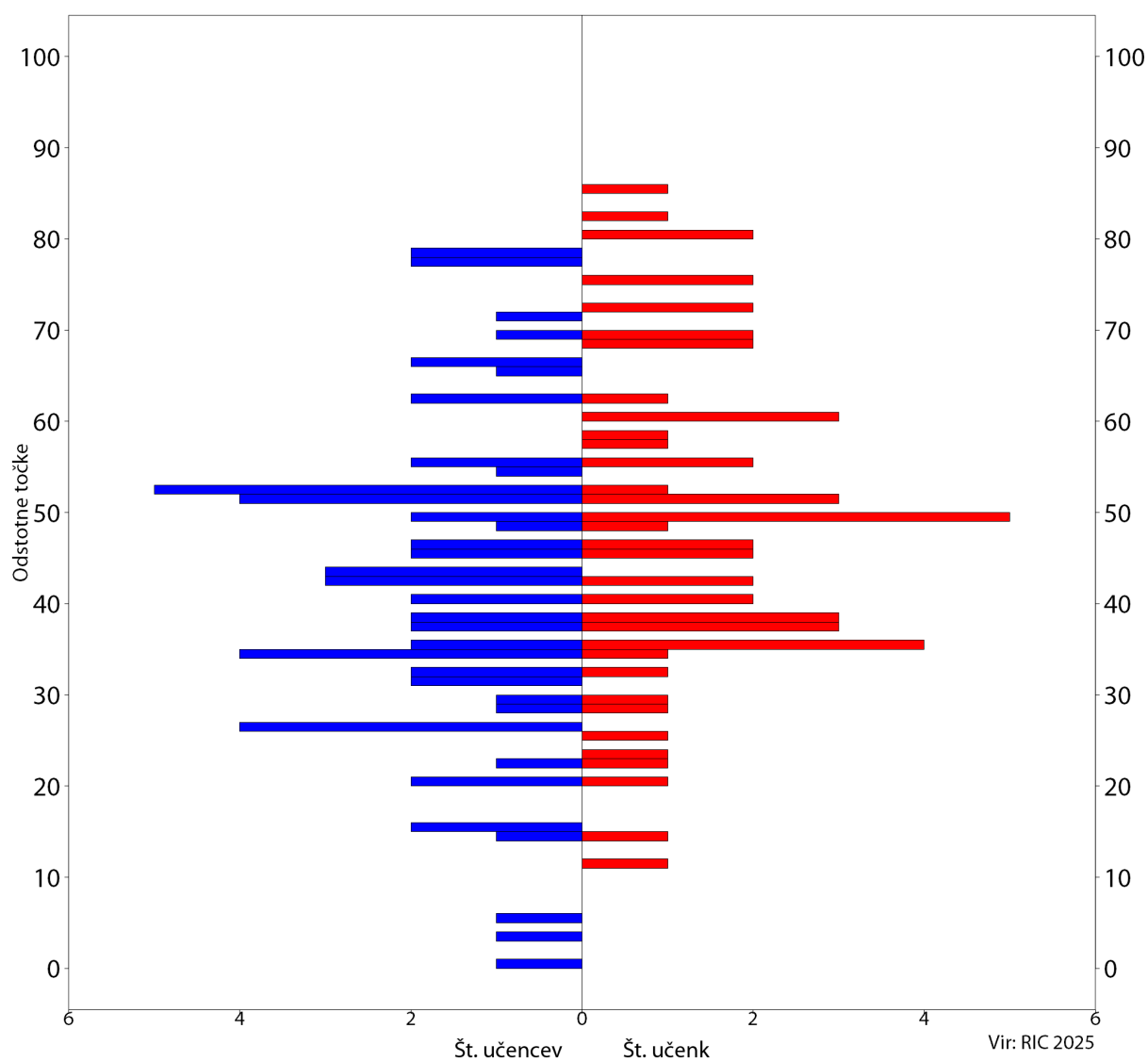
Specifikacijska tabela (nemščina 9. razred, NPZ 2025)

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec	Postavka	Število točk	IT	ID
A	1	slušno razumevanje	<i>Ein Rundgang durch die neue Schule</i>	povezovanje, urejanje in razvrščanje	pogovor	šola, izobraževanje	– razume temeljno sporočilo slišnega besedila s področja šole, izobraževanja – iz slišnega besedila razbere določene specifične podatke	1	1	0,78	0,39
								2	1	0,48	0,39
								3	1	0,94	0,24
								4	1	0,62	0,43
								5	1	0,74	0,33
								6	1	0,28	0,19
								7	1	0,34	0,19
								8	1	0,27	0,42
A	2	slušno razumevanje	<i>Berufe</i>	kratki zaprti odgovori	sestavek	delo, poklici	– razume temeljno sporočilo slišnega besedila s področja poklicev – iz slišnega besedila razbere določene specifične podatke	1	1	0,46	0,39
								2	1	0,18	0,27
								3	1	0,22	0,28
								4	1	0,72	0,47
								5	1	0,52	0,42
								6	1	0,37	0,21
								7	1	0,08	0,21
B	1	bralno razumevanje	<i>Bitte nicht alles aufessen</i>	povezovanje, urejanje in razvrščanje	pogovor	delo, poklici, hrana, naravno okolje	– prepozna glavno misel in določene podrobnosti krajših besedil osebnega in delno širšega tematskega področja – poišče določene specifične podatke	1	1	0,64	0,51
								2	1	0,27	0,30
								3	1	0,39	0,44
								4	1	0,51	0,51
								5	1	0,35	0,42
								6	1	0,42	0,43
								7	1	0,30	0,46
								8	1	0,19	0,32
B	2	bralno razumevanje	<i>Pop it Fidgets, der Sommertrend des Jahres 2021</i>	kratki zaprti odgovori	članek	prosti čas, igre	– prepozna glavno misel in določene podrobnosti besedila osebnega in delno širšega tematskega področja – poišče določene specifične podatke	1	1	0,94	0,34
								2	1	0,88	0,37
								3	1	0,66	0,46
								4	1	0,59	0,40
								5	1	0,22	0,52
								6	1	0,54	0,47
								7	1	0,64	0,42

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec:	Postavka	Število točk	IT	ID
C	1	poznavanje in raba jezika	<i>Was zieht man für die Schule an?</i>	dopolnjevanje z naborom	prispevek	oblačila in obutev, šola	– pozna pomen posameznih besed – uporabi usvojeno besedišče	1	1	0,63	0,25
								2	1	0,42	0,35
								3	1	0,24	0,24
								4	1	0,27	0,11
								5	1	0,35	0,17
								6	1	0,30	0,32
C	2	poznavanje in raba jezika	/	izbirni tip z enim praviim odgovorom	brez besedila (posamezni stavki)	brez teme	– uporabi usvojeno besedišče v novih kontekstih – pravilno uporabi preproste strukture	1	1	0,22	-0,03
								2	1	0,60	0,30
								3	1	0,60	0,43
								4	1	0,14	0,22
								5	1	0,24	0,15
								6	1	0,55	0,43
								7	1	0,85	0,31
								8	1	0,50	0,34
								9	1	0,12	0,18
C	3	poznavanje in raba jezika	/	dopolnjevanje brez nabora	prispevek	naravno okolje: vreme, narava; nemško govoreče države	– uporabi usvojeno besedišče v novih kontekstih	1	1	0,47	0,45
								2	1	0,38	0,49
								3	1	0,29	0,50
								4	1	0,29	0,52
								5	1	0,54	0,53
D	1	pisno sporočanje	<i>Beitrag auf dem Instagram-Profil</i>	krajši pisni sestavek	sestavek	prosti čas	– napiše razumljivo besedilo tudi s podrobnostmi iz vsakdanjega okolja, z realnega področja, ki ga osebno zanima – tvori preprosto besedilo z uporabo navodil – pozna osnovno besedišče in strukture ter najbolj pogosto rabljena sintaktična sredstva – pravilno piše preproste besede in strukture – pozna pomen posameznih besed in jih zna umestiti v sobesedilo – strne posamezne povedi v smiselno celoto	vsebina	5	0,50	0,61
								zgradba	2	0,56	0,62
								besedišče	4	0,40	0,69
								jezikovna pravilnost	4	0,37	0,72

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (nemščina, 9. razred, NPZ 2025)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (nemščina, 9. razred, NPZ 2025)

NPZ iz nemščine v 9. razredu so pisali učenci v dveh regijah (Pomurski in Podravski). Številčno bolj zastopana je bila Pomurska regija s 123 učenci iz devetih šol. V Podravski regiji sta NPZ iz nemščine pisala le 2 učenca iz dveh šol. Ker so razlike med številom učencev in številom vključenih šol med regijami tako velike, podatki o dosežkih po regijah ne omogočajo posploševanja.

[nazaj na Poročilo](#)

3.7 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz biologije v 9. razredu

Poročilo

Z NPZ iz biologije smo preverili znanje, ki je predpisano z vsaj enim učnim ciljem iz učnih načrtov za predmeta naravoslovje in biologija za 6., 7., 8. in 9. razred. V 9. razredu so bili izvzeti cilji treh učnih sklopov: *Biotska pestrost* (L); *Biomi in biosfera* (M); *Vpliv človeka na naravo in okolje* (N).

Ključne ugotovitve

Temeljno znanje učencev pri biologiji je bilo razmeroma dobro, saj je bil povprečni dosežek 46,61 odstotne točke. Rezultati niso pokazali, da bi bil kateri od vsebinskih sklopov učnega načrta za učence posebej problematičen. Preverjena vsebina je manj vplivala na dosežke, **večji** pa je bil **vpliv tipa in taksonomske stopnje nalog**. Tako vidimo (Preglednica 1), da so učenci največ znanja pokazali pri nalogah izbirnega tipa, pri katerih so morali med danimi odgovori izbrati pravilnega. Manj znanja pa so pokazali pri nalogah, pri katerih so morali sami zapisati odgovor. Največ znanja so pokazali pri nalogah prve taksonomske stopnje, manj pri nalogah druge in še manj pri nalogah tretje taksonomske stopnje.

Preglednica 1: Dosežki učencev glede na vrsto naloge

Naloga	Število nalog	Dosežek (povprečno število odstotnih točk)
tip naloge:		
– izbirni	18	0,59
– kratek odgovor	17	0,34
taksonomska stopnja naloge:		
I.	7*	0,56
II.	18**	0,50
III.	10***	0,34

Opombe:

* vseh sedem nalog je bilo izbirnega tipa, ki jih učenci praviloma rešujejo uspešneje kot naloge kratkega odgovora

** deset nalog je bilo izbirnega tipa in osem nalog kratkega odgovora

*** ena naloga je bila izbirnega tipa in devet nalog kratkega odgovora; slednje učenci praviloma rešujejo manj uspešno kot naloge izbirnega tipa

Kot rečeno, se pri nobenem vsebinskem sklopu kot celoti ni pokazalo, da bi bil za učence posebej problematičen. Glede specifične **vsebine nalog** pa izpostavljamo te ugotovitve:

- Pri šestih nalogah (od 35) je večina pokazala **dobro znanje**, saj je te naloge uspešno rešilo vsaj 70 % učencev. Velja dodati, da so bile te naloge vse izbirnega tipa. Učenci so pravilno odgovorili, da antibiotiki na viruse ne delujejo; da so za pajke značilni štirje pari nog; da je uporaba mikroorganizmov za proizvodnjo sira biotehnološki proces; prepoznali so shemo krvožilja človeka; iz grafa razbrali, da je medved vsejedec; s pomočjo besedila naloge sklepali, da je človek povzročil izumrtje doda.
- **Nezadovoljivo znanje** so pokazali pri sedmih nalogah (od 35), ki jih je pravilno rešilo manj kot 30 % učencev. Večina učencev na sliki ni prepoznala hipofize in/ali ni vedela, da organizem informacije med hipofizo in drugimi celicami v telesu prenaša s hormoni oz. po krvi; ni vedela, da regrat ni vetrocvetka; da regratov plod služi razširjanju semena; da plodove malinjaka razširjajo ptice; da klorovodikova kislina v želodcu omogoča delovanje encimov in razkuži hrano; ali bi z opisanim poskusom lahko opazovali tudi vpliv kakega drugega dejavnika; ni znala navesti dveh organskih sistemov, ki ju deževnik potrebuje za oskrbo celic z energijo.

Primerjava z dosežki preteklih let

Letošnji povprečni dosežek je bil 46,61 odstotne točke, kar je nekoliko nižje kot na zadnjih petih preverjanjih, ko je znašal 52,68 (leta 2021), 50,92 (leta 2017), 47,46 (2014), 48,02 (2011) in 52,23 (2009) odstotne točke. Že vsa leta so učenci uspešnejši pri reševanju nalog izbirnega tipa, medtem ko imajo težave pri oblikovanju samostojnih odgovorov pri nalogah polodprtega tipa. Menimo, da so s tem povezani tudi slabši dosežki pri nalogah višjih taksonomskih stopenj, ki so vsa leta večinoma polodprtega tipa.

Priporočila učiteljem

Znanje, ki ga učenci usvojijo v osnovni šoli, naj bi jim pomagalo in bilo uporabno v vsakdanjem življenju, obenem pa naj bi bilo dobro izhodišče za nadaljnje izobraževanje. Do konca osnovnošolskega izobraževanja naj bi učenci zato razumeli temelje biologije in bili sposobni to znanje tudi čim bolj uporabiti v realnih življenjskih situacijah, za kar si prizadeva tudi NPZ iz biologije.

Poleg že napisanega velja posebej opozoriti na tri naloge, pri katerih se je pokazalo, da so med učenci razširjene **napačne predstave**. Naslednje tri napačne predstave so podobno pogoste tako pri učencih z višjimi kot tudi pri učencih z nižjimi dosežki:

- Naloga 6: V rastlinah poteka samo fotosinteza, ne pa tudi celično dihanje. Pri pouku se pri obravnavi rastlin učitelji, razumljivo, posebej posvetijo fotosintezi, celično dihanje pa obravnavajo s sklopu živali. Verjetno se zato pri učencih oblikuje napačna predstava, da je celično dihanje povezano z živalmi, fotosinteza pa z rastlinami.
- Naloga 16.a: Regrat je vetrocvetka in ne žužkocvetka. Učenci torej zamenjujejo prenašanje peloda s prenašanjem plodov. Verjetno regratov plod, ki se razširja z vetrom, napeljuje na napačni odgovor.
- Naloga 16.b: Regratov plod služi razmnoževanju in ne razširjanju regrata. V plodu regrata je že seme s kalčkom, kar pomeni, da se je rastlina že razmnožila. Plod s svojimi strukturami torej pomaga razširiti že obstoječo mlado rastlino (kalček) stran od materinske rastline, kjer bodo pogoji za kalitev in razvoj morda boljši.

Kot že vsa leta bomo tudi letošnje dosežke učencev pri biologiji še podrobneje analizirali na manjšem vzorcu in ugotovitve posredovali učiteljem, da jih bodo lahko upoštevali pri svojem delu.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: BIOLOGIJA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Program osnovna šola. Naravoslovje. Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo, Ljubljana 2011.

Učni načrt. Program osnovna šola. Biologija. Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo, Ljubljana 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus znanja z nalogami različnih tipov.	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
24	naloge izbirnega tipa; kratki zaprti odgovori; kratki polodprti odgovori.	35	Naloge so ovrednotene z 1 do 2 točkama v skladu z moderiranimi navodili za vrednotenje.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	20 %
2. razumevanje in uporaba	50 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	30 %

6 Opis preizkusa

V preizkus je zajeta sledeča vsebina: naravoslovje v 6. razredu (vsebinski sklop *Živa narava*), naravoslovje v 7. razredu (vsebinska sklopa *Živa narava* in *Vplivi človeka na okolje*), biologija v 8. razredu (vse vsebine), biologija v 9. razredu (vse razen izločenih vsebin).

IZLOČENE VSEBINE

Ne bomo preverjali naslednje sklope učnega načrta 9. razreda: biotska pestrost (L); biomi in biosfera (M); vpliv človeka na naravo in okolje (N).

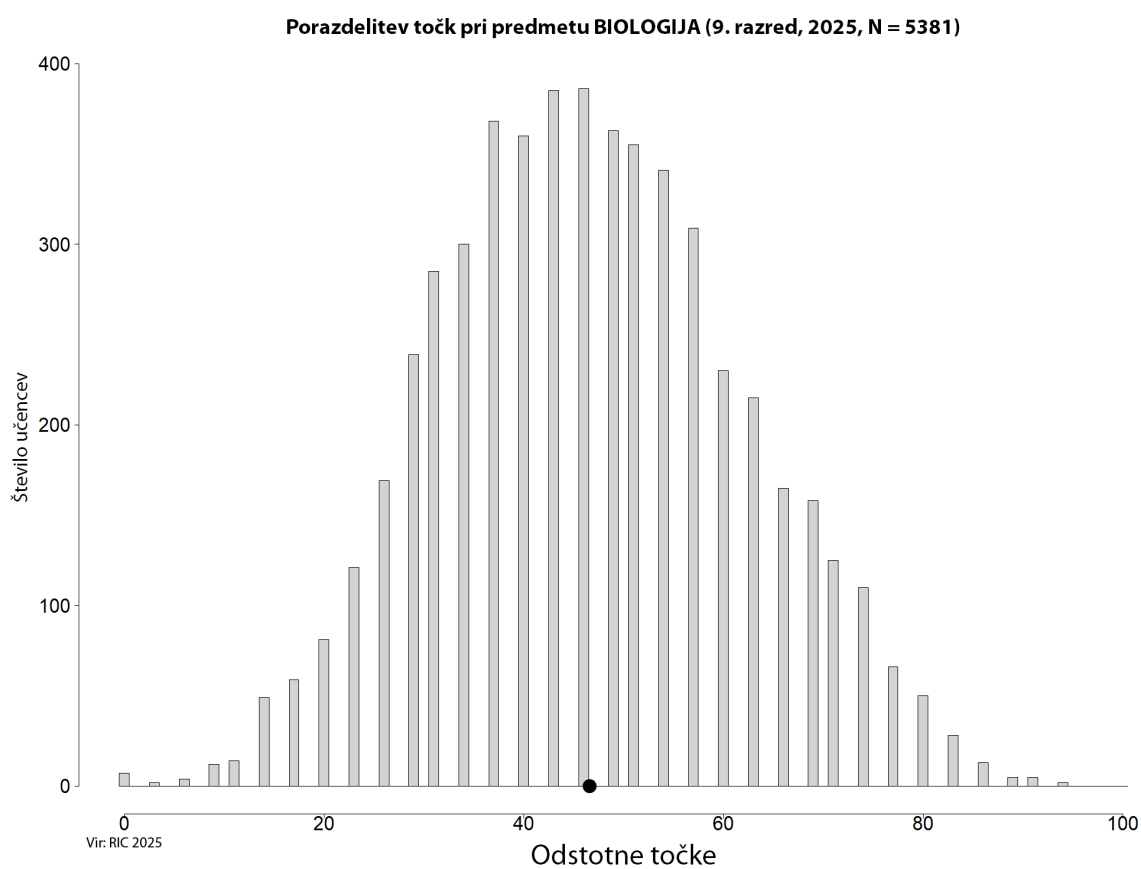
7 Pripomočki

Učenec prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik.

Osnovni statistični podatki (biologija, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	5381
Število postavk	35
Možne točke	35
Povprečno število točk	16,31
Povprečno število odstotnih točk	46,61
Standardni odklon odstotnih točk	15,32
Indeks težavnosti	0,46
Indeks zanesljivosti	0,78

Porazdelitev dosežkov v državi (biologija, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (biologija, 9. razred, NPZ 2025)

Naloga	Točke	Področje	Taksonomska stopnja	Razred	Cilj – učenci:	IT	ID
1.	1	Ostali organizmi	II	6.–9.	razumejo, da nekatere zajedavske bakterije in živali ter virusi povzročajo bolezni, ker telesu jemljejo snovi ali izločajo strupene snovi, ki povzročajo poškodbe	0,81	0,27
2.	1	Živali	II	7. in 8.	spoznajo osnovno zgradbo glavnih gradbenih tipov živali: enoceličarje (na primer evglene, paramecije ...), nevretenčarje (na primer vrtinčarje, ožigalkarje, polže, školjke, glavonožce, deževnike, pijavke, rake, stonoge, pajkovce, žuželke, morske ježke ali morske zvezde), vretenčarje (ribe, dvoživke, plazilce, ptiče, sesalce); na podlagi animacije ali modela razumejo delovanje telesnega in pljučnega krvnega obtoka	0,81	0,23
3.	1	Ekologija	II	6.–9.	spoznajo, da populacijo sestavljajo vsi osebki neke vrste, ki v določenem času živijo skupaj na določenem prostoru, in da imajo populacije v ekosistemu določeno vlogo (proizvajalci, potrošniki, razkrojevalci)	0,69	0,27
4.	1	Raziskovanje in poskusi	II	6.–9.	razumejo povezavo med telesno zgradbo omenjenih živalskih skupin ter prilagoditvami in značilnostmi, povezanimi s prehranjevanjem (na primer prebavila rastlinojedcev in mesojedcev, oblika zobovja pri sesalcih, filtriranje hrane); razlikujejo med linearnimi in nelinearnimi odnosi med podatki, prikazanimi na grafu	0,87	0,31
5.	1	Ostali organizmi	I	7.	spoznajo glavne značilnosti bakterij (razširjenost, velikost, nimajo jedra)	0,55	0,3
6.	1	Rastline	I	6.	razumejo, da v vseh rastlinskih in živalskih celicah poteka celično dihanje, v tistih rastlinskih, ki vsebujejo kloroplaste, pa poteka tudi fotosinteza	0,63	0,14
7.	1	Živali	II	7.	spoznajo in uporabijo osnovna merila za razvrščanje živali; spoznajo osnovno zgradbo glavnih gradbenih tipov živali: enoceličarje (na primer evglene, paramecije ...), nevretenčarje (na primer vrtinčarje, ožigalkarje, polže, školjke, glavonožce, deževnike, pijavke, rake, stonoge, pajkovce, žuželke, morske ježke ali morske zvezde), vretenčarje (ribe, dvoživke, plazilce, ptiče, sesalce)	0,7	0,31
8.	1	Človek	I	8.	spoznajo makroskopsko zgradbo ledvic, razumejo osnovno delovanje ledvic	0,57	0,28
9.	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	I	9	spoznajo, da je človek že zelo zgodaj uporabljal organizme za proizvodnjo različnih dobrin (npr. uporaba kvasovk pri proizvodnji kruha, piva in vina; uporaba mikroorganizmov pri proizvodnji mlečnih izdelkov)	0,78	0,29
10.	1	Človek	I	8.	spoznajo, da bele krvničke in protitelesa sodelujejo pri obrambi telesa pred okužbami in da ta obrambni mehanizem uporabljamo pri preventivnem cepljenju (imunost); na podlagi opazovanja (npr. mikroskopiranja, primerjave slik) spoznajo vrste krvnih celic in spoznajo njihovo vlogo v organizmu	0,44	0,13
11.	1	Evolucija	II	9.	spoznajo, da so populacije z majhno genetsko variabilnostjo bolj izpostavljene izumrtju	0,7	0,16
12.	1	Rastline	I	6.–9.	spoznajo, da se v rastlinskih in živalskih celicah v procesu celičnega dihanja sprošča energija za poganjanje življenjskih procesov, ter vedo, katere snovi se pri tem porabljajo in katere nastajajo	0,6	0,31
13.	1	Rastline	I	6.	spoznajo, da plodnica vsebuje žensko spolno celico, pelodno zrno pa moško spolno celico ter da je združitev ženske in moške spolne celice (oploditev) začetek razvoja novega osebk (zarodka); spoznajo, da seme nastane s spolnim razmnoževanjem rastlin	0,32	-0,06
14.a	1	Človek	II	8.	spoznajo osnovno zgradbo centralnega živčnega sistema in vloge posameznih delov (hrbtenjača, podaljšana hrbtenjača, mali in veliki možgani)	0,55	0,13
14.b	1	Človek	III	8.	razumejo, da hormoni delujejo kot kemični prenašalci (obveščevalci), ki vplivajo na aktivnost celic in organov ter prek njih vplivajo na delovanje celotnega organizma	0,04	0,1

Naloga	Točke	Področje	Taksonomska stopnja	Razred	Cilj – učenci:	IT	ID
15.a	1	Človek	II	8.	razumejo, da so za gibanje telesa potrebni tako skeletni sistem kot tudi mišice	0,36	0,4
15.b	1	Človek	III	8.	razumejo zgradbo hrbtenice in pomen ohranjanja ustrezne drže telesa (pri dvigovanju bremen, obremenitvah, dolgotrajnem vztrajanju v določenih položajih za ohranjanje zdrave hrbtenice)	0,59	0,29
16.a	1	Rastline	II	6.	razumejo povezavo med zgradbo semen in plodov ter načini in pomenom razširjanja le-teh; povežejo problem prenosa peloda in razširjanja semen s pritrjenim načinom življenja rastlin	0,04	0,14
16.b	1	Rastline	II	6.	razumejo povezavo med zgradbo semen in plodov ter načini in pomenom razširjanja le-teh; povežejo problem prenosa peloda in razširjanja semen s pritrjenim načinom življenja rastlin	0,18	0,15
17.a	1	Živali	II	7.	razumejo, da živali kot potrošniki privzemajo organsko hrano iz okolja. Enoceličarji privzemajo hrano neposredno iz okolja, v katerem živijo, pri mnogoceličarjih pa pride prebavljena hrana iz prebavil s transportnimi sistemi do posameznih celic	0,37	0,38
17.b	1	Živali	III	7.	razumejo, da enoceličarji in zelo majhni mnogoceličarji izmenjujejo snovi z okoljem prek površine telesa, pri večjih večceličarjih pa to nalogo opravljajo transportni sistemi; razumejo, da živali večinoma sproščajo energijo iz hrane s celičnim dihanjem, za kar sta potrebna dostava prebavljene hrane in kisika do vsake celice in odstranjevanje ogljikovega dioksida, odvečnih nerabnih in potencialno strupenih snovi, ki nastajajo pri presnovi; razumejo, da pri živalih izmenjava plinov poteka prek dihalnih površin, in to povežejo z zgradbo in delovanjem različnih tipov dihal v različnih osredjih (npr. škrge, pljuča, vzdušnice)	0,15	0,44
18.a	1	Človek	II	8.	razumejo vlogo posameznih delov prebavne cevi in povežejo sestavo hrane s procesi v prebavni cevi; spoznajo, da se snovi, ki sodelujejo pri prebavi (slina, želodčni sok, sok trebušne slinavke in žolč), izločajo v različnih delih prebavne cevi	0,17	0,1
18.b	1	Človek	III	8.	razumejo vlogo posameznih delov prebavne cevi in povežejo sestavo hrane s procesi v prebavni cevi; spoznajo, da se snovi, ki sodelujejo pri prebavi (slina, želodčni sok, sok trebušne slinavke in žolč), izločajo v različnih delih prebavne cevi	0,38	0,35
19.a	1	Raziskovanje in poskusi	II	6.–9.	razlikujejo med spremenljivimi in kontroliranimi parametri pri poskusu	0,59	0,32
19.b	1	Raziskovanje in poskusi	III	6.–9.	razlikujejo med spremenljivimi in kontroliranimi parametri pri poskusu; znajo predstaviti povezavo med raziskovalnim vprašanjem, naravoslovnimi koncepti, izvedenimi poskusi, zbranimi podatki in zaključki na podlagi znanstvenih dokazov	0,21	0,36
20.a	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	II	7.–9.	primerjajo zgradbo in delovanje celice človeka s celicami drugih živali, rastlin, gliv in bakterij; spoznajo na konkretnem primeru nespolno razmnoževanje pri enoceličarjih	0,59	0,35
20.b	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	III	7.–9.	razložijo, da se med mitozo podvojena DNA razdeli med dve hčerinski celici, tako da vsaka hčerinska celica prejme enako kopijo DNA	0,33	0,41
21.a	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	II	9.	razumejo osnovna načela prenašanja lastnosti od staršev na potomce (homozigotnost, heterozigotnost, dominantnost, recesivnost, križanci, vmesni znaki idr.)	0,46	0,38
21.b	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	III	9.	na podlagi primerov iz literature razumejo načine dedovanja pri človeku (npr. barvna slepota, hemofilija) in znajo izdelati rodovnik	0,36	0,36

Naloga	Točke	Področje	Taksonomska stopnja	Razred	Cilj – učenci:	IT	ID
22.a	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	II	9.	razumejo, da je v kromosomu vsa genetska informacija shranjena v molekuli DNA, beljakovine pa pomagajo podpirati zgradbo in delovanje kromosoma (opomba: kromosomi so kompleksi DNA in beljakovin)	0,32	0,14
22.b	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	III	9.	razumejo pomen natančnega podvojevanja DNA za prenašanje nespremenjenega genetskega zapisa iz celice v celico in iz roda v rod (spoznajo, da se med mitozo podvojena kromosomska DNA razdeli med hčerinski celici, tako da vsaka hčerinska celica prejme enako število kromosomov istega tipa, torej enak genski zapis; pri diploidnem organizmu sta dva kromosoma istega tipa v vsaki hčerinski celici)	0,51	0,02
23.a	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	II	9.	razumejo osnovna načela prenašanja lastnosti od staršev na potomce (homozigotnost, heterozigotnost, dominantnost, recesivnost, križanci, vmesni znaki idr.)	0,65	0,36
23.b	1	Celice, dedovanje, biotehnologija	III	9.	spoznajo, da so nekateri aleli dominantni, kar pomeni, da pri določanju fenotipa njihov vpliv prevlada nad vplivom drugih (recesivnih) alelov; spoznajo, da so dedne lastnosti osebkov odvisne od tega, katere alele osebki podedujejo od vsakega od staršev in kako ti aleli delujejo skupaj	0,41	0,49
24.a	1	Rastline	II	6.–9.	razumejo povezavo med zgradbo semen in plodov ter načini in pomenom razširjanja le-teh	0,2	0,27
24.b	1	Rastline	III	6.–9.	spoznajo in uporabijo osnovna merila za razvrščanje rastlin; razvrstijo rastline v bližnjem ekosistemu v širše sistematske skupine z uporabo določevalnih ključev	0,39	0,38

LEGENDA:

Taksonomske stopnje (po Bloomu):

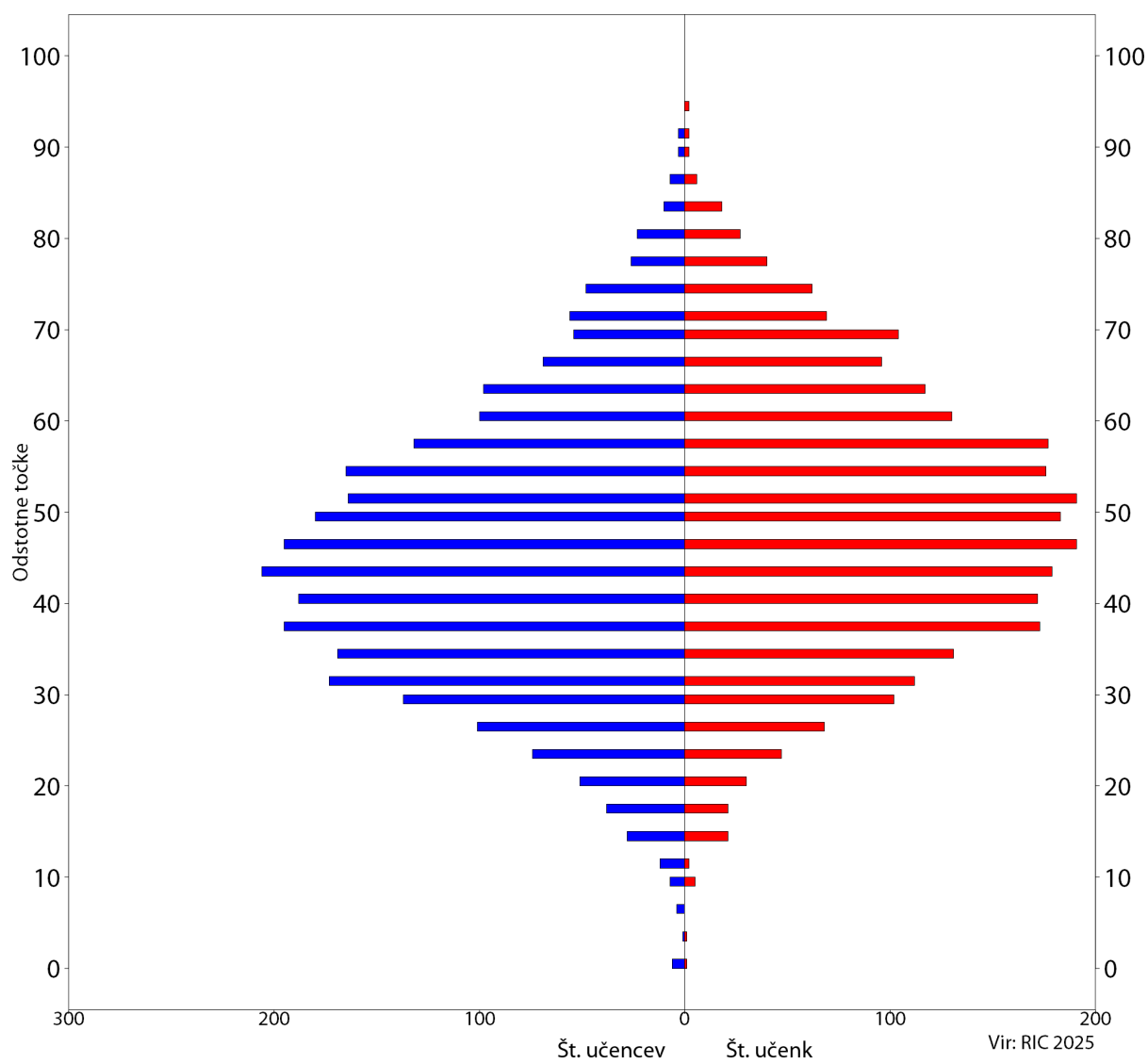
I. – znanje in prepoznavanje

II. – razumevanje in uporaba

III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (biologija, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (biologija, 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	40,39	13,65	298	5
Goriška regija	48,43	14,54	321	7
Primorsko-notranjska regija	47,54	14,22	144	6
Gorenjska regija	46,21	14,82	553	9
Osrednjeslovenska regija	47,81	16,03	1557	27
Jugovzhodna Slovenija	46,32	15,91	384	9
Posavska regija	49,28	15,11	165	6
Zasavska regija	44,39	13,55	138	2
Savinjska regija	48,11	15,07	616	15
Koroška regija	49,18	14,48	178	6
Podravska regija	44,76	15,19	719	20
Pomurska regija	44,64	14,49	308	14

[nazaj na Poročilo](#)

3.8 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz geografije v 9. razredu

Poročilo

Struktura preizkusa za NPZ iz geografije se glede na leti 2017 in 2022, ko je potekalo preverjanje znanja na državni ravni, ni spremenila. Preizkus obsega približno tretjino nalog, ki preverjajo miselne procese na I. taksonomski stopnji, tretjina jih preverja miselne procese na II. taksonomski stopnji, ravno tako tretjina pa miselne procese na III. taksonomski stopnji. S preizkusom preverjamo vsebine, obvezne učne cilje in standarde znanja veljavnega učnega načrta v treh jasno ločenih sklopih: *Svet, Evropa in Slovenija*. Na NPZ 2025 se je pri geografiji preverjalo tudi znanje učencev osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom, za katere je bil preizkus znanja vsebinsko prilagojen. Poleg znanja geografije Slovenije se je preverjala tudi regionalna geografija Italije, vendar vsebinska prilagoditev ni vplivala na taksonomsko sestavo in težavnost preizkusa (Priloga 1).

NPZ 2025 iz geografije je opravljal reprezentativen vzorec devetošolcev, in sicer 5.141 učencev. Povprečno število točk na državni ravni je 22,25, kar predstavlja 44,50 odstotne točke. Standardni odklon znaša 17,00 odstotnih točk. Porazdelitev dosežkov je simetrična, rahlo zamaknjena v levo. Devet učencev ni doseglo nobene točke, najvišje doseženo število točk je bilo 48 (Priloga 2). Razlike v dosežkih med spoloma niso velike. Pri porazdelitvi dosežkov pa opazimo, da najnižje dosežke dosega več fantov, najvišje dosežke pa več deklet (Priloga 4). Razlika med dosežki glede na statistične regije je večja od 10 odstotnih točk (Priloga 5).

Analiza dosežkov je najbolj smiselna glede na taksonomsko stopnjo, na kateri naloga preverja znanje učencev (Priloga 3). Pri tem lahko ugotovimo naslednje skupne značilnosti v izkazanem znanju učencev:

- Nižji povprečni dosežek na državni ravni pri nalogah, ki preverjajo znanje na III. taksonomski stopnji, je pričakovan, saj so naloge kompleksne in zato zelo zahtevne.
- Bolj presenetljiv je nizek odstotek uspešno rešenih nalog na I. in II. taksonomski stopnji, za katere smatramo, da preverjajo temeljna znanja.

Med nalogami **na I. taksonomski stopnji** so učenci najuspešneje rešili naloge 25.1, 6.1, 24.1, 15.b, 29.1 in 20.2. Na uspešnost reševanja je verjetno vplival izbirni tip nalog, preverjanje dobro utrjenih posameznih strokovnih terminov (kmetijstvo) in geografskih imen (Apenini), ki se obravnavajo v več razredih. Najmanj uspešno so reševali naloge 4.1, 5.a, 24.2, 8.1, 24.3, 20.1, 14.2 in 14.1. Večina nalog je preverjala poznavanje geografskih strokovnih terminov, ki se jih obravnava v 6. in 7. razredu. Naloge so zahtevale samostojni zapis kratkega odgovora (rezervati, vetrovna roža, prisojna pobočja). Nekaterih od teh nalog učenci sploh niso začeli reševati.

Med nalogami **na II. taksonomski stopnji** so učenci najbolj rešili naloge 11.1, 9.1, 16.2, 25.2, 27.1 in 16.1. Pri teh nalogah učenci sicer izkazujejo razumevanje in zmožnost uporabe dodatnega gradiva (zemljevid, klimogram, preglednica), vendar te naloge ne zahtevajo zapisa samostojnega odgovora, temveč le obkroževanje ali slikovni odgovor. Pri nalogah 5.b, 19.1 in 26.2, ki so zahtevale poglobljeno branje z razumevanjem, so bili učenci bistveno manj uspešni.

Večino nalog **na III. taksonomski stopnji** je pričakovano uspešno rešilo manj kot 30 % učencev. Izjema so naloge 2.1, 13.1 in 2.2, ki zadevajo medpredmetno obravnavane vsebine (zmanjšanje uporabe plastike). Slabše rešene naloge so zahtevale zapis razlage vzročno-posledičnih povezav ob uporabi dodatnega gradiva (zemljevid, besedilo, slika). Zapis daljšega samostojnega odgovora se je za učence ponovno izkazal kot zelo zahteven.

Priporočila za pouk geografije

Za dosego višje kakovosti znanja je nujno stalno utrjevanje in ponavljanje osnovnih strokovnih terminov in zemljepisnih imen, ne glede na razred, v katerem je predvidena obravnava le-teh. Ob tem priporočamo, naj se slušna zaznava dopolnjuje z uporabo v novih situacijah in netipičnih nalogah. Poznavanje strokovnih terminov je predpogoj za uspešno reševanje nalog na višjih taksonomskih ravneh oziroma razumevanje geografskih procesov, uporabo znanja ob geografskem gradivu ter razvoj vzročno-posledičnega mišljenja. Pri vseh fazah učnega procesa priporočamo dejavnosti, ki zahtevajo utemeljevanje, pojasnjevanje, razlago, opisovanje v obliki daljših odgovorov tako pri ustnem, pisnem in drugih načinih dela. Pri razvijanju miselnih procesov na višjih taksonomskih ravneh naj učenci uporabljajo raznolika dodatna gradiva (zemljevid, slikovno gradivo, preglednice, grafikoni, besedila). Za boljše pisno izražanje moramo učence izpostavljati tudi oblikovanju daljših besedil z geografsko vsebino; tako učenci krepijo sposobnost vzročno-posledičnega mišljenja in ubesedovanja.

Priloge:

Priloga 1: Struktura in opis preizkusa znanja

Priloga 2: Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi

Priloga 3: Specifikacijska tabela

Priloga 4: Dosežki po spolu

Priloga 5: Dosežki po regijah

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: GEOGRAFIJA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Program osnovna šola. Geografija (Elektronski vir)/predmetna komisija Karmen Kolnik ... (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

Učni načrt. Dvojezična osnovna šola. Geografija (Elektronski vir)/predmetna komisija Karmen Kolnik ... (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

Učni načrt. Osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. Geografija (Elektronski vir)/predmetna komisija Karmen Kolnik ... (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preizkus znanja z nalogami različnih tipov. Za učence ¹ obeh narodnih manjšin je preizkus vsebinsko prilagojen.	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 35	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ²	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

¹ Moška slovnična oblika je uporabljena enakovredno za oba spola.

² Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in prepoznavanje: – naštevanje, prepoznavanje, obnavljanje geografskih vsebin, podatkov, dejstev, pojmov, pojavov, dejavnikov, procesov, načel in posplošitev, – osnovno topografsko znanje in branje zemljevidov, – temeljne prostorske predstave, – branje preprostih grafičnih, tabelarnih in slikovnih prikazov.	30 %
2. razumevanje in uporaba: – interpretacija geografskih podatkov v različnih grafičnih prikazih, na zemljevidih in v drugem slikovnem gradivu, – primerjava in razlikovanje geografskih dejavnikov, pojavov in procesov.	35 %
3. analiza in sinteza: – samostojno reševanje problemov, – načrtovanje rešitev, ukrepov, razvoja, – interpretacija vzročno-posledičnih povezav, – vrednotenje geografskih dejavnikov, pojavov in procesov.	35 %

6 Opis preizkusa

V preizkusu bo do največ 35 nalog; približno tretjina jih bo iz regionalne geografije Slovenije, tretjina iz regionalne geografije Evrope in tretjina iz regionalne geografije sveta.

Preizkus je sestavljen tako, da različno zahtevne naloge dajo najvišji skupni seštevek 50 točk. Posamezne naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

S preizkusom preverjamo splošne in obvezne operativne cilje iz učnega načrta.

Znanje preverjamo na vseh treh taksonomskih stopnjah po poenostavljeni Bloomovi taksonomiji: znanje in prepoznavanje (dejstev, podatkov, geografskih imen ipd.), razumevanje in uporaba (pojasnjevanje, primerjanje in razlikovanje, razvrščanje) ter analiza in sinteza (presoja in sklepanje, prepoznavanje protislovnosti, uporaba poznanih informacij ob novih primerih, zveze, posplošitve, načrtovanje, vrednotenje, utemeljevanje).

Znanje pri večini nalog preverjamo z uporabo iztočnic kot so: zemljevidi, slike, skice, diagrami, besedila in preglednice. Iztočnice v preizkusu so črno-bele in barvne. Preizkusu je priložena tudi barvna priloga.

V preizkusu znanja za učence osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom se prilagodi do 50 % nalog iz tematskega sklopa *Slovenija*. V preizkusu znanja za učence dvojezičnih osnovnih šol pa se prilagodi največ 30 % nalog iz tematskega sklopa *Evropa*.

IZLOČENE VSEBINE

S preizkusi znanja se ne bodo preverjale vsebine oziroma cilji učnega načrta 9. razreda, ki se nanašajo na poznavanje naravno- in družbenogeografskih značilnosti posameznih pokrajin Slovenije. Preverjale pa se bodo vsebine in učni cilji, ki se nanašajo na Slovenijo kot celoto.

Iste vsebine bodo izločene tudi v preizkusih znanja za učence dvojezičnih osnovnih šol in osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom.

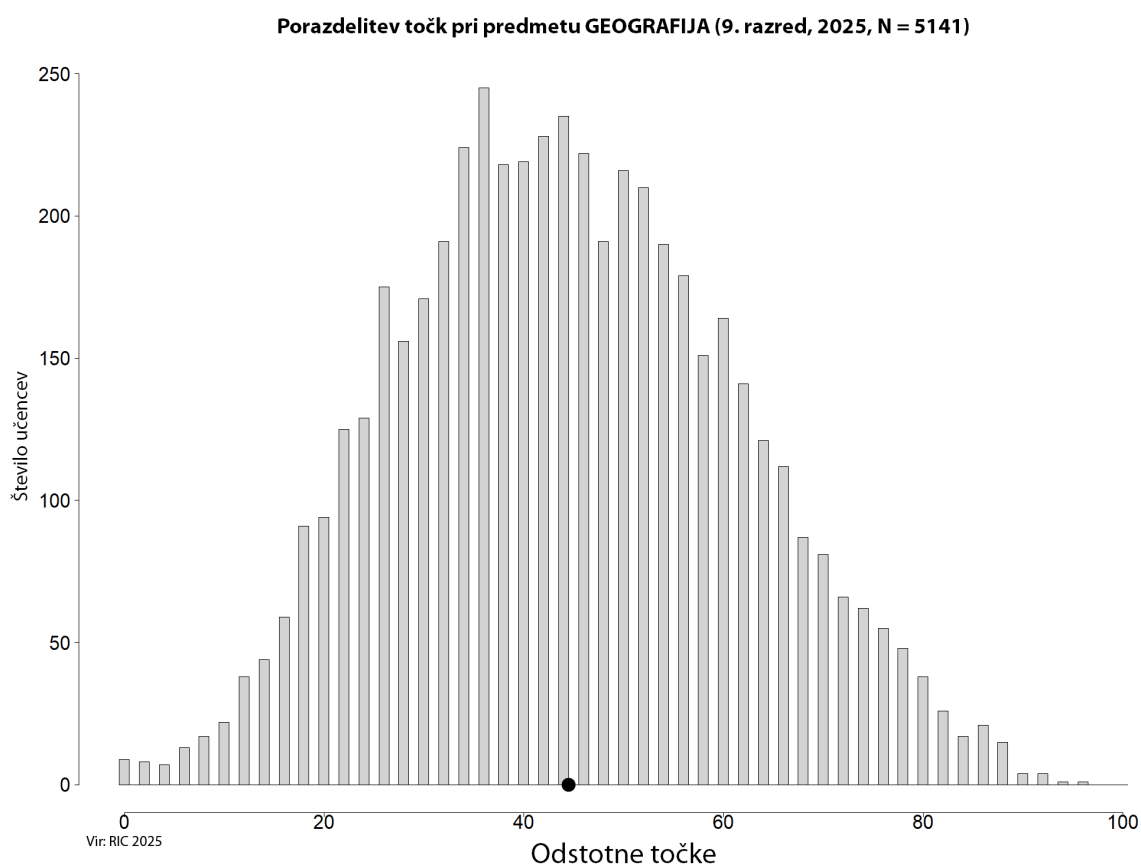
7 Pripomočki

Učenec prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oziroma moder ali črn kemični svinčnik, svinčnik, barvne svinčnike, šilček, radirko in ravnilo.

Osnovni statistični podatki (geografija, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	5141
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	22,25
Povprečno število odstotnih točk	44,50
Standardni odklon odstotnih točk	17,00
Indeks težavnosti	0,45
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (geografija, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (geografija, 9. razred, NPZ 2025)

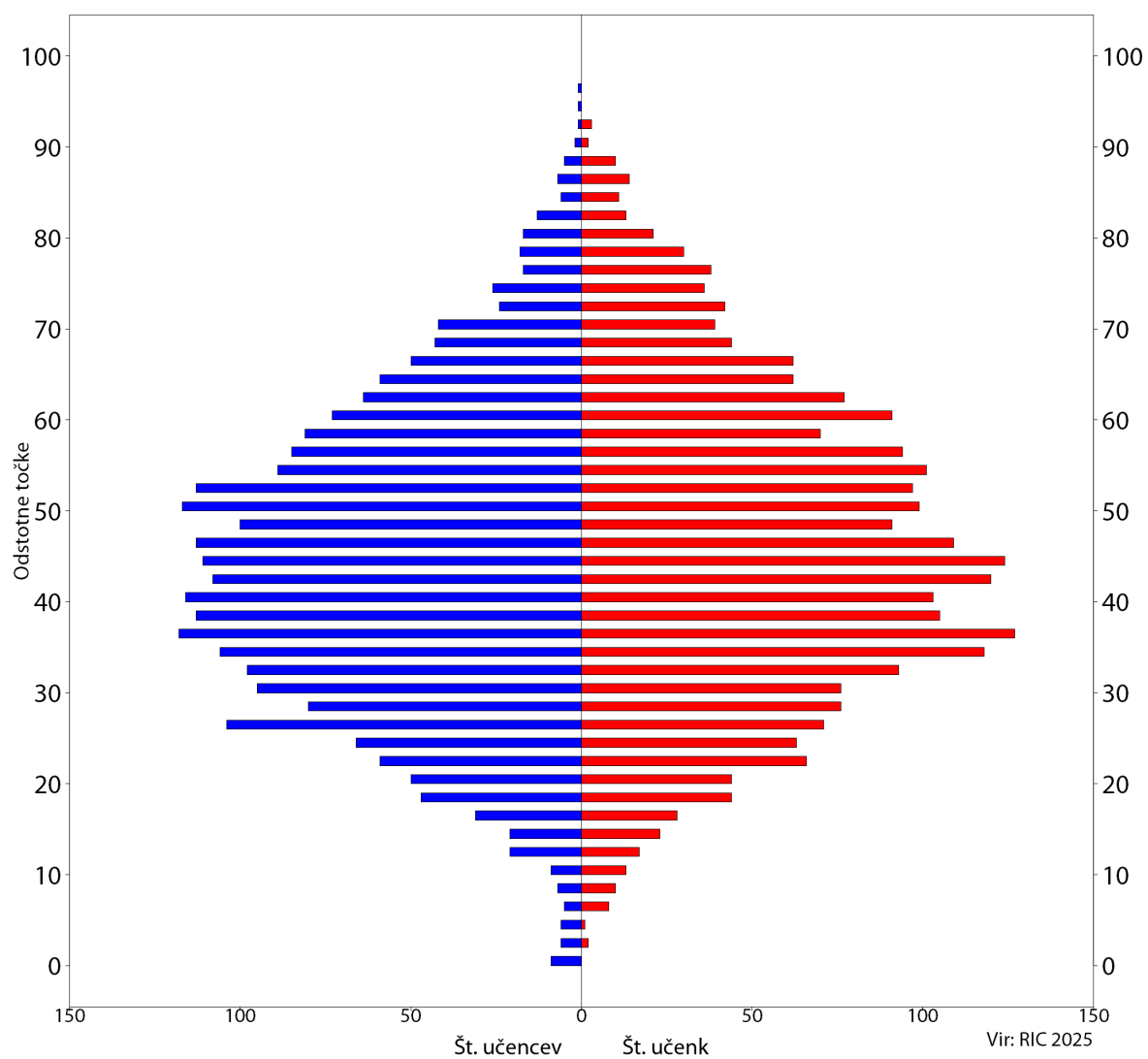
Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
1.1	1	Obča geografija	Fizična geografija	imenujejo in pokažejo velike dele kopnega in morja na globusu ter zemljevidu sveta	M	II	0,70	0,30
2.1	1	Regionalna geografija sveta	Fizična geografija	ob študiju primerov z različnih celin spoznavajo žgoča vprašanja sodobnega sveta	S	III	0,79	0,30
2.2	1	Regionalna geografija sveta	Fizična geografija	ob študiju primerov z različnih celin spoznavajo žgoča vprašanja sodobnega sveta	S	III	0,65	0,34
3.1	1	Obča geografija	Fizična geografija	določijo lego posameznih toplotnih pasov na zemljevidu sveta	M	I	0,50	0,48
4.1	1	Obča geografija	Fizična geografija	se orientirajo in gibljejo v naravi s kompasom in zemljevidom	S	I	0,02	0,07
5.a	1	Obča geografija	Fizična geografija	se orientirajo in gibljejo v naravi s kompasom in zemljevidom	S	I	0,19	0,40
5.b	1	Obča geografija	Fizična geografija	se orientirajo in gibljejo v naravi s kompasom in zemljevidom	S	II	0,17	0,24
6.1	1	Obča geografija	Fizična geografija	spoznavajo različne načine življenja ljudi in njihove prilagoditve na prevladujoče reliefne oblike, podnebje in rastlinstvo	S	I	0,74	0,25
7.1	1	Regionalna geografija sveta	Severna Amerika	opišejo sestavo prebivalstva Severne Amerike	S	II	0,49	0,45
7.2	1	Regionalna geografija sveta	Severna Amerika	opišejo sestavo prebivalstva Severne Amerike	S	II	0,40	0,44
8.1	1	Regionalna geografija sveta	Severna Amerika	opišejo sestavo prebivalstva Severne Amerike	S	I	0,21	0,40
9.1	1	Regionalna geografija sveta	Avstralija z Oceanijo	ob zemljevidu in slikovnem gradivu primerjajo podnebno-rastlinske pasove Avstralije	M	II	0,87	0,31
10.1	1	Regionalna geografija sveta	Avstralija z Oceanijo	sklepajo o vzrokih redke in zelo neenakomerne poselitve celine (Avstralija)	M	III	0,22	0,28
10.2	1	Regionalna geografija sveta	Avstralija z Oceanijo	sklepajo o vzrokih redke in zelo neenakomerne poselitve celine (Avstralija)	M	III	0,15	0,21
11.1	1	Regionalna geografija sveta	Avstralija z Oceanijo	sklepajo o vzrokih redke in zelo neenakomerne poselitve celine (Avstralija)	M	II	0,88	0,23
12.1	1	Regionalna geografija sveta	Azija	ob izbranih primerih opišejo način življenja ljudi v Evropi in Aziji	M	III	0,27	0,35
13.1	1	Regionalna geografija sveta	Azija	ob izbranih primerih opišejo način življenja ljudi v Evropi in Aziji	S	III	0,68	0,40
14.1	1	Regionalna geografija Evrope	Družnegeografske značilnosti Evrope	ob tematskem zemljevidu opišejo jezikovno in versko raznovrstnost Evrope in Azije in sklepajo o posledicah	M	I	0,44	0,41
14.2	1	Regionalna geografija Evrope	Družnegeografske značilnosti Evrope	ob tematskem zemljevidu opišejo jezikovno in versko raznovrstnost Evrope in Azije in sklepajo o posledicah	M	I	0,43	0,29

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsečina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
15.a	1	Regionalna geografija Evrope	Naravnogeografske značilnosti Evrope	določijo geografsko lego Evrope ter poimenujejo večje polotoke in otoke, gorovja, nižine in morja	M	II	0,45	0,47
15.b	1	Regionalna geografija Evrope	Naravnogeografske značilnosti Evrope	določijo geografsko lego Evrope ter poimenujejo večje polotoke in otoke, gorovja, nižine in morja	M	I	0,71	0,41
16.1	1	Regionalna geografija Evrope	Južna Evropa	na podlagi klimogramov in slikovnega gradiva sklepajo o podnebjju in rastlinstvu Južne Evrope	M	II	0,76	0,26
16.2	1	Regionalna geografija Evrope	Južna Evropa	na podlagi klimogramov in slikovnega gradiva sklepajo o podnebjju in rastlinstvu Južne Evrope	M	II	0,82	0,32
17.1	1	Regionalna geografija Evrope	Južna Evropa	ob izbranih primerih opišejo značilnosti gospodarstva s poudarkom na turizmu (Južna Evropa)	M	III	0,28	0,42
17.2	1	Regionalna geografija Evrope	Južna Evropa	ob izbranih primerih opišejo značilnosti gospodarstva s poudarkom na turizmu (Južna Evropa))	M	III	0,32	0,43
18.a	1	Regionalna geografija Evrope	Južna Evropa	opišejo načine, kako človek izboljšuje naravne razmere za kmetijstvo (Južna Evropa)	S	II	0,34	0,41
18.b	1	Regionalna geografija Evrope	Južna Evropa	opišejo načine, kako človek izboljšuje naravne razmere za kmetijstvo (Južna Evropa)	S	II	0,49	0,37
19.1	1	Regionalna geografija Evrope	Severna Evropa	opišejo podnebne značilnosti in reliefne oblike v Severni Evropi ter jih primerjajo med seboj z vidika možnosti poselitve	S	II	0,24	0,22
20.1	1	Regionalna geografija Evrope	Severna Evropa	na zemljevidu določijo in opredelijo geografsko lego Severne Evrope glede na toplotne pasove in imenujejo države	S	I	0,41	0,36
20.2	1	Regionalna geografija Evrope	Severna Evropa	ob klimogramih razložijo podnebje ter sklepajo o rastlinstvu in načinu življenja v Severni Evropi	S	I	0,61	0,40
21.1	1	Regionalna geografija Evrope	Družneogeografske značilnosti Evrope	ob študiju primerov spoznavajo aktualna vprašanja Evrope v navezavi na njeno zgodovino	S	III	0,20	0,41
21.2	1	Regionalna geografija Evrope	Družneogeografske značilnosti Evrope	ob študiju primerov spoznavajo aktualna vprašanja Evrope v navezavi na njeno zgodovino	S	III	0,18	0,42
22.1	1	Regionalna geografija Evrope	Vzhodna Evropa	ob klimogramih, slikovnem gradivu in zemljevidu sklepajo o podnebjju in življenjskih razmerah ljudi (Vzhodna Evropa in Severna Azija)	M	III	0,21	0,38
22.2	1	Regionalna geografija Evrope	Vzhodna Evropa	ob klimogramih, slikovnem gradivu in zemljevidu sklepajo o podnebjju in življenjskih razmerah ljudi (Vzhodna Evropa in Severna Azija)	M	III	0,17	0,40
23.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Lega Slovenije	ob ustreznem zemljevidu opredelijo lego Slovenije	M	II	0,55	0,34
23.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Lega Slovenije	ob ustreznem zemljevidu opredelijo lego Slovenije	M	II	0,62	0,24

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
24.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Naravnogeografske značilnosti Slovenije	razložijo glavne faze nastanka današnjega reliefa Slovenije in dejavnike, ki so ga oblikovali	M	I	0,73	0,40
24.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Naravnogeografske značilnosti Slovenije	razložijo glavne faze nastanka današnjega reliefa Slovenije in dejavnike, ki so ga oblikovali	M	I	0,20	0,34
24.3	1	Regionalna geografija Slovenije	Naravnogeografske značilnosti Slovenije	razložijo glavne faze nastanka današnjega reliefa Slovenije in dejavnike, ki so ga oblikovali	M	I	0,24	0,39
25.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Naravnogeografske značilnosti Slovenije	spoznavajo geografske značilnosti Slovenije	M	I	0,90	0,27
25.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	spoznavajo geografske značilnosti Slovenije	M	II	0,80	0,36
26.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	razumejo najpomembnejše naravno- in družbenogeografske pojave in procese ter njihovo sovplivanje na prebivalstvo in gospodarstvo (Slovenija)	S	II	0,48	0,35
26.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	razumejo najpomembnejše naravno- in družbenogeografske pojave in procese ter njihovo sovplivanje na prebivalstvo in gospodarstvo (Slovenija)	S	II	0,26	0,29
27.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	povezujejo gospodarski razvoj in izobrazbeno strukturo prebivalstva (Slovenija)	S	II	0,79	0,34
28.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	povezujejo gospodarski razvoj in izobrazbeno strukturo prebivalstva (Slovenija)	S	III	0,32	0,45
29.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	razložijo vzroke in posledice selitev prebivalstva v Sloveniji in EU	S	I	0,70	0,37
30.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	razložijo vzroke in posledice selitev prebivalstva v Sloveniji in EU	S	III	0,16	0,36
30.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	razložijo vzroke in posledice selitev prebivalstva v Sloveniji in EU	S	III	0,13	0,37
31.1	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	na zemljevidu pokažejo najpomembnejše prometne povezave v Sloveniji in ovrednotijo njihov pomen pri povezovanju s preostalim delom Evrope in sveta	S	III	0,21	0,37
31.2	1	Regionalna geografija Slovenije	Družneogeografske značilnosti Slovenije	na zemljevidu pokažejo najpomembnejše prometne povezave v Sloveniji in ovrednotijo njihov pomen pri povezovanju s preostalim delom Evrope in sveta	S	III	0,17	0,38

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (geografija, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (geografija, 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	38,58	15,88	298	10
Goriška regija	51,75	17,23	307	7
Primorsko-notranjska regija	44,44	15,01	147	4
Gorenjska regija	44,96	16,88	504	8
Osrednjeslovenska regija	45,65	17,49	1362	23
Jugovzhodna Slovenija	43,98	17,31	415	9
Posavska regija	45,74	16,57	228	6
Zasavska regija	44,73	16,38	143	3
Savinjska regija	44,18	15,96	622	15
Koroška regija	41,59	16,50	147	4
Podravska regija	42,70	16,71	719	21
Pomurska regija	42,76	16,91	249	9

[nazaj na Poročilo](#)

3.9 Nacionalno preverjanje znanja 2025 iz športa v 9. razredu

Poročilo

Preverjanje znanja iz športa je na NPZ 2025 opravljal reprezentativen vzorec izbranih 5055 učencev. Povprečni dosežek na državni ravni je 55,02 %, kar je pričakovano glede na dosežke dosedanjih preverjanj in strukturo preizkusa znanja, ki je vsebinsko raznolika in taksonomsko zahtevna. S preizkusom znanja preverjamo teoretično znanje, ki ga učenci usvajajo ob gibalnih dejavnostih (Priloga 1). Porazdelitev dosežkov učencev je simetrična, z dvema vrhovoma, in sicer pri 50 in 57 %. Nihče ni dosegel maksimalnega števila točk. Žal pa nekaj učencev ni doseglo nobene točke. Glede na standardni odklon je znanje večine učencev primerljivo (Priloga 2). Povprečni dosežek fantov in deklet je enak, čeprav se pri porazdelitvi dosežkov po spolu opazi, da je vrh porazdelitve pri fantih pri 60 % točkah, pri dekletih pa pri 50 in 58 % točkah (Priloga 4). Razlike v povprečnih dosežkih regij so manjše od 10 % točk (Priloga 5).

Teoretična znanja, ki smo jih preverjali na NPZ 2025, lahko razdelimo v štiri vsebinske sklope: strokovno izrazoslovje, splošno poznavanje športnih vsebin, individualne športne dejavnosti in športne igre. Podroben opis značilnosti nalog je prikazan v specifikacijski tabeli (Priloga 3).

Med nalogami, ki so preverjale **strokovno izrazoslovje**, so učenci najuspešneje reševali nalogi 7.a in 1.a, kjer so ob sliki in med danimi odgovori prepoznali poimenovanje športnega orodja oz. pripomočka (vorteks, odrivna deska). Manj uspešni pa so bili učenci pri reševanju nalog 2.a, 5.b in 15.a, ki so zahtevale samostojni zapis ustreznega termina (gibalna sposobnost; intenzivnost kot element zahtevnosti športne vadbe; igralno mesto pri nogometu glede na pravilo igre). Ugotavljamo, da so učenci uspešnejši pri nalogah, ki preverjajo poznavanje terminov, s katerimi se srečujejo pri večini ur športa (odrivna deska, sodnik, sodniški znaki). Znanje pri vsebinah, s katerimi se seznanijo v nižjih razredih osnovne šole (plavanje) ali zahtevajo pozorno branje in natančnost zapisa/poimenovanja (zgornji servis, strel v skoku, igralno mesto pri nogometu, glede na pravilo igre), izkazujejo le najuspešnejši oziroma posamezni učenci.

Med nalogami, ki so preverjale **splošno poznavanje športnih vsebin**, so učenci najuspešneje reševali naloge s področja varnosti (npr. 3.a in 3.c: plavanje pod vodo, izbor kolesarske čelade) in nalogi 6.a in 6.d s področja zakonitosti športne vadbe in zdravja (merjenje srčnega utripa, poznavanje in uporaba meritev športnovzgojnega kartona v praksi). Na uspešnost je vplival izbirni tip naloge in izbor vsebin, ki jih učenci srečujejo pri različnih športnih dejavnostih oz. vsako leto pri meritvah za športnovzgojni karton. Splošno poznavanje osnov gibanja in športnih vsebin na ravni analize in sinteze je za učence zelo zahtevno. Samo nekateri učenci znajo zapisati utemeljitev (znižanje težišča za večjo varnost padanja; uporaba zaporedja mišic za izboljšanje učinkovitosti meta; ustreznost varovanja pri preskoku; izbor ustrezne vadbe na gostoto kosti) in znanje medpredmetno povezovati (npr. s fiziko, biologijo). Pri nalogah višjih taksonomskih ravni izbirni tip naloge ne pripomore k uspešnosti reševanja.

Poznavanje atletike, gimnastike, plesa, plavanja in pohodništva uvrščamo med teoretično poznavanje **individualnih športnih dejavnosti**. Znotraj navedenega sklopa so učenci najuspešneje rešili nalogi 7.a in 9.b (vorteks; usklajenost pri plesu), med uspešneje rešeni nalogi spadata tudi nalogi s področja pohodništva, 11.a in 11.b (vsebina smerne table; branje zemljevida). Enako kot pri poznavanju strokovne terminologije in poznavanju splošnih športnih vsebin, učencem pri reševanju pomaga slikovno gradivo in izbiranje pravilnega odgovora med več danimi. Oddaljenost obravnave vsebin in morebitno manj pogosto izvajanje praktičnih dejavnosti je najverjetneje vplivalo na neuspešno reševanje nalog 10.a (obrat pri plavanju) in 8.c (varovanje pri preskoku raznožka čez kozo).

Košarka, odbojka, roket in nogomet so **športne igre**, ki se po veljavnem učnem načrtu obravnavajo pri pouku športa. Najuspešnejši so bili učenci pri reševanju nalog s področja košarke, nalogi 12.a in 12.b. Učenci poznajo osnovne sodniške znake in taktiko v napadu pri igri 1 : 1 (dvojno vodenje; prodor proti košu). Dosežki pri nalogah 14.c in 15.c nakazujejo povezanost poznavanja taktike igre v napadu in obrambi s pogostnostjo obravnave pri pouku športa. Če naloge zahtevajo zapis natančnega in terminološko ustreznega odgovora (zgornji servis, strel v skoku) ali utemeljevanje pravil, so učenci manj uspešni. Tvorjenje samostojnega pisnega odgovora vpliva na uspešnost reševanja nalog.

Priporočila za pouk športa

Poznavanje strokovnega izrazoslovja lahko pri urah športa razvijamo samo z dosledno uporabo. Vendar ni dovolj, da so učenci izpostavljeni le slušni zaznavi. Za trajno poznavanje in razumevanje strokovnega izrazoslovja morajo le-to samostojno uporabljati ob izvedbi praktičnih dejavnosti. Prav tako je pomembno, da se s strokovnim izrazoslovjem srečujejo tudi v pisni obliki, na način, s katerim ne okrnimo gibalne dejavnosti (npr. pisna navodila za vadbo, medpredmetne povezave, miselni vzorci, plakati, i-učbenik za šport, spletne učilnice ...). Vsebine, povezane s poznavanjem splošnih športnih vsebin in osnov – razumevanja gibanja, lahko obravnavamo pri vseh temah učnega načrta. Tako bomo dosegli pogostnost obravnave vsebin, kar se v analizah kaže kot pomemben dejavnik pri uspešnosti reševanja nalog. Poznavanje splošnih športnih vsebin je pomembno za razumevanje telesnih značilnosti in delovanja človeškega telesa pri športu, navezujejo pa se tudi na varnost, športno obnašanje in zdravje.

S tem vplivamo na vsestranski razvoj učencev, z raznovrstnostjo vsebin in osmišljanjem delovanja pa povečujemo motiviranost učencev za športno aktivnost ter razumevanje gibanja kot ključnega dejavnika zdravega življenjskega sloga.

Priloge:

Priloga 1: Struktura in opis preizkusa znanja

Priloga 2: Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi

Priloga 3: Specifikacijska tabela

Priloga 4: Dosežki po spolu

Priloga 5: Dosežki po regijah

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: ŠPORT**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Program osnovna šola. Športna vzgoja (Elektronski vir)/avtorji Marjeta Kovač ... (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
S preizkusom preverjamo teoretično znanje, s katerim dopolnjujemo praktično znanje za doseganje ciljev pri predmetu šport v osnovni šoli.	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 25	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več praviimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	do 50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	35 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	30 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

6 Opis preizkusa

V preizkusu preverjamo znanje s področij: splošni športni izrazi; telesne značilnosti in gibalne sposobnosti; šport in varnost; športno obnašanje; zakonitosti športne vadbe in vpliv na človeka; šport, zdravje in prost čas; atletika; gimnastika z ritmično izraznostjo; ples; plavanje; pohodništvo in štirih športnih iger (košarka, odbojka, rokomet in nogomet).

Učenec¹ v preizkusu rešuje vse naloge. V preizkusu je dan nekoliko večji poudarek osnovnim zakonitostim športne vadbe in njihovemu vplivu na človeka ter varnosti v športu. Prav tako sta poudarjeni atletika in gimnastika z ritmično izraznostjo, saj vplivata na vsestranski gibalni razvoj in predstavljata osnovo za vse druge športne panoge.

Naloge so sestavljene na treh taksonomskih stopnjah po poenostavljeni Bloomovi taksonomiji. Na prvi stopnji preverjamo poznavanje in znanje osnovnih pojmov, dejstev in procesov. Pri nalogah druge taksonomske stopnje mora učenec izkazati razumevanje vzrokov, posledic, učinkov, zakonitosti in prikazov ter uporabo znanja v novih situacijah. Naloge tretje taksonomske stopnje pa od učenca zahtevajo analizo ali sintezo dogodkov, oblikovanje sklepov, vrednotenje procesov in odnosov, utemeljevanje odločitev in načrtovanje rešitev.

IZLOČENE VSEBINE

V preizkusih ne bo nalog, ki bi pri športnih igrah preverjale poznavanje taktike igre z maksimalnim številom igralcev (npr. 5 : 5 pri igri košarke ali 6 : 6 pri igri odbojke).

7 Pripomočki

Učenec prinese s seboj moder ali črn kemični svinčnik oziroma modro ali črno nalivno pero.

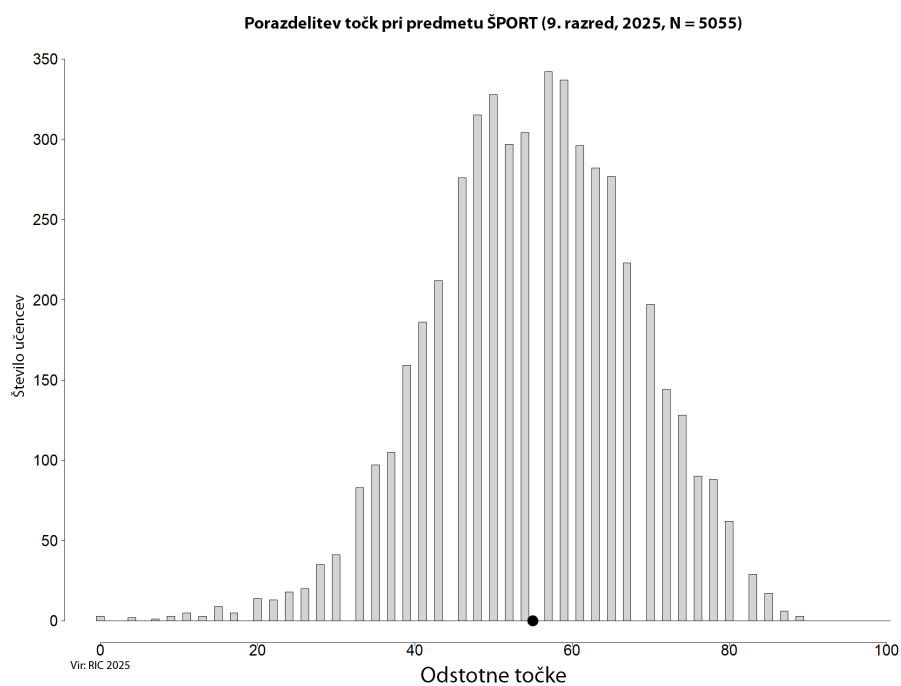
nazaj na [Poročilo](#)

¹ Moška slovnična oblika je uporabljena enakovredno za oba spola.

Osnovni statistični podatki (šport, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	5055
Število postavk	46
Možne točke	46
Povprečno število točk	25,31
Povprečno število odstotnih točk	55,02
Standardni odklon odstotnih točk	12,92
Indeks težavnosti	0,55
Indeks zanesljivosti	0,79

Porazdelitev dosežkov v državi (šport 9., razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (šport, 9. razred, NPZ 2025)

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebina	Cilji – učenci:	Standard znanja	Tip naloge	Taksonomska stopnja	IT	ID
1.a	1	Strokovna terminologija	Splošni športni izrazi	znajo ravnati z različnimi športnimi pripomočki (žoge, kolebnice, kiji, obroči, ovire, loparji, ...)		izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,91	0,06
2.a	1	Strokovna terminologija, splošno poznavanje športnih vsebin	Telesne značilnosti in gibalne sposobnosti	izboljšujejo gibalne in funkcionalne sposobnosti (skladnost gibanja, ...)		kratki zaprti odgovori	I	0,19	0,30
2.b	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Telesne značilnosti in gibalne sposobnosti	izboljšujejo gibalne in funkcionalne sposobnosti (moč, ...)	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,79	0,29
2.c	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Telesne značilnosti in gibalne sposobnosti	izboljšujejo gibalne in funkcionalne sposobnosti (moč, ...)	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	III	0,77	0,34
3.a	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport in varnost	poznajo in upoštevajo pravila obnašanja ter osnovna načela varnosti (v telovadnici, ...)	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,95	0,20
3.b	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport in varnost	razumejo prednosti primerne vadbe in obutve v različnih pogojih (vadba, ...)		kratki zaprti odgovori	II	0,83	0,27
3.c	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport in varnost	razumejo prednosti primerne vadbe in obutve v različnih pogojih (vadba, ...)		izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,94	0,24
3.d	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport in varnost	upoštevajo osnovna načela varnosti v športu		kratki zaprti odgovori	III	0,39	0,32
4.a	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Športno obnašanje	oblikujejo pozitivne vedenjske vzorce (spoštovanje športnega obnašanja na tekmovanjih)	M	dopolnjevanje brez nabora	I	0,83	0,33
4.b	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Športno obnašanje	oblikujejo pozitivne vedenjske vzorce (zdrava tekmovalnost, spoštovanje športnega obnašanja na tekmovanjih)	M	kratki zaprti odgovori	II	0,81	0,31
4.c	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Športno obnašanje	oblikujejo pozitivne vedenjske vzorce (medsebojno sodelovanje in pomoč, spoštovanje športnega obnašanja na tekmovanjih)	M	kratki polodprti odgovori	III	0,87	0,28
5.a	1	Strokovna terminologija, splošno poznavanje športnih vsebin	Zakovitosti športne vadbe in vpliv na človeka	razlikujejo aerobno in anaerobno vadbo glede na vrednost srčnega utripa	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,40	0,17
5.b	1	Strokovna terminologija, splošno poznavanje športnih vsebin	Zakovitosti športne vadbe in vpliv na človeka	razumejo pojave v telesu pri različnih načinih vadbe in odzivanje organizma na napor	S	dopolnjevanje brez nabora	II	0,09	0,26
5.c	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Zakovitosti športne vadbe in vpliv na človeka	razlikujejo aerobno in anaerobno vadbo glede na vrednost srčnega utripa	S	kratki zaprti odgovori	II	0,41	0,44
5.d	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Zakovitosti športne vadbe in vpliv na človeka	razumejo pojave v telesu pri različnih načinih vadbe in odzivanje organizma na napor	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	III	0,44	0,25
5.e	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Zakovitosti športne vadbe in vpliv na človeka	razumejo pojave v telesu pri različnih načinih vadbe in odzivanje organizma na napor	S	kratki zaprti odgovori	III	0,28	0,28

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebina	Cilji – učenci:	Standard znanja	Tip naloge	Taksonomska stopnja	IT	ID
6.a	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Zakonitosti športne vadbe in vpliv na človeka	razlikujejo aerobno in anaerobno vadbo glede na vrednost srčnega utripa	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,96	0,26
6.b	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport, zdravje in prosti čas	poznajo pomen nadomeščanja izgubljene tekočine	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,65	0,15
6.c	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport, zdravje in prosti čas	poznajo primerno prehrano ob nekaterih športnih dejavnostih		izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,49	0,17
6.d	1	Splošno poznavanje športnih vsebin	Šport, zdravje in prosti čas	razumejo vpliv redne športne vadbe in primerne prehrane na zdravje in dobro počutje	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	III	0,93	0,26
7.a	1	Strokovna terminologija, individualni športi	Atletika	poimenujejo športna orodja in pripomočke ter poznajo njihovo varno uporabo	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,98	0,22
7.b	1	Splošno poznavanje športnih vsebin, individualni športi	Atletika	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	III	0,48	0,28
7.c	1	Individualni športi	Atletika	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,51	0,07
7.d	1	Individualni športi	Atletika	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	III	0,43	0,32
8.a	1	Strokovna terminologija, individualni športi	Gimnastika z ritmično izraznostjo	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,52	0,19
8.b	1	Splošno poznavanje športnih vsebin, individualni športi	Gimnastika z ritmično izraznostjo	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	III	0,64	0,15
8.c	1	Splošno poznavanje športnih vsebin, individualni športi	Gimnastika z ritmično izraznostjo	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	M	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,14	0,06
8.d	1	Individualni športi	Gimnastika z ritmično izraznostjo	izpopolnjujejo tehniko osnovnih elementov atletike in gimnastike	S	kratki polodprti odgovori	III	0,55	0,34
9.a	1	Strokovna terminologija, Ples individualni športi	Ples	skladno in estetsko izvajajo različne gibalne naloge ob glasbeni spremljavi		izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,46	0,14
9.b	1	Individualni športi	Ples	sproščeno zaplešejo izbrane standardne in latinskoameriške ples	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,97	0,23
10.a	1	Strokovna terminologija, Plavanje individualni športi	Plavanje	preplavajo 50 metrov in med plavanjem opravijo nalogo za varnost (usvojijo bronastega delfina)	S	kratki zaprti odgovori	I	0,25	0,29
10.b	1	Individualni športi	Plavanje	izpopolnjujejo tehniko plavanja		dopolnjevanje z naborom	II	0,36	0,33

Oznaka naloge	Točke	Področje	Vsebina	Cilji – učenci:	Standard znanja	Tip naloge	Taksonomska stopnja	IT	ID
11.a	1	Individualni športi	Pohodništvo	poznajo in upoštevajo pravila obnašanja ter osnovna načela varnosti v gorah	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,82	0,23
11.b	1	Individualni športi	Pohodništvo	znajo ravnati z različnimi športnimi pripomočki	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,78	0,33
12.a	1	Ekipni športi	Košarka	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	I	0,66	0,20
12.b	1	Ekipni športi	Košarka	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,62	0,27
12.c	1	Ekipni športi	Košarka	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	III	0,35	0,28
13.a	1	Strokovna terminologija, Odbojka ekipni športi		izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	I	0,28	0,13
13.b	1	Ekipni športi	Odbojka	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,39	0,09
13.c	1	Ekipni športi	Odbojka	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	III	0,37	0,33
14.a	1	Strokovna terminologija, Rokomet ekipni športi		izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	I	0,32	0,34
14.b	1	Ekipni športi	Rokomet	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	M	kratki zaprti odgovori	III	0,14	0,19
14.c	1	Ekipni športi	Rokomet	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	II	0,50	0,42
15.a	1	Strokovna terminologija, Nogomet ekipni športi		izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	I	0,01	0,05
15.b	1	Strokovna terminologija, Nogomet ekipni športi		izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	ozbirni tip z enim pravilnim odgovorom	II	0,36	0,34
15.c	1	Ekipni športi	Nogomet	izpopolnjujejo tehniko in taktiko izbranih športnih iger do stopnje, ki omogoča sproščeno in učinkovito sodelovanje v igri	S	kratki zaprti odgovori	III	0,48	0,31

LEGENDA:

Naloga: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, *Navodilih za vrednotenje* in programu za e-vrednotenje

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Področje: izbrano področje znanj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga

Vsebina: zapisana vsebina, ki jo preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po preizkusih znanja in navodilih za vrednotenje

Cilj – učenci: zapisan cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu; zeleno obarvani in s klicaji označeni cilji – povzeto po digitaliziranem učnem načrtu

Standard znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; M – minimalni, S – standardi; povzeto po učnem načrtu

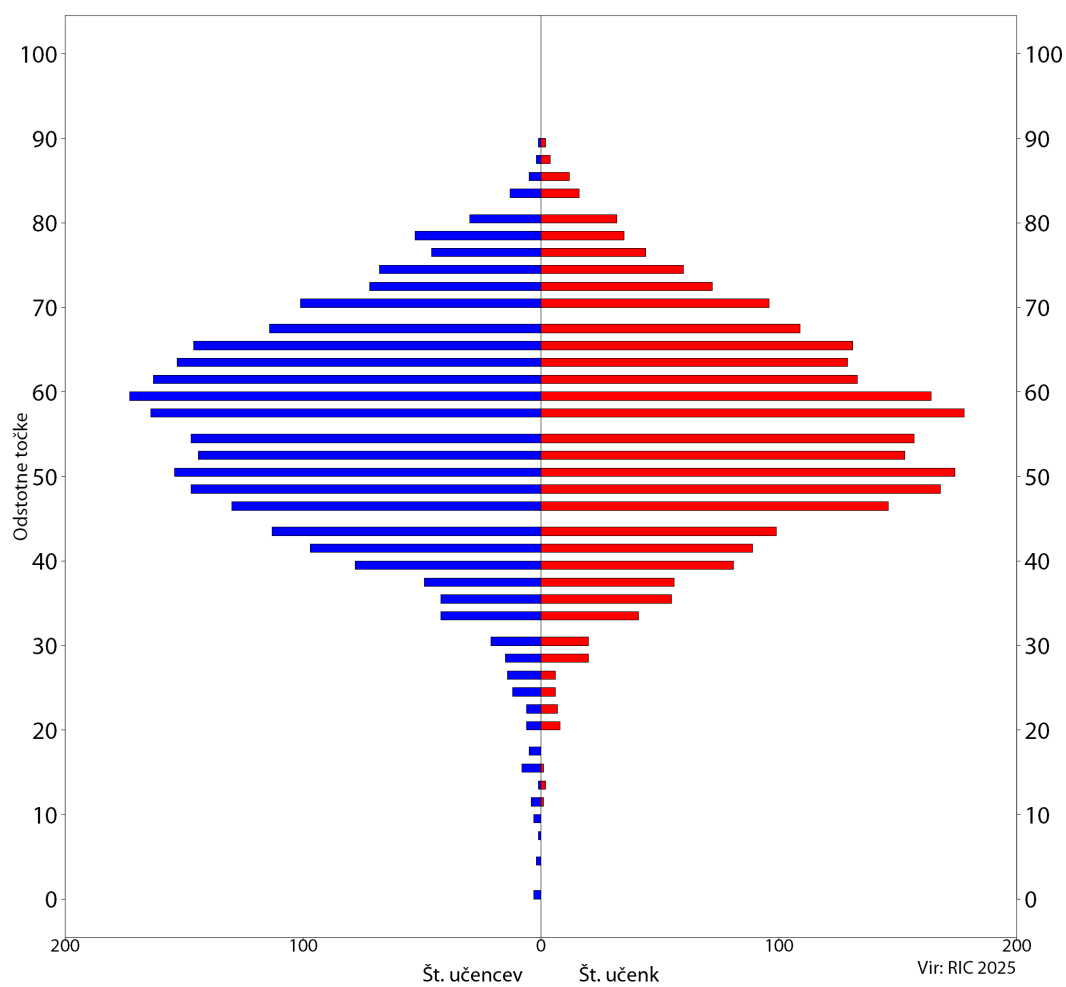
Taksonomska stopnja (po Bloomu): zapisana taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge; I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (šport 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (šport 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	52,68	13,32	234	6
Goriška regija	52,43	13,53	303	7
Primorsko-notranjska regija	54,44	13,22	97	4
Gorenjska regija	56,27	13,09	550	9
Osrednjeslovenska regija	55,31	12,72	1466	29
Jugovzhodna Slovenija	54,97	13,66	337	9
Posavska regija	59,64	12,36	198	6
Zasavska regija	53,76	14,16	132	5
Savinjska regija	56,83	12,45	672	14
Koroška regija	55,11	11,55	160	6
Podravska regija	52,99	12,60	724	21
Pomurska regija	53,76	12,02	182	6

[nazaj na Poročilo](#)

- 4 Dosežki učencev s posebnimi potrebami v osnovnih šolah in osnovnih šolah s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom (po predmetih)

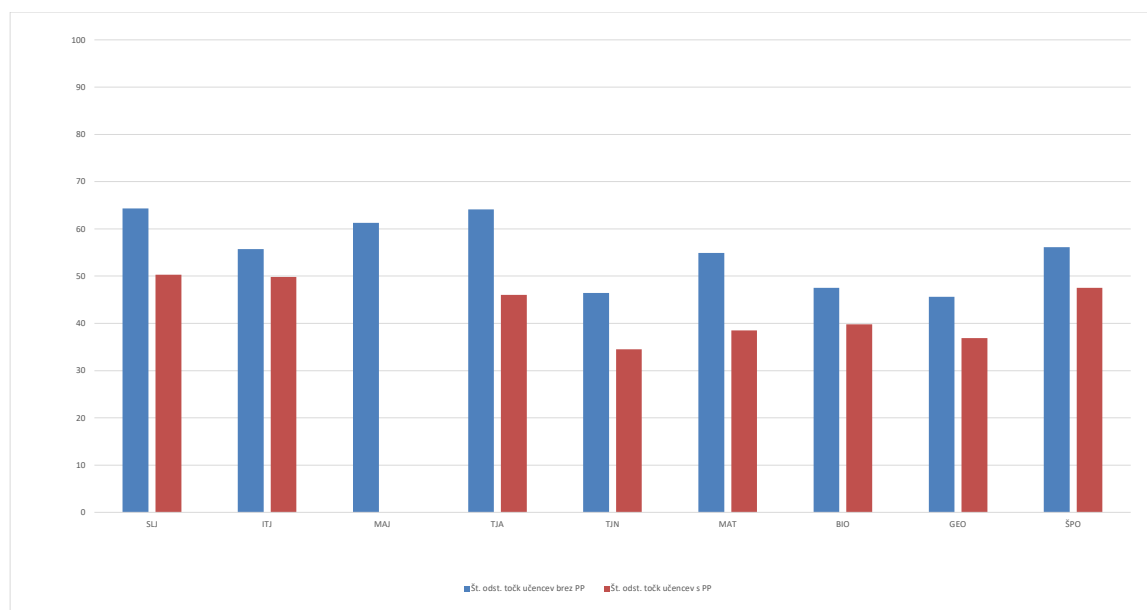
V analizo so vključeni učenci s posebnimi potrebami, ki se šolajo v osnovnih šolah z izobraževalnim programom s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo ter v prilagojenih programih z enakovrednim izobrazbenim standardom in so zaprosili za prilagoditve pri opravljanju NPZ. Ker je večina učencev s posebnimi potrebami vključena v redne osnovnošolske programe, lahko rečemo, da je v naših analizah vpliv dosežkov učencev s posebnimi potrebami, ki se šolajo v zavodih s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom za slepe in slabovidne, gluhe in naglušne, gibalno ovirane ter učence z avtističnimi motnjami, zelo majhen¹. V analizo torej niso vključeni učenci z lažjimi motnjami v duševnem razvoju, ki se šolajo v izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom. Njihovi dosežki so analizirani v poglavju 5.

V nadaljevanju so predstavljeni dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z njihovimi vrstniki z značilnim razvojem pri NPZ v 9. razredu leta 2025 in v primerjavi z dosežki iz prejšnjih let. Ker so v to analizo vključeni le učenci, ki se šolajo v osnovnih šolah z enakovrednim izobrazbenim standardom in imajo pri NPZ številne prilagoditve, bi pričakovali, da bo njihova učna uspešnost primerljiva z uspešnostjo vrstnikov. Podatki pa kažejo prav nasprotno. Na voljo imamo podatke o učencih s posebnimi potrebami v 9. razredu za daljše časovno obdobje, in sicer od leta 2008 naprej, ko je bil uveden računalniški program za prijavo in so bile sistematično urejene ter zbrane možne prilagoditve pri opravljanju NPZ. Ric od tega leta vodi obsežno podatkovno zbirko o učencih s posebnimi potrebami, ki uveljavljajo prilagoditve pri opravljanju NPZ.

Preglednica 4.1: Število in dosežki učencev s posebnimi potrebami in učencev brez posebnih potreb pri NPZ v letu 2025, 9. razred

Predmet	Štev. učencev brez PP	Štev. učencev s PP	Štev. odst. točk učencev brez PP	Štev. odst. točk učencev s PP	Delež odst. točk učencev s PP v primerjavi z učenci brez PP
SLJ	18.612	2.612	64,3	50,3	78,2
ITJ	51	15	55,7	49,8	89,4
MAJ	18	0	61,3	-	-
TJA	4.600	676	64,1	46,0	71,8
TJN	110	14	46,4	34,5	74,4
MAT	18.654	2.616	54,9	38,5	70,1
BIO	4.742	638	47,5	39,8	83,8
GEO	4.493	647	45,6	36,9	80,9
ŠPO	4.436	618	56,1	47,5	84,7

Primerjava dosežkov učencev 9. razreda z njihovimi vrstniki pri posameznih predmetih v letu 2025 je prikazana na sliki 4.1.

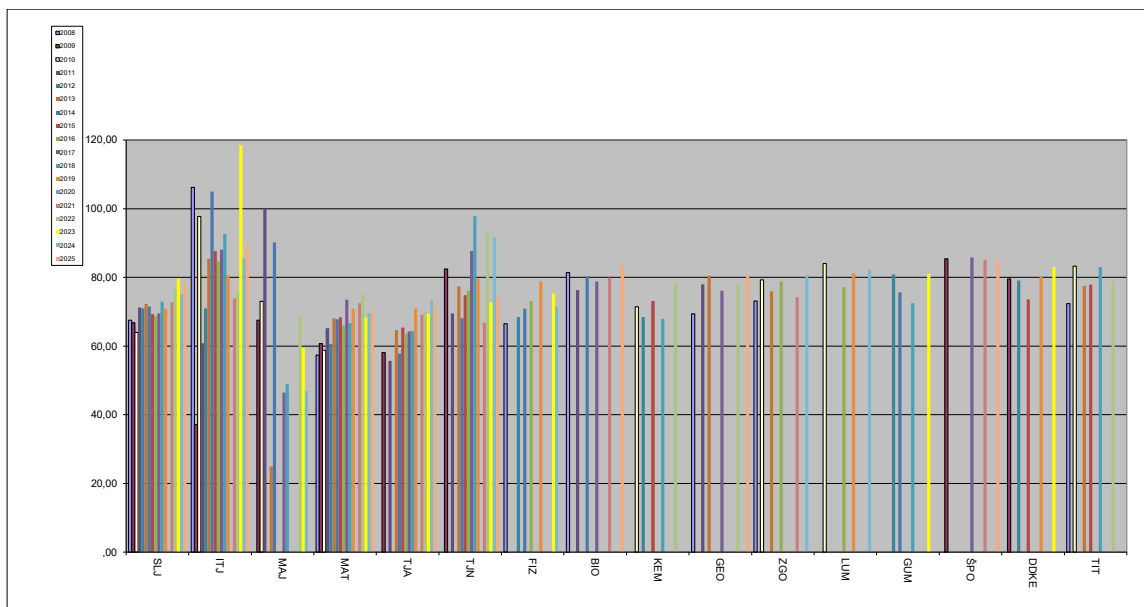
Slika 4.1: Število doseženih odstotnih točk učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb pri NPZ v letu 2025, 9. razred

¹ V letu 2025 je v zavodih s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom za slepe in slabovidne, gluhe in naglušne, gibalno ovirane ter učence z avtističnimi motnjami NPZ v 3. razredu opravljalo 64 učencev s posebnimi potrebami, v 6. razredu 73 in v 9. razredu 63. Zaradi majhnega števila in zelo različnih motenj, ovir in primanjkljajev, ki jih imajo učenci v teh zavodih, posebna obravnava njihovih dosežkov ni strokovno utemeljena.

Ker je neposredna primerjava dosežkov pri posameznih predmetih med leti in tudi med različnimi predmeti strokovno neustrezna, smo za vse predmete izračunali tudi delež povprečnih odstotnih točk, ki so jih dosegli učenci s posebnimi potrebami v primerjavi z njihovimi vrstniki brez posebnih potreb.

Podatki v preglednici 4.1 kažejo, da so učenci s posebnimi potrebami leta 2025 dosegli med 70,1 % (pri matematiki) in 89,4 % (pri italijanščini) povprečnih odstotnih točk svojih vrstnikov, vendar je slednji predmet pisalo zelo malo učencev s posebnimi potrebami. V primerjavi z letom 2024 (slovenščina: 75,2 %, nemščina: 91,7 %, angleščina: 73,7 %, matematika: 69,6 %) so dosežki leta 2025 pri predmetih, ki se redno izvajajo vsako leto, višji pri slovenščini, italijanščini in matematiki, pri angleščini in nemščini pa so nižji. Izmed tretjih predmetov so dosežki najvišji pri športu (84,7 %), sledijo predmeti biologija (83,8 %), geografija (80,9 %), nemščina (74,4 %) in angleščina (71,8 %).

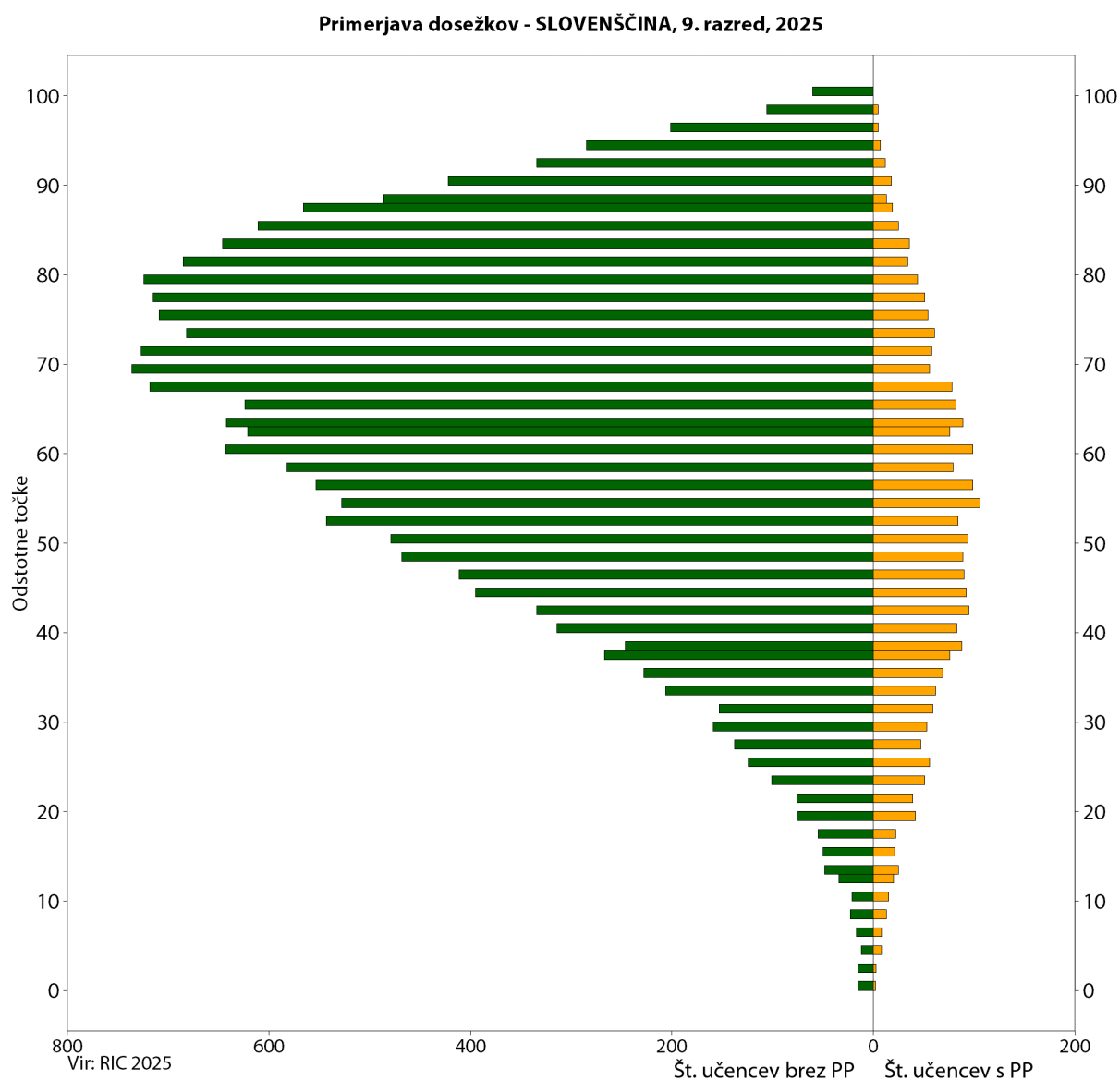
Analiza podatkov za obdobje 2008–2025 (Slika 4.2) kaže, da so se dosežki učencev s posebnimi potrebami pri slovenščini izboljševali do leta 2023, leta 2024 so nekoliko upadli, v letu 2025 pa so znova višji. Pri matematiki je viden izrazit upad dosežkov v letu 2023, lani in letos pa so se dosežki za malenkost izboljšali, vendar še niso dosegli ravni iz leta 2022, ko so bili najvišji. Dosežki pri geografiji so nekoliko nižji kot na preteklem preverjanju, ko so bili najboljši doslej, dosežki pri športu pa so primerljivi s tistimi na preteklih preverjanjih. Pri biologiji so bili dosežki najvišji doslej, pri italijanščini, madžarščini in nemščini pa dosežki med leti zaradi manjšega števila učencev zelo nihajo.

Slika 4.2: Delež odstotnih točk učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb pri posameznem predmetu NPZ v obdobju 2008–2025,¹ 9. razred

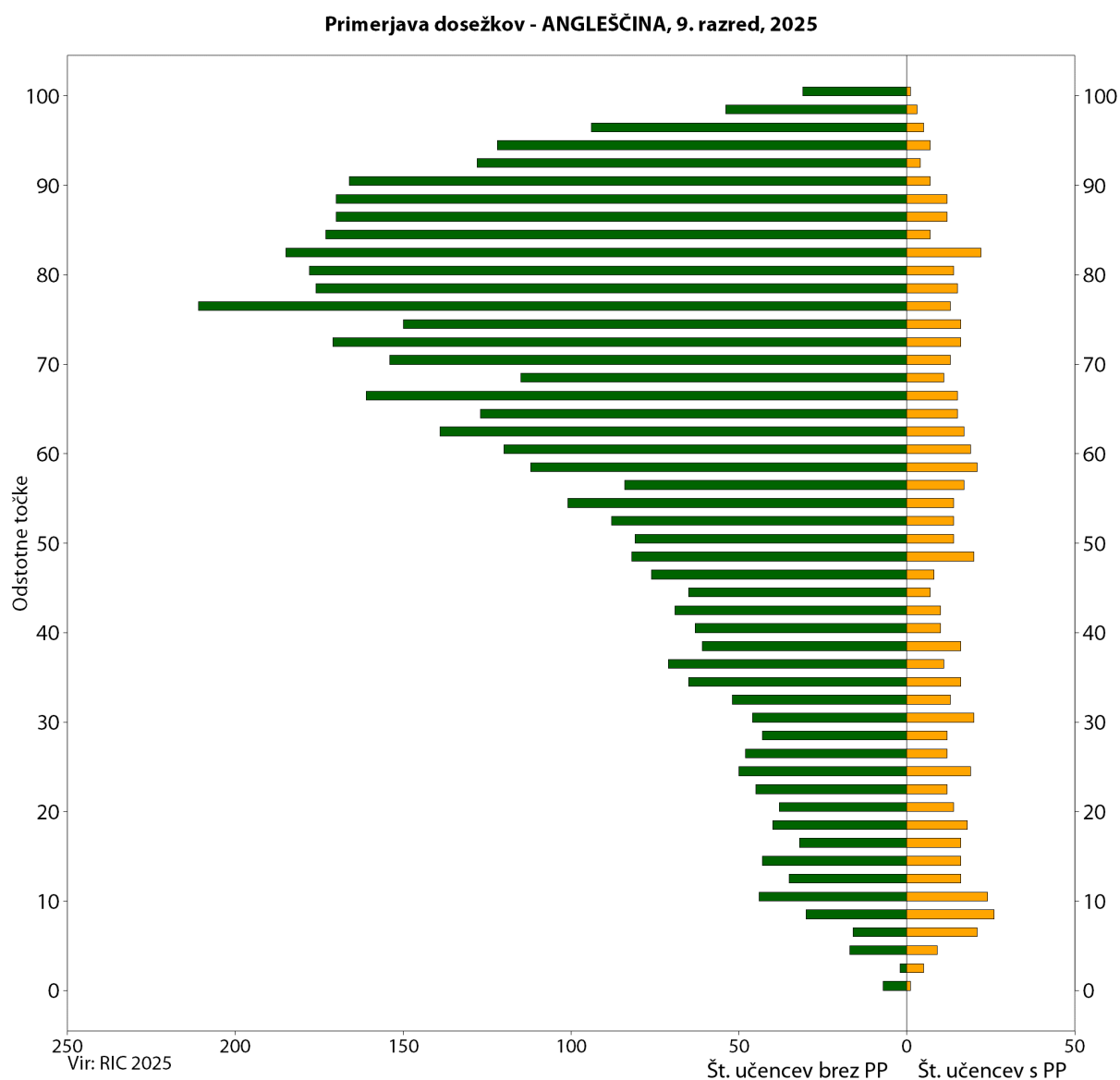
V nadaljevanju predstavljamo dosežke učencev s posebnimi potrebami pri posameznih predmetih v primerjavi z dosežki učencev z značilnim razvojem v 9. razredu.

¹ NPZ se leta 2020 zaradi epidemije covid-19 ni izvajal, zato slika ne vključuje podatkov za to leto.

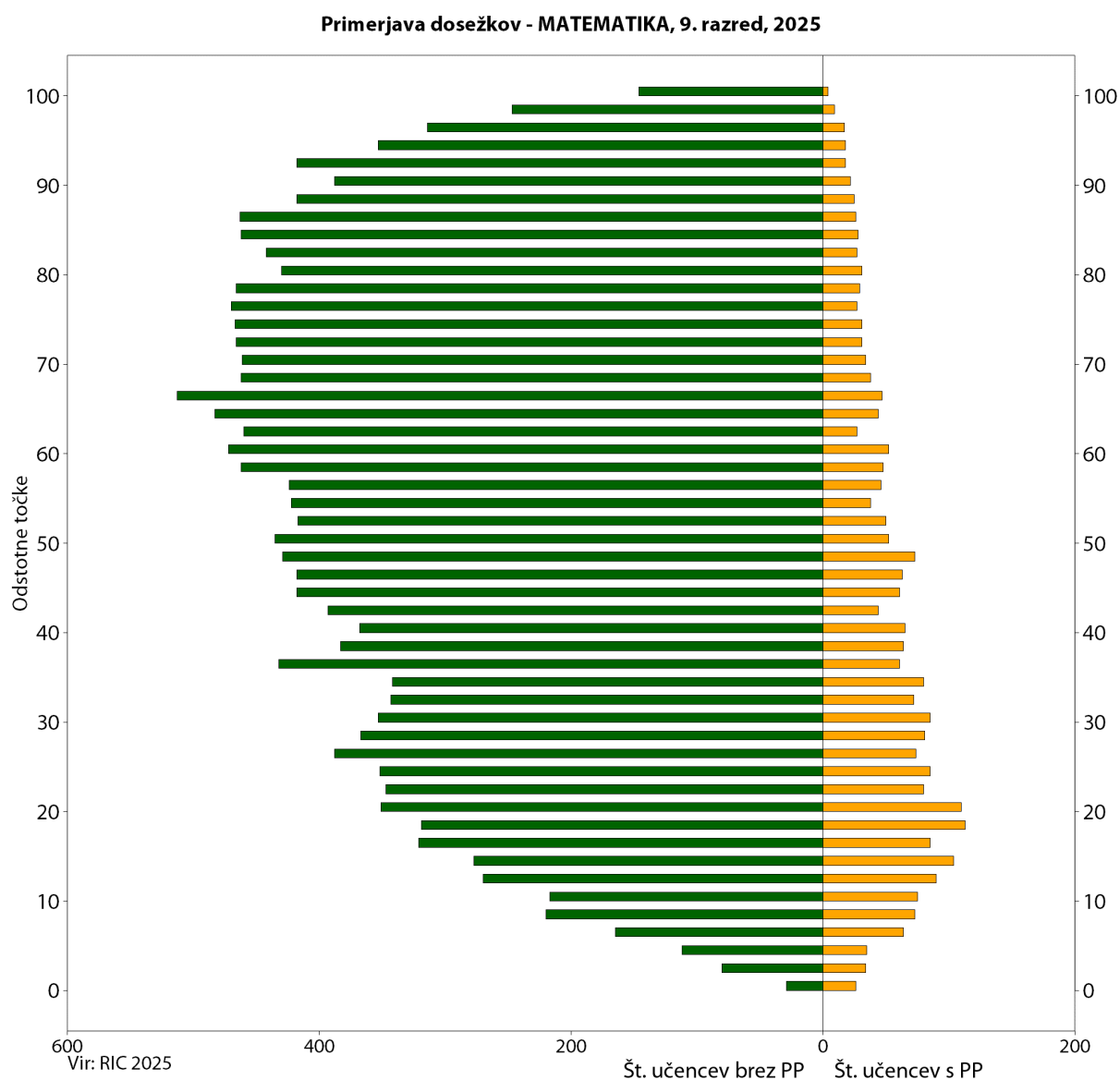
Slika 4.3: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz slovenščine v letu 2025, 9. razred

Povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri slovenščini je bil 64,3 odstotne točke, učencev s posebnimi potrebami pa 50,3 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je precej podobna normalni Gaussovi krivulji, brez izrazitih repov (rep je sicer nekoliko daljši pri nižjih dosežkih), medtem ko je porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami sploščena, z neizrazitim vrhom med 50 in 60 odstotnimi točkami.

Slika 4.4: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz angleščine v letu 2025, 9. razred

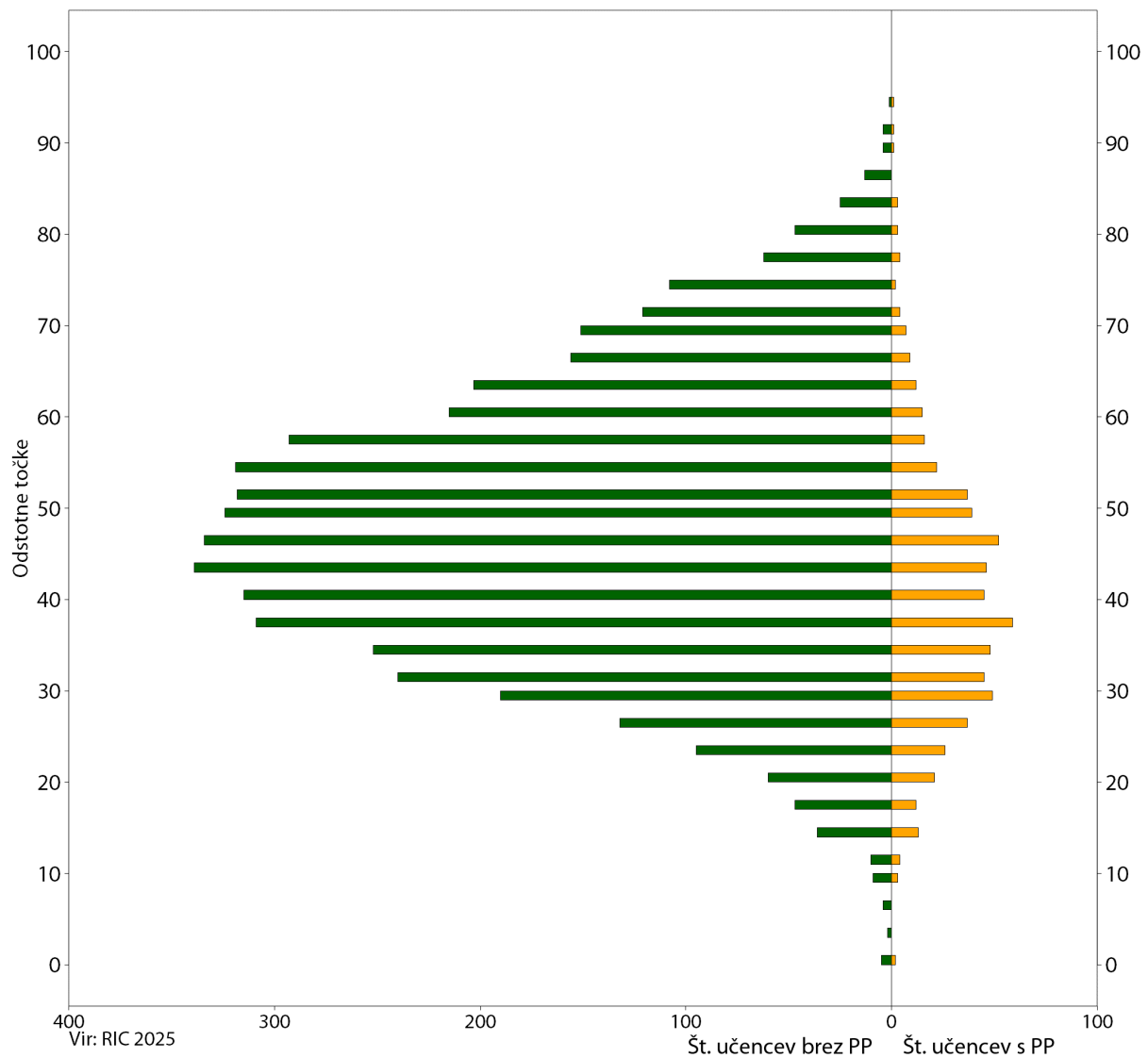
Leta 2025 so učenci s posebnimi potrebami pri angleščini dosegli 46,0 odstotnih točk, kar je za malenkost več kot leta 2024, oz. 71,8 % odstotnih točk učencev brez posebnih potreb. Povprečen učenec s posebnimi potrebami torej v zadnjih letih izkazuje okoli 70,0 % znanja povprečnega sovrstnika z značilnim razvojem. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je izrazito pomaknjena v desno in asimetrična v levo, brez izrazitih repov, še posebno na desni strani, porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami pa je precej razpršena, z več neizrazitimi vrhovi, od katerih je najvišji pri okoli 10 odstotnih točkah, na skrajnem levem delu krivulje.

Slika 4.5: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz matematike v letu 2025, 9. razred

Povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri matematiki je bil za 9,4 odstotne točke nižji kot pri slovenščini in je znašal 54,9 odstotne točke, medtem ko je bil povprečni dosežek učencev s posebnimi potrebami, ki je znašal 38,5 odstotne točke, za 11,8 odstotne točke nižji kot pri slovenščini. V primerjavi z letom 2023 se je znanje učencev s posebnimi potrebami pri matematiki izboljšalo za 0,5 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je pomaknjena v desno, ima več vrhov in, podobno kot pri slovenščini, nima repov; medtem ko je porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami močno pomaknjena v levo, z vrhom pri 20 odstotnih točkah.

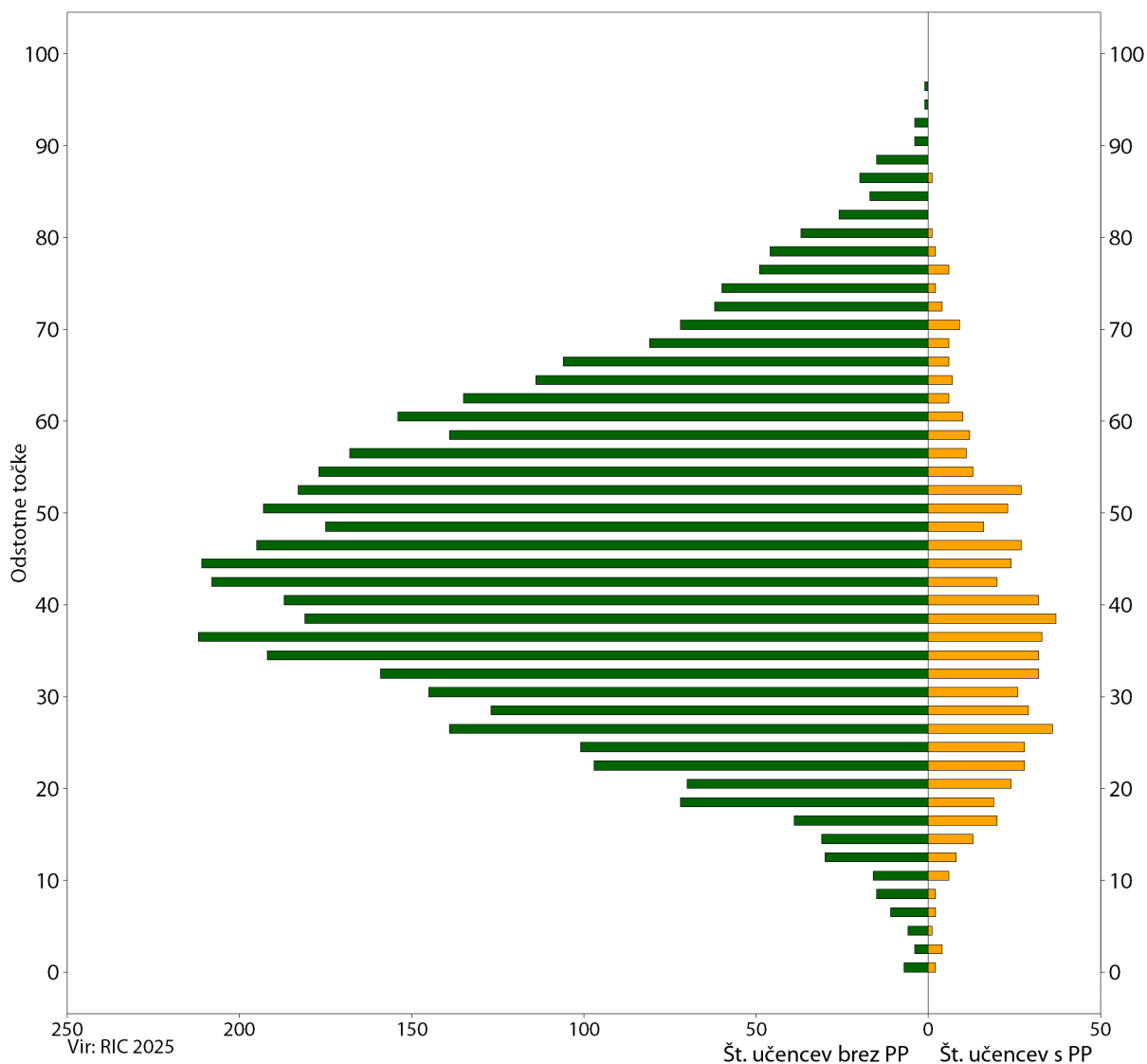
Primerjava dosežkov - BIOLOGIJA, 9. razred, 2025

Slika 4.6: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz biologije v letu 2025, 9. razred

Povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri biologiji je znašal 47,5 odstotne točke, učencev s posebnimi potrebami pa ni veliko zaostajal in je znašal 39,8 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, vendar brez izrazitih repov. Razporeditev dosežkov učencev s posebnimi potrebami je nekoliko pomaknjena v levo, z daljšim repom desno. Razlika v znanju učencev s posebnimi potrebami se je v primerjavi z zadnjo izvedbo NPZ iz biologije zmanjšala za 3,9 odstotne točke.

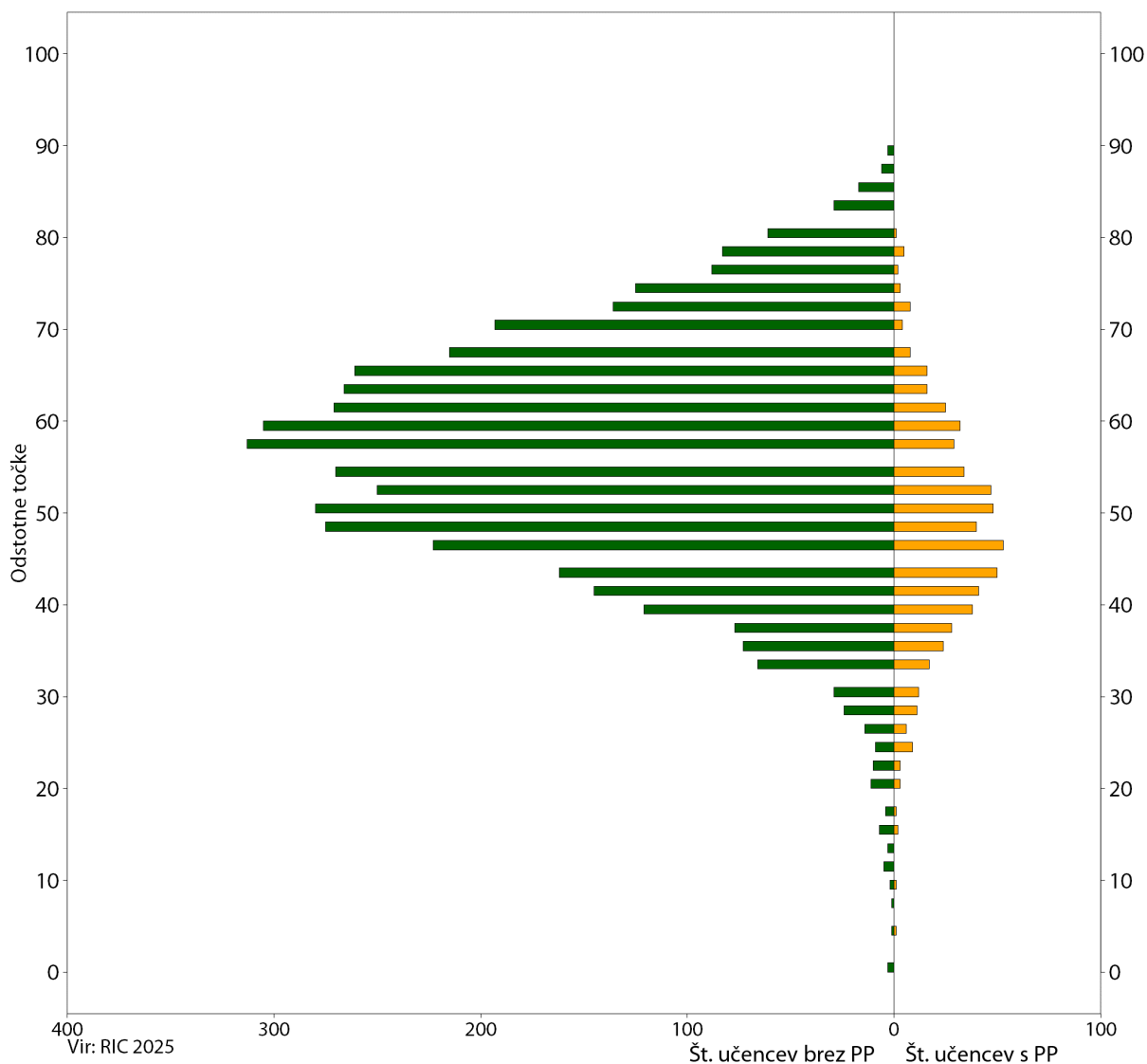
Primerjava dosežkov - GEOGRAFIJA, 9. razred, 2025

Slika 4.7: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz geografije v letu 2025, 9. razred

Dosežki učencev s posebnimi potrebami pri geografiji so znašali 36,9 odstotne točke, medtem ko so bili dosežki njihovih vrstnikov brez posebnih potreb višji (45,6). Učenci s posebnimi potrebami so v primerjavi z zadnjo izvedbo NPZ iz tega predmeta dosegli za 2,7 odstotne točke višje dosežke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, vendar brez izrazitih repov, porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami pa ima več vrhov in je pomaknjena v levo.

Primerjava dosežkov - ŠPORT, 9. razred, 2025

Slika 4.8: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz športa v letu 2025, 9. razred

Učenci s posebnimi potrebami so leta 2025 pri športu dosegli 47,5 odstotne točke, medtem ko so bili dosežki njihovih vrstnikov brez posebnih potreb višji in so znašali 56,1 odstotne točke. Učenci s posebnimi potrebami so v primerjavi z zadnjo izvedbo NPZ iz športa dosegli za 0,4 odstotne točke nižje dosežke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, vendar brez desnega repa, porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami pa je podobna normalni Gaussovi krivulji.

Grafične primerjave podatkov za italijanščino, madžarščino in nemščino zaradi majhnega števila učencev s posebnimi potrebami, ki so opravljali te preizkuse, niso smiselne.

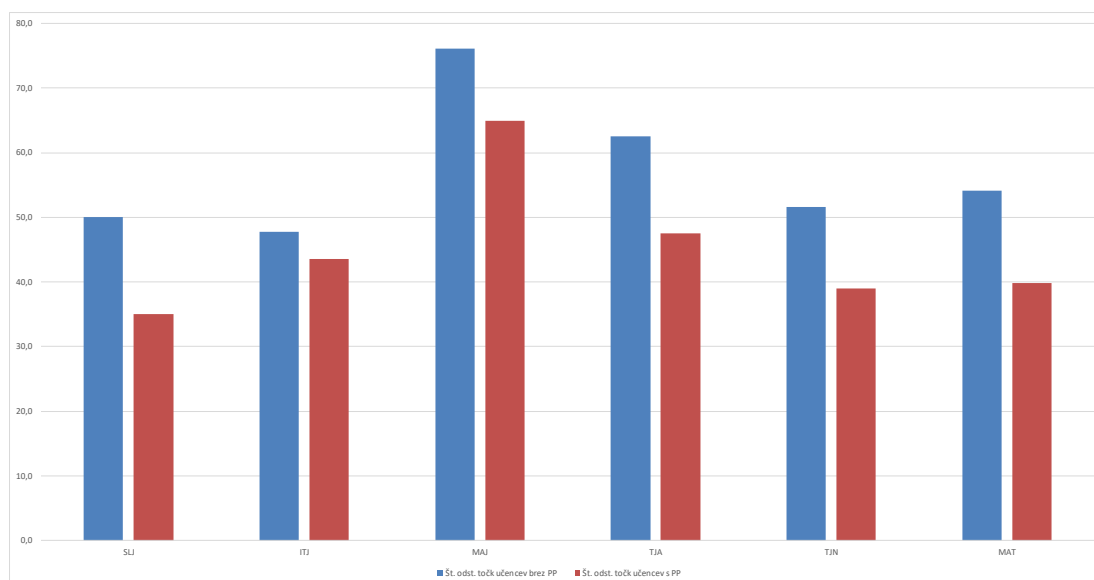
V nadaljevanju obravnavamo podatke o učencih s posebnimi potrebami v **6. razredu** od leta 2014 naprej, saj je bil to leto NPZ za te učence prvič obvezen in primerjava z leti poprej ne bi bila zanesljiva.

Preglednica 4.2: Število in dosežki učencev s posebnimi potrebami in učencev brez posebnih potreb pri NPZ v letu 2025, 6. razred

Predmet	Štev. učencev brez PP	Štev. učencev s PP	Štev. odst. točk učencev brez PP	Štev. odst. točk učencev s PP	Delež odst. točk učencev s PP v primerjavi z učenci brez PP
SLJ	18.023	2.325	50,1	35,0	69,9
ITJ	53	10	47,8	43,5	91,0
MAJ	17	2	76,1	65,0	85,4
TJA	17.530	2.252	62,6	47,5	75,9
TJN	407	59	51,6	39,0	75,6
MAT	17.879	2.343	54,1	39,8	73,6

Opozoriti je treba, da je NPZ iz italijanščine in madžarščine opravljalo malo učencev, zato podatki ne omogočajo posploševanja. Kakor je razvidno iz preglednice 4.2, je imelo leta 2025 deset učencev s posebnimi potrebami pri NPZ iz italijanščine nekoliko nižje dosežke kakor drugi učenci z značilnim razvojem; dva učenca s posebnimi potrebami pa sta imela bistveno slabše dosežke pri NPZ iz madžarščine.

Primerjava dosežkov učencev 6. razreda pri posameznih predmetih v letu 2025 je prikazana na sliki 4.9.

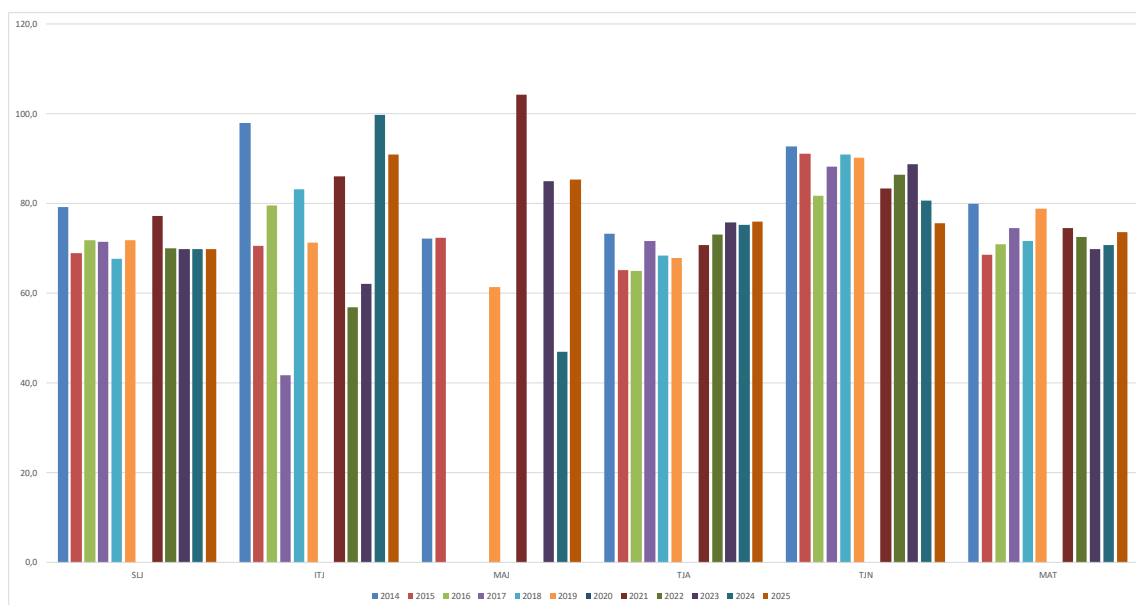
Slika 4.9: Število odstotnih točk učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb pri NPZ v letu 2025, 6. razred

Ker je neposredna primerjava dosežkov pri posameznih predmetih med leti in med različnimi predmeti strokovno neustrezna, smo za vse predmete izračunali tudi delež povprečnih odstotnih točk, ki so jih dosegli učenci s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb.

Podatki v preglednici 4.2 kažejo, da so učenci s posebnimi potrebami leta 2025 dosegli med 69,9 in 91,0 % povprečnih odstotnih točk svojih vrstnikov. Dosežki učencev s posebnimi potrebami so bili najnižji pri slovenščini, najvišji pa, enako kot leto poprej, pri italijanščini.

Pri angleščini so učenci s posebnimi potrebami dosegli 75,9 % odstotnih točk svojih vrstnikov, pri matematiki 73,6 % in pri slovenščini 69,9 %. Podatki kažejo, da so imeli učenci s posebnimi potrebami v 6. razredu pri italijanščini, madžarščini, matematiki, nemščini in angleščini višje dosežke kot učenci v 9. razredu, pri slovenščini pa nižje kot učenci v 9. razredu.

Analiza podatkov v letih 2014–2025 (Slika 4.10) kaže, da so dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki njihovih vrstnikov pri slovenščini, matematiki in angleščini v zadnjih letih precej stabilni, pri nemščini nekoliko upadajo, pri italijanščini in madžarščini pa precej nihajo.

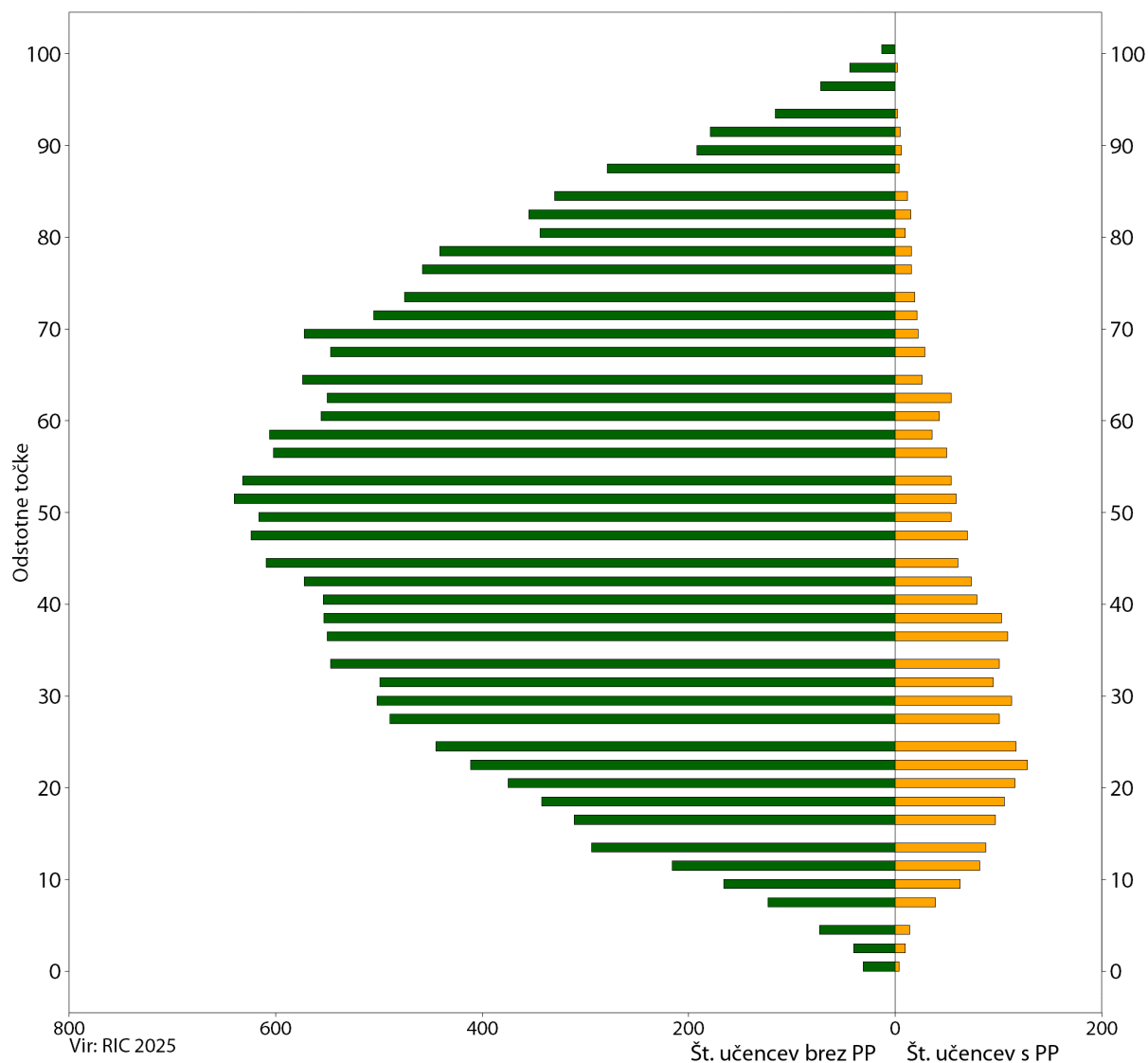

Slika 4.10: Delež odstotnih točk učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb pri posameznih predmetih NPZ v obdobju 2014–2025, 6. razred¹

Dosežki učencev s posebnimi potrebami pri posameznih predmetih v primerjavi z učenci brez posebnih potreb so prikazani v nadaljevanju.

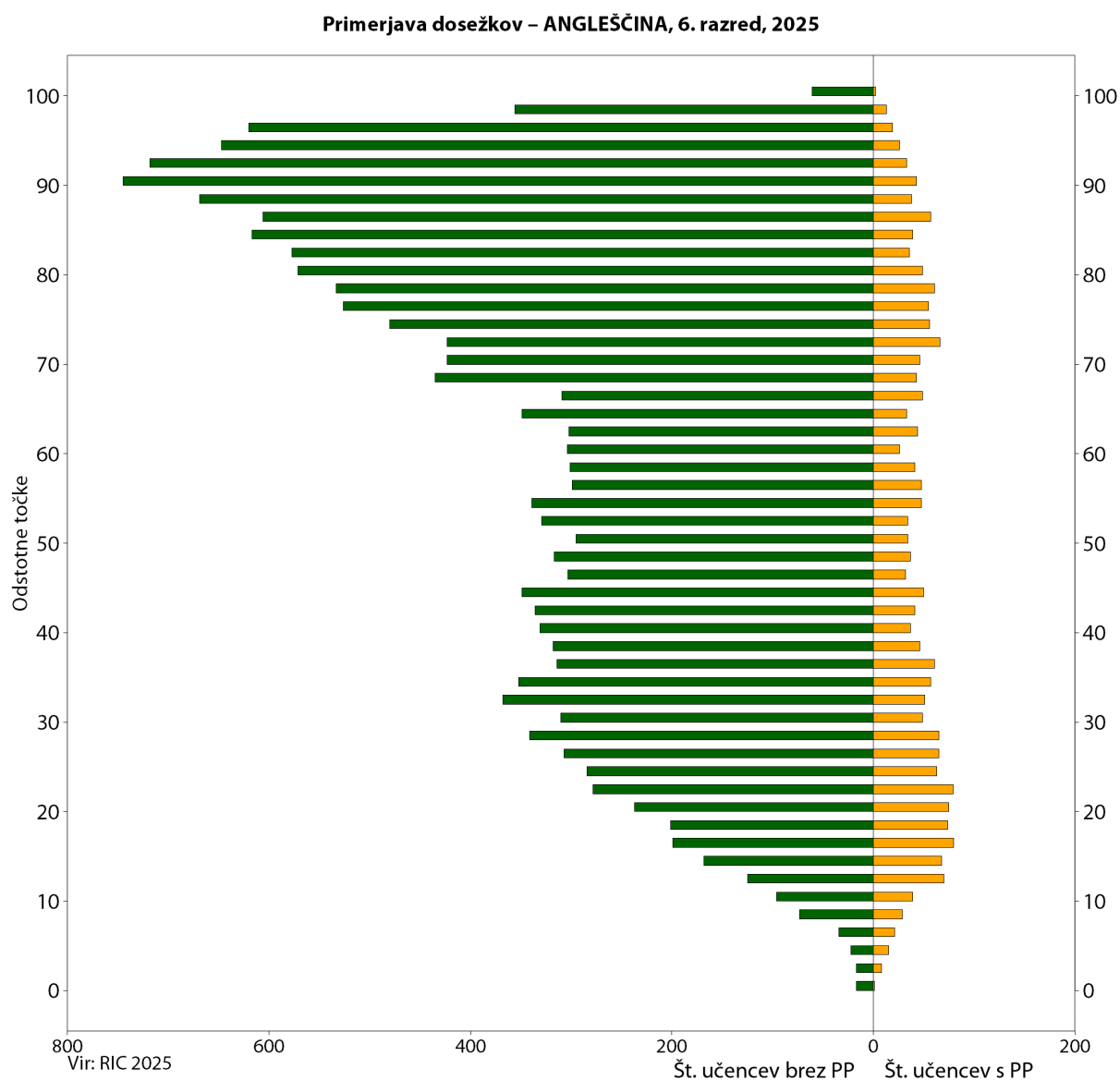
¹ NPZ se v letu 2020 zaradi epidemije covid-19 ni izvajal, zato slika ne vključuje podatkov za to leto.

Primerjava dosežkov – SLOVENŠČINA, 6. razred, 2025

Slika 4.11: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz slovenščine v letu 2025, 6. razred

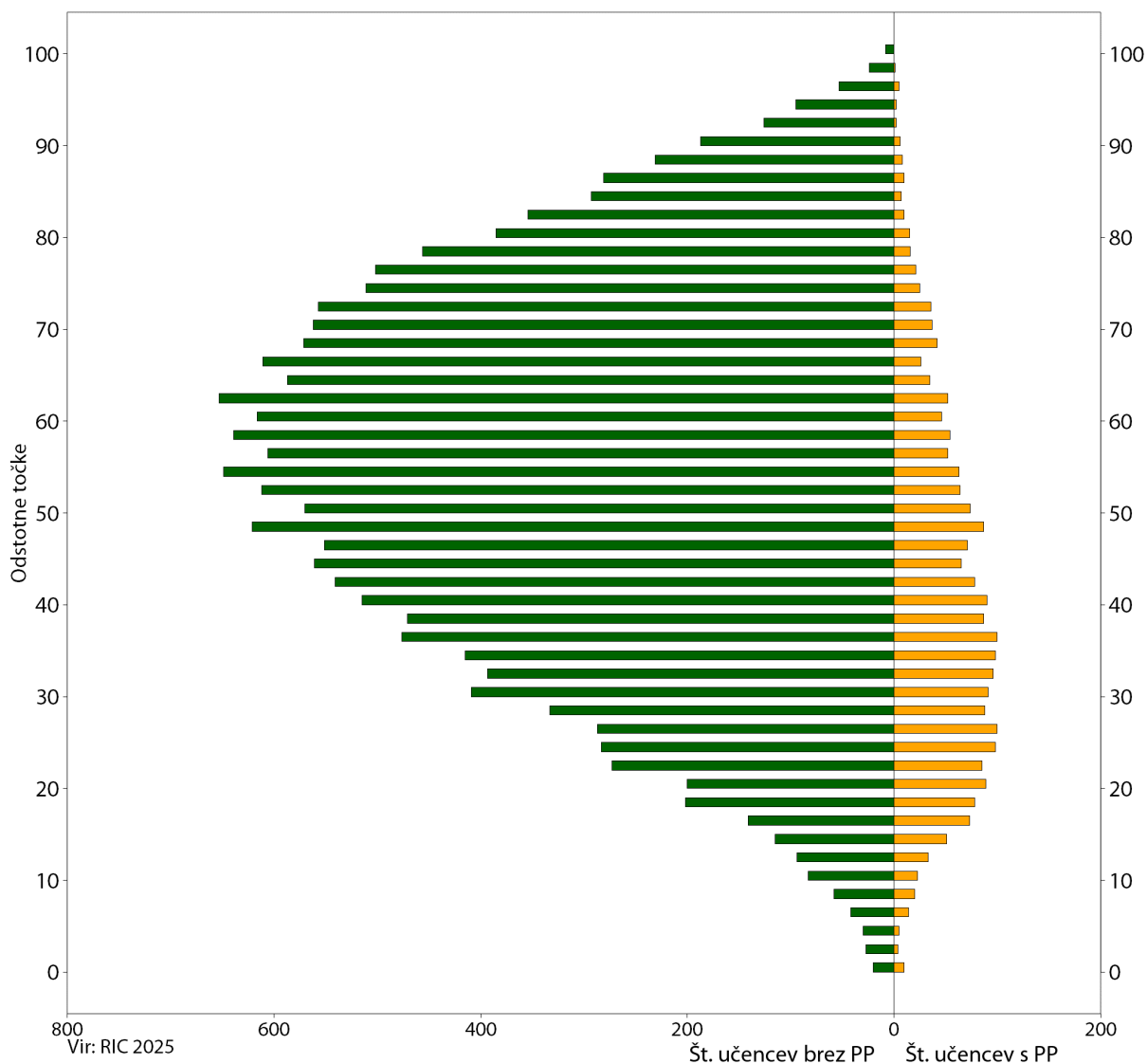
Leta 2025 je bil povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri slovenščini 50,1 odstotne točke, učencev s posebnimi potrebami pa 35,0 odstotne točke. Razlike v znanju učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z vrstniki z značilnim razvojem so bile največje pri slovenščini in angleščini. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, vendar brez repov na levi in desni strani, medtem ko je porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami premaknjena v levo in asimetrična v desno.

Slika 4.12: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz angleščine v letu 2025, 6. razred

Pri angleščini so učenci s posebnimi potrebami dosegli 47,5 odstotne točke, medtem ko so bili dosežki njihovih vrstnikov brez posebnih potreb bistveno višji in so znašali 62,6 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je neenakomerna, z izrazitim vrhom na skrajnem desnem delu krivulje in neizrazitim v območju med 30 in 40 odstotnimi točkami, medtem ko je porazdelitev učencev s posebnimi potrebami sploščena z dvema neizrazitima vrhovoma.

Primerjava dosežkov – MATEMATIKA, 6. razred, 2025

Slika 4.13: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz matematike v letu 2025, 6. razred

Povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri matematiki je znašal 54,1 odstotne točke, učencev s posebnimi potrebami pa 39,8 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, čeprav nima izrazitih repov na levi in desni strani, medtem ko je porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami premaknjena v levo in asimetrična v desno.

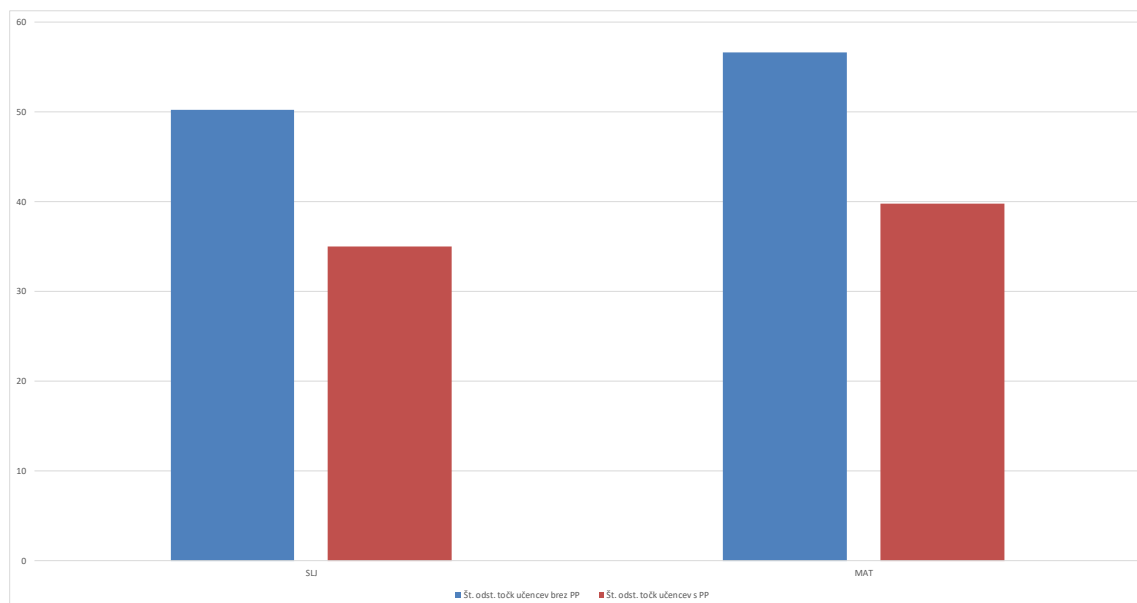
Na koncu predstavljamo še podatke o učencih s posebnimi potrebami v **3. razredu**. V letošnjem letu je obvezno pisala NPZ prva generacija tretješolcev.

Preglednica 4.3: Število in dosežki učencev s posebnimi potrebami in učencev brez posebnih potreb pri NPZ v letu 2025, 3. razred

Predmet	Štev. učencev brez PP	Štev. učencev s PP	Štev. odst. točk učencev brez PP	Štev. odst. točk učencev s PP	Delež odst. točk učencev s PP v primerjavi z učenci brez PP
SLJ	18.730	1.202	50,2	35,0	69,7
MAT	18.701	1.199	56,6	39,8	70,3

Ker sta NPZ iz italijanščine in madžarščine opravljala le po dva učenca s posebnimi potrebami, analizi njihovih dosežkov nista objavljena.

Primerjava dosežkov učencev 3. razreda pri posameznih predmetih v letu 2025 je prikazana na sliki 4.14.

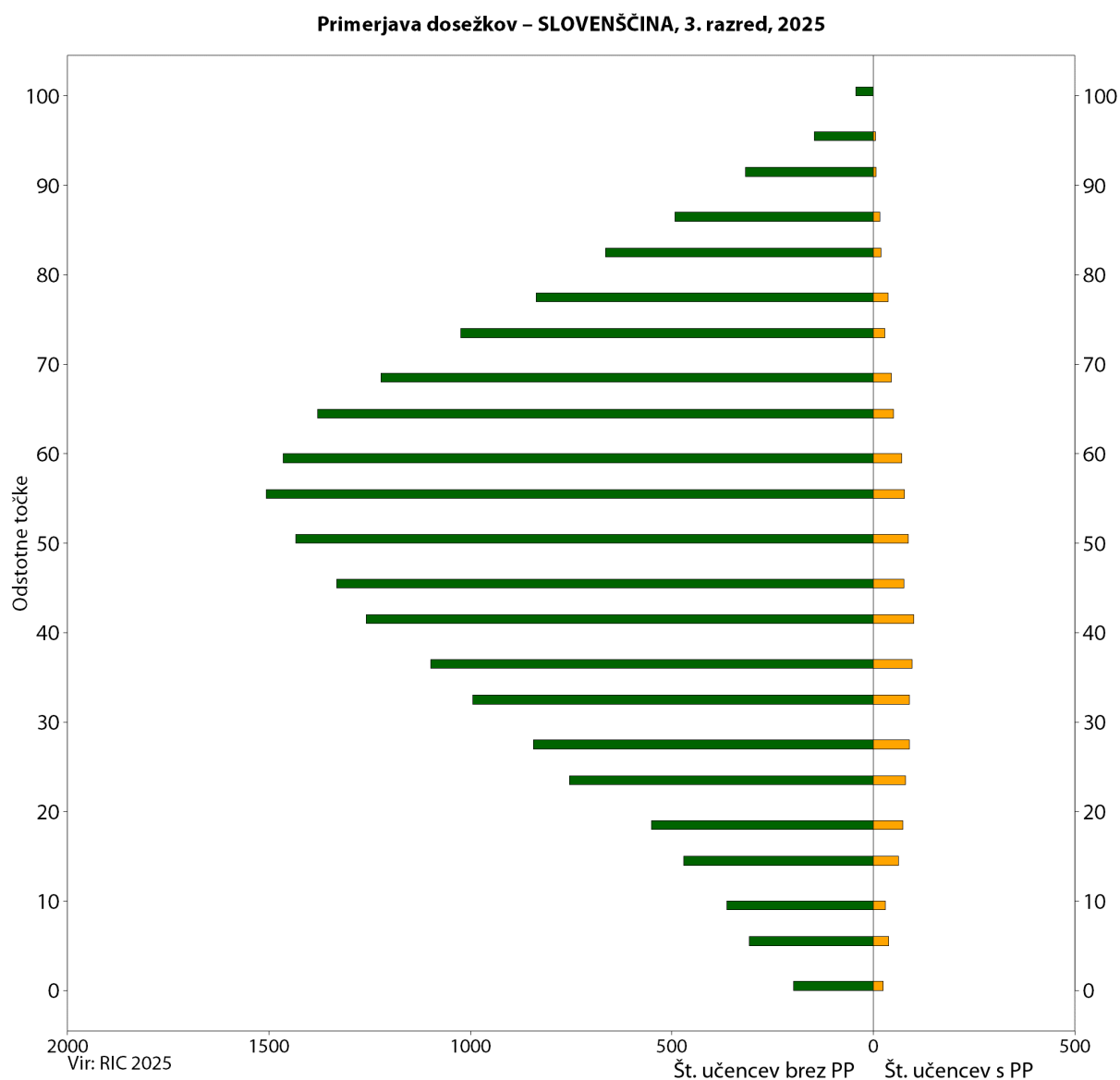

Slika 4.14: Število odstotnih točk učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb pri NPZ v letu 2025, 6. razred

Ker je neposredna primerjava dosežkov pri posameznih predmetih med leti in med različnimi predmeti strokovno neustrezna, smo za vse predmete izračunali tudi delež povprečnih odstotnih točk, ki so jih dosegli učenci s posebnimi potrebami v primerjavi z učenci brez posebnih potreb.

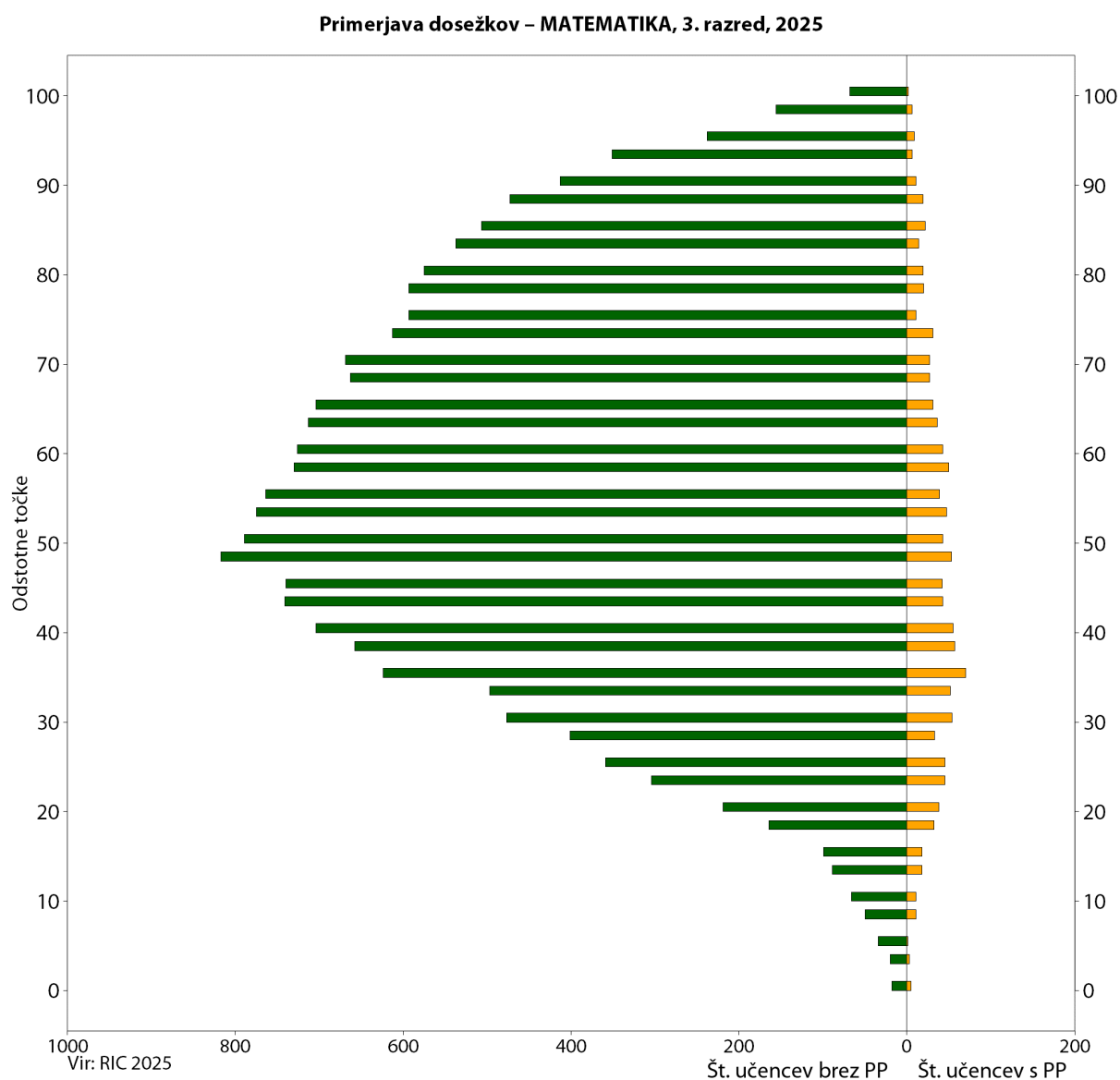
Podatki v preglednici 4.3 kažejo, da so učenci s posebnimi potrebami leta 2025 dosegli med 69,7 % povprečnih odstotnih točk svojih vrstnikov pri slovenščini in 70,3 % pri matematiki.

Dosežki učencev s posebnimi potrebami pri posameznih predmetih v primerjavi z učenci brez posebnih potreb so prikazani v nadaljevanju.

Slika 4.15: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz slovenščine v letu 2025, 3. razred

Leta 2025 je bil povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri slovenščini 50,2 odstotne točke, učencev s posebnimi potrebami pa 35,0 odstotnih točk. Razlike v znanju učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z vrstniki z značilnim razvojem so bile pri slovenščini samo za malenkost višje kot pri matematiki. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, vendar z zelo kratkima repoma na levi in desni strani, medtem ko je porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami sploščene oblike, brez izrazitih vrhov.

Slika 4.16: Dosežki učencev s posebnimi potrebami v primerjavi z dosežki učencev brez posebnih potreb pri NPZ iz matematike v letu 2025, 3. razred

Povprečni dosežek učencev brez posebnih potreb pri matematiki je znašal 56,6 odstotne točke, učencev s posebnimi potrebami pa 39,8 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev brez posebnih potreb je podobna normalni Gaussovi krivulji, čeprav nima izrazitih repov na levi in desni strani, medtem ko je porazdelitev dosežkov učencev s posebnimi potrebami premaknjena v levo in asimetrična v desno, z vrhom med 30 in 40 odstotnimi točkami.

5 Dosežki učencev v prilagojenem
izobraževalnem programu z nižjim
izobrazbenim standardom (NIS)

5.1 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2025 iz slovenščine v 6. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz slovenščine za učence 6. razreda, vključene v prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), je zasnovano v skladu z učnim načrtom za slovenščino, ki določa prilagojene cilje in standarde znanja za to populacijo učencev. Preizkus je sestavljen tako, da preverja obvladovanje temeljnih jezikovnih in sporazumevalnih zmožnosti ob praviloma neznanem neumetnostnem in umetnostnem besedilu, s čimer se ocenjuje sposobnost učencev za razumevanje in uporabo jezika v različnih sobesedilih – tako funkcionalnih kot literarnih. Struktura preizkusa je dvočlenska: prvi del, ki je osredotočen na neumetnostno besedilo, obsega 60 % vseh točk. Naloge v tem delu preverjajo zlasti razumevanje dejstev, podatkov, razlag in povezav z vsakdanjimi izkušnjami; drugi del vključuje umetnostno besedilo, ki prispeva 40 % vseh točk in je usmerjen v preverjanje sposobnosti razumevanja literarnih likov, dogodkov in osnovnih elementov literarne zgradbe besedila. Preizkus vključuje različne vrste nalog zaprtega tipa, ki so bile skrbno izbrane glede na prilagojen standard učnega načrta: alternativna izbira, izbirni tip z enim ali več pravilnimi odgovori, dopolnjevanje brez nabora, naloge povezovanja, razvrščanja, urejanja, kratki zaprti odgovori in kratke polodprte naloge (Priloga 1).

Preizkus je bil v šolskem letu 2024/25 prvič obvezen za vse učence 6. razreda v programu NIS, medtem ko je bil v preteklih letih NPZ v tem programu izveden zgolj prostovoljno.

Skupno je preizkus reševalo 349 učencev, njihova povprečna uspešnost pa je znašala 22,67 točke, kar predstavlja 45,35 % vseh možnih točk. Tak rezultat nakazuje na relativno skromno doseganje pričakovanih standardov, vendar hkrati omogoča natančno identifikacijo področij, ki so za učence najzahtevnejša. Porazdelitev dosežkov je bila asimetrična, z več vrhovi, kar kaže na raznolikost v zmožnostih učencev (Priloga 2). To potrjuje, da učenci ne predstavljajo enovite skupine, temveč da gre za heterogeno populacijo z različnimi ravni zmožnosti in podpornih potreb. Tovrstna porazdelitev odpira možnosti za razmislek o diferenciaciji učnih pristopov in prilagoditvah v ocenjevanju. Analiza dosežkov po spolu kaže, da je bilo med preizkusno populacijo več fantov, vendar so bila dekleta v povprečju uspešnejša. To potrjuje trend, pogosto opažen tudi v drugih študijah bralne pismenosti, kjer dekleta praviloma dosegajo višje dosežke pri nalogah, ki zahtevajo jezikovno občutljivost, natančnost in dosledno sledenje navodilom. Najvišje in najnižje dosežke so sicer dosegli fantje, kar lahko kaže na večjo razpršenost njihovih dosežkov (Priloga 4). Tudi geografska primerjava dosežkov pokaže pomembne razlike – razpon povprečnih dosežkov med regijami je znašal kar do 19 % točk (Priloga 5).

Specifikacijske tabele (Priloga 3) natančno opredeljujejo, kateri učni cilji in standardi znanja so bili preverjeni z vsako posamezno nalogo. Preverjanje je potekalo na treh glavnih vsebinskih področjih: **bralno razumevanje** (prepoznavanje informacij, razumevanje odnosa med podatki, interpretacija), **jezikovno znanje** (pravopis, skladenjska ustreznost, raba ločil, tvorjenje povedi), **pisno sporočanje** (tvorjenje strukturiranega besedila glede na navodila in vrsto besedila).

NPZ iz slovenščine za učence 6. razreda v programu z NIS je temeljilo na dveh vrstah besedil – **neumetnostnem** in **umetnostnem**, ki služita različnim ciljem jezikovnega in bralnega razvoja.

Bralno razumevanje – Pri bralnem razumevanju se preverja, kako dobro učenec razume prebrano besedilo, ali zna izluščiti bistvene informacije, presojati pomen posameznih delov besedila in jih povezovati v celoto (prepoznavanje eksplicitno navedenih informacij in sposobnost razumevanja implicitnih pomenov ali zahtevnejših povezav). V prvem delu preizkusa je bilo izhodišče neumetnostno besedilo z naslovom *Vrhnika*, ki opisuje kraj in njegove posebnosti. Učenci so bili najuspešnejši pri nalogi alternativnega tipa, kjer so uspešno prepoznali bistvene podatke in jih smiselno povzeli (3. naloga). Dobro so reševali tudi nalogo izbirnega tipa, kjer so morali izluščiti informacijo iz besedila (5. naloga). Največ težav je učencem povzročila naloga, ki je zahtevala povezovanje kulturnih znamenitosti z znano osebnostjo (7. naloga), kar je terjalo višjo raven povezovalnega mišljenja in poznavanje kulturnega sobesedila. V drugem delu preizkusa je bilo izhodišče umetnostno besedilo *Povodni mož in poplava* avtorja Andreja Rozmana. Pri nalogi izbirnega tipa so učenci uspešno prepoznali eno od književnih oseb (naloga 2.1), le redki pa vse ali več knjižnih oseb, kar kaže na delno razumevanje zasnove zgodbe. V nalogi alternativnega tipa so učenci pokazali zmožnost strukturiranega povzemanja in razumevanja osrednje teme (3.1 in 3.2 nalogi). Zahtevnejše naloge so razkrile večje vrzeli: v 9. nalogi so morali poiskati in prepisati poved z motivom ravnanja književne osebe, kar jim je povzročalo velike težave; 10. naloga, ki je terjala utemeljevanje motivacije likov, pa je bila za večino učencev prezahtevna, saj so težko prešli iz dobesednega razumevanja v analizo notranjih stanj ali vzrokov za vedenje književnih oseb. Te ugotovitve potrjujejo, da učenci bolje obvladujejo naloge, ki temeljijo na iskanju eksplicitnih informacij, medtem ko imajo izrazite težave pri nalogah višje kognitivne ravni, ki vključujejo interpretacijo, utemeljevanje, povezovanje in vrednotenje informacij.

Jezikovno znanje – Jezikovno znanje se preverja z nalogami, ki vključujejo razumevanje in uporabo pravil slovenskega jezika v smiselnem in skladenjsko ustreznem sobesedilu. Naloge iz tega področja so bile vključene v prvi del preizkusa. 10. naloga je preverjala tvorbo vprašalne povedi iz niza besed. Učenci so bili pri tej nalogi najuspešnejši, kar kaže na ustrezno razumevanje osnovne povedne strukture. 9.2 naloga je zahtevala vstavljanje in zapis glavnega števnikarja z besedo – učenci so bili uspešni, vendar se je pogosto pojavljala napaka z uporabo velike začetnice pri števniku sredi povedi. Pri 8.4 nalogi so morali pravilno zapisati zemljepisno lastno ime, kar je zahtevalo kombinacijo pravopisnega znanja in skladenjske občutljivosti. Ta naloga je bila zelo zahtevna. Najzahtevnejša pa se je izkazala 9.1 naloga, kjer so učenci morali dopolniti poved z vrstnim števnikom, zapisanim z besedo – naloga je terjala razumevanje slovnične vloge števnikarja v povedi ter uporabo pravilne oblike, kar je predstavljalo velik izziv. Analiza kaže, da so učenci relativno uspešni pri preprostih strukturah in mehaničnih nalogah, medtem ko je funkcionalna uporaba pravopisnih in skladenjskih pravil (v različnih sobesedilih) področje, ki zahteva več načrtne obravnave in utrjevanja.

Pisno sporočanje – Pisno sporočanje je bilo preverjano v obeh delih preizkusa in je od učencev zahtevalo tvorbo kratkega besedila na podlagi navodil. Prav na tem področju so bile razlike med učenci največje, hkrati pa se je pokazalo tudi, da velik delež učencev nalog sploh ni reševal. Več kot tretjina učencev ni pristopila k nalogi pri neumetnostnem besedilu, skoraj polovica pa ne pri umetnostnem besedilu. V prvem delu preizkusa so morali sestaviti opis kraja s pomočjo miselnega vzorca. Večina je namesto opisa le naštevala podatke, pogosto dobesečno prepisane iz predloge, brez razvite povedne strukture. V drugem delu so učenci nadaljevali domišljjsko zgodbo, ki se je začela z nastavkom. Kljub jasnemu začetku so bili sestavki pogosto nesmiselni ali nedokončani. Tudi tisti, ki so poskusili tvoriti besedilo, so imeli težave z jezikovno pravilnostjo, rabo ločil, skladenjskimi strukturami in logično povezanostjo povedi. Nizki dosežki na tem področju kažejo na nujnost bolj strukturiranega in postopnega razvoja pisnega izražanja, ki mora temeljiti na modeliranju, strukturiranih predlogah, skupinskem pisanju in postopnem oblikovanju besedilne zgradbe.

Priporočila za pouk slovenščine

Analize NPZ kažejo, da so učenci zmožni dosegati ustrezne dosežke na področjih, kjer so navodila jasna, struktura naloge predvidljiva, zahtevnost postopna in podpora konkretna. Zato naj bo pouk slovenščine v programu NIS zasnovan na postopnosti, raznolikosti in vizualni ter vsebinski podpori. Ob tem pa naj se vztrajno spodbujajo natančnost, utemeljevanje odgovorov, razvoj zmožnosti izražanja lastnih misli in večstopenjsko bralno razumevanje, saj ravno te spretnosti pomembno prispevajo k opismenjevanju, samostojnosti in vključevanju učencev v vsakdanje življenje. Večji poudarek naj bo na postopnem razvijanju višjih bralnih strategij (od prepoznavanja glavne ideje in iskanju konkretnih informacij do nalog za sklepanje, interpretacijo in ocenjevanje besedil), uporabi vprašanj različnih zahtevnostnih ravni (npr. Kdo? Kaj? Zakaj misliš, da ...?); uporabi grafičnih organizatorjev; učenje razumevanja literarnih likov; večkratnemu branju istega besedila z različnimi cilji (za splošno razumevanje, za iskanje podatkov, za vrednotenje ali utemeljevanje). Ker so bili učenci uspešnejši pri tvorbi enostavnih povedi in rabi števnikov, več težav pa so imeli pri pravilni uporabi velikih začetnic, pravopisu lastnih imen ter tvorbi skladenjsko ustreznih povedi, naj bo večji poudarek na sistematični obravnavi skladenjskih struktur, usmerjenem utrjevanju pravopisa, funkcionalni rabi slovničnih pravil (npr. pisanje vabila, navodil, dopisa), kjer učenci uporabljajo pravopis v sobesedilu, povezovanju slušnega in govornega jezika. Ker imajo učenci težave pri razvijanju logične zgradbe besedila, stavki pa so pogosto slovnično in logično neustrezni, je priporočljiva uporaba pisnih predlog (*template*), ki so strukturirane z vnaprej določenim začetkom, vrstnim redom povedi, slikovnim gradivom; uporaba modelnega pisanja; uporaba vizualne podpore in simbolov: spodbujanje pisanja kot procesa (pisanje v več fazah – načrtovanje, osnutek, popravljanje, končna verzija) in ustne priprave pred pisanjem.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS).

Slovenščina [Elektronski vir]/Lipec-Stopar, Mojca (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2021.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz učnega načrta ob praviloma neznanem neumetnostnem in umetnostnem besedilu	60 min	60 % za neumetnostno besedilo, 40 % za umetnostno besedilo

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 25	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravilnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	50 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	15 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

6 Opis preizkusa

Vsebina:

branje praviloma neznanega neumetnostnega besedila,
preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika,
preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega neumetnostnega besedila,
branje praviloma neznanega umetnostnega besedila,
preverjanje razumevanja in interpretacije prebranega umetnostnega besedila,
preverjanje književnega znanja,
preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega besedila po branju umetnostnega besedila.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v preizkusih znanja zajeti vsi cilji, vsebine in standardi znanja iz učnega načrta 1. in 2. vzgojno-izobraževalnega obdobja, ki se lahko preverjajo na pisni način razen naslednjih:

- vrst besedil: navodilo za delo; opis igre, športa ali ljudskega običaja; oglasno besedilo; obnova besedila, risanke; pripoved o dogodku in ocena dogodka;
- književnih zvrsti in vrst: dramatika in poezija.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik.

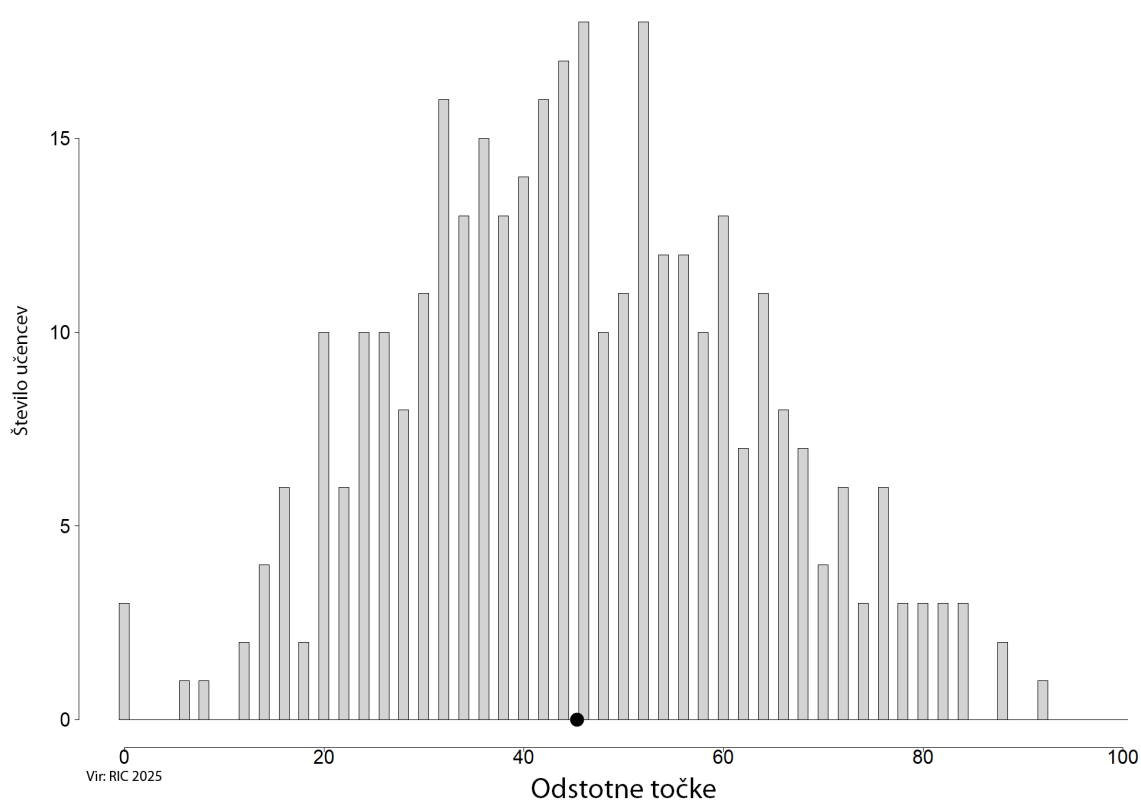
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (slovenščina, NIS 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	349
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	22,67
Povprečno število odstotnih točk	45,35
Standardni odklon odstotnih točk	17,66
Indeks težavnosti	0,45
Indeks zanesljivosti	0,91

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina, NIS 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (NIS) (6. razred, 2025, N = 349)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina, NIS 6. razred, NPZ 2025)

I. del, neumetnostno besedilo: prirejeno po: *Vrhnika* (<https://sl.wikipedia.org/wiki/Vrhnika>. Pridobljeno: 21. 11. 2024.); Milan Oražen Adamič in drugi (1985). *Krajevni leksikon Slovenije*. Ljubljana: DZS.

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomske stopnje	IT	ID	
1.	1.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,79	0,33
	1.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo okoliščine nastanka besedila in povedo, iz katerih prvin besedila so jih prepoznali	M	I	0,77	0,30
2.	2.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,74	0,35
3	3.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,89	0,26
	3.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,93	0,33
	3.3	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,72	0,40
	3.4	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,81	0,32
4.	4.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,45	0,27
	4.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,61	0,41
5.	5.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,85	0,35
6.	6.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,89	0,36
	6.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,65	0,47
	6.3	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,53	0,41
	6.4	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo zapis bolj znanih besed s kritičnimi glasovi (npr. s polglasnikom, z u, z nezvočnikom na koncu ali na sredi besede, z zvenečim/nezvenečim v na začetku besede, s soglasniškim sklopom lj/nj)	S	II	0,30	0,38
	6.5	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,55	0,57
	6.6	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	M	I	0,35	0,46
7	7.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	S	II	0,31	0,47
	7.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	povzamejo temo, podteme in bistvene podatke	S	II	0,25	0,40

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomske stopnje	IT	ID	
8	8.1	1	Jezik	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikovne izraze: osebno lastno ime, zemljepisno lastno ime in stvarno lastno ime	M	II	0,24	0,42
	8.2	1	Jezik	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikovne izraze: osebno lastno ime, zemljepisno lastno ime in stvarno lastno ime	M	II	0,17	0,43
	8.3	1	Jezik	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikovne izraze: osebno lastno ime, zemljepisno lastno ime in stvarno lastno ime	M	II	0,18	0,38
	8.4	1	Jezik	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikovne izraze: osebno lastno ime, zemljepisno lastno ime in stvarno lastno ime	M	II	0,11	0,39
9	9.1	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo pravopisno zmožnost: zapis glavnih in vrstilnih števnikov do 100 s številkami in z besedami	S	II	0,17	0,47
	9.2	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo pravopisno zmožnost: zapis glavnih in vrstilnih števnikov do 100 s številkami in z besedami	S	II	0,40	0,48
10	10.1	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo skladenjsko zmožnost: iz niza besed tvorijo vprašalne povedi	M	II	0,58	0,47
	10.2	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo skladenjsko zmožnost: iz niza besed tvorijo vprašalne povedi	M	II	0,20	0,34
11	11.1	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	tvorijo besedilo določene vrste (opis kraja)	S	III	0,19	0,43
	11.2	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	tvorijo besedilo določene vrste (opis kraja)	S	III	0,13	0,41
	11.3	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	tvorijo besedilo določene vrste (opis kraja)	S	III	0,11	0,40
	11.4	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo pravopisno zmožnost: v svojih besedilih upoštevajo osnovna pravopisna pravila, skrbijo za čitljivost in estetskost pisave	S	III	0,03	0,27

II. del, neumetnostno besedilo: prirejeno po: Andrej Rozman (2021). *Rozimnica: zgodbe, pesmi in uganke* (str. 383). Ljubljana: Mladinska knjiga.

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomske stopnje	IT	ID	
1.	1.1	1	Umetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo in uporabijo jezikoslovni izraz naslov	M	I	0,61	0,29
	1.2	1	Umetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo avtorja umetnostnega besedila	M	I	0,69	0,41
2.	2.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ločijo glavne in stranske književne osebe	M	I	0,54	0,40
	2.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ločijo glavne in stranske književne osebe	M	I	0,85	0,35
3.	3.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ubesedujejo svojo domišljijo predstavo književnih oseb	M	I	0,80	0,37
	3.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ubesedujejo svojo domišljijo predstavo književnih oseb	M	I	0,84	0,39
	3.3	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ubesedujejo svojo domišljijo predstavo književnih oseb	M	I	0,58	0,39
	3.4	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ubesedujejo svojo domišljijo predstavo književnih oseb	M	I	0,55	0,22
4.	4.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	sprejemajo in razumejo dogajanje, povezano v trden vzročno-posledični sistem	M	I	0,75	0,51
5.	5.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	določijo, o čem govori umetnostno besedilo	M	II	0,26	0,32
6.	6.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razumejo časovno zapovrstje nizanja dogodkov	M	II	0,49	0,46
	6.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razumejo časovno zapovrstje nizanja dogodkov	M	II	0,34	0,40
	6.3	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razumejo časovno zapovrstje nizanja dogodkov	M	II	0,31	0,39
7.	7.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razumejo značaj in ravnanje književne osebe, ki doživlja take dogodivščine, kot bi si jih želeli doživljati sami	M	I	0,31	0,51
8.	8.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	oblikujejo svoje stališče do ravnanja književnih oseb	S	II	0,36	0,47
9.	9.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo motive za ravnanje književnih oseb	S	II	0,13	0,40
10.	10.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo motive za ravnanje književnih oseb	S	II	0,07	0,16
11.	11.1	1	Umetnostno besedilo	Pisno sporočanje	pišejo fantastične zgodbe	S	III	0,17	0,42
	11.2	1	Umetnostno besedilo	Pisno sporočanje	pišejo fantastične zgodbe	S	III	0,12	0,42
	11.3	1	Jezik	Jezikovno znanje	razvijajo pravopisno zmožnost: v svojih besedilih upoštevajo osnovna pravopisna pravila, skrbijo za čitljivost in estetskost pisave	S	III	0,02	0,24

Legenda:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vsebina: vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno besedilo oziroma umetnostno besedilo

Zmožnost: navedena zmožnost, ki jo preverja vprašanja/dela naloge/naloge

Cilj – učenci: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standardi znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

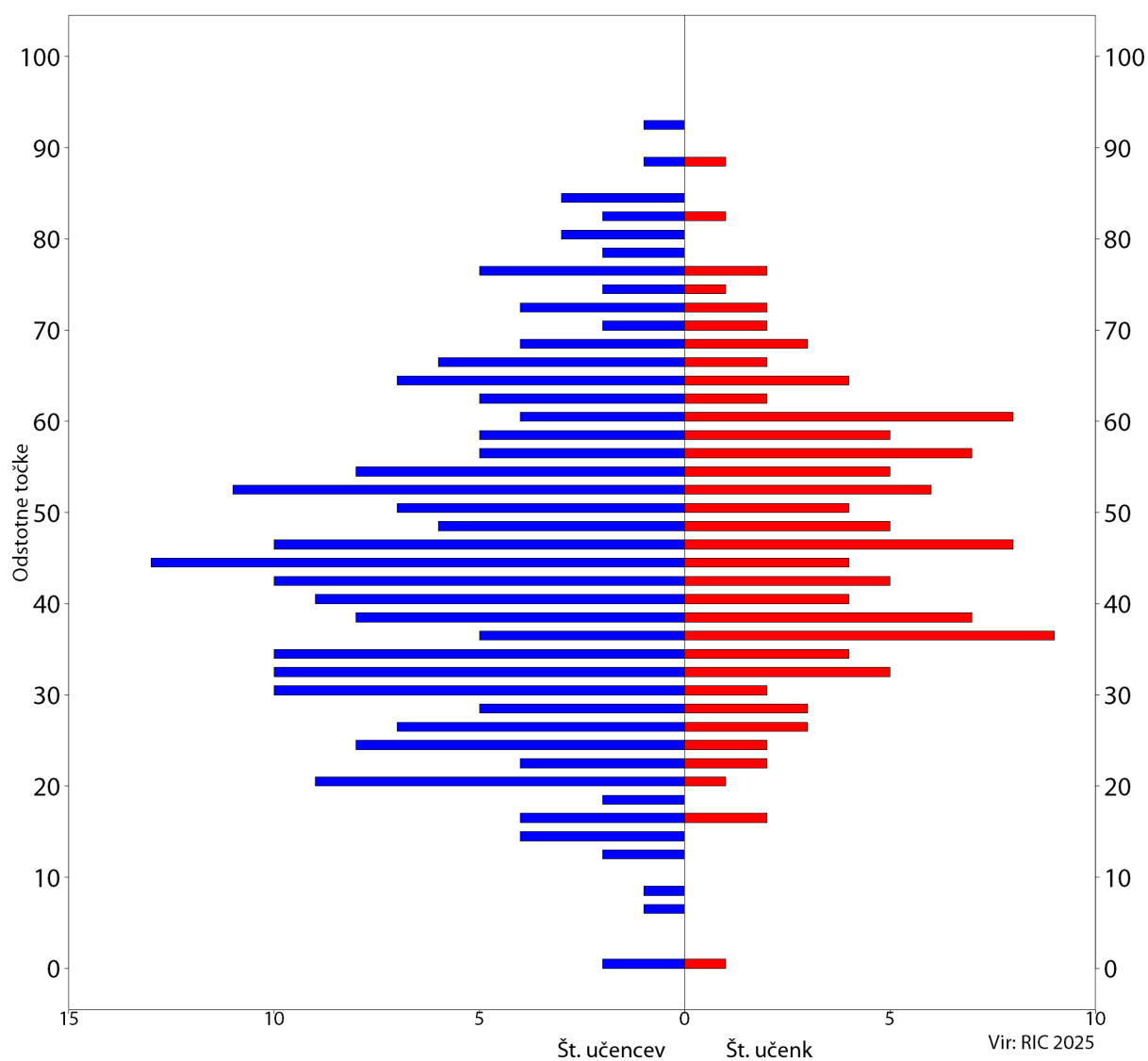
Taksonomska stopnja (po Bloomu): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina, NIS, 6. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina, NIS, 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	36,86	12,79	14	3
Goriška regija	53,90	20,08	20	5
Primorsko-notranjska regija	38,00	23,03	11	2
Gorenjska regija	48,79	15,44	43	4
Osrednjeslovenska regija	48,80	17,07	83	11
Jugovzhodna Slovenija	35,76	16,69	17	4
Posavska regija	40,67	14,16	18	3
Zasavska regija	34,80	11,67	10	4
Savinjska regija	49,77	18,44	61	7
Koroška regija	49,45	19,64	11	3
Podravska regija	39,90	16,14	41	5
Pomurska regija	38,10	15,38	20	3

[nazaj na Poročilo](#)

5.2 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2025 iz matematike v 6. razredu

Poročilo

Preizkus nacionalnega preverjanja znanja (NPZ) iz matematike za 6. razred v prilagojenem izobraževalnem programu osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) je bil v šolskem letu 2024/25 sestavljen na podlagi prenovljenega učnega načrta za omenjeno populacijo iz leta 2022 (Priloga 1).

Preizkus je bil v šolskem letu 2024/25 prvič obvezen za vse učence 6. razreda v programu NIS, medtem ko je bil v preteklih letih NPZ v tem programu izveden zgolj prostovoljno.

Učenci so reševali naloge iz treh vsebinskih področij: aritmetika in algebra, geometrija in merjenje ter druge vsebine. Povprečno število doseženih točk na državni ravni je znašalo 25,57, kar predstavlja 51,14 % vseh možnih točk. Porazdelitev dosežkov je približno simetrična, toda z več vrhovi, kar kaže na prisotnost več skupin učencev z različno ravno znanja (Priloga 2). Porazdelitev dosežkov po spolu kaže, da je preizkus reševalo več fantov kot deklet, kar je v skladu s splošno populacijo v tem programu. Povprečna uspešnost je bila po spolu primerljiva, vendar so najvišje in najnižje dosežke dosegli fantje, kar nakazuje večjo razpršenost znotraj te skupine (Priloga 4). Povprečni dosežki po regijah so se razlikovali z razmikom skoraj 19 % točk (Priloga 5).

Iz specifikacijske tabele (Priloga 3) je razvidno, katere cilje in standarde znanja so preverjale posamezne naloge ter kako uspešno so jih učenci reševali. Dosežki kažejo, da je doseženo povprečje odstotnih točk na državni ravni skladno s pričakovanji, kar potrjuje ustrezno naravnost zahtevnosti preizkusa in usvojenost osnovnih znanj. Učenci so bili najuspešnejši pri nalogah, ki so vključevale razvrščanje, prepoznavanje, poimenovanje in izvajanje osnovnih računskih operacij, kar kaže na dobro razvito temeljno matematično znanje. Pri nalogah višjih taksonomskih ravni, ki zahtevajo miselne strategije, sklepanje, prenos znanja in večstopenjsko reševanje problemov, pa je bila uspešnost učencev nižja. Te naloge so zanje predstavljale večji izziv, saj so poleg računske pravilnosti zahtevale tudi razumevanje sobesedila, povezovanje informacij in natančno sledenje navodilom. To potrjuje potrebo po večji usmerjenosti pouka k razvoju problemskega mišljenja in funkcionalne matematične pismenosti.

Aritmetika in algebra – Iz sklopa **naravnih števil** je bila najuspešneje rešena naloga štetja in urejanja naravnih števil do 1000 (1, 2.a in 2.b naloge), kar potrjuje dobro razvite osnovne številske predstave. Učenci so prav tako uspešno dopolnjevali številski trak z manjkajočimi števili (3.a naloga), medtem ko so imeli več težav pri zahtevnejših različicah te naloge (3.b, 3.c in 3.d naloge). Med nalogami, ki so preverjale poznavanje **računskih operacij in njihovih lastnosti**, so učenci dosegli najboljše dosežke pri 7. nalogi, kjer so morali uporabiti znanje poštevanke. Visoka uspešnost pri tej nalogi kaže na dobro avtomatizacijo poštevanke, kar predstavlja trdno osnovo za nadaljnje računanje. Učenci so zelo uspešno rešili tudi 5.a in 5.d nalogi, kjer so pisno seštevali in odštevali naravna števila brez prehoda v obseg do 1000. To kaže na ustrezno usvojene postopke osnovnih računskih operacij, kadar naloge ne vključujejo dodatnih konceptualnih zahtev. Pri 5.b in 5.c nalogah, kjer so morali pisno seštevati s prehodom, so bili učenci prav tako uspešni, kar kaže na zadostno razumevanje postopkov znotraj številskega sistema. Pričakovano pa se je uspešnost nekoliko zmanjšala pri 5.e in 5.f nalogah, ki so preverjale pisno odštevanje s prehodom, saj ta operacija zahteva več pozornosti pri zaporednem razumevanju številskih odnosov ter usvojen algoritem za odštevanje z izposojjo. Te ugotovitve potrjujejo, da je odštevanje s prehodom za učence zahtevnejše, zlasti kadar morajo slediti več korakom v računskem postopku. Najmanj uspešni so bili učenci pri nalogah višjih taksonomskih ravni, ki so preverjale uporabo matematičnega znanja v vsakdanjih situacijah. 10. naloga je zahtevala računanje z dolžinskimi enotami v praktičnem sobesedilu, kar je pri številnih učencih povzročilo težave zaradi prenosa znanja iz učne situacije v življenjsko. Zelo zahtevna je bila za učence tudi 11. naloga, kjer so morali iz besedila razbrati, da naloga vključuje trikratno izvajanje deljenja, kar je poleg razumevanja besedila zahtevalo tudi dobro razvito strategijo reševanja. Najslabše dosežke pa so bili pri 14. nalogi, ki je zahtevala več zaporednih računskih operacij in celostno razumevanje kompleksne besedilne naloge, ki je temeljila na življenjski situaciji. Poleg matematičnih postopkov je bilo za uspešno reševanje nujno natančno branje z razumevanjem, logično sklepanje in ustvarjanje predstave o situaciji. Ena tretjina učencev drugega dela naloge sploh ni reševala, kar dodatno potrjuje, da je bila naloga za večino prezahtevna, predvsem zaradi kombinacije več kognitivnih izzivov.

Geometrija in merjenje – Učenci so bili najuspešnejši pri 4. nalogi iz sklopa geometrijske oblike in pojmi, kjer so morali prepoznati osnovne geometrijske like. Ker je naloga zahtevala temeljno znanje prepoznave likov prek osnovnih značilnosti, so jo učenci zelo dobro rešili. Nasprotno pa so imeli učenci več težav pri 9. nalogi, ki je preverjala razumevanje osnovnih geometrijskih pojmov, kot so daljica, pravokotnost in vzporednost, ter njihovo uporabo v sobesedilu, kar kaže na slabše usvojeno znanje pojmov, njihovo razumevanje in uporabo v nalogah. Zelo dobro so učenci rešili tudi 12. nalogo, ki je preverjala prepoznavanje denarnih enot in uporabo le-teh pri reševanju življenjske situacije, povezane s količinami. Visoka uspešnost te naloge je verjetno povezana tudi s tipom nalog – šlo je za nalogo izbirnega tipa – kar pomeni, da so učenci lahko uporabili strategije izločanja in primerjanja, kar jim je olajšalo odločanje. Najmanj uspešna naloga tega sklopa je bila 8. naloga, pri kateri so morali učenci z analogne ure pravilno odčitati čas in ga matematično pravilno zapisati. Učenci so imeli izrazite težave predvsem s pravilnim zapisom, namesto pike so uporabili dvopičje, kar kaže na neusvojeno pravilo matematičnega zapisa časa in potrebo po dodatnem utrjevanju in vadenju odčitavanja časa v povezavi z realnimi situacijami.

Druge vsebine – Področje obdelave podatkov je bilo preverjeno s 13. nalogo. Približno polovica učencev je znala pravilno prebrati podatek s stolpičastega prikaza, vendar so se težave pojavile pri urejanju podatkov in interpretaciji več podatkovnih nizov hkrati. To kaže na potrebo po razvijanju sposobnosti analize podatkov na konkretnih primerih.

Priporočila za pouk matematike

Na podlagi analize dosežkov učencev priporočamo, da se več pozornosti nameni poglobljenemu razumevanju in postopnemu usvajanju osnovnih matematičnih pojmov in postopkov. Pomembno je, da se učenci sistematično urijo v rabi matematičnega jezika, simbolnega zapisa in strokovne terminologije, saj to pomembno prispeva k natančnosti pri reševanju nalog. Večji poudarek naj se nameni delu z naravnimi števili do 1000, kjer naj učenci razvijajo številске predstave z uporabo konkretnih materialov, grafičnih prikazov in orientacijo na številskem traku. Pri pisnem odštevanju s preходом se kaže potreba po več sistematičnih vajah, saj gre za eno od zahtevnejših tem, ki zahteva dobro razumevanje desetiških enot in algoritmov za odštevanje (npr. izposoja pri odštevanju). Pri zapisu časa učenci pogosto uporabljajo dvopičje, kar kaže na vpliv digitalnih naprav. Pomembno je, da jih učitelji dosledno usmerjajo v uporabo pravilnega matematičnega zapisa s piko. Prav tako naj se v okviru učenja velikostnih odnosov in urejanja števil večkrat uporabljajo relacijski znaki namesto vejic (npr. $145 < 369 < 508$), saj to prispeva k boljši usvojitvi simbolnega mišljenja. Pri reševanju besedilnih nalog učenci pogosto naletijo na težave zaradi nepoznavanja strategij, ki vključujejo izpis pomembnih podatkov, grafično ponazoritev in načrt reševanja. Priporočamo, da se v pouk sistematično vključujejo naloge, ki razvijajo tovrstne veščine, saj so ključne za razvoj funkcionalne matematične pismenosti. Prav tako naj se spodbuja natančno branje navodil in razumevanje besedilnih zahtev naloge, kar je ključnega pomena pri nalogah višjih kognitivnih ravni.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MATEMATIKA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS).
Matematika [Elektronski vir]/Hodnik, Tatjana (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
do 15 nalog	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
Naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) ¹ ; naloge s slikovnim odgovorom	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje ²	Delež v preizkusu
1. poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev	30 %
2. izvajanje rutinskih postopkov	40 %
3. uporaba kompleksnih postopkov	18 %
4. reševanje in raziskovanje problemov	12 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

² Taksonomske stopnje so določene po Gagnejevi taksonomiji.

6 Opis preizkusa

Preizkus vsebuje naloge s področij: aritmetika in algebra, geometrija in merjenje ter druge vsebine. Večji delež nalog je s področja aritmetike in algebre.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v preverjanje zajete vse vsebine iz učnega načrta, razen naslednjih sklopov oz. vsebin za 6. razred:

sklop: *Geometrijske oblike*

vsebina:

- dolžina daljice;

sklop: *Uporaba geometrijskega orodja*

sklop: *Naravna števila*

vsebina:

- rimska števila do 20;

sklop: *Računske operacije in njihove lastnosti*

vsebini:

- ostanek pri deljenju,
- vloga števila 0 pri množenju in deljenju;

sklop: *Racionalna števila*

vsebina:

- velikostni odnos med deli celote;

sklop: *Obdelava podatkov.*

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, ravnilo in geotrikotnik.

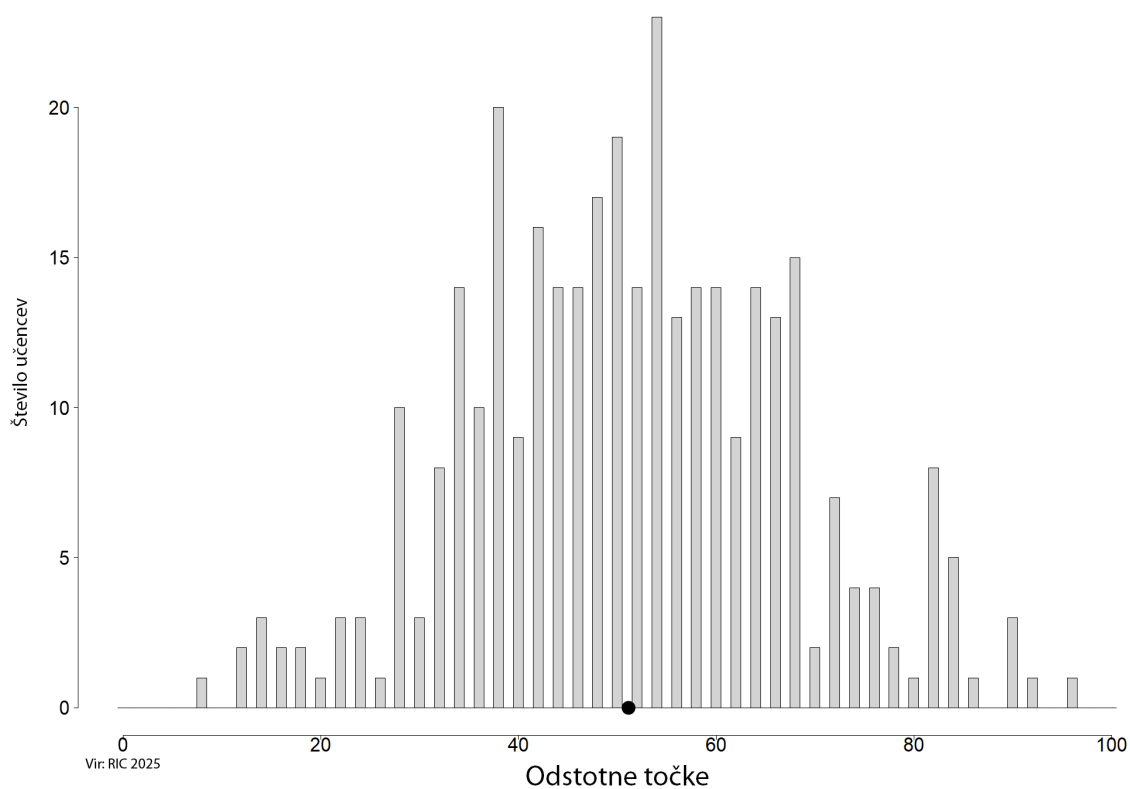
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (matematika, NIS, 6. razred, NPZ 2025)

Število učencev	340
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	25,57
Povprečno število odstotnih točk	51,14
Standardni odklon odstotnih točk	16,21
Indeks težavnosti	0,51
Indeks zanesljivosti	0,90

Porazdelitev dosežkov v državi (matematika, NIS, 6. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MATEMATIKA (NIS) (6. razred, 2025, N = 340)

nazaj na [Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (matematika, NIS, 6. razred, NPZ 2025)

Oznaka naloge	Oznaka odgovora v navodilih	Točke	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
1.	1.1	1	Aritmetika	štejejo do 100	M	I	0,96	0,18
	1.2	1	Aritmetika	štejejo do 100	M	I	0,96	0,26
	1.3	1	Aritmetika	berejo in zapišejo števila do 1000 s številkami	S	I	0,86	0,41
	1.4	1	Aritmetika	berejo in zapišejo števila do 1000 s številkami	S	I	0,82	0,43
2.	2.1	1	Aritmetika	urejajo števila do 1000	M	I	0,82	0,39
	2.2	1	Aritmetika	urejajo števila do 1000	M	I	0,83	0,31
	2.3	1	Aritmetika	določijo velikostni odnos med števili do 1000	M	I	0,65	0,16
3.	3.1	1	Aritmetika	predstavijo in preberejo števila do 1000 na številske poltraku	M	I	0,65	0,51
	3.2	1	Aritmetika	predstavijo in preberejo števila do 1000 na številske poltraku	M	I	0,29	0,44
	3.3	1	Aritmetika	predstavijo in preberejo števila do 1000 na številske poltraku	M	I	0,44	0,43
	3.4	1	Aritmetika	predstavijo in preberejo števila do 1000 na številske poltraku	M	I	0,22	0,43
4.	4.1	1	Geometrija	prepoznajo in poimenujejo geometrijske like (krog, trikotnik, kvadrat, pravokotnik)	M	I	0,91	0,21
	4.2	1	Geometrija	prepoznajo in poimenujejo geometrijske like (krog, trikotnik, kvadrat, pravokotnik)	M	I	0,82	0,12
	4.3	1	Geometrija	prepoznajo in poimenujejo geometrijske like (krog, trikotnik, kvadrat, pravokotnik)	M	I	0,87	0,18
	4.4	1	Geometrija	prepoznajo in poimenujejo geometrijske like (krog, trikotnik, kvadrat, pravokotnik)	M	I	0,70	0,15
5.	5.1	1	Aritmetika	pisno seštevajo in odštevajo s prehodom in brez prehoda v obsegu do 1000	M	II	0,90	0,28
	5.2	1	Aritmetika	pisno seštevajo in odštevajo s prehodom in brez prehoda v obsegu do 1000	M	II	0,77	0,37
	5.3	1	Aritmetika	pisno seštevajo in odštevajo s prehodom in brez prehoda v obsegu do 1000	S	II	0,69	0,44
	5.4	1	Aritmetika	pisno seštevajo in odštevajo s prehodom in brez prehoda v obsegu do 1000	M	II	0,86	0,23
	5.5	1	Aritmetika	pisno seštevajo in odštevajo s prehodom in brez prehoda v obsegu do 1000	M	II	0,48	0,42
	5.6	1	Aritmetika	pisno seštevajo in odštevajo s prehodom in brez prehoda v obsegu do 1000	S	II	0,27	0,49
6.	6.1	1	Aritmetika	usvojijo poštevanke števil 2 in 4	M	II	0,51	0,49
	6.2	1	Aritmetika	usvojijo poštevanke števil 2 in 4	M	II	0,76	0,43
7.	7.1	1	Aritmetika	usvojijo poštevanke števil 5, 10, 3 in 6	M	II	0,78	0,35
	7.2	1	Aritmetika	usvojijo poštevanke števil 7, 8, 9 in 1	S	II	0,60	0,46
	7.3	1	Aritmetika	usvojijo poštevanke števil 7, 8, 9 in 1	S	II	0,66	0,47
8.	8.1	1	Merjenje	znajo odčitati čas na analogni in digitalni uri	M	II	0,21	0,12
	8.2	1	Merjenje	znajo odčitati čas na analogni in digitalni uri	M	II	0,52	0,38
	8.3	1	Merjenje	poznajo velikostni odnos med minuto in uro	S	II	0,19	0,30

Oznaka naloge	Oznaka odgovora v navodilih	Točke	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
9.	9.1	1	Geometrija	poznajo ravne črte, določene z dvema točkama, jih opišejo in poimenujejo (daljica, premica)	M	II	0,36	0,30
	9.2	1	Geometrija	v različnih situacijah prepoznajo vzporednice in pravokotnice	M	II	0,24	0,22
	9.3	1	Geometrija	v različnih situacijah prepoznajo vzporednice in pravokotnice	M	II	0,13	0,28
10	10.1	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	III	0,82	0,39
	10.2	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	III	0,10	0,42
	10.3	1	Aritmetika	v različnih situacijah prepoznajo vzporednice in pravokotnice	S	III	0,10	0,40
11	11.1	1	Aritmetika	v različnih situacijah prepoznajo vzporednice in pravokotnice	S	III	0,20	0,50
	11.2	1	Aritmetika	v različnih situacijah prepoznajo vzporednice in pravokotnice	S	III	0,18	0,43
12	12.1	1	Merjenje	poznajo odnos med 1 € in centom	M	II	0,72	0,36
	12.2	1	Merjenje	nastavijo in določijo različne vrednosti v evrih do 100 €	M	II	0,85	0,41
	12.3	1	Merjenje	znajo prebrati ceno, ki je zapisana v € in centih (npr. 57,46 € je 57 € in 46 centov), do zneska 100 € in znesek prikažejo z (igralnim) denarjem	M	II	0,75	0,40
13.	13.1	1	Podatki	uredijo in predstavijo podatke s prikazom s stolpci in vrsticami (vključene so tudi situacije, pri katerih je za interpretacijo prikaza potrebna legenda, ki je vezana na znanje poštevance) in ga interpretirajo	M	III	0,52	0,40
	13.2	1	Podatki	uredijo in predstavijo podatke s prikazom s stolpci in vrsticami (vključene so tudi situacije, pri katerih je za interpretacijo prikaza potrebna legenda, ki je vezana na znanje poštevance) in ga interpretirajo	M	III	0,37	0,46
	13.3	1	Podatki	uredijo in predstavijo podatke s prikazom s stolpci in vrsticami (vključene so tudi situacije, pri katerih je za interpretacijo prikaza potrebna legenda, ki je vezana na znanje poštevance) in ga interpretirajo	M	III	0,51	0,53
	13.4	1	Podatki	uredijo in predstavijo podatke s prikazom s stolpci in vrsticami (vključene so tudi situacije, pri katerih je za interpretacijo prikaza potrebna legenda, ki je vezana na znanje poštevance) in ga interpretirajo	M	III	0,26	0,48
14.	14.1	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	IV	0,10	0,44
	14.2	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	IV	0,09	0,47
	14.3	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	IV	0,07	0,46
	14.4	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	IV	0,08	0,37
	14.5	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	IV	0,06	0,43
	14.6	1	Aritmetika	uporabijo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	S	IV	0,05	0,39

Legenda:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vsebina: vsebina, ki jo preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Cilj – učenci: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standardi znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

Taksonomska stopnja (po Bloomu): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

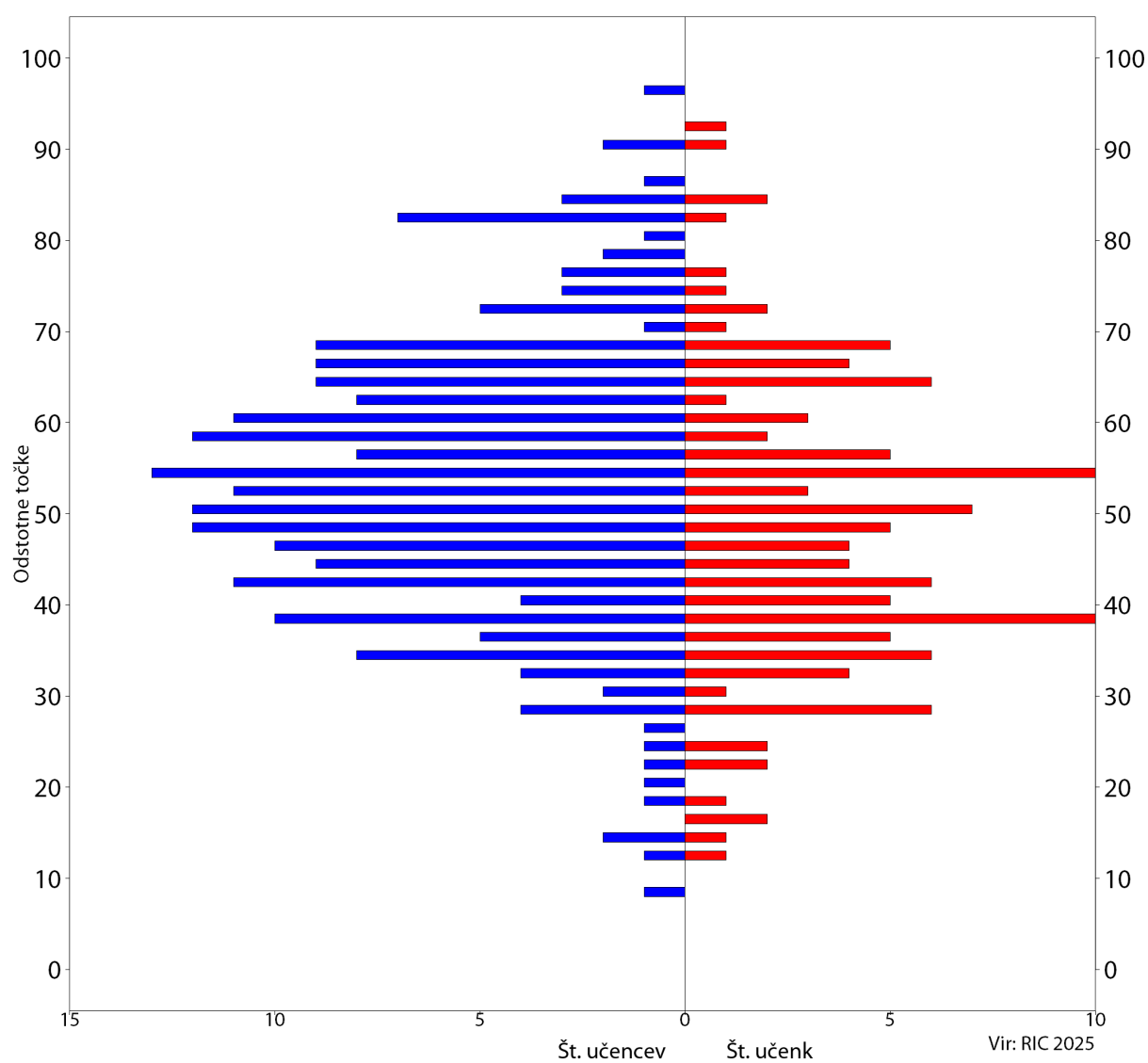
Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (matematika NIS 6. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (matematika NIS 6. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	51,07	13,07	15	3
Goriška regija	56,20	20,21	20	5
Primorsko-notranjska regija	55,17	17,19	12	2
Gorenjska regija	55,43	15,54	42	4
Osrednjeslovenska regija	52,91	14,72	79	10
Jugovzhodna Slovenija	39,90	15,28	20	4
Posavska regija	44,11	15,16	18	3
Zasavska regija	53,00	17,73	8	4
Savinjska regija	48,68	16,60	59	7
Koroška regija	58,60	16,81	10	3
Podravska regija	48,60	15,55	40	5
Pomurska regija	53,53	15,77	17	3

[nazaj na Poročilo](#)

5.3 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2025 iz slovenščine v 9. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz slovenščine za učence 9. razreda, vključene v prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), je zasnovano skladno z učnim načrtom za slovenščino v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom, ki je bil prenovljen leta 2021. Preizkus je sestavljen iz dveh delov, ki vključujeta praviloma neznano neumetnostno in umetnostno besedilo (Priloga 1). Z neumetnostnim besedilom so se preverjale zmožnosti funkcionalnega branja, iskanja ključnih informacij, smiselnega povezovanja podatkov ter razumevanja prebranega v vsakdanjih situacijah. Z umetnostnim besedilom so bile preverjane interpretativne zmožnosti učencev, razumevanje literarnih elementov in sposobnost izražanja lastnih občutkov ter mnenj. Struktura preizkusa tako sledi temeljni usmeritvi učnega načrta za NIS, ki pri učencih razvija sposobnosti razumevanja, interpretacije in smiselne uporabe jezika v različnih okoliščinah.

Preizkus je bil v šolskem letu 2024/25 prvič obvezen za vse učence 9. razreda v programu NIS, medtem ko je bil v preteklih letih NPZ v tem programu izveden zgolj prostovoljno.

Povprečen dosežek 294 učencev, ki so reševali preizkus, je bil 27,66 točke, kar predstavlja 55,32 % vseh možnih točk. Porazdelitev dosežkov je asimetrična, z dvema izrazitejšima vrhovoma pri 46 in 67 %, kar nakazuje, da je večina učencev dosegla povprečne dosežke, hkrati pa je bilo manj izrazito uspešnih in neuspešnih učencev (Priloga 2). Ta porazdelitev kaže, da večina učencev dosega temeljne standarde znanja, vendar je premalo tistih, ki bi dosegali višje ravni znanja, kar lahko nakazuje na potrebo po bolj diferenciranem pouku in dodatnih spodbudah za naprednejše učence. Analiza po spolu kaže, da so dekleta v povprečju izkazala nekoliko višje znanje, kar nakazuje na nekoliko boljšo jezikovno kompetenco deklet v primerjavi s fanti. Najvišje in najnižje dosežke pa so dosegli fantje, kar kaže na večjo variabilnost v njihovih dosežkih in lahko pomeni tudi večje individualne razlike v razvoju jezikovnih zmožnosti (Priloga 4). Pomembne razlike pokaže tudi geografska primerjava dosežkov, saj razpon povprečnih dosežkov med regijami znaša skoraj 14 % točk (Priloga 5).

NPZ iz slovenščine za učence 9. razreda v programu z NIS je temeljilo na dveh vrstah besedil – **neumetnostnem** in **umetnostnem**, ki služita različnim ciljem jezikovnega in bralnega razvoja. Naloge v obeh delih preizkusa so bile oblikovane tako, da preverjajo večplastne zmožnosti učencev na treh ključnih področjih: **bralno razumevanje**, **jezikovno znanje** in **pisno sporočanje**. Dosežki po posameznih področjih so pokazali različne ravni usvojenosti znanja.

Bralno razumevanje – Naloge za preverjanje bralnega razumevanja so bile sestavljene tako, da so preverjale zmožnosti učencev za iskanje in razumevanje ključnih informacij, razlikovanje med dejstvi in mnenji, razumevanje logičnih povezav ter določanje osrednjega sporočila besedila. V prvem delu preizkusa je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo z naslovom *Vodnik za obiskovalce*, ki je bilo prirejeno iz spletne strani Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet, Ljubljana. Besedilo je bilo strukturirano v ločene odstavke s podnaslovi, kar je učencem olajšalo orientacijo in razumevanje vsebine. Učenci so se najbolj izkazali pri nalogi alternativnega tipa (9. naloga), kjer so uspešno presojali resničnost informacij, povzeli temo in prepoznali logične povezave med podatki. Dobro so rešili tudi nalogi dopolnjevanja povedi (5. naloga) in iskanja bistvenih podatkov (10. naloga). To kaže na to, da ob dobro strukturiranem besedilu učenci dokaj učinkovito prepoznajo in izluščijo pomembne informacije. Manj uspešni so bili pri nalogah, ki so zahtevale natančnost pri jezikovni izvedbi. V 2. nalogi so morali izpisati celotno ime ustanove, vendar so številni učenci naredili slovnične ali pravopisne napake. Podobno težavna je bila 3. naloga, kjer so morali navesti vir besedila – mnogi so namesto vira zapisali naslov besedila ali zgolj ime ustanove, kar kaže na pomanjkljivo razumevanje pojma *vir besedila*.

Drugi del preizkusa je temeljil na umetnostnem besedilu *Slon in opica* avtorja Wattyja Piperja, ki je preverjalo literarno razumevanje, interpretacijo in doživljanje. Učenci so bili najuspešnejši pri nalogi izbirnega tipa (6. naloga), dopolnjevanju povedi s podatki iz besedila (3. naloga) in pri nalogi, kjer so morali iz besedila izluščiti bistvene informacije (5. naloga). Visoko uspešnost so pokazali tudi pri zahtevnejši nalogi (8. naloga), kjer so prepoznali vzročno-posledične povezave med dogodki. Največ težav so imeli pri 4. nalogi, kjer so morali izpisati ustrezno poved, ki je morala biti tudi jezikovno pravilna (premi govor in ustrezno ločilo). Zahtevna je bila tudi 9. naloga, pri kateri so morali učenci izluščiti osrednje sporočilo zgodbe. To je naloga višje taksonomske ravni, ki zahteva abstraktno mišljenje in globlje razumevanje literarnega besedila – kar je za številne učence v prilagojenem programu OŠ z NIS zahtevnejše.

Jezikovno znanje – Jezikovne zmožnosti učencev so bile preverjane v prvem delu preizkusa, kjer so naloge zahtevale poznavanje in rabo osnovnih slovničnih in pravopisnih pravil. Naloge so preverjale razumevanje pomenov, besedotvorje, poznavanje protipomenk, uporabo števnikov, zamenjavo zaimkov in tvorbo odvisnih stavkov. Dosežki nalog na tem področju nakazujejo precejšnje razlike v uspešnosti med posameznimi tipi nalog. Najuspešnejši so bili učenci pri 12. nalogi, v kateri so morali posameznim besedam poiskati protipomenke. Z izjemo besede *zvišati*, ki je učencem povzročala težave, so večinoma znali ustrezno prepoznati in zapisati pomensko nasprotno izraze. Zelo dobro so se odrezali tudi pri 14. nalogi, kjer so števnik morali zapisati z besedo. Kljub splošni uspešnosti so bili v odgovorih pogoste napake z uporabo velike začetnice sredi povedi, pa tudi pri zapisu številke 50 z besedo, kar kaže na delno usvojeno pravopisno pravilo. Manj uspešni so bili učenci pri 11. nalogi, kjer je bilo treba iz povedi izpisati odvisni stavek. Pri tej nalogi je bilo zaznanih več vrst napak: nekateri učenci so izpisali le posamezne besede, drugi so poved preoblikovali v nikalno ali v premi govor, pri nekaterih pa so bili odgovori celo vzeti iz izhodiščnega neumetnostnega besedila. Kar tretjina učencev naloge sploh ni rešila, kar kaže na izrazito nezanesljivo obvladovanje skladnje in pomenov v kompleksnejših povedih. Podobno zahtevna je bila tudi 13. naloga, v kateri so morali učenci zamenjati osebni zaimek s samostalnikom. Večina jih je imela težave pri prepoznavanju pomena povedi, kar je vodilo do napačne zamenjave ali izpuščanja zaimkov. V številnih primerih so zamenjali zaimek z neustreznim osebkom ali napačno zapisali obliko samostalnika. Naloga je bila dodatno otežena, saj je poleg pravilne zamenjave zahtevala tudi celotno jezikovno ustreznost povedi.

Skupna analiza jezikovnih nalog kaže, da učenci v večji meri obvladajo posamezne elemente jezika (npr. pomen besed, protipomenke, pisanje števnikov), medtem ko je njihovo znanje šibkejše pri nalogah, ki vključujejo kompleksnejše stavčne strukture, skladnjo in pravopisna pravila. Te ugotovitve poudarjajo potrebo po dodatnem usmerjanju v sistematično utrjevanje jezikovne pravilnosti, tvorbo stavkov in usklajevanje slovničnih struktur, saj te zmožnosti bistveno vplivajo na uspešnost učencev tako pri razumevanju kot tudi pri tvorjenju besedil.

Pisno sporočanje – Tretje ključno področje preverjanja v okviru NPZ je bilo pisno sporočanje, ki je bilo vključeno v oba dela preizkusa. Učenci so morali na podlagi danih navodil tvoriti kratka pisna besedila, pri čemer se je preverjala njihova sposobnost smiselnega in skladnega oblikovanja povedi, upoštevanja navodil, logičnega zaporedja vsebine ter uporabe osnovnih pravopisnih in slovničnih pravil. Analiza dosežkov kaže, da je pisno izražanje za učence eno od najzahtevnejših področij. Več kot tretjina učencev teh nalog sploh ni rešila, ne glede na to, ali so izhajale iz neumetnostnega ali iz umetnostnega besedila. To kaže na izrazito pomanjkanje znanja pri tvorbi samostojnih besedil.

V prvem delu preizkusa je bila naloga tvoriti poročilo o prireditvi. Čeprav so učenci pogosto uporabili ponujene besede, je večina besedilo neustrezno oblikovala: namesto poročila so pisali prosti sestavek, vabilo ali opis načrtovane prireditve, kar kaže na nezadostno razumevanje značilnosti besedilnih vrst in komunikacijskih namenov. Prav tako se je pogosto pojavilo pomanjkanje logične strukture in skopa uporaba povedi. V drugem delu so učenci na podlagi umetnostnega besedila pisali kratko pripoved. Kljub začetnemu stavku, ki je jasno nakazoval, da gre za zapis v prvi osebi, so številni učenci besedilo zapisali v tretji osebi ali ga celo preoblikovali v obnovo zgodbe. Med tistimi, ki so pravilno sledili navodilom in pisali v prvi osebi, jih je veliko sestavek zaključilo z enim ali dvema stavkoma, kar ne zadostuje kriterijem za povezano pisno besedilo.

Skupna ugotovitev je, da večina učencev še ne obvlada osnovnih strategij tvorjenja besedil. V vsebinsko sicer ustreznih odgovorih je bilo pogosto zaznati pravopisne napake, neustrezno uporabo ločil, slabšo skladnjo in pomanjkljivo koherenco. Ti dosežki nakazujejo potrebo po večji pozornosti pri razvijanju pisnega sporočanja: tako pri oblikovanju povedi kot tudi pri strukturiranju celotnih besedil. Poudarek mora biti tudi na razlikovanju med različnimi besedilnimi vrstami in njihovo funkcijo, pri čemer so ključne vaje, ki povezujejo branje, pisanje in ustno izražanje.

Priporočila za pouk slovenščine

Učenci so se na NPZ izkazali z dobrim razumevanjem strukturiranih neumetnostnih besedil, prepoznavanjem pomena besed in tvorbo protipomenk. Manj uspešni so bili pri zahtevnejših nalogah, kot so tvorba kompleksnih povedi, prepoznavanje literarnega sporočila, uporaba premega govora ter pisanje celovitih besedil. Izkazalo se je tudi, da imajo pogosto težave z ločevanjem besedilnih vrst in jezikovno pravilnostjo, kar pomembno vpliva na kakovost njihovega izražanja.

Pri poučevanju bralnega razumevanja naj se učence spodbuja k večkratnemu branju, iskanju informacij, razumevanju logičnih povezav in oblikovanju osebnega odziva. V ospredju naj bo postopno razvijanje zmožnosti ugotavljanja bistvenih podatkov, razlikovanja med dejstvi in mnenji ter oblikovanja mnenja in določitve sporočila besedila. Bralne strategije naj se vadijo sistematično, z jasno strukturiranimi vajami, ki vključujejo naloge višjih taksonomskih ravni. Pri razvijanju jezikovnega znanja je pomembno, da se načrtno in postopno krepi učenčevo poznavanje in raba slovničnih pravil in ločil, tvorba stavkov ter prepoznavanje napak. Poudarek naj bo na vajah, ki povezujejo pomen in obliko (npr. zamenjave zaimkov, tvorba protipomenk), ter na postopnem usvajanju pravil skozi naloge, ki omogočajo razumevanje jezika v sobesedilu. Pomembno je tudi razvijanje občutka za jezikovno pravilnost, kar naj vključuje naloge za samostojno presojanje zapisanega besedila.

Pri pisanju naj bodo učenci vodeni skozi celoten proces tvorjenja besedila – od razumevanja navodil, načrtovanja vsebine, oblikovanja povedi do končnega jezikovnega oblikovanja. Poudariti je treba razlikovanje med različnimi besedilnimi vrstami, njihovo namembnostjo in osnovno strukturo. Učenci naj večkrat pišejo kratka, smiselna besedila, ki jih nato skupaj z učiteljem ali v skupini analizirajo, ocenijo in izboljšajo. Posebna pozornost naj bo namenjena povezovanju pisanja z drugimi jezikovnimi dejavnostmi – branjem, pogovorom in predstavitvijo lastnega besedila – saj se je pokazalo, da ravno ta celovit pristop omogoča najtrdnejše jezikovno napredovanje.

Z doslednim in postopnim razvijanjem vseh treh področij bodo učenci lažje dosegali standarde znanja, hkrati pa bodo pridobili pomembna orodja za uspešno sporazumevanje v vsakdanjih, učnih in življenjskih okoliščinah.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA (NIS)**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS).

Slovenščina [Elektronski vir]/Lipec-Stopar, Mojca (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2021.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
Preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz učnega načrta ob praviloma neznanem neumetnostnem in umetnostnem besedilu.	60 minut	60 % za neumetnostno besedilo, 40 % za umetnostno besedilo

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 25	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več praviimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	50 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	15 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

6 Opis preizkusa

Vsebine:

- branje praviloma neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega neumetnostnega besedila,
- branje praviloma neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja in interpretacije prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje književnega znanja,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega besedila po branju umetnostnega besedila.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v preizkusih znanja zajeti vsi cilji, vsebine in standardi znanja iz učnega načrta, ki se lahko preverjajo na pisni način razen naslednjih:

- vsebin: književniki in njihova dela, literarnozgodovinska obdobja in smeri;
- zvrsti in vrst: dramatika in poezija.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik.

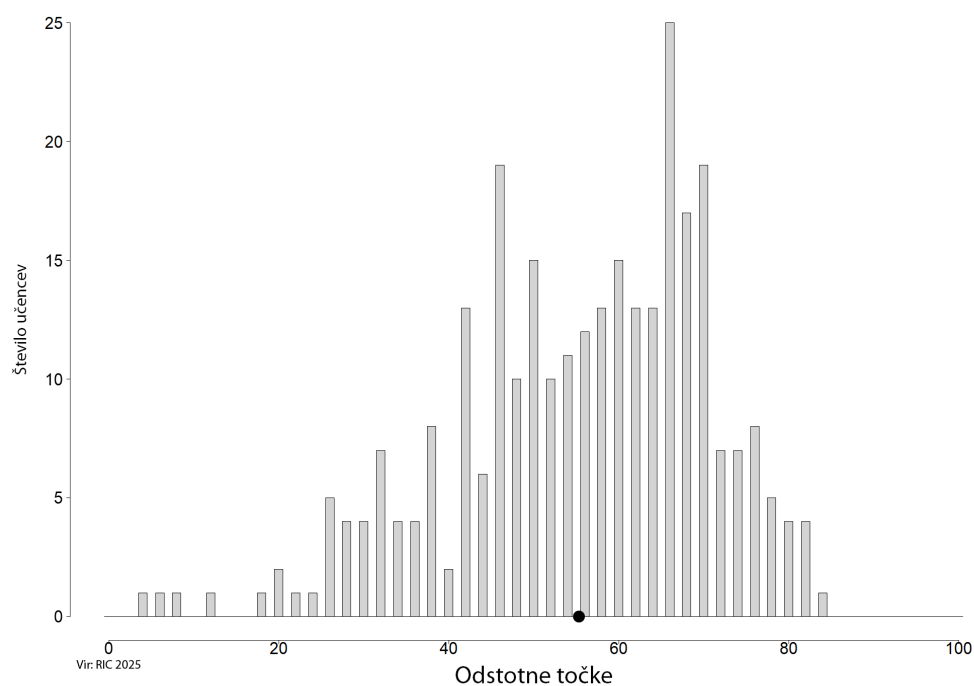
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (slovenščina, NIS 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	294
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	27,66
Povprečno število odstotnih točk	55,32
Standardni odklon odstotnih točk	15,34
Indeks težavnosti	0,55
Indeks zanesljivosti	0,89

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina, NIS 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (NIS) (9. razred, 2025, N = 294)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

I. del, neumetnostno besedilo: prirejeno po: *Vodnik za obiskovalce* (<https://www.opera.si/sl/vodnik-za-obiskovalce/>. Pridobljeno: 7. 3. 2024.)

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
1	1.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz obvestilo (poleg tistih iz 1. VIO)	S	I	0,79	0,21
2	2.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,37	0,35
3	3.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,39	0,39
4	4.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,88	0,36
5	5.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na ostavke	M	I	0,88	0,26
	5.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na ostavke	M	I	0,89	0,18
6	6.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,71	0,36
	6.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na ostavke	M	I	0,43	0,29
7	7.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,89	0,42
8	8.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,45	0,44
	8.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,47	0,43
9	9.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,94	0,26
	9.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,90	0,24
	9.3	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,86	0,26
	9.4	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,80	0,32
10	10.1	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	S	II	0,66	0,45
	10.2	1	Neumetnostno besedilo	Bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	S	II	0,89	0,23
11	11.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovna izraza: glavni in odvisni stavek (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	S	II	0,07	0,17
	11.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovna izraza: glavni in odvisni stavek (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	S	II	0,06	0,19

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
12	12.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz protipomenka (poleg tistih iz 1. VIO)	M	II	0,84	0,38
	12.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz protipomenka (poleg tistih iz 1. VIO)	M	II	0,81	0,43
	12.3	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz protipomenka (poleg tistih iz 1. VIO)	M	II	0,63	0,30
13	13.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazorijo in uporabijo jezikoslovni izraz osebni zaimek (poleg tistih iz 1. VIO)	S	II	0,11	0,32
	13.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemeljijo svoje popravke ter presodijo smiselnost členitve besedila na odstavke	M	II	0,06	0,23
14	14.1	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovne izraze: števniki (glavni, vrstilni) (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	M	II	0,72	0,34
	14.2	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definirajo) jezikoslovne izraze: števniki (glavni, vrstilni) (poleg tistih iz 1. in 2. VIO)	M	II	0,54	0,27
15	15.1	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	v vrstah besedil, ki jih ne le berejo, temveč tudi tvorijo, opazujejo in prepoznavajo značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine. Svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabijo in nadgradijo tako, da tvorijo besedilo te vrste	M	III	0,35	0,39
	15.2	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	v vrstah besedil, ki jih ne le berejo, temveč tudi tvorijo, opazujejo in prepoznavajo značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine. Svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabijo in nadgradijo tako, da tvorijo besedilo te vrste	M	III	0,15	0,31
	15.3	1	Neumetnostno besedilo	Pisno sporočanje	v vrstah besedil, ki jih ne le berejo, temveč tudi tvorijo, opazujejo in prepoznavajo značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine. Svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabijo in nadgradijo tako, da tvorijo besedilo te vrste	M	III	0,04	0,23
	15.4	1	Neumetnostno besedilo	Jezikovno znanje	svoja besedila členijo na odstavke, v njih upoštevajo pravopisna pravila, skrbijo za čitljivost in urejenost pisave ter se odločijo za pisanje s pisanimi ali tiskanimi črkami	S	III	0,01	0,08

II. del, umetnostno besedilo: Watty Piper: *Slon in opica*. Ciciban 12, letnik 29. List za najmlajše, leto 1973/74. Ljubljana: Založba za periodični tisk, TOZD Založba Mladinska knjiga, 1974.

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
1	1.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	(ob učiteljevi rabi) Prepoznajo in spoznavajo izraza: pisatelj, pisateljica	M	I	0,79	0,42
	1.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	(ob učiteljevi rabi) prepoznajo in spoznavajo izraza: pisatelj, pisateljica	M	I	0,63	0,38
	1.3	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	(ob učiteljevi rabi) prepoznajo in spoznavajo izraza: ilustrator, ilustratorka	M	I	0,73	0,42
2	2.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	ločujejo glavne in stranske književne osebe ter utemeljijo svoje mnenje	M	I	0,52	0,36
3	3.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	zaznavajo perspektive več književnih oseb	M	I	0,83	0,31
	3.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	zaznavajo perspektive več književnih oseb	M	I	0,79	0,36
4	4.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	prepoznajo motive za ravnanje književnih oseb (namere, misli, čustva ...) in jih primerjajo s svojim pogledom na svet	M	I	0,05	0,19
5	5.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	dogajalna prostor in čas povezujejo s temo umetnostnega besedila	S	I	0,81	0,49
6	6.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razvijajo recepcijsko zmožnost, tj. zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja umetnostnih besedil	M	I	0,83	0,35
	6.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	razvijajo recepcijsko zmožnost, tj. zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja umetnostnih besedil	M	I	0,58	0,48
7	7.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	kronološko razvrščajo dogodke	M	II	0,68	0,59
	7.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	kronološko razvrščajo dogodke	M	II	0,68	0,59
8	8.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	opazujejo vzročno-posledično in časovno razmerje med dogodki v besedilu (v zgodbi)	M	II	0,71	0,44
	8.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	opazujejo vzročno-posledično in časovno razmerje med dogodki v besedilu (v zgodbi)	M	II	0,71	0,51
	8.3	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	opazujejo vzročno-posledično in časovno razmerje med dogodki v besedilu (v zgodbi)	M	II	0,83	0,45
9	9.1	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	izluščijo osrednjo idejo (sporočilo) in temo književnega besedila; naštejejo nekaj besedil na isto temo	S	II	0,21	0,22
	9.2	1	Umetnostno besedilo	Bralno razumevanje	izluščijo osrednjo idejo (sporočilo) in temo književnega besedila; naštejejo nekaj besedil na isto temo	S	II	0,22	0,28

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Zmožnost	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
10	10.1	1	Umetnostno besedilo	Pisno sporočanje	po svojih zmožnostih pišejo dele izvirnih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upoštevajo njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki so ga slišali/zbrali	M	III	0,29 0,43
	10.2	1	Umetnostno besedilo	Pisno sporočanje	po svojih zmožnostih pišejo dele izvirnih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upoštevajo njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki so ga slišali/zbrali	M	III	0,14 0,34
	10.3	1	Umetnostno besedilo	Jezikovno znanje	po svojih zmožnostih pišejo dele izvirnih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upoštevajo njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki so ga slišali/zbrali	M	III	0,00 0,10

LEGENDA:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vsebina: vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno besedilo oziroma umetnostno besedilo

Zmožnost: navedena zmožnost, ki jo preverja vprašanje/dela naloge/naloge

Cilj – učenci: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standardi znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

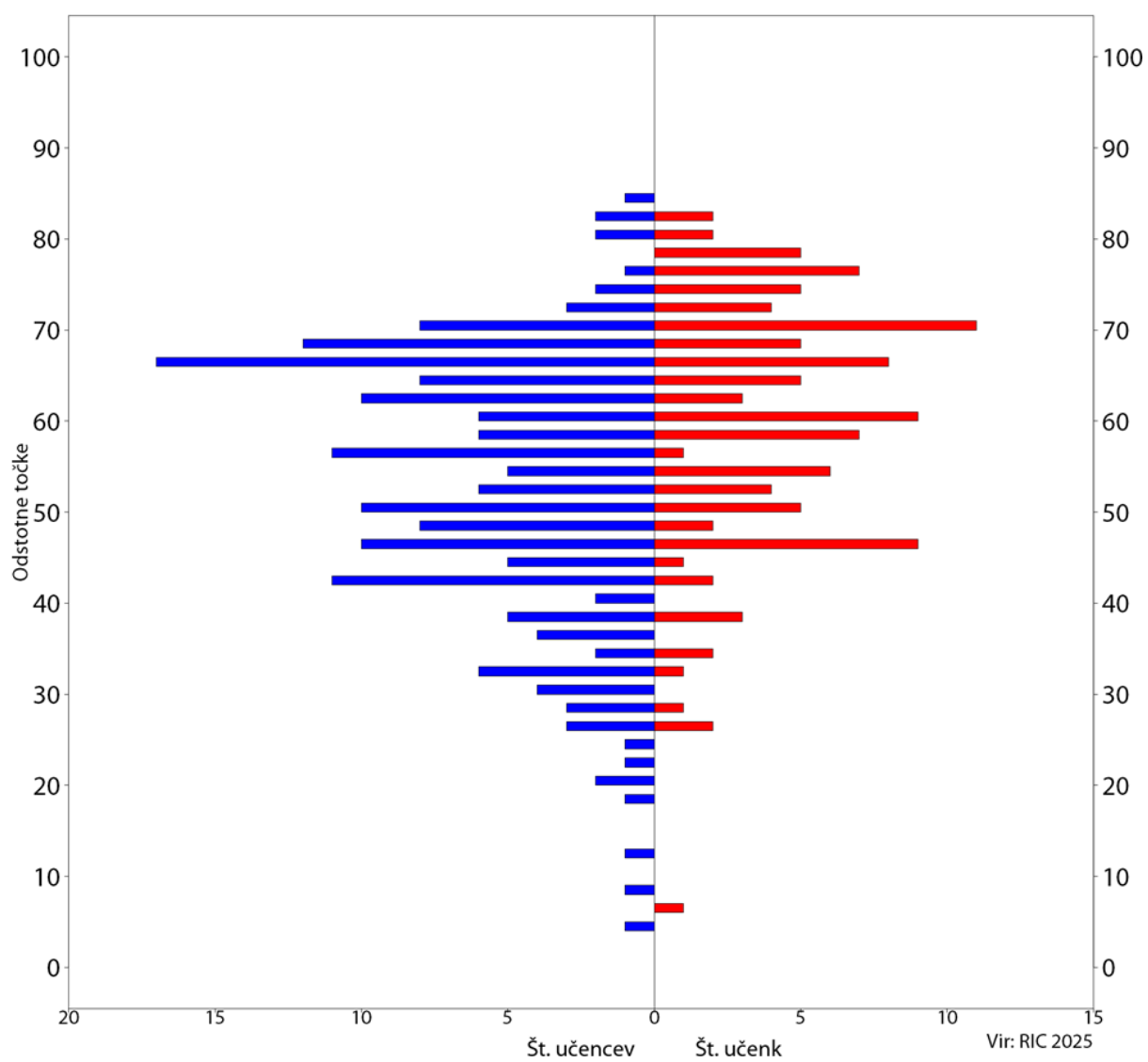
Taksonomska stopnja (po Bloomu): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	62,40	9,61	10	3
Goriška regija	60,00	12,43	53	7
Primorsko-notranjska regija	59,33	18,01	6	2
Gorenjska regija	57,69	10,89	13	3
Osrednjeslovenska regija	57,67	14,36	18	4
Jugovzhodna Slovenija	56,83	16,59	12	3
Posavska regija	55,40	14,67	67	8
Zasavska regija	55,03	14,05	33	5
Savinjska regija	54,00	17,39	11	2
Koroška regija	52,67	15,31	12	2
Podravska regija	50,61	17,38	23	4
Pomurska regija	47,67	19,33	36	4

[nazaj na Poročilo](#)

5.4 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2025 iz matematike v 9. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz matematike za učence 9. razreda, vključene v prilagojeni izobraževalni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), je bil v šolskem letu 2024/25 zasnovan na podlagi učnega načrta za matematiko za omenjeno populacijo učencev, prenovljenega leta 2022 (Priloga 1). Preverjanje znanja na NPZ omogoča vpogled v stopnjo usvojenosti ciljev in standardov znanja iz posameznih vsebinskih področij, ki so prilagojena zmožnostim učencev z NIS.

Učenci so reševali naloge iz treh vsebinskih področij: aritmetika in algebra, geometrija in merjenje ter druge vsebine. Povprečno število doseženih točk na državni ravni je bilo 24,26, kar predstavlja 48,52 % možnih točk. Porazdelitev dosežkov je asimetrična in z več vrhovi, kar pomeni, da ni enakomerno razporejena okoli povprečja, temveč se pojavljajo izrazitejši vrhovi pri določenih vrednostih dosežkov (Priloga 2). Takšna oblika porazdelitve pogosto odraža heterogenost populacije učencev z NIS – večje število učencev z nižjimi in srednje visokimi dosežki ter nekoliko manj zelo uspešnih ali popolnoma neuspešnih.

Čeprav je bilo letošnje preverjanje za učence prvič obvezno, medtem ko je bilo v prejšnjih letih prostovoljno, so osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov na državni ravni še vedno primerljivi z dosežki iz preteklih let. To pomeni, da vključitev celotne populacije učencev ni bistveno vplivala na splošno raven doseženega znanja, vendar dodatno potrjuje raznolikost dosežkov znotraj skupine učencev z NIS.

Porazdelitev dosežkov po spolu kaže, da je preizkus reševalo več fantov kot deklet, kar odraža tudi razmerje med učenci po spolu v tej populaciji. Uspešnost po spolu je bila primerljiva, vendar so najvišje in najnižje dosežke dosegli fantje, kar nakazuje na večjo razpršenost dosežkov v tej skupini (Priloga 4). Povprečni dosežki po regijah so se razlikovali, razlika med najvišjo in najnižjo regijsko povprečno vrednostjo pa je znašala do 20 % točk (Priloga 5).

Iz specifikacijske tabele (Priloga 3) je razvidno, katere učne cilje in standarde znanja so preverjale posamezne naloge ter kako uspešno so jih učenci reševali. Ugotavljamo, da je doseženo povprečno število odstotnih točk preizkusa znanja v skladu s pričakovanji. Učenci so relativno dobro reševali naloge, ki zahtevajo prepoznavanje, poimenovanje in razvrščanje ter preverjajo znanje in poznavanje dejstev. Uspešnost reševanja nalog se je zmanjševala z naraščajočo zahtevnostjo in taksonomsko stopnjo posamezne naloge. Glede na vsebinska področja so bile v povprečju najslabše rešene naloge iz aritmetike in algebre, najuspešnejše pa naloge iz geometrije in merjenja.

Aritmetika in algebra – Učenci so najuspešnejše reševali nalogo iz sklopa **računskih operacij z naravnimi števili** (6. naloga), kar potrjuje, da temeljne računske operacije in njihova uporaba predstavljajo relativno stabilno znanje učencev v tem programu. Prav tako so zelo dobro določali večkratnike zapisanega števila (5.a naloga), kar kaže na razumevanje osnovnih številskih zaporedij in sekvenc. Povprečne dosežke so dosegli pri besedilni nalogi (15. naloga), kjer so morali uporabiti matematične postopke v vsakdanjem kontekstu – to pa nakazuje potrebo po nadaljnjem razvijanju prenosljivih znanj. Največ težav so imeli učenci pri zahtevnejših nalogah višje taksonomske ravni (14. in 16. naloga, ki sta bili tudi najslabše rešeni nalogi v preizkusu), ki sta zahtevali oblikovanje in računanje številkega izraza iz besedila ter uporabo računanja z denarnimi enotami in odstotki. Nalogi od učencev zahtevata večstopenjsko razumevanje in natančno interpretacijo, zato so dosežki pokazatelj pomanjkanja globljega razumevanja in težav pri povezovanju matematičnih konceptov z realnimi situacijami. Pri **celih številih** so učenci dobro obvladali zapisovanje števil (1.a naloga), primerjanje (2.a naloga) in odčitavanje vrednosti (9.a naloga), kar nakazuje na ustrezno razvito osnovno številčno razumevanje. Vendar pa se je pri **racionalnih številih** pokazalo več pomanjkljivosti: čeprav so bili učenci še razmeroma uspešni pri primerjanju decimalnih števil (2.b naloga) in izračunu enega dela celote (7.a naloga), so imeli težave z grafičnim predstavljanjem delov celote (10. naloga), operiranjem z ulomki (7.b in 7.c nalogi) ter z izračunavanjem odstotkov (16.4 naloga), kar nakazuje na potrebo po nadaljnjem učenju na konkretni in slikovni ravni ter pri povezovanju s praktičnimi primeri.

Geometrija in merjenje – Na tem vsebinskem področju so bili učenci najuspešnejši, kar kaže, da dobro obvladajo prepoznavanje osnovnih geometrijskih pojmov in uporabo merskih enot. Pri 3. nalogi iz sklopa **merjenja** so uspešno prepoznali ustrezne merske enote, zlasti za maso in čas, nekoliko manj pa za površino, kar pomeni, da je potrebna dodatna utrditev manj pogosto uporabljenih merskih enot. Pri nalogah, ki so preverjale **geometrijske pojme**, so bili učenci nadpovprečno uspešni. Brez večjih težav so prepoznali telesa med prikazanimi liki (4. naloga), kar kaže na dobro usvojeno znanje. Nekoliko manj uspešno so izračunali stranico kvadrata s pomočjo podanega obrazca (12. naloga), čeprav je bila naloga izbirnega tipa, kar nakazuje na težave z aplikacijo formul v konkretnih nalogah.

Najmanj uspešna naloga tega sklopa je bila 11. naloga, ki je preverjala **uporabo geometrijskega orodja**. Čeprav so učenci znali narisati krog s šestilom, so imeli težave z označevanjem središča in premera, kar kaže na pomanjkljivo poznavanje simbolnega zapisa.

Druge vsebine – obdelava podatkov

Na tem področju je bila vključena ena naloga (8. naloga), ki je preverjala branje podatkov iz preglednice. Učenci so bili uspešni, ko so morali upoštevati podatke enega stolpca, manj uspešni pa, ko je bilo treba podatke povezati iz več stolpcev. To kaže, da je treba več pozornosti nameniti razvijanju spretnosti primerjanja, povezovanja in interpretacije številčnih podatkov.

Priporočila za pouk matematike

Rezultati preizkusa potrjujejo, da učenci najbolj obvladajo vsebine, ki so konkretno predstavljene in večkrat utrjene, zlasti na področju osnovnih računskih operacij in prepoznavanja geometrijskih likov. Največ težav pa imajo z nalogami, ki zahtevajo višje miselne procese, več korakov, uporabo matematičnega znanja v novih kontekstih in jezikovno natančno razumevanje nalog ter simbolnih zapisov. Zato priporočamo, da učitelji pri poučevanju še naprej razvijajo temeljna znanja, hkrati pa sistematično uvajajo naloge, ki zahtevajo povezovanje znanja, branje z razumevanjem in uporabo strategij reševanja problemov. Večji poudarek naj bo na konkretizaciji ulomkov in odstotkov s pomočjo slikovnih in realnih prikazov. Poudariti je treba pravilno uporabo matematične simbolike, standardiziran zapis števil ter jezikovno natančnost pri branju in zapisovanju odgovorov. Pri geometriji naj učenci redno vadijo z orodji, še posebej s šestilom in ravnilom, in razvijajo prostorsko predstavo skozi modeliranje. Delo z preglednicami in podatki naj vključuje razlago, iskanje povezav in ocenjevanje realnosti rezultatov.

Le s postopnim dvigovanjem zahtevnosti, rednim preverjanjem razumevanja in spodbujanjem strategij mišljenja lahko dosežemo trajnejše znanje in večjo samostojnost učencev.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: MATEMATIKA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS).
Matematika [Elektronski vir]/Hodnik, Tatjana (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
do 20 nalog	60 minut	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več praviimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) ¹ ; naloge s slikovnim odgovorom	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje ²	Delež v preizkusu
1. poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev	30 %
2. izvajanje rutinskih postopkov	40 %
3. uporaba kompleksnih postopkov	20 %
4. reševanje in raziskovanje problemov	10 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

² Taksonomske stopnje so določene po Gagnejevi taksonomiji.

6 Opis preizkusa

Preizkus vsebuje naloge s področij: aritmetika in algebra, geometrija in merjenje ter druge vsebine. Največji delež nalog je s področja aritmetike in algebre.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v preverjanje zajete vse vsebine iz učnega načrta, razen naslednjih vsebin za 9. razred:

sklop: *Geometrijski pojmi*

vsebini:

- obseg in ploščina kroga,
- prostornina kocke in kvadra;

sklop: *Enačbe in neenačbe*

vsebina:

- neenačbe;

sklop: *Racionalna števila*

vsebina:

- množenje in deljenje ulomkov;

sklop: *Obdelava podatkov*

vsebina:

- empirična preiskava.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik, svinčnik, radirko, šilček, ravnilo, geotrikotnik in šestilo.

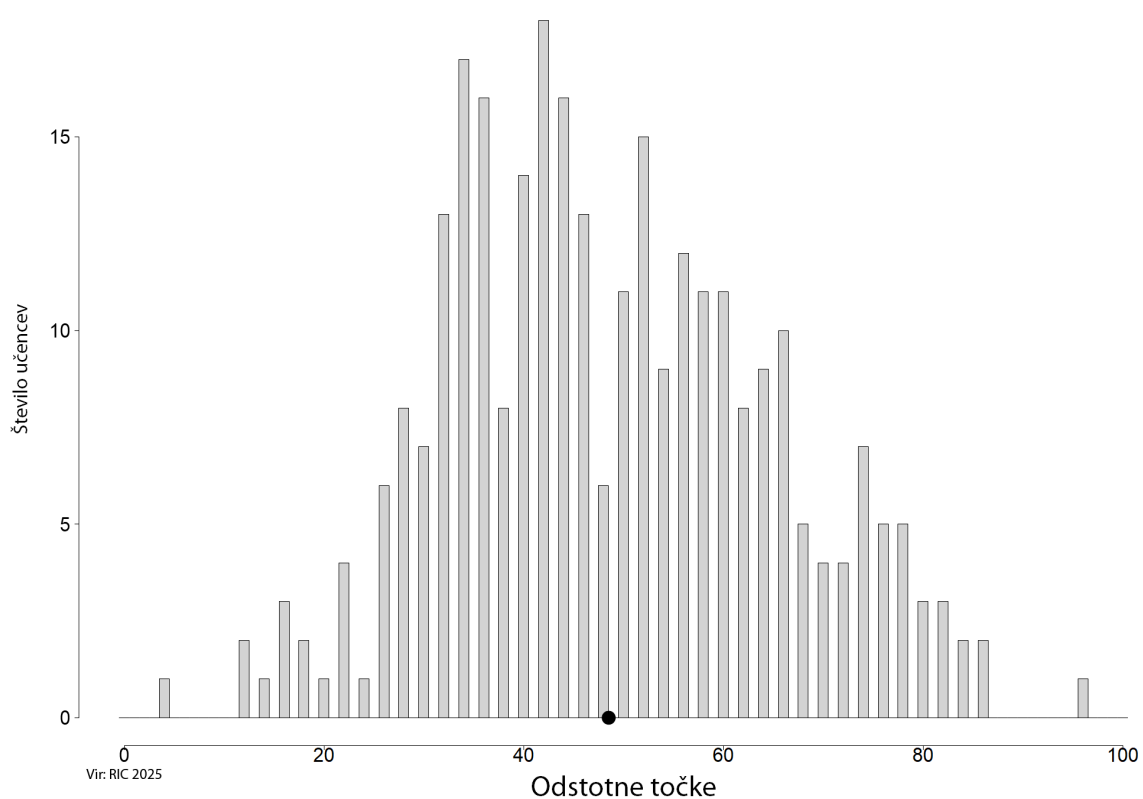
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (matematika, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	294
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	24,26
Povprečno število odstotnih točk	48,52
Standardni odklon odstotnih točk	16,46
Indeks težavnosti	0,49
Indeks zanesljivosti	0,88

Porazdelitev dosežkov v državi (matematika, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu MATEMATIKA (NIS) (9. razred, 2025, N = 294)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (matematika, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Cilji – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
1	1.1	1	Aritmetika in algebra	berejo in zapišejo števila do 10 000 s številkami	M	I	0,77	0,13
	1.2	1	Aritmetika in algebra	berejo in zapišejo števila večja od 10 000	M	I	0,52	0,33
	1.3	1	Aritmetika in algebra	prepoznajo rimska števila do 20	S	I	0,51	0,13
2	2.1	1	Aritmetika in algebra	določijo velikostni odnos med števili do 1000 in vstavijo relacijske znake (<, >, =) med pare števil	M	I	0,95	0,1
	2.2	1	Aritmetika in algebra	poznajo in preberejo decimalna števila	M	I	0,55	0,22
	2.3	1	Aritmetika in algebra	na konkretni in grafični ravni primerjajo dele celote na enakem modelu celote (npr. polovico in četrtino enake pice)	M	I	0,15	0,26
	2.4	1	Aritmetika in algebra	določijo velikostni odnos med števili do 1000 in vstavijo relacijske znake (<, >, =) med pare števil	M	I	0,56	0,28
	3.1	1	Geometrija in merjenje	v življenjskih situacijah (npr. v gospodinjstvu, poklicnih področjih, na tehničnem področju ...) s pomočjo žepnega računalna računajo z dolžinskimi, denarnimi, masnimi enotami (merska števila so lahko tudi decimalna); pred izračunom vrednosti količine ocenijo	M	I	0,81	0,28
	3.2	1	Geometrija in merjenje	izmerijo ploščino ploskev s standardno enoto (m ² , dm ² , cm ²)	M	I	0,4	0,08
	3.3	1	Geometrija in merjenje	poznajo in izbirajo glede na situacijo ustrezno mersko enoto za čas (ura, dan, teden, mesec, leto)	S	I	0,88	0,18
4	4.1	1	Geometrija in merjenje	razlikujejo like in telesa	M	I	0,83	0,26
	4.2	1	Geometrija in merjenje	razlikujejo like in telesa	M	I	0,83	0,26
	4.3	1	Geometrija in merjenje	razlikujejo like in telesa	M	I	0,84	0,27
5	5.1	1	Aritmetika in algebra	določijo večkratnike danega števila	M	I	0,86	0,14
	5.2	1	Aritmetika in algebra	določijo delitelje danega števila	S	I	0,3	0,22
6	6.1	1	Aritmetika in algebra	pisno seštevajo in odštevajo v obsegu do 10 000	M	II	0,82	0,17
	6.2	1	Aritmetika in algebra	pisno seštevajo in odštevajo v obsegu do 10 000,	M	II	0,6	0,28
	6.3	1	Aritmetika in algebra	pisno množijo v množici števil do 10 000, pri čemer je eden od faktorjev enomestno število	S	II	0,51	0,32
	6.4	1	Aritmetika in algebra	pisno delijo z enomestnim deliteljem v množici števil do 1000 brez in z ostankom ter naredijo preizkus	S	II	0,51	0,44
7	7.1	1	Aritmetika in algebra	izračunajo en del od celote, kjer je celota večkratnik imenovalca (npr. od 12)	M	II	0,56	0,32
	7.2	1	Aritmetika in algebra	izračunajo en del od celote, kjer je celota večkratnik imenovalca	M	II	0,39	0,5
	7.3	1	Aritmetika in algebra	izračunajo več delov od celote	S	II	0,17	0,42
8	8.1	1	Druge vsebine	znajo prebrati podatke v preglednici, v kateri je več stolpcev in vrstic (npr. urnik, vreme, jedilnik, vozni red in podobno)	M	II	0,91	0,17
	8.2	1	Druge vsebine	znajo prebrati podatke v preglednici, v kateri je več stolpcev in vrstic (npr. urnik, vreme, jedilnik, vozni red in podobno)	M	II	0,4	0,31
	8.3	1	Druge vsebine	znajo prebrati podatke v preglednici, v kateri je več stolpcev in vrstic (npr. urnik, vreme, jedilnik, vozni red in podobno)	M	II	0,27	0,29

Oznaka naloge	Točke	Vsebina	Cilji – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
9	9.1	1	Aritmetika in algebra	poznajo in v sobesedilu uporabijo negativna cela števila (temperatura, bančni račun, dvigala v stolpnici s kletjo)	M	II	0,83	0,34
	9.2	1	Aritmetika in algebra	poznajo in v sobesedilu uporabijo negativna cela števila (temperatura, bančni račun, dvigala v stolpnici s kletjo)	M	II	0,47	0,4
	9.3	1	Aritmetika in algebra	poznajo in v sobesedilu uporabijo negativna cela števila (temperatura, bančni račun, dvigala v stolpnici s kletjo)	M	II	0,54	0,29
10	10.1	1	Aritmetika in algebra	na konkretnem in grafičnem nivoju prepoznajo, predstavijo in poimenujejo polovico, tretjino, četrtno, petino, šestino, desetino, celoto	M	II	0,38	0,49
	10.2	1	Aritmetika in algebra	na konkretnem in grafičnem nivoju prepoznajo, predstavijo in poimenujejo polovico, tretjino, četrtno, petino, šestino, desetino, celoto	M	II	0,32	0,51
	10.3	1	Aritmetika in algebra	na konkretnem nivoju prepoznajo, predstavijo in poimenujejo več enakih delov celote (npr. dve tretjini, štiri petine)	M	II	0,31	0,36
11	11.1	1	Geometrija in merjenje	uporabljajo šestilo za načrtovanje kroga	M	II	0,48	0,23
	11.2	1	Geometrija in merjenje	uporabljajo šestilo za načrtovanje kroga	M	II	0,82	0,26
	11.3	1	Geometrija in merjenje	uporabljajo šestilo za načrtovanje kroga	M	II	0,34	0,26
12	12.1	1	Geometrija in merjenje	izračunajo obseg kvadrata in pravokotnika z uporabo obrazca	M	II	0,37	0,47
13	13.1	1	Aritmetika in algebra	izračunajo vrednost številskega izraza z oklepaji (tudi z vsemi štirimi računskimi operacijami)	S	III	0,66	0,34
	13.2	1	Aritmetika in algebra	izračunajo vrednost številskega izraza z oklepaji (tudi z vsemi štirimi računskimi operacijami)	S	III	0,29	0,4
	13.3	1	Aritmetika in algebra	izračunajo vrednost številskega izraza z oklepaji (tudi z vsemi štirimi računskimi operacijami)	S	III	0,25	0,39
14	14.1	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri nalogah z matematičnim kontekstom	S	III	0,06	0,21
	14.2	1	Aritmetika in algebra	izračunajo vrednost številskega izraza z oklepaji (tudi z vsemi štirimi računskimi operacijami)	S	III	0,32	0,54
	14.3	1	Aritmetika in algebra	izračunajo vrednost številskega izraza z oklepaji (tudi z vsemi štirimi računskimi operacijami)	S	III	0,22	0,49
	14.4	1	Aritmetika in algebra	ocenijo rezultat pri seštevanju in odštevanju (zaokrožijo na stotice)	M	III	0,1	0,38
15	15.1	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	M	III	0,59	0,47
	15.2	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	M	III	0,47	0,5
	15.3	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	M	III	0,43	0,58
16	16.1	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	M	IV	0,48	0,52
	16.2	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	M	IV	0,23	0,47
	16.3	1	Aritmetika in algebra	izračunajo % od dane količine (1 %, 5 %, 10 %, 20 %, 25 %, 50 %, 30 %, ...) tudi z žepnim računalom	M	IV	0,18	0,46
	16.4	1	Aritmetika in algebra	izračunajo % od dane količine (1 %, 5 %, 10 %, 20 %, 25 %, 50 %, 30 %, ...) tudi z žepnim računalom	M	IV	0,09	0,41
	16.5	1	Aritmetika in algebra	uporabljajo vse štiri računske operacije pri reševanju besedilnih nalog	M	IV	0,11	0,41

LEGENDA:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vsebina: vsebina, ki jo preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Cilj – učenci: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standard znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

Taksonomska stopnja (po Gagneju): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev, II. – izvajanje rutinskih postopkov, III. – uporaba kompleksnih postopkov, IV. – reševanje in raziskovanje problemov

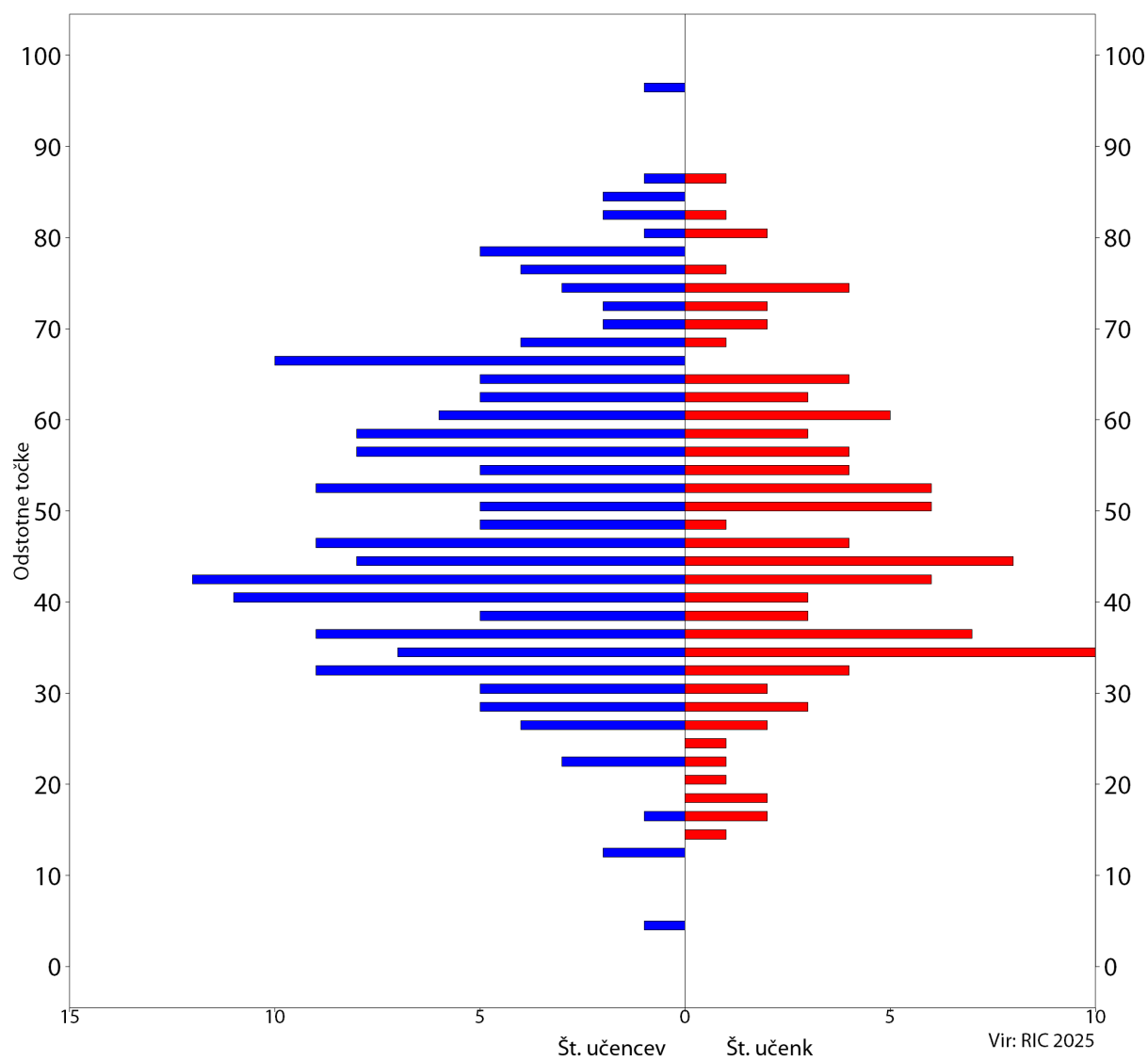
Območje: območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Opisih dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju v prilagojenem izobraževalnem programu z NIS-om*

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (matematika NIS 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (matematika NIS 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	48,25	25,34	1134	27
Goriška regija	52,20	25,37	1215	28
Primorsko-notranjska regija	52,74	24,16	533	18
Gorenjska regija	53,57	25,60	2213	35
Osrednjeslovenska regija	59,28	25,72	6029	108
Jugovzhodna Slovenija	50,05	26,78	1556	36
Posavska regija	50,87	26,72	761	24
Zasavska regija	44,64	25,20	536	13
Savinjska regija	52,97	25,90	2591	58
Koroška regija	49,16	24,57	654	21
Podravska regija	48,39	26,51	3053	85
Pomurska regija	44,49	26,18	996	38

[nazaj na Poročilo](#)

5.5 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2025 iz naravoslovja v 9. razredu

Poročilo

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz naravoslovja v 9. razredu v programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) je bilo v šolskem letu 2024/25 prvič izvedeno na podlagi prenovljenega učnega načrta iz leta 2022. Zaradi tega se struktura letošnjega preizkusa pomembno razlikuje od preizkusov iz preteklih let. Učenci so reševali naloge iz štirih vsebinskih sklopov: *Snovi*, *Energija*, *Živa narava* ter *Vpliv človeka na okolje in naravo* (Priloga 1).

Iz osnovnih statističnih podatkov in porazdelitev dosežkov na državni ravni je razvidno, da je bilo povprečno število doseženih točk 23,58, kar predstavlja 47,16 % točk. Porazdelitev dosežkov je asimetrična, kar pomeni, da je del učencev doseglo zelo nizke, del pa zelo visoke dosežke, čeprav se večina giblje okoli srednje vrednosti (Priloga 2). Preizkus je reševalo več fantov kot deklet, pri čemer so bili fantje v povprečju nekoliko uspešnejši; tudi najnižji in najvišji dosežki pripadajo fantom (Priloga 4). Regionalne razlike v dosežkih so velike – razlika med povprečnimi dosežki regij presega 30 % točk (Priloga 5), kar opozarja na izrazite razlike.

Iz specifikacijske tabele (Priloga 3) je razvidno, katere učne cilje in standarde znanja so preverjale posamezne naloge. Pri analizi dosežkov ugotavljamo skupne značilnosti v izkazanem znanju učencev po posameznih taksonomskih stopnjah. Učenci so relativno uspešno reševali naloge na prvi taksonomski stopnji, torej tiste, ki so preverjale znanje dejstev in prepoznavanje osnovnih naravoslovnih pojmov. Uspešnost se je zmanjševala z naraščajočo zahtevnostjo nalog, kar je bilo posebej izrazito pri nalogah, ki so zahtevale razumevanje pojavov, uporabo znanja v novih situacijah in reševanje kompleksnih problemov iz vsakdanjega življenja.

Prva taksonomska stopnja – znanje in poznavanje dejstev. Na prvo taksonomsko stopnjo smo uvrstili naloge, ki so preverjale znanje dejstev iz sklopov: snovi, energija in živa narava. Uspešnost reševanja je bila najvišja pri nalogah, kjer so učenci iz nabora prepoznavali rastlinske organe (12. naloga) in razvrščali organizme (ptiča in plazilca) v dane skupine živih bitij (13. naloga). Prav tako so bolj uspešno prepoznavali, da se zvok prenaša z valovanjem (7. naloga). Prva del iste naloge, kjer so morali prepoznati, da se tudi svetloba prenaša z valovanjem, je bil med najmanj uspešno rešenimi nalogami prve taksonomske stopnje. Med naloge, ki so jih na prvi taksonomski stopnji reševali razmeroma uspešno, spadajo naloge s področij energije in žive narave. Učenci so tako uspešno navedli vsaj dva dejavnika okolja (11. naloga), uspešno razvrstili žival med nevretenčarje (13. naloga), na shemi organskega sistema poimenovali želodec (17. naloga) in navedli eno možno poškodbo kože (16. naloga). Učenci so bili najmanj uspešni pri poimenovanju osnovnih elementov ob danem kemijskem simbolu (2. naloga). Najmanj uspešno so poimenovali ogljik, tudi poimenovanje kisika je bilo med najmanj uspešno rešenimi nalogami. Dosežki nakazujejo potrebo po bolj sistematičnem utrjevanju osnovnih naravoslovnih pojmov.

Druga taksonomska stopnja – razumevanje in uporaba znanja. Na drugo taksonomsko stopnjo smo uvrstili naloge, ki so od učencev zahtevale, da izkažejo razumevanje naravoslovnih konceptov oz. uporabo znanja. Te naloge so vključevale interpretacijo podatkov, razlago pojavov in povezovanje različnih informacij. Najuspešnejši so bili učenci pri izbiri zmesi kuhinjske soli in vode kot zmesi, ki jo lahko ločimo na čiste snovi z izparevanjem, medtem ko so zmes kave in vode izbirali manj uspešno (3. naloga). Razmeroma uspešni so bili pri določanju pravilnega mesta pritiska na ročici, da pri uporabi vzvoda uporabimo najmanjšo silo (8. naloga), ter določitvi mesta z najslabšo kakovostjo zraka v državi, ob uporabi prikaza meritev vrednosti prašnih delcev na zemljevidu (18. naloga). Analiza dosežkov kaže, da so imeli učenci več težav pri nalogah, ki so zahtevale razumevanje in uporabo znanja v novih situacijah. To se odraža v težavah pri nalogah, ki zahtevajo utemeljevanje fizikalnih pojavov. Tako med manj uspešno rešene naloge spada naloga s področja elektrike, kjer so učenci morali narisati prikazan električni krog z uporabo dogovorjenih shematskih simbolov in izbrati pravilno napoved, kaj sledi, če v obstoječ električni krog dodatno vežemo žarnico v zaporedno ali v vzporedno vezavo (9. naloga). Omenjena tema se običajno obravnava v 9. razredu, zaradi česar bi pričakovali večjo uspešnost reševanja naloge, vendar morda znanje ni dovolj utrjeno. V nalogi, kjer so učenci morali ob sliki navesti dve prilagoditvi sokola selca glede na njegov način prehranjevanja, je bilo število pravilnih odgovorov najnižje (14. naloga), najpogosteje zaradi nepopolnih odgovorov oziroma zaradi tipa naloge (naloga kratkega zaprtega odgovora), deloma pa zaradi oddaljene obravnave, saj se tema naloge običajno obravnava v 7. razredu. Kaže pa to tudi na težave z razumevanjem naravoslovnih konceptov, še posebej, kadar so prikazani na shemah ali slikah.

Tretja taksonomska stopnja – analiza in sinteza. Na tretjo taksonomsko stopnjo smo uvrstili naloge, ki so od učencev zahtevale uporabo naravoslovnega znanja za reševanje problemov in predlaganje ukrepov oz. rešitev v vseh štirih vsebinskih sklopih. Razmeroma uspešni so bili učenci pri navedbi enega ukrepa za bolj gospodarno ravnanje z naravnimi viri za ogrevanje slabše izolirane hiše (20. naloga), nadaljnja dva ukrepa pa so navajali manj uspešno. Slaba polovica učencev je uspešno predlagala preventivni ukrep za preprečevanje poškodbe očesa, medtem ko so bili manj uspešni pri navedbi ustreznega ukrepa prve pomoči pri brušenju (19. naloga). Največ težav so učenci imeli pri utemeljevanju, zakaj posoda, oblikovana iz aluminijaste folije, plava, medtem ko v obliki krogle potone (10. naloga), zakaj močno bazična zemlja ni primerna za uspešno gojenje borovnic ob uporabi preglednice s podatki o ugodnih pH-vrednostih za rast rastlin (4. naloga) in pri navedbi tretjega ukrepa za gospodarnejše ravnanje z naravnimi viri pri ogrevanju slabo izolirane hiše (20. naloga).

Analiza dosežkov kaže na več težav pri prenosu teoretičnega znanja v življenjske situacije, ob čemer ugotavljamo, da učenci pogosto odgovarjajo v obliki posameznih besed ali besednih zvez, kar večkrat ni skladno z zahtevami posameznih nalog.

Priporočila za pouk naravoslovja

Dosežki NPZ kažejo, da je znanje učencev najbolj utrjeno na ravni dejstev in osnovnega prepoznavanja. Zato priporočamo, da se pouk čim bolj usmeri v razvijanje razumevanja in rabe znanja v novih situacijah, predvsem prek eksperimentiranja, praktičnega dela in povezovanja z vsakdanjim življenjem. Pri razlagi naravoslovnih pojavov naj se uporabljajo konkretni primeri, demonstracije in slikovni prikazi, ki pomagajo pri oblikovanju mentalnih predstav. Poseben poudarek naj bo na razvoju naravoslovne pismenosti: branju preglednic, interpretaciji podatkov, uporabi strokovnega besedišča ter veščinah argumentacije in utemeljevanja.

Pomembno je tudi, da učenci obravnavajo teme bolj razčlenjeno, z jasno predstavo o namenu učenja in uporabnosti znanja. Pri reševanju kompleksnih nalog naj se postopoma učijo strategij reševanja, kot so: prepoznavanje ključnih podatkov, povezovanje informacij, zapis predpostavk in oblikovanje odgovorov v celotnih stavkih. Priporočamo tudi vrstniško delo in sodelovalne naloge, saj spodbujajo komunikacijo, refleksijo in skupno reševanje problemov, kar je za učence z nižjim izobrazbenim standardom posebej pomembno.

Za doseganje boljše uspešnosti pri nalogah druge in tretje taksonomske ravni naj pouk naravoslovja v NIS temelji na konkretnih izkušnjah ter učence usmerja v aktivno učenje, spraševanje in raziskovanje, s čimer se bodo učenci učinkoviteje povezovali s svetom okoli sebe.

Priloge:

Priloga 1: **Struktura in opis preizkusa znanja**

Priloga 2: **Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi**

Priloga 3: **Specifikacijska tabela**

Priloga 4: **Dosežki po spolu**

Priloga 5: **Dosežki po regijah**

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: NARAVOSLOVJE (NIS)**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS). Naravoslovje v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju [Elektronski vir]/ Torkar, Gregor (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS). Naravoslovje v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju [Elektronski vir]/ Torkar, Gregor (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2022.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
S preizkusom preverjamo doseganje ciljev oz. standardov znanja učnega načrta.	60 min	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 20	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in prepoznavanje: – naštevanje, prepoznavanje, reprodukcija vsebin, podatkov, dejstev, pojmov, načel in posplošitev.	50 %
2. razumevanje in uporaba: – interpretacija podatkov v različnih grafičnih prikazih in drugem slikovnem gradivu, – razumevanje, primerjava, razlikovanje dejavnikov, pojavov in procesov.	36 %
3. analiza in sinteza: – načrtovanje rešitev, ukrepov, razvoja, – interpretacija vzročno-posledičnih povezav, – vrednotenje dejavnikov, pojavov, procesov.	14 %

6 Opis preizkusa

Vsebinski sklopi	Okvirni delež točk v preizkusu
<i>Snovi</i>	14 %
<i>Energija</i>	30 %
<i>Živa narava</i>	50 %
<i>Vpliv človeka na okolje in naravo</i>	6 %

Preizkus obsega do 20 nalog, ki preverjajo znanje vseh vsebin posameznih sklopov učnega načrta (*Snovi*, *Energija*, *Živa narava* in *Vpliv človeka na okolje in naravo*). Razmerje med deleži točk posameznih vsebinskih sklopov izhaja iz razmerja med učnimi cilji posameznih vsebinskih sklopov v učnem načrtu.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2024/25 bodo v preizkusu znanja zajete vse vsebine iz učnega načrta, razen naslednjih vsebin za 9. razred:

sklop: *Živa narava*

vsebini:

- biologija v družbi,
- biotska pestrost in sistematika;

sklop: *Vpliv človeka na okolje in naravo*

vsebini:

- ohranjanje biotske pestrosti,
- podnebne spremembe.

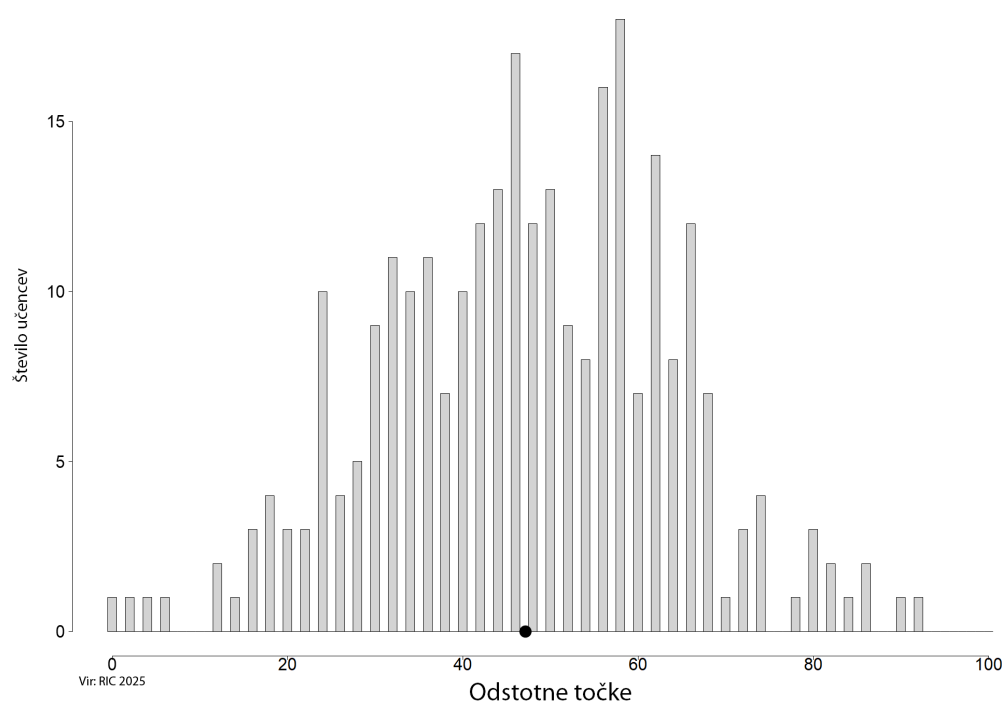
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (naravoslovje, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

Število učencev	282
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	23,58
Povprečno število odstotnih točk	47,16
Standardni odklon odstotnih točk	16,73
Indeks težavnosti	0,47
Indeks zanesljivosti	0,87

Porazdelitev dosežkov v državi (naravoslovje, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

Porazdelitev točk pri predmetu NARAVOSLOVJE (NIS) (9. razred, 2025, N = 282)

[nazaj na Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (naravoslovje, NIS, 9. razred, NPZ 2025)

Oznaka naloge	Oznaka odgovora v navodilih	Točke	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
1	1.1	1	Snovi	ugotavljajo, da so snovi zgrajene iz delcev/gradnikov, in vedo, kaj je snov	M	I	0,60	0,28
	1.2	1	Snovi	ugotavljajo, da so snovi zgrajene iz delcev/gradnikov, in vedo, kaj je snov	M	I	0,57	0,34
2	2.1	1	Snovi	navajajo osnovne elemente in njihove simbole	S	I	0,17	0,29
	2.2	1	Snovi	navajajo osnovne elemente in njihove simbole	S	I	0,35	0,30
3	3.1	1	Snovi	izvajajo nekatere metode ločevanja zmesi	S	II	0,74	0,19
	3.2	1	Snovi	izvajajo nekatere metode ločevanja zmesi	S	II	0,46	0,26
4	4.1	1	Snovi	uporabljajo pH-lestvico kot merilo za oceno kislosti in bazičnosti raztopin	M	III	0,17	0,30
5	5.1	1	Energija	opisujejo uho kot sprejemnik zvoka	M	I	0,55	0,22
6	6.1	1	Energija	ustrezno uporabljajo pojme: svetilo, osvetljeno telo, svetlobni curek, senca	S	I	0,54	0,49
	6.2	1	Energija	ustrezno uporabljajo pojme: svetilo, osvetljeno telo, svetlobni curek, senca	S	I	0,49	0,51
	6.3	1	Energija	ustrezno uporabljajo pojme: svetilo, osvetljeno telo, svetlobni curek, senca	S	I	0,46	0,50
	6.4	1	Energija	ustrezno uporabljajo pojme: svetilo, osvetljeno telo, svetlobni curek, senca	S	I	0,62	0,45
7	7.1	1	Energija	ugotavljajo, da se z valovanjem prenaša informacija (zvok, svetloba)	M	I	0,31	0,05
	7.2	1	Energija	ugotavljajo, da se z valovanjem prenaša informacija (zvok, svetloba)	M	I	0,80	0,33
8	8.1	1	Energija	ugotavljajo, da je fizikalno delo odvisno od sile in opravljene poti	S	II	0,63	0,24
	8.2	1	Energija	ugotavljajo, da je fizikalno delo odvisno od sile in opravljene poti	S	II	0,43	0,12
9	9.1	1	Energija	prepoznavajo osnovne elemente električnega kroga in jih narišejo z dogovorjenimi znaki	S	II	0,20	0,29
	9.2	1	Energija	prepoznavajo osnovne elemente električnega kroga in jih narišejo z dogovorjenimi znaki	S	II	0,18	0,27
	9.3	1	Energija	prepoznavajo vzporedno in zaporedno vezavo elementov v električnem krogu	S	II	0,26	0,03
	9.4	1	Energija	prepoznavajo vzporedno in zaporedno vezavo elementov v električnem krogu	S	II	0,32	0,09
10	10.1	1	Energija	spoznavajo, kako se tlak v tekočinah spreminja z globino	S	III	0,23	0,30
	10.2	1	Energija	vedo, da so v tekočinah telesa navidezno lažja, ker na njih deluje vzgon	S	III	0,07	0,12
11	11.1	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo nežive dejavnike okolja	M	I	0,74	0,47
	11.2	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo nežive dejavnike okolja	M	I	0,67	0,43
	11.3	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo nežive dejavnike okolja	M	I	0,50	0,38
12	12.1	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo snovno zgradbo rastlinskih organov (korenine, stebila, listi) in jih povežejo z nalogami, ki jih ti opravljajo	M	I	0,78	0,34
	12.2	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo snovno zgradbo rastlinskih organov (korenine, stebila, listi) in jih povežejo z nalogami, ki jih ti opravljajo	M	I	0,77	0,31

Oznaka naloge	Oznaka odgovora v navodilih	Točke	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
13	13.1	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo predstavnike nevretenčarjev in vretenčarjev	S	I	0,94	0,24
	13.2	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo predstavnike nevretenčarjev in vretenčarjev	S	I	0,91	0,30
	13.3	1	Živa narava	prepoznavajo, opisujejo in poimenujejo predstavnike nevretenčarjev in vretenčarjev	S	I	0,66	0,27
14	14.1	1	Živa narava	na primerih pojasnijo, kako je zgradba rastlin in živali odraz prilagoditve na okolje (npr. primerjava rastlin in živali v sušnem, zmerno vlažnem in vodnem okolju)	S	II	0,18	0,30
	14.1	1	Živa narava	na primerih pojasnijo, kako je zgradba rastlin in živali odraz prilagoditve na okolje (npr. primerjava rastlin in živali v sušnem, zmerno vlažnem in vodnem okolju)	S	II	0,07	0,32
15	15.1	1	Živa narava	na primerih iz lokalnih ekosistemov oblikujejo preproste prehranjevalne verige in jih povežejo v prehranjevalne spletke	S	II	0,36	0,36
	15.2	1	Živa narava	na primerih iz lokalnih ekosistemov oblikujejo preproste prehranjevalne verige in jih povežejo v prehranjevalne spletke	S	II	0,48	0,37
	15.3	1	Živa narava	na primerih iz lokalnih ekosistemov oblikujejo preproste prehranjevalne verige in jih povežejo v prehranjevalne spletke	S	II	0,32	0,41
	15.4	1	Živa narava	na primerih iz lokalnih ekosistemov oblikujejo preproste prehranjevalne verige in jih povežejo v prehranjevalne spletke	S	II	0,33	0,40
16	16.1	1	Živa narava	spoznavajo vzroke za bolezni in poškodbe kože ter preventivo	S	I	0,73	0,41
	16.2	1	Živa narava	spoznavajo vzroke za bolezni in poškodbe kože ter preventivo	S	I	0,41	0,40
17	17.1	1	Živa narava	opisujejo in poimenujejo temeljne organe za izločanje in opišejo pot izločanja snovi iz telesa	M	I	0,57	0,37
	17.2	1	Živa narava	opisujejo in poimenujejo temeljne organe za izločanje in opišejo pot izločanja snovi iz telesa	M	I	0,47	0,28
	17.3	1	Živa narava	opisujejo in poimenujejo glavne dele prebavne cevi in pot hrane	M	I	0,66	0,37
	17.4	1	Živa narava	opisujejo in poimenujejo glavne dele prebavne cevi in pot hrane	M	I	0,60	0,23
18	18.1	1	Živa narava	navajajo glavne vzroke in posledice najpogostejših bolezni dihal, razumejo negativne vplive drobnih delcev in strupenih snovi (kajenje, azbest, inhalacije drog, alergije idr.) ter nevarnosti zadušitve in razumejo pomen preventive in prve pomoči	S	II	0,54	0,33
	18.2	1	Živa narava	navajajo glavne vzroke in posledice najpogostejših bolezni dihal, razumejo negativne vplive drobnih delcev in strupenih snovi (kajenje, azbest, inhalacije drog, alergije idr.) ter nevarnosti zadušitve in razumejo pomen preventive in prve pomoči	S	II	0,42	0,44
	18.3	1	Živa narava	navajajo glavne vzroke in posledice najpogostejših bolezni dihal, razumejo negativne vplive drobnih delcev in strupenih snovi (kajenje, azbest, inhalacije drog, alergije idr.) ter nevarnosti zadušitve in razumejo pomen preventive in prve pomoči	S	III	0,40	0,46

Oznaka naloge	Oznaka odgovora v navodilih	Točke	Vsebina	Cilj – učenci:	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
19	19.1	1	Živa narava	delovanje čutil povezujejo z nevarnostmi poškodb, preventivo in prvo pomočjo	S	III	0,29	0,32
	19.2	1	Živa narava	delovanje čutil povezujejo z nevarnostmi poškodb, preventivo in prvo pomočjo	S	III	0,46	0,46
20	20.1	1	Vpliv človeka na okolje in naravo	opisujejo primere gospodarnejšega ravnanja z naravnimi viri	M	III	0,62	0,44
	20.2	1	Vpliv človeka na okolje in naravo	opisujejo primere gospodarnejšega ravnanja z naravnimi viri	M	III	0,34	0,38
	20.3	1	Vpliv človeka na okolje in naravo	opisujejo primere gospodarnejšega ravnanja z naravnimi viri	M	III	0,17	0,36

LEGENDA:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po Navodilih za vrednotenje in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vsebina: vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno besedilo oziroma umetnostno besedilo

Zmožnost: navedena zmožnost, ki jo preverja vprašanje/dela naloge/naloge

Cilj – učenci: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standardi znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

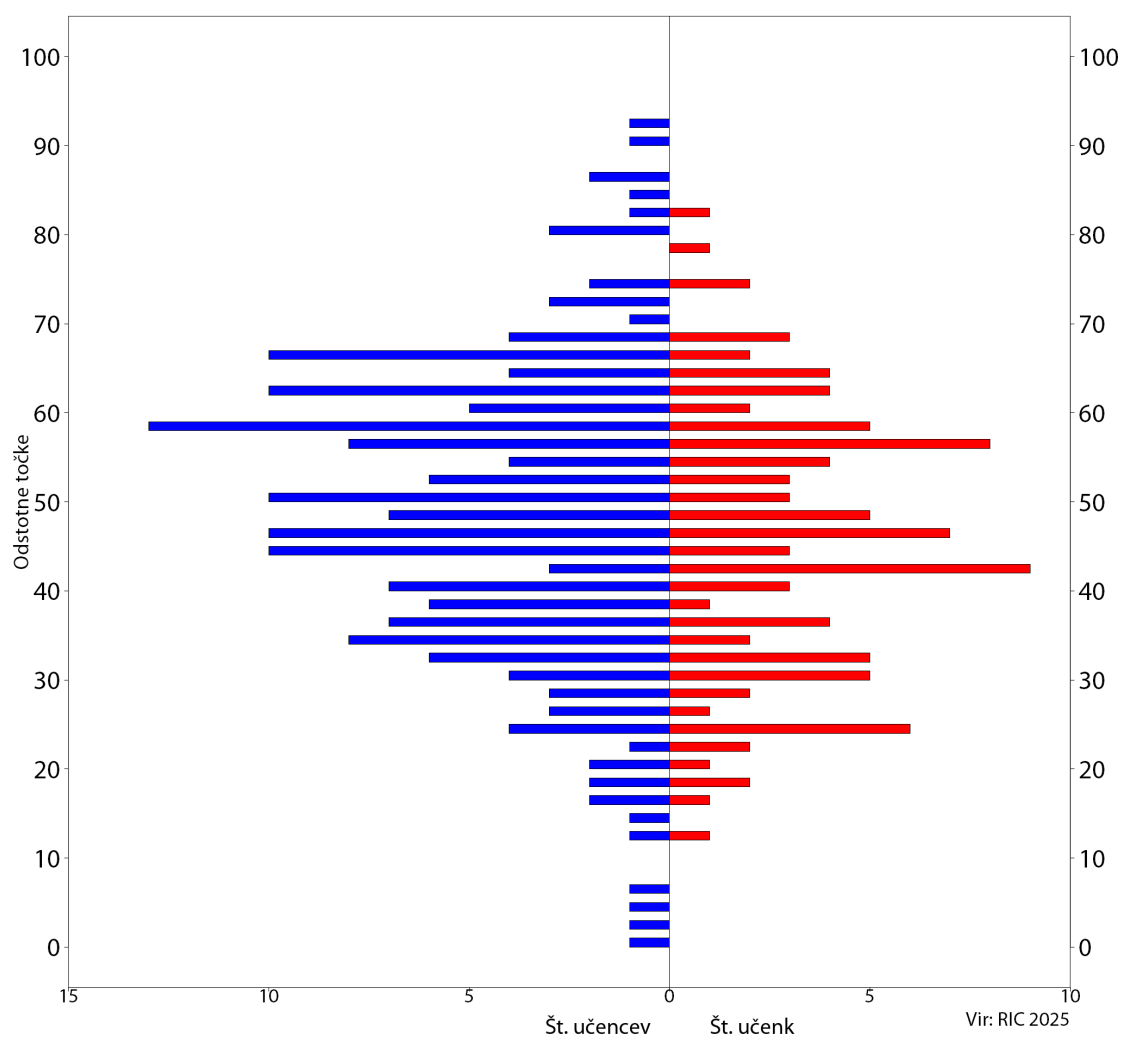
Taksonomska stopnja (po Bloomu): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (naravoslovje NIS 9. razred, NPZ 2025)

[nazaj na Poročilo](#)

Dosežki po regijah (naravoslovje NIS 9. razred, NPZ 2025)

REGIJA	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	45,11	15,20	9	2
Goriška regija	56,43	10,35	14	3
Primorsko-notranjska regija	53,80	10,97	10	2
Gorenjska regija	41,66	17,45	35	4
Osrednjeslovenska regija	42,15	16,63	65	9
Jugovzhodna Slovenija	50,25	19,97	24	4
Posavska regija	46,31	21,91	13	3
Zasavska regija	47,13	14,75	16	4
Savinjska regija	50,08	13,27	51	7
Koroška regija	43,00	12,76	6	2
Podravska regija	46,06	14,71	32	5
Pomurska regija	74,00	15,71	7	2

[nazaj na Poročilo](#)

6 Ugotovitve

Državne komisije za vodenje NPZ

Nacionalno preverjanje znanja v 3. razredu

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **slovenščine** je opravljalo 19.904 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 49,65 odstotne točke (standardni odklon je bil 21,79 odstotne točke). Primerjava dosežkov po spolu ni pokazala bistvenih razlik med učenci in učenkami. Ravno tako ni bilo večjih razlik med regijami. Primerjava povprečnih dosežkov med regijami kaže, da je bil najnižji povprečni dosežek izmerjen pri učencih Jugovzhodne Slovenije (46,53), najvišji pa pri učencih Osrednjeslovenske regije (51,34).

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **italijanščine** je opravljalo 69 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 62,76 odstotne točke, standardni odklon pa 22,41 odstotne točke.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **madžarščine** je opravljalo 25 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 68,96 odstotne točke, standardni odklon pa 18,52 odstotne točke.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **matematike** je opravljalo 19.930 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 55,99 odstotne točke, standardni odklon pa 21,09 odstotne točke. Primerjava dosežkov po spolu ni pokazala bistvenih razlik med učenci in učenkami. Ravno tako ni bilo večjih razlik med regijami. Primerjava povprečnih dosežkov med regijami kaže, da je bil najnižji povprečni dosežek izmerjen pri učencih Jugovzhodne Slovenije (52,24), najvišji pa pri učencih Osrednjeslovenske regije (57,84).

Nacionalno preverjanje znanja v 6. razredu

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **slovenščine** je opravljalo 20.349 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 48,33 odstotne točke, standardni odklon pa 22,17 odstotne točke. Dosežki kažejo, da je bil učencem zahtevnejši del preizkusa, ki je temeljil na umetnostnem besedilu. Primerjava dosežkov po spolu tudi letos kaže na nekoliko večjo uspešnost učenek v primerjavi z učenci. Primerjava povprečnih dosežkov med regijami kaže, da je bil najnižji povprečni dosežek izmerjen pri učencih Obalno-kraške regije (44,05), najvišji pa pri učencih Osrednjeslovenske regije (51,63). Razlika med najnižjim in najvišjim povprečnim dosežkom je 7,58 odstotne točke (to je nekoliko več kot lani, ko je ta razlika znašala 6,98 odstotne točke).

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **italijanščine** je opravljalo 64 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 47,15 odstotne točke, standardni odklon pa 14,54 odstotnih točk.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **madžarščine** je opravljalo 20 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 75,00 odstotnih točk, standardni odklon pa 20,99 odstotne točke.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **angleščine** je opravljalo 19.783 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 60,86 odstotne točke, standardni odklon pa 26,08 odstotne točke. Rezultati preizkusa kažejo, da so učenci najuspešneje reševali naloge slušnega razumevanja, saj je bil indeks težavnosti (IT) 0,71. Sledi poznavanje in raba besedišča (IT = 0,63), nato pa bralno razumevanje (IT = 0,60) in pisno sporočanje (IT = 0,45). Primerjava povprečnih dosežkov med regijami kaže, da je bil najnižji povprečni dosežek izmerjen pri učencih Koroške regije (56,07), najvišji pa pri učencih Podravske regije (63,56).

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **nemščine** je opravljalo 467 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 50,02 odstotne točke, standardni odklon pa 20,85 odstotne točke. Učenke in učenci so bili najuspešnejši pri slušnem razumevanju, kjer je bil indeks težavnosti 0,61. Sledi bralno razumevanje (IT = 0,52). Najzahtevnejše so bile naloge poznavanja in rabe jezika (IT = 0,47). NPZ iz nemščine so pisali učenci v treh regijah (Koroški, Podravski in Pomurski). Številčno najbolj zastopana je bila Pomurska regija s 439 učenci iz 29 šol. V Podravski regiji je NPZ iz nemščine pisalo 18 učencev iz dveh šol, v Koroški regiji pa 10 učencev iz ene šole.

Nacionalno preverjanje znanja iz **matematike** je opravljalo 20.223 učencev. Povprečni dosežek na preizkusu je bil 52,44 odstotne točke, standardni odklon pa 20,51 odstotne točke. V povprečju so največ točk dosegli učenci Osrednjeslovenske regije (54,69 odstotne točke), najnižje dosežke pa so imeli učenci Obalno-kraške regije (46,97 odstotne točke). Porazdelitev dosežkov po spolu je skoraj simetrična, iz česar lahko sklepamo, da v povprečju med spoloma v znanju matematike ni bistvenih razlik, kar je podobno kot v prejšnjih letih.

Nacionalno preverjanje znanja v 9. razredu

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **slovenščine** je opravljalo 21.225 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 62,62 odstotne točke, standardni odklon pa 19,70 odstotne točke. Primerjava dosežkov po spolu tudi letos kaže na nekoliko večjo uspešnost učenk. Analiza dosežkov učencev je pokazala, da so le najuspešnejši učenci tvorili jezikovno pravilna krajša besedila. Primerjava povprečnih dosežkov med regijami kaže, da je bil najnižji povprečni dosežek izmerjen pri učencih Pomurske regije (58,17), najvišji pa pri učencih Osrednjeslovenske regije (66,16). Razlika med najnižjim in najvišjim povprečnim dosežkom je 7,99 odstotne točke.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **italijanščine** je opravljalo 67 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 54,38 odstotne točke, standardni odklon pa 17,20 odstotne točke.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **madžarščine** je opravljalo 19 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 61,32 odstotne točke, standardni odklon pa 20,09 odstotne točke.

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **angleščine** je opravljalo 5.277 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 61,81 odstotne točke, standardni odklon pa 24,63 odstotne točke. Rezultati preizkusa kažejo, da so učenci najuspešneje reševali naloge slušnega razumevanja, saj je bil indeks težavnosti 0,65. Sledi bralno razumevanje (IT = 0,63), nato pisno sporočanje (IT = 0,60) in raba jezika, kjer se preverjajo slovnična pravilnost, zapis in besedišče v sobesedilu (IT = 0,60). Primerjava povprečnih dosežkov med regijami kaže, da je bil najnižji povprečni dosežek izmerjen pri učencih Goriške regije (57,57), najvišji pa pri učencih Pomurske regije (70,58).

Preizkus v okviru nacionalnega preverjanja znanja iz **nemščine** je opravljalo 125 učencev. Skupni dosežek na preizkusu je bil 45,05 odstotne točke, standardni odklon pa 18,00 odstotnih točk. Učenke in učenci so bili najuspešnejši pri bralnem razumevanju, kjer je bil indeks težavnosti 0,52. Sledi slušno razumevanje (IT = 0,46), pisno sporočanje (IT = 0,45), najzahtevnejše pa so bile naloge poznavanja in rabe jezika (IT = 0,40). NPZ iz nemščine v 9. razredu so pisali učenci v dveh regijah (Pomurski in Podravski). Številčno bolj zastopana je bila Pomurska regija s 123 učenci iz devetih šol. V Podravski regiji sta NPZ iz nemščine pisala le dve učenca iz dveh šol.

Nacionalno preverjanje znanja iz **matematike** je opravljalo 21.271 učencev. Povprečni dosežek na preizkusu je bil 52,85 odstotne točke, standardni odklon pa 26,27 odstotne točke. V povprečju so največ točk dosegli učenci Osrednjeslovenske regije (59,28 odstotne točke), najnižje dosežke pa so imeli učenci Pomurske regije (44,49 odstotne točke). Porazdelitev dosežkov po spolu je skoraj simetrična, iz česar lahko sklepamo, da v povprečju med spoloma v znanju matematike ni bistvenih razlik, kar je podobno kot v prejšnjih letih.

Nacionalno preverjanje znanja iz **geografije** je opravljalo 5.141 učencev. Povprečni dosežek na preizkusu je bil 44,50 odstotne točke. Standardni odklon znaša 17,00 odstotnih točk. Devet učencev ni doseglo nobene točke. Razlike v dosežkih med spoloma niso velike. Pri porazdelitvi dosežkov pa opazimo, da najnižje dosežke dosega več učencev, najvišje pa več učenk.

Nacionalno preverjanje znanja iz **biologije** je opravljalo 5.381 učencev. Povprečni dosežek na preizkusu je bil 46,61 odstotne točke. Standardni odklon znaša 15,32 odstotne točke. V povprečju so največ točk dosegli učenci Posavske (49,28 odstotne točke) in Koroške (49,18 odstotne točke) regije, najnižje pa so imeli učenci Obalno kraške regije (40,39 odstotne točke).

Nacionalno preverjanje znanja iz **športa** je opravljalo 5.381 učencev. Povprečni dosežek na preizkusu je bil 55,02 odstotni točki. Standardni odklon znaša 12,92 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov učencev je simetrična, z dvema vrhovoma, in sicer pri 50 in 57 odstotkih. Nihče ni dosegel maksimalnega števila točk. Žal pa nekaj učencev ni doseglo nobene točke. Povprečni dosežek učencev in učenk je enak, čeprav se pri porazdelitvi dosežkov po spolu opazi, da je vrh porazdelitve pri učencih pri 60 odstotnih točkah, pri učenkah pa pri 50 in 58 odstotnih točkah. Razlika v povprečnih dosežkih med regijami je približno 7 odstotnih točk.

Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom v 6. razredu

Preizkus znanja iz **slovenščine** je opravljalo 349 učencev, ki so v povprečju dosegli 45,35 odstotne točke, kar je nižji povprečni dosežek kot lani (58,15 odstotne točke), ko NPZ v NIS še ni bil obvezen. Standardni odklon je 17,66 odstotne točke, kar je nekoliko manj kot lani (19,52 odstotne točke). Porazdelitev dosežkov je bila asimetrična, z več vrhovi, kar kaže na raznolikost v zmožnostih učencev. Analiza dosežkov po spolu kaže, da je bilo med preizkusno populacijo več učencev, vendar so bile učenke v povprečju uspešnejše. V povprečju so največ točk dosegli učenci Goriške regije (53,90 odstotne točke), najnižje dosežke pa so imeli učenci Zasavske regije (34,80 odstotne točke); razlika med regijama je torej kar 19,10 odstotnih točk.

Preizkus znanja iz **matematike** je opravljalo 340 učencev. Učenci so v povprečju dosegli 51,14 odstotne točke, kar je nižji povprečni dosežek kot lani (60,03 odstotne točke), ko NPZ v NIS še ni bil obvezen. Standardni odklon je 16,21 odstotne točke. Učenci so reševali naloge iz treh vsebinskih področij: aritmetika in algebra, geometrija in merjenje ter druge vsebine. Porazdelitev dosežkov je približno simetrična, toda z več vrhovi, kar kaže na prisotnost več skupin učencev z različnimi ravni znanja. Porazdelitev dosežkov po spolu kaže, da je preizkus reševalo več učencev kot učenk, kar je v skladu s splošno populacijo v tem programu. Povprečna uspešnost je bila po spolu primerljiva, vendar so najvišje in najnižje dosežke dosegli učenci, kar nakazuje večjo razpršenost znotraj te skupine. Povprečni dosežki po regijah so se razlikovali v razmiku skoraj 19 odstotnih točk. V povprečju so največ točk dosegli učenci Koroške regije (58,60 odstotne točke), najnižje dosežke pa so imeli učenci Jugovzhodne Slovenije (39,90 odstotne točke).

Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom v 9. razredu

Preizkus znanja iz **slovenščine** je opravljalo 294 učencev, ki so v povprečju dosegli 55,32 odstotne točke, kar je nižji povprečni dosežek kot lani (61,06 odstotne točke), ko NPZ v NIS še ni bil obvezen. Standardni odklon je 15,34 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov je asimetrična, z dvema izrazitejšima vrhovoma pri 46 in 67 odstotkih, kar nakazuje, da je večina učencev dosegla povprečne dosežke, hkrati pa je bilo manj izrazito uspešnih in izrazito neuspešnih učencev. Analiza po spolu kaže, da so učenke v povprečju izkazale nekoliko višje znanje. Najvišje in najnižje dosežke pa so dosegli učenci, kar kaže na večjo variabilnost v njihovih dosežkih in lahko pomeni tudi večje individualne razlike v razvoju jezikovnih zmožnosti. Pomembne razlike pokaže tudi geografska primerjava dosežkov, saj razpon povprečnih dosežkov med regijami znaša skoraj 14 odstotnih točk. V povprečju so največ točk dosegli učenci Obalno-kraške regije (62,40 odstotne točke), vendar je treba opozoriti, da je v tej regiji NPZ pisalo le deset učencev iz treh osnovnih šol, najnižje dosežke pa so imeli učenci Pomurske regije (47,67 odstotne točke), kjer je NPZ pisalo 36 učencev iz štirih osnovnih šol.

Preizkus znanja iz **matematike** je opravljalo 294 učencev. Učenci so v povprečju dosegli 48,52 odstotne točke, kar je le malenkost nižji povprečni dosežek kot lani (49,27 odstotne točke), ko NPZ v NIS še ni bil obvezen. Standardni odklon je 16,46 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov je asimetrična in z več vrhovi, kar pomeni, da dosežki niso enakomerno razporejeni okoli povprečja. Porazdelitev dosežkov po spolu kaže, da je preizkus reševalo več učencev kot učenk, kar odraža tudi razmerje med učenci po spolu v tej populaciji. Uspešnost po spolu je bila primerljiva, vendar so najvišje in najnižje dosežke dosegli učenci, kar nakazuje na večjo razpršenost dosežkov v tej skupini. Povprečni dosežki po regijah so se razlikovali, razlika med najvišjim (Primorsko-notranjska regija s povprečnim dosežkom 60,20 odstotne točke) in najnižjim (Koroška regija s povprečnim dosežkom 40,00 odstotnih točk) pa je znašala 20 odstotnih točk.

Preizkus znanja iz **naravoslovja** je opravljalo 282 učencev. Učenci so v povprečju dosegli 47,16 odstotne točke. Standardni odklon je 16,73 odstotne točke. Porazdelitev dosežkov je asimetrična, kar pomeni, da je del učencev doseglo zelo nizke, drugi del pa zelo visoke dosežke, čeprav se večina giblje okoli srednje vrednosti. Preizkus je reševalo več učencev kot učenk, pri čemer so bili učenci v povprečju nekoliko uspešnejši; tudi najnižji in najvišji dosežki pripadajo učencem. Regionalne razlike v dosežkih so velike – razlika med povprečnimi dosežki regij presega 30 odstotnih točk. V povprečju so največ točk dosegli učenci Pomurske regije (74,00 odstotne točke), vendar je treba opozoriti, da je v tej regiji NPZ pisalo le sedem učencev iz dveh osnovnih šol, najnižje dosežke pa so imeli učenci Gorenjske regije (41,66 odstotne točke), kjer je NPZ pisalo 35 učencev iz štirih osnovnih šol.

Nekatere ugotovitve in predlogi

Nacionalno preverjanje znanja v 3. razredu je bilo v letošnjem šolskem letu vključeno v sistem nacionalnega preverjanja znanja. Analiza dosežkov učencev pri slovenščini, madžarščini in italijanščini v 3. razredu kaže skupne vzorce pri jezikovnem opismenjevanju. Učenci pri vseh treh preizkusih iz materinščine izkazujejo večjo uspešnost pri nalogah, ki preverjajo bralno razumevanje prek zaprtih tipov vprašanj, in pri nalogah, pri katerih najdejo oporo v obliki dodatnih informacij, kot so slike ali besedilni izseki, kar potrjuje, da jim strukturirani in jasno vodeni konteksti olajšajo razumevanje in reševanje. Po drugi strani se kot šibko področje pri vseh treh jezikih kaže tvorjenje besedil. Učenci imajo težave pri pisanju samostojnih, smiselno povezanih in jezikovno pravih krajših besedil. Opazne so tudi težave z upoštevanjem jezikovnih pravil, predvsem pri kompleksnejših nalogah, ki združujejo več ravni jezikovne rabe – pravopis, skladnjo in oblikoslovje. To nakazuje potrebo po nadaljnjem razvijanju strategij bralnega razumevanja, večji osredotočenosti na tvorbo različnih vrst besedil in načrtnem utrjevanju

jezikovnih pravil skozi naloge, ki povezujejo razumevanje in ustvarjanje. Pomen razumevanja izhodiščnega besedila je pomemben tudi pri matematiki, saj matematične naloge niso samo skupek števil in računskih operacij, ampak pogosto izhajajo iz vsakdanjih situacij, predstavljenih z besedilom, ki zahteva natančno razumevanje. Učenci so bili pri takšnih nalogah manj uspešni, prav tako jim je zahtevno utemeljevanje rešitev.

Podobne ugotovitve in usmeritve za nadaljnje delo v pedagoški praksi lahko zasledimo tudi iz poročil predmetnih komisij, ki so analizirale uspešnost učencev v 6. in 9. razredu.

Predmetna komisija za slovenščino učiteljem na podlagi analize dosežkov svetuje, da naj pri učencih razvijajo zmožnost kritičnega branja z razumevanjem raznih besedil, ki naj bodo tudi daljša in zahtevnejša. Kot v preteklih letih še svetujejo, da naj učenci čim večkrat pišejo daljša, smiselna in koherentna besedila (tudi pri drugih predmetih, ne le pri slovenščini) in si pri tem pomagajo z raznimi (spletnimi) priročniki. S tvorjenjem besedil učenci razvijajo zmožnost (kritičnega) mišljenja in smiselnega ubesedovanja svojih misli. Opozarjajo tudi, da je pomembno kontinuirano sodelovanje učiteljev slovenščine in razrednega pouka po vertikali ter spremljanje dosežkov in napredka učencev, ki je mogoče le ob učiteljevih kakovostnih povratnih informacijah.

Predmetni komisiji za angleščino in nemščino učiteljem priporočata, da poleg učbeniških gradiv v pouk vključujejo tudi čim bolj avtentična besedila in različne vrste nalog in da razvijajo vse štiri jezikovne spretnosti, torej tudi govorno, ki se pri NPZ ne preverja. Pri razvijanju slušnega in bralnega razumevanja je ključno tako intenzivno kot tudi ekstenzivno poslušanje in branje krajših ter tudi nekoliko daljših besedil.

Predmetna komisija za matematiko ugotavlja, da učenci najbolje obvladajo vsebine, ki so konkretno predstavljene in večkrat utrjene, zlasti s področja osnovnih računskih operacij in prepoznavanja geometrijskih likov. Največ težav pa imajo z nalogami, ki zahtevajo višje miselne procese, več korakov, uporabo matematičnega znanja v novih kontekstih in jezikovno natančno razumevanje nalog ter simbolnih zapisov. Zato priporoča, da učitelji pri poučevanju še naprej razvijajo temeljna znanja, hkrati pa sistematično uvajajo naloge, ki zahtevajo povezovanje znanja, branje z razumevanjem in uporabo strategij reševanja problemov.

Rezultati NPZ ponujajo pomemben vpogled v znanje učencev in hkrati opozarjajo na izzive, ki jih je vredno upoštevati pri nadaljnjem načrtovanju pouka. Ugotovitve bodo v pomoč učiteljem pri prilagajanju metod in oblik dela ter poudarkov pri posameznih predmetih, s ciljem spodbujati razvoj raznolikih zmožnosti učencev. Predstavljajo tudi izhodišče za strokovno refleksijo in usmerjeno pedagoško načrtovanje.